

Tartalomjegyzék

280/2016. (IX. 21.) Korm. rendelet	A villamosenergia-rendszer jelentős zavara és a villamosenergia-ellátási válsághelyzet esetén szükséges intézkedésekről	69765
281/2016. (IX. 21.) Korm. rendelet	Egyes energetikai tárgyú kormányrendeletek módosításáról	69772
282/2016. (IX. 21.) Korm. rendelet	Az államtudományi képzési terület alap- és mesterképzési szakjainak meghatározásáról és azok képzési és kimeneti követelményeiről, valamint az azzal összefüggő kormányrendeletek módosításáról	69781
283/2016. (IX. 21.) Korm. rendelet	Az életüktől és szabadságuktól politikai okból megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény végrehajtásáról szóló 111/1992. (VII. 1.) Korm. rendelet módosításáról	69882
284/2016. (IX. 21.) Korm. rendelet	A Nemzeti Kommunikációs Hivatalról és a kormányzati kommunikációs beszerzések központosított közbeszerzési rendszeréről szóló 247/2014. (X. 1.) Korm. rendelet módosításáról	69883
285/2016. (IX. 21.) Korm. rendelet	A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében megvalósuló egyes vízgazdálkodási célú beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról	69883
65/2016. (IX. 21.) FM rendelet	A földművelésügyi miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó, egyes agrárgazdálkodási tárgyú támogatásokat szabályozó rendeletek módosításáról	69892
15/2016. (IX. 21.) AB határozat	A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 344. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről	69934
316/2016. (IX. 21.) KE határozat	Bírói felmentésről	69946
317/2016. (IX. 21.) KE határozat	Bírói felmentésről	69946
318/2016. (IX. 21.) KE határozat	Bírói kinevezésről	69946
319/2016. (IX. 21.) KE határozat	Bírói kinevezésről	69947
1502/2016. (IX. 21.) Korm. határozat	A 2024. évi XXXIII. nyári Olimpiai Játékok és a XVII. nyári Paralimpiai Játékok Budapesten történő megrendezésével összefüggő pályázati garanciákról	69947
1503/2016. (IX. 21.) Korm. határozat	A Nemzeti Önkéntes Tanácsról	69963
1504/2016. (IX. 21.) Korm. határozat	A Paksi Atomerőmű teljesítményének fenntartásáért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól	69964
1505/2016. (IX. 21.) Korm. határozat	Magyarország rövid- és középtávú közútfejlesztéseinek 2022-ig történő megvalósításához szükséges feltételek biztosításáról	69965
1506/2016. (IX. 21.) Korm. határozat	Az autóbusszal személyszállítási közszolgáltatásokat végző társaságok számára történő forrás biztosításáról	69970

Tartalomjegyzék

1507/2016. (IX. 21.) Korm. határozat	A Normafa Park történelmi sportterület megvalósításához szükséges intézkedésekről	69971
1508/2016. (IX. 21.) Korm. határozat	A Magyarország és az Osztrák Köztársaság között a Magyar Köztársaság és az Osztrák Köztársaság között a határokat átlépő bűnözés megelőzése és leküzdése érdekében folytatandó együttműködésről szóló, Heiligenbrunnban, 2004. június 6-án aláírt Szerződés módosításáról szóló Jegyzőkönyv szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról	69974

III. Kormányrendeletek

A Kormány 280/2016. (IX. 21.) Korm. rendelete a villamosenergia-rendszer jelentős zavara és a villamosenergia-ellátási válsághelyzet esetén szükséges intézkedésekről

A Kormány a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 170. § (1) bekezdésének 23. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában

1. *alapvető felhasználó*: krízis esetén a társadalom működéséhez szükséges tevékenységet ellátó, villamosenergia-ellátásban nem korlátozható, e rendelet szerint kijelölt felhasználó,
2. *erőművi tartalék*: az átviteli rendszerirányító által a teljesítmény központi szabályozása keretében percenként figyelt tartalék kategóriák közül a maximális, időkorlát nélküli forgótartaléknak és az összes indítható gép maximális szabályozási teljesítmény határának az összege, az import villamos teljesítmény figyelembevételével,
3. *jelentős zavar*: a villamosenergia-rendszerben bekövetkezett, a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) 138. § (1) bekezdése alapján a villamosenergia-ellátási szabályzatokban meghatározott üzemi hiba,
4. *RKR*: rotációs kikapcsolási rend, a villamosenergia-felhasználók különböző csoportjainak a villamos energia forrásoldal és a fogyasztás egyensúlyának megőrzése céljából a villamosenergia-hiánnyal arányos, előre tervezett módon történő kikapcsolását és a kikapcsolásának gyakoriságát meghatározó eljárás,
5. *rotációs kikapcsolás elve*: a villamosenergia-felhasználók különböző csoportjainak a villamosenergia-ellátásból különböző időben, az egyenlő elbánás elvén és az indokolatlan megkülönböztetés tilalmának elvén történő kikapcsolása a villamos energia forrásoldal és a fogyasztás egyensúlyának megőrzése céljából,
6. *válsághelyzet*: a Vet. 139. § (1) bekezdésében meghatározott villamosenergia-ellátási zavar.

- 2. §**
- (1) A Vet. 74. §-a szerinti tevékenységek engedélyeseinek (a továbbiakban: engedélyesek) fel kell készülniük a jelentős zavar, a válsághelyzet veszélye, valamint a válsághelyzet (a továbbiakban együtt: krízis) elleni védekezésre.
  - (2) A jelentős zavar megelőzése, a következményeinek csökkentése és az elhárítás irányítása, valamint válsághelyzet veszélye esetén a védekezés irányítása az átviteli rendszerirányító feladata.
  - (3) Válsághelyzetben a védekezés irányítása a Kormány feladata.

- 3. §**
- (1) Krízis esetén úgy kell eljárni, hogy az alapvető felhasználók villamosenergia-ellátása lehetőség szerint a legtovább biztosított legyen, továbbá üzemzavar esetén ellátásuk helyreállítása elsőbbséget élvezzen.
  - (2) Krízis esetén a felhasználók között nem tehető különbség abból a szempontból, hogy kitől vagy milyen típusú engedélyestől vásárolják a villamos energiát.
  - (3) Az átviteli rendszerirányító köteles
    - a) olyan információs rendszert működtetni, amelynek segítségével képes felmérni a rendszerszintű tüzelőanyag és teljesítmény helyzetet és annak várható alakulását,
    - b) krízis esetén a rendszerszintű tüzelőanyag és teljesítmény helyzetről az energiapolitikáért felelős minisztert (a továbbiakban: miniszter) és a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) elnökét egyidejűleg folyamatosan tájékoztatni.
  - (4) Ha hatóság határozata alapján egy erőmű tartós termelés csökkentése szükséges, arról az engedélyes tájékoztatja a Hivatalt.

- 4. §**
- (1) Az átviteli rendszerirányító és az elosztó a krízis megszüntetése érdekében olyan utasításokat köteles adni, hogy azok végrehajtása során társadalmi-gazdasági szinten minél kisebb kár következzen be, és ne okozzanak aránytalan terhet egyes rendszerhasználóknak.
  - (2) A felhasználó a villamosenergia-ellátásból akkor kapcsolható ki (a továbbiakban: kikapcsolás), ha a válsághelyzet veszélye vagy a jelentős zavar piacsabályozó eszközökkel, vagy a már bekövetkezett válsághelyzet az ellátási szabályzatokban előírt eszközökkel nem hárítható el.
  - (3) A kikapcsolásra csak a krízis megelőzéséhez és elhárításához szükséges legkisebb mértékben és időtartamra hozható intézkedés.
- 5. §**
- (1) Az atomerőmű egy esetleg fellépő teljes feszültségkiesés esetére köteles újraindítási tervet készíteni és azt rendszeresen felülvizsgálni.
  - (2) Az atomerőmű (1) bekezdés szerinti újraindítási tervének végrehajtása során e rendelet alapján csak olyan intézkedések rendelkezhetők el, amelyek az újraindítás végrehajtását hátrányosan nem befolyásolják.

2. A krízis megelőzésére és enyhítésére szolgáló általános intézkedések

- 6. §**
- (1) A krízis megelőzését és az ellene való védekezést az átviteli rendszerirányítónak, valamint a hatóságoknak elsősorban piacsabályozó eszközökkel kell biztosítaniuk a villamosenergia-ellátási szabályzatok előírásainak betartatása révén.
  - (2) Az engedélyesek és a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) feladata a felhasználókat tájékoztatással, takarékosági felhívásokkal felkészíteni a krízisre, amelyek célja a megelőzés és az esetlegesen bekövetkező kár mérséklése.
  - (3) Az elosztó és az átviteli rendszerirányító a Hivatal, a BM OKF, a felhasználók és a közszolgálati médiaszolgáltatók részére megadják a kikapcsolásra való felkészüléssel kapcsolatban szükséges információkat.
  - (4) A Hivatal a Vet. 139. § (2) bekezdés a)–d) pontja végrehajtásának előkészítése érdekében javaslatot készít a miniszter részére.
- 7. §**
- A krízis megelőzése, enyhítése céljából automatikus korlátozó és kikapcsoló berendezések beszerzése, felszerelése, üzemeltetése, karbantartása és ellenőrzése a hálózati engedélyes feladata, saját költségén, az átviteli rendszerirányító koordinálásában. A felhasználó köteles e berendezések felszerelését, karbantartását és ellenőrzését tűrni, és az őt érintő berendezés számára helyet biztosítani. Az elosztó és átviteli rendszerirányító eljárása nem járhat a felhasználó aránytalan sérelmével.

3. A Krízis Munkabizottság

- 8. §**
- (1) Az átviteli rendszerirányító Krízis Munkabizottságot (a továbbiakban: KM) hoz létre, amelynek feladata
    - a) a krízis megelőzésére szolgáló és a krízis idején teendő intézkedések előkészítése, valamint
    - b) javaslattétel a Kormány és Hivatal részére a krízis idején a hatáskörükbe tartozó intézkedésekre.
  - (2) A KM-et az elnök és nyolc tag alkotja. A KM elnöke az átviteli rendszerirányító vezérigazgatója, tagjai a termelői engedélyesek és az elosztók két-két képviselője, az átviteli rendszerirányító, az atomerőmű, az egyetemes szolgáltatók, valamint a villamosenergia-kereskedők egy-egy képviselője.
  - (3) A KM ülését az elnök hívja össze. Az ülés összehívásáról a minisztert, a BM OKF főigazgatóját és a Hivatal elnökét előzetesen értesíti. A miniszter, a BM OKF főigazgatója és a Hivatal elnöke, vagy azok megbízottja jogosult az üléseken jelen lenni, a KM-től és a résztvevőktől tájékoztatást kérni. A KM elnöke az ülésre eseti jelleggel más szerv képviselőjét is meghívhatja. A KM maga határozza meg ügyrendjét, szervezetét és az ülésein részt vevő meghívottak körét.
  - (4) A KM az (1) bekezdés a) pontja szerinti feladatai körében különösen
    - a) véleményezi a Hivatal részére jóváhagyásra benyújtott villamosenergia-ellátási szabályzatokat arra vonatkozóan, hogy azok a krízis elkerülésére, enyhítésére megfelelő műszaki és gazdasági előírásokat tartalmaznak-e,
    - b) javaslatot tesz a termelői engedélyesek feladatainak meghatározására, ha az 50 MW és annál nagyobb teljesítményű erőművek energiahordozó-készletének legkisebb mértékéről szóló miniszteri rendeletben előírt erőművi biztonsági tüzelőanyag-készlet bármilyen okból a meghatározott mérték alá csökken,

- vagy ha országos szinten a tüzelőanyag-készlet olyan mértékben csökken, hogy veszélybe kerülhet a villamosenergia-ellátás folyamatossága,
- c) javaslatot tesz az átviteli rendszerirányító és az elosztók feladatainak meghatározására – a felhasználói villamosenergia-terhelés csökkentése érdekében – a kikapcsolások megelőzése, valamint a kikapcsolások előkészítése terén,
  - d) tájékoztatási rendszert készít elő az állami szervek, a rendszerhasználók és a közszolgálati médiaszolgáltatók részére,
  - e) együttműködik a Hivatallal a 6. § (4) bekezdés szerinti feladatának ellátásában,
  - f) véleményezi a 9. § (1) bekezdés szerinti villamosenergia-ellátási krízistervet (a továbbiakban: krízisterv),
  - g) véleményezi az RKR-t.

4. A krízisterv

- 9. §** (1) Az átviteli rendszerirányító kidolgozza a krízistervet, amely a társadalom, a rendszerhasználók és az engedélyesek felkészítése érdekében tartalmazza
- a) az állami szervek, a BM OKF, a felhasználók, a rendszerhasználók és az engedélyesek tájékoztatásának módját és rendjét a fogyasztás csökkentése érdekében szükséges kikapcsolások előrejelzéséről, valamint a kikapcsolásokról,
  - b) a válsághelyzet veszélye I. és II. fokozata, valamint a válsághelyzet bevezetésének körülményeit,
  - c) a 7 napot meghaladó krízis esetén teendő intézkedéseket,
  - d) a felhívás módját a villamos energiával való takarékosagra és annak jelentőségére,
  - e) a felhívás rendjét a villamosenergia-termelési és importajánlatok fokozására,
  - f) a felhasználói terhelés csökkentés módját a villamos energia forrásoldal és fogyasztás egyensúlyának megőrzése céljából,
  - g) az ország vagy országrészek villamosenergia-ellátásában több napon át hiányt okozó hálózati berendezés üzemzsinetek esetén a hálózati engedélyes által teendő intézkedéseket,
  - h) a válsághelyzet esetén követendő eljárási rend forgatókönyvét,
  - i) a válsághelyzet kihirdetése esetén kiadandó rendeletek tervezetét,
  - j) a krízis esetén felmerült, ahhoz kapcsolódó többletköltségek elszámolási rendjét,
  - k) a válsághelyzeti szimulációs gyakorlatok rendjét.
- (2) Az átviteli rendszerirányító a krízistervet a KM véleményével együtt jóváhagyásra beterjeszti a Hivatalnak. Véleményeltérés esetén a kisebbségi vélemény is beterjesztendő.
- (3) Az elosztó az (1) bekezdés figyelembevételével saját működési területére lebontva kidolgozza az elosztói krízistervet.

5. Az RKR

- 10. §** (1) Az RKR-t az átviteli rendszerirányító dolgozza ki és a KM véleményével együtt jóváhagyásra beterjeszti a Hivatalnak. Véleményeltérés esetén a kisebbségi vélemény is beterjesztendő. A Hivatal akkor hagyja jóvá az RKR-t, ha az megfelel a 12. és 13. § szerinti követelményeknek. A Hivatal által jóváhagyott, végleges RKR-ról az átviteli rendszerirányító tájékoztatja az érintetteket.
- (2) Az RKR tervezésének célja, hogy a felhasználók az egyenlő elbánás és az indokolatlan megkülönböztetés tilalma elvének megfelelően kerüljenek kikapcsolásra, és a felhasználókat kikapcsolási fokozatokba sorolja az előre meghatározott teljesítménykontingensek szerint.
- 11. §** (1) Annak érdekében, hogy a krízis esetén a kikapcsolások csak az indokolt felhasználói kört érintsék, valamint azok indokolt időtartamban kerüljenek végrehajtásra, az átviteli rendszerirányítónak az RKR-t az elosztókkal együttműködve kell kidolgoznia.
- (2) Az RKR megalapozottsága érdekében a területileg illetékes elosztó és az átviteli rendszerirányító a gazdálkodó szervezet felhasználótól, valamint a költségvetési szerv felhasználótól a korlátozással és a kikapcsolással összefüggő adatokat kérhet. A hálózati engedélyes köteles gondoskodni az RKR készítése során birtokába jutott adatok, információk jogszerű kezeléséről.
- (3) A felhasználókat – tekintet nélkül arra, hogy kitől vagy milyen típusú engedélyestől vásárolják a villamos energiát – azonosan kell kezelni az RKR kidolgozása során.

- (4) Az RKR-ben a rotációs kikapcsolás elvén a károk legkisebb mértékre történő csökkentésének érdekében az egyes ellátási területeken 3 órát meg nem haladó kikapcsolási fokozatokat kell képezni.

- 12. §** (1) Az RKR-t úgy kell tervezni, hogy
- a) az alapvető felhasználókat az alaptevékenységük ellátásához nem nélkülözhető villamos teljesítményigény mértékéig ne érintse a villamosenergia-ellátás kikapcsolása és
  - b) figyelembevételre kerüljenek
    - ba) az egyedi felhasználóknál felvett teljesítményadatok, amelyek a mindenkori szerződött teljesítmények, továbbá vonalaknál a vonali terhelés éves csúcsidei maximuma, valamint
    - bb) a felhasználók terhelésének évszakonkénti alakulása.
- (2) Az RKR tervezéséhez legalább az 1. melléklet szerint adatok szükségesek.
- (3) Az alapvető felhasználó alaptevékenysége ellátásához nem nélkülözhető villamos energia teljesítményigényt a hálózati engedélyes és a felhasználó közötti megállapodásban kell meghatározni.

- 13. §** (1) Az RKR elkészítése során az elosztó működési területe vonatkozásában megadja az átviteli rendszerirányítónak az RKR készítését megelőző téli mérési napon az órás átlagú rendszerterhelés csúcsidejében mért órás átlagú terhelés értékét, valamint ennek az alapvető felhasználók nélkül vett értékét.
- (2) Az átviteli rendszerirányító az RKR-be bevonandó teljesítményt az RKR készítését megelőző téli mérési napon mért órás átlagú rendszerterhelés 75%-ában határozza meg. Ezt az értéket az elosztói engedélyesek között az általuk megadott csúcsterhelések arányában osztja fel.
- (3) Az átviteli rendszerirányító az elosztókkal együttműködve az alapvető felhasználók kivételével az országos felhasználói terhelést 18, hozzávetőlegesen egyforma terhelési csoportra osztja. A terhelési csoportokat lehetőség szerint a hálózati engedélyesek normál üzeméhez és területi határaihoz kell igazítani, és az egyes terhelési csoportokat sorszámmal meg kell jelölni.
- (4) Az elosztó a csoportonkénti kikapcsolási teljesítményeket a középfeszültségű vonalak terhelései és 400 kW-nál nagyobb lekötött teljesítményű felhasználók között oszthatja fel.

- 14. §** (1) Az RKR alkalmazását az átviteli rendszerirányító rendeli el.
- (2) A kikapcsolásra felvett egyedi felhasználók esetében a korlátozást a területileg illetékes hálózati engedélyes üzemirányító központjából elektronikus hírközlés és telefon útján kell elrendelni.
- (3) A kikapcsolásokat az alapvető felhasználók korlátozása nélkül kell végrehajtani. A kikapcsolásra felvett középfeszültségű leágazásokon alapvető felhasználó nem lehet.
- (4) A szükségessé váló kikapcsolásokat és visszakapcsolásokat a hálózati engedélyes végzi el, figyelembe véve az átviteli rendszerirányító utasításait és a kapcsolás helyén fennálló aktuális üzemállapotot.
- (5) A hálózati engedélyes az illetékességi területén lévő, az RKR-ben megnevezett, az RKR keretében kikapcsolható felhasználók felhasználási helyeiről nyilvántartást vezet.

- 15. §** (1) Az RKR adatainak módosítását el kell végezni, ha
- a) az alapvető felhasználók körében változás következett be,
  - b) a nem alapvető felhasználók terhelésében olyan változás következett be, amely egy terhelési csoport teljesítményét lényegesen megváltoztatja,
  - c) új táppontot helyeztek üzembe vagy
  - d) a középfeszültségű vonalakat átcsoportosították.
- (2) Az RKR módosítását a Hivatal hagyja jóvá. A módosításokat a villamosenergia-ipari engedélyesek kötelesek átvezetni a saját nyilvántartásukban.

6. Az alapvető felhasználó kijelölése

- 16. §** (1) Alapvető felhasználóként jelölhető ki a 2. mellékletben meghatározott létesítmény üzemeltetője azon felhasználási helye tekintetében, amely
- a) közcélú hálózatról – ide nem értve a magánvezetékét – egy csatlakozási ponton keresztül, az elosztói szabályzat szerinti normál üzembiztonsági igényű, egyirányú ellátással rendelkezik, és
  - b) saját célra villamos energiát termelő vagy a közcélú hálózatba betápláló erőművel nem rendelkezik.

- (2) Az alapvető felhasználók körét – az illetékes megyei (fővárosi) katasztrófavédelmi igazgatóság, az átviteli rendszerirányító és a területileg illetékes elosztó véleményének kikérése mellett – a Hivatal megyénként külön listában állapítja meg, és azt szükség esetén, de legalább háromévente a kijelölésre vonatkozó eljárásrend szerint felülvizsgálja. A Hivatal a felhasználók alapvető felhasználóként történő kijelöléséről a megyei (fővárosi) katasztrófavédelmi igazgatóság, a Honvédelmi Minisztérium védelmi igazgatási feladatokat ellátó szervezeti egysége, az egészségügyért felelős miniszter, a hálózati engedélyes vagy a felhasználó javaslata alapján a közigazgatási hatósági eljárás szabályai szerint hivatalból dönt.
- (3) A Hivatal a beérkezett javaslatokat összesítve, minden év március 31-ig megküldi a (2) bekezdés szerinti véleményezők részére.
- (4) A (2) bekezdés szerinti listáról a Hivatal a villamosenergia-ellátás biztonsága, a villamosenergia-rendszer biztonsága, a villamos energia forrásoldal és a fogyasztás egyensúlyának megőrzése, a krízis megelőzéséhez, enyhítéséhez szükséges és a villamosenergia-hiánnyal arányos intézkedések elve, az RKR célja, valamint az egyenlő bánásmód szempontjainak figyelembevételével dönt.
- (5) A Hivatal az alapvető felhasználó kijelöléséről hozott határozatát haladéktalanul megküldi a területileg illetékes elosztónak és az átviteli rendszerirányítónak. Az alapvető felhasználók listáját a területileg illetékes elosztó és az átviteli rendszerirányító naprakészen nyilvántartja.

7. A jelentős zavar

- 17. §** (1) Jelentős zavar esetén az átviteli rendszerirányító köteles
- a) a villamosenergia-ellátási szabályzatokkal összhangban álló utasításokat adni, így különösen az üzembiztonsági szolgáltatások és rendszertartalékok igénybevétele, nemzetközi kisegítés kérése, villamos erőművek fokozott igénybevétele és a feszültségcsökkentés tekintetében,
  - b) kezdeményezni az illetékes engedélyeseknél a villamosenergia-termelés növelését és importját,
  - c) a helyzetről tájékoztatást adni a miniszternek és a Hivatal elnökének,
  - d) a felhasználókat közszolgálati médiaszolgáltatók útján a helyzetről és annak várható időtartamáról tájékoztatni, továbbá önkéntes terheléscsökkentésre felhívni.
- (2) Az átviteli rendszerirányító és az elosztó által a Vet. 138. § (2) bekezdése alapján adott utasítások az egyenlő elbánás elvén és az indokolatlan megkülönböztetés tilalmán kell, hogy alapuljanak; az utasítások csak a szükséges és indokolt mértékig okozhatnak terheket a rendszerhasználóknak.
- (3) A jelentős zavar esetén működő automatikus vagy elrendelhető kikapcsolásokat az átviteli rendszerirányító, valamint az elosztó legfeljebb 6 órás időtartamra alkalmazhatja. Ha a jelentős zavar folyamatosan a 6 órás időtartamot meghaladja, akkor az átviteli rendszerirányító és az elosztó a kikapcsolásokra az RKR-t köteles alkalmazni.

- 18. §** (1) Az átviteli rendszerirányító és az elosztó utasításadásának módját a villamosenergia-ellátási szabályzatokban kell rögzíteni.
- (2) Az átviteli rendszerirányító és az elosztó utasítása végrehajtásának technikai szabályait az üzemi és elosztói szabályzatban kell rögzíteni.
- (3) Az átviteli rendszerirányítói és az elosztói utasítások jogszerűségét és indokoltságát, az utasítások végrehajtását a Hivatal ellenőrzi.
- (4) A Hivatal az átviteli rendszerirányító és az elosztó utasításainak végrehajtását felfüggesztheti, korlátozhatja, megtilthatja, attól függően, hogy az utasítás milyen mértékben nem felel meg az ellátásbiztonság, a villamosenergia-rendszer egyensúlya fenntartásának vagy a versenysemlegesség követelményének.
- (5) A jelentős zavar időszaka alatt hálózatra adott és igénybe vett villamos energia elszámolását az átviteli rendszerirányító végzi. Az elszámolás során az eredeti megállapodásokban, valamint a zavar elhárításához igénybe vett forrásokra vonatkozó megállapodásokban szereplő árakat kell figyelembe venni.

8. A válsághelyzet veszélye

- 19. §** (1) A válsághelyzet veszélye I. fokozatának minősül, ha
- a) a folyamatos villamosenergia-ellátást veszélyeztető olyan tartós erőművi és import teljesítményhiány jelentkezik, amikor a villamosenergia-rendszer erőművi tartaléka 10% alá csökken, vagy

- b) országos szinten a tüzelőanyag-készlet olyan mértékben csökken, hogy a villamosenergia-ellátás folyamatossága 3 napon belül veszélybe kerülhet a villamos energia forrásoldal és a fogyasztás egyensúlyának hiánya miatt.
- (2) A válsághelyzet veszélye I. fokozata esetén az átviteli rendszerirányító köteles
  - a) a meglévő polgári jogi szerződések keretein belül a villamosenergia-ellátási szabályzatokkal összhangban álló intézkedéseket kezdeményezni,
  - b) kezdeményezni az érintett engedélyeseknél a többlet villamosenergia-termelést és a többletimport ajánlatkérését,
  - c) kezdeményezni a saját hatáskörben történő, a termelői engedélyes, a villamosenergia-kereskedő és a felhasználó közötti szerződéseken alapuló terhelésszabályozást, terheléscsökkentést és
  - d) a helyzetről tájékoztatást adni a miniszternek és a Hivatal elnökének.

- 20. §** (1) A válsághelyzet veszélye II. fokozatának minősül, ha
- a) a villamos energia folyamatos ellátását veszélyeztető olyan tartós erőművi és import teljesítményhiány jelentkezik, amikor a villamosenergia-rendszer erőművi tartaléka 7% alá csökken, vagy
  - b) országos szinten a tüzelőanyag-készlet olyan mértékben csökken, hogy a villamosenergia-ellátás folyamatossága 2 napon belül veszélybe kerülhet a villamos energia forrásoldal és a fogyasztás egyensúlyának hiánya miatt.
- (2) A válsághelyzet veszélye II. fokozata esetén az átviteli rendszerirányító köteles
- a) a meglévő polgári jogi szerződések keretein belül – az érintett engedélyesek bevonásával – a villamosenergia-ellátási szabályzatokkal összhangban álló intézkedéseket kezdeményezni különösen az üzembiztonsági szolgáltatások és rendszertartalékok igénybevétele, nemzetközi kisegítés kérése, export-import menetrend módosítása, villamos erőművek fokozott igénybevétele és a feszültségcsökkentés tekintetében, valamint megkísérelni a hiány megszüntetését,
  - b) utasítást adni az elosztó üzemirányító központjának az RKR esetleges alkalmazásának előkészítésére,
  - c) közszolgálati médiaszolgáltatók útján ismertetni a helyzetet és annak várható időtartamát,
  - d) a villamos energia szervezett piacán folyó tranzakciók végrehajtását a válsághelyzet veszélyének megszüntetéséig felfüggeszteni és
  - e) a helyzetről tájékoztatást adni a miniszternek és a Hivatal elnökének.

9. A válsághelyzet

- 21. §** (1) A Vet. 139. § (1) bekezdés
- a) a) pontja szerinti eseménynek minősül a folyamatos villamosenergia-ellátást veszélyeztető olyan tartós erőművi és import teljesítményhiány, amikor a villamosenergia-rendszer erőművi tartaléka 3% alá csökken,
  - b) b) pontja szerinti eseménynek minősül az országos szinten bekövetkező olyan mértékű tüzelőanyag-készlet csökkenés, amelynek következtében a villamosenergia-ellátás folyamatossága közvetlen veszélybe kerülhet a villamos energia forrásoldal és a fogyasztás egyensúlyának hiánya miatt,
  - c) d) pontja szerinti eseménynek minősül a jelentős zavar 30 napon belül három alkalommal történő bekövetkezése.
- (2) Az átviteli rendszerirányító az (1) bekezdés a)–c) pontja szerinti események bekövetkezéséről haladéktalanul tájékoztatja a minisztert és a Hivatal elnökét. A tájékoztatás tartalmazza a válsághelyzet várható időtartamát, a várható következményeket, a helyreállítás érdekében tett intézkedéseket, azok várható hatását is. Mindezekről a miniszter köteles a Kormányt haladéktalanul tájékoztatni.

- 22. §** (1) A Kormány a villamosenergia-rendszer egyensúlyának fenntartása érdekében
- a) terheléscsökkentésre szólítja fel a felhasználókat, valamint
  - b) az egyes tüzelőanyagok felhasználásának csökkentését, tilalmát vagy más tüzelőanyagok felhasználását, vásárlását írhatja elő a villamos energia termelői engedélyesek, valamint a kiserőművek részére.
- (2) A Kormány a megtett korlátozó intézkedésekről haladéktalanul tájékoztatja az Európai Bizottságot és a tagállamokat.
- (3) A 30 napot meghaladó válsághelyzetről a Kormány tájékoztatást ad az Országgyűlésnek.

- 23. §** (1) Válsághelyzet esetén az átviteli rendszerirányító elrendelheti a hiány nagyságától függően a felhasználói terhelés csökkentését az előkészített RKR útján. Az alkalmazandó kikapcsolási fokozatot az átviteli rendszerirányító határozza meg a teljesítmény-egyensúly biztosítása érdekében.
- (2) Válsághelyzet esetén, ha e rendelet vagy más jogszabály eltérően nem rendelkezik, az átviteli rendszerirányító és a Hivatal a jelentős zavar kezelésének szabályai szerint jár el.
- 24. §** (1) A válsághelyzet megszűnése esetén az átviteli rendszerirányító intézkedik a felhasználói visszacapcsolások érdekében, valamint erről tájékoztatást ad a miniszternek és a Hivatal elnökének.
- (2) A válsághelyzet megszűnése esetén a Kormány a válsághelyzetben hozott intézkedéseit hatályon kívül helyezi.

10. Záró rendelkezések

- 25. §** (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.
- (2) A villamosenergia-rendszer jelentős zavara és a villamosenergia-ellátási válsághelyzet esetén szükséges intézkedésekről szóló 285/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) alapján kidolgozott, és a Hivatal által jóváhagyott krízisterv és RKR a felülvizsgálatukig hatályban maradnak.
- (3) A Hivatal az alapvető felhasználók körét 2017. március 31-ig soron kívül felülvizsgálja. A Korm. rendelet alapján kiadott határozat az e rendelet alapján hozott új kijelölő határozattal hatályát veszti.
- (4) A 14. § (3) bekezdésben foglalt rendelkezéseket a 2021. január 1-jét követő kikapcsolások esetében kell alkalmazni. 2020. december 31-ig alapvető felhasználót tartalmazó kikapcsolási csoport korlátozására abban az esetben kerülhet sor, ha az alapvető felhasználókat nem tartalmazó csoportok nem elegendők a rotáció megvalósítására.
- (5) Hatályát veszti a Korm. rendelet.
- 26. §** Ez a rendelet
- a) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/72/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 37. cikk (1) bekezdés t) pontjának és 42. cikkének,
- b) a villamosenergia-ellátás biztonságát és az infrastrukturális beruházások védelmét célzó intézkedésekről szóló, 2006. január 18-i 2005/89/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikk (3) és (4) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 280/2016. (IX. 21.) Korm. rendelethez

Az RKR tervezésének adatszükséglete

- Az alapvető felhasználók nélküli felhasználói terhelés hálózati engedélyesenként.
- Egyedileg kikapcsolásra kerülő felhasználóknál:
  - az azonosításhoz szükséges adatok,
  - a felhasználó tényleges teljesítménye csúcsidőben,
  - a felhasználó alaptervekenysége ellátásához nem nélkülözhető villamos teljesítményigénye,
  - elektronikus hírközlés, illetve telefon útján történő értesítéséhez a korlátozási utasításvételére a felhasználó által kijelölt telefonszám, e-mail cím.
- Vonali felhasználóknál:
  - a vonal terhelési adatai csúcsidőben,
  - a vonal fontosabb felhasználói és az érintett felhasználók száma, típusa.

2. melléklet a 280/2016. (IX. 21.) Korm. rendelethez

Alapvető felhasználóként történő kijelölés során figyelembe veendő létesítmények

1. A Vet. szerinti hálózati engedélyes rendszerirányítást, üzemirányítást, illetve üzemzavar elhárítást végző létesítménye.
2. A földgázellátásról szóló törvény szerinti szállítási rendszerüzemeltető rendszerirányítást, üzemirányítást, illetve üzemzavar elhárítást végző létesítménye (ideértve a gázfogadó állomást, nyomásfokozó állomást, földgáztárolót, mérő és szakaszoló állomást).
3. A bányászatról szóló törvény szerinti szénhidrogén-szállítóvezeték.
4. Kiemelt jelentőségű honvédelmi létesítmény.
5. A BM OKF, a megyei (fővárosi) katasztrófavédelmi irányító központ, és a megyei (fővárosi) védelmi bizottság működési helye.
6. A katasztrófavédelmi és rendvédelmi szervek különleges jogrend időszaki üzemanyag igényét biztosító, illetve a nemzeti stratégiai tartalékot kezelő társaság üzemanyag töltőállomásai közül, katasztrófavédelmi kirendeltségenként egy töltőállomás.
7. Az országos közszolgálati televízió- és rádióállomás, és hírközlési eszközei, valamint a hivatásos, rendvédelmi szervek hírforgalmazását biztosító hálózati berendezések.
8. A fekvőbeteg-szakellátást nyújtó szolgáltatók, valamint a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló törvény hatálya alá tartozó egészségügyi alágazatokhoz tartozó további szolgáltatók.
9. Közforgalmi repülőtér, valamint repülésirányító és repülésbiztonsági berendezés.
10. Mélyművelésű bánya és radioaktív hulladéktároló.
11. Kényszeráramú szennyvízszállítást és szennyvíztisztítást biztosító létesítmény, valamint árvíz és belvízvédekezés idején belvízmentesítést szolgáló szivattyútelepe.

**A Kormány 281/2016. (IX. 21.) Korm. rendelete
egyes energetikai tárgyú kormányrendeletek módosításáról**

A Kormány

a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény 60. § (1) bekezdés b) és g) pontjában, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 174/A. § (1) bekezdésében,
a 2. alcím tekintetében a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 170. § (1) bekezdésének 6., 18. és 49. pontjában,
a 3. alcím tekintetében a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 132. § 8., 12., 13., 18., 19. és 42. pontjában,
a 4. alcím tekintetében a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1) bekezdés 19. pontjában,
az 5. alcím tekintetében a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (1) bekezdés 21. pontjában
kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

**1. A távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény végrehajtásáról szóló
157/2005. (VIII. 15.) Korm. rendelet módosítása**

- 1. §** A távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény végrehajtásáról szóló 157/2005. (VIII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tszt. Vhr.) „A távhőtermelő és a távhőszolgáltató létesítési és működési engedélyének tartalma” alcíme helyébe a következő alcím lép:

„A távhőtermelői létesítési és működési, valamint a távhőszolgáltatói működési engedély

[a Tszt. 12–17. §-aihoz]

3. § (1) A távhőtermelői létesítési engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) ha a kérelmező cégjegyzékben nyilvántartott cég, a kérelmező nevét, cégjegyzékszámát és adószámát tartalmazó nyilatkozatát,
- b) a kérelmező kapcsolattartójának nevét, telefonszámát, elektronikus elérhetőségét,

- c) a hőtermelő létesítmény energiahordozójának megnevezését, származását és beszerzési módját,
  - d) a hőtermelő létesítmény (ideértve a kapcsolt villamosenergia-termelő berendezést is) beépített teljesítőképességét és jellemző műszaki adatait,
  - e) az üzembe helyezés tervezett időpontját,
  - f) a hőtermelésre vonatkozó főbb mennyiségi és gazdálkodási adatokat.
- (2) A távhőtermelői létesítési engedély iránti kérelemhez – a 8/A. § (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – mellékelni kell:
- a) a távhőtermelés fenntarthatóságát alátámasztó öt éves üzleti tervet,
  - b) a nem földgáz energiahordozón alapuló hőtermelés esetében a középtávú távhőigény kielégítéséhez szükséges energiahordozó rendelkezésre állására szolgáló szerződéseket,
  - c) az energetikai berendezések, valamint azok energetikai és hidraulikai kapcsolatainak grafikus ábrázolását a jellemző adatok feltüntetésével,
  - d) a megújuló energiahordozó felhasználására vonatkozó vizsgálat teljes dokumentációját és
  - e) amennyiben annak megszerzése jogszabály alapján szükséges
    - ea) a környezetvédelmi engedélyt vagy az egységes környezethasználati engedélyt,
    - eb) a sajátos építményre vonatkozó építési engedélyt,
    - ec) a nyomástartó létesítmény létesítésére vonatkozó engedélyt,
    - ed) a vízjogi létesítési engedélyt,
    - ee) a levegőtisztaság-védelmi vagy pontforrás-üzemeltetési engedélyt.
4. § (1) A távhőtermelői működési engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:
- a) ha a kérelmező cégjegyzékben nyilvántartott cég, a kérelmező nevét, cégjegyzékszámát és adószámát tartalmazó nyilatkozatát,
  - b) a kérelmező kapcsolattartójának nevét, telefonszámát, elektronikus elérhetőségét,
  - c) a hőtermelő létesítmény energiahordozójának megnevezését, származását és beszerzési módját,
  - d) a hőtermelő létesítmény (ideértve a kapcsolt villamosenergia-termelő berendezést is) beépített teljesítőképességét és jellemző műszaki adatait,
  - e) az üzembe helyezés időpontját,
  - f) a hőtermelésre vonatkozó főbb mennyiségi és gazdálkodási adatokat és
  - g) az egyedi közszolgáltatási szerződés alapján hőt vásárolók megnevezését cégnév, cím és mennyiség megjelölésével.
- (2) A távhőtermelői működési engedély iránti kérelemhez – a 8/A. § (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – mellékelni kell:
- a) a távhőtermelés fenntarthatóságát alátámasztó öt éves üzleti tervet,
  - b) a minőségbiztosítási rendszer leírását, amely tartalmazza a meghibásodás elhárítására és a karbantartásra vonatkozó szabályokat,
  - c) a középtávú távhőigény kielégítéséhez szükséges energiahordozó rendelkezésre állására szolgáló szerződéseket,
  - d) a távhőszolgáltatóval kötött kereskedelmi szerződést,
  - e) az energetikai berendezések, valamint azok energetikai és hidraulikai kapcsolatainak grafikus ábrázolását a jellemző adatok feltüntetésével,
  - f) a létesítési engedélyezési eljáráshoz nem kötött létesítmény esetén a megújuló energiahordozó felhasználására vonatkozó vizsgálat teljes dokumentációját és
  - g) amennyiben annak megszerzése jogszabály alapján szükséges
    - ga) a környezetvédelmi engedélyt vagy az egységes környezethasználati engedélyt,
    - gb) a nyomástartó létesítményre vonatkozó használatbavételi engedélyt,
    - gc) a sajátos építményre vonatkozó használatbavételi engedélyt,
    - gd) a vízjogi – üzemeltetési vagy fennmaradási – engedélyt,
    - ge) a levegőtisztaság-védelmi vagy pontforrás-üzemeltetési engedélyt.
5. § (1) A távhőszolgáltatói működési engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:
- a) ha a kérelmező cégjegyzékben nyilvántartott cég, a kérelmező nevét, cégjegyzékszámát és adószámát tartalmazó nyilatkozatát,
  - b) a távhővel ellátandó terület adatait, a közigazgatási határok megjelölésével,
  - c) a területi egységek (kirendeltségek, felhasználói irodák stb.) megnevezését és telephelyét és
  - d) a szolgáltatandó távhő termelőjének megnevezését és telephelyét.

(2) A távhőszolgáltatói működési engedély iránti kérelemhez mellékelni kell:

- a) a távhővel ellátandó terület szöveges körülírását, az ellátandó területi egységek vagy az ellátandó területet határoló közterület megnevezésével,
- b) a távhőszolgáltatás fenntarthatóságát alátámasztó ötéves üzleti tervet,
- c) a minőségbiztosítási rendszer leírását, amely tartalmazza a meghibásodás elhárítására, illetve a karbantartásra vonatkozó szabályokat,
- d) a középtávú távhőigény-felmérést és a kielégítéséhez szükséges teljesítménytervet,
- e) az üzletszabályzatot vagy annak tervezetét,
- f) a távhővezeték-hálózat gerinc- és elosztó vezetékének léptékhelyes vonalas rajzát a távhővel ellátott terület körvonalainak térképi feltüntetésével és
- g) amennyiben annak megszerzése jogszabály alapján szükséges
- ga) a nyomástartó létesítményre vonatkozó használatbavételi engedélyt,
- gb) a vízjogi – üzemeltetési vagy fennmaradási – engedélyt.

6. § (1) A távhőtermelői létesítési és a távhőtermelői működési engedélynek tartalmaznia kell:

- a) a hőtermelő létesítmény telephelyét,
- b) a hőtermelő létesítmény energiahordozójának megnevezését,
- c) a hőtermelő létesítmény beépített teljesítőképességét,
- d) a hőtermelő létesítmény egyéb jellemző műszaki-gazdasági adatait,
- e) az üzembe helyezés időpontját, távhőtermelői létesítési engedély esetén annak tervezett időpontját,
- f) a működés során és annak megszüntetése után szükséges, a környezet- és természetvédelmi hatósággal egyetértésben meghatározott környezetvédelmi feltételeket és garanciális – rekultiválási, tájrendezési, veszélyeshulladék-kezelési és egyéb – kötelezettségeket és
- g) az egyéb – jogszabályban meghatározott – követelményeket.

(2) A távhőszolgáltatói működési engedélynek tartalmaznia kell:

- a) a távhővel ellátott területi egységek megnevezését és telephelyét,
- b) az ellátási terület adatait,
- c) a működés megkezdésének időpontját,
- d) a távhővezeték-hálózat és más szolgáltatói berendezés üzemeltetésével, fenntartásával és fejlesztésével kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket,
- e) a szükséges környezet- és természetvédelmi előírásokat,
- f) a felhasználói korlátozási sorrend készítésére vonatkozó követelményt és
- g) az egyéb – jogszabályban meghatározott – követelményeket.

7. § A távhőtermelő létesítmény létesítési, a távhőtermelői működési és a távhőszolgáltatói működési engedély módosítása vagy visszavonása iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) ha a kérelmező cégjegyzékben nyilvántartott cég, a kérelmező nevét, cégjegyzékszámát és adószámát tartalmazó nyilatkozatát,
- b) a kérelmező kapcsolattartójának nevét, telefonszámát, elektronikus elérhetőségét és
- c) a módosítás okát és tárgyát, vagy a tevékenység megszüntetésének okát.

8. § (1) Ha a Tsz. szerinti engedélyes kér új létesítési vagy működési engedélyt, a 3. § (2) és a 4. § (2) bekezdésében felsorolt dokumentumokat nem kell a Hivatalhoz benyújtania, ha a Hivatalhoz korábban benyújtott dokumentumai már tartalmazzák a kért adatokat, és azok változatlan érvényességéről az engedélyért folyamodó nyilatkozik.

(2) Ha a kérelmező cégjegyzékben nyilvántartott cég, annak cégkivonatát a Hivatal a cégnyilvántartásból elektronikus úton, közvetlen lekérdezéssel szerzi meg.

(3) A Hivatal az engedélyeket településenként adja ki. Ha a konkrét műszaki megoldás indokolja, úgy a Hivatal az engedélyeket több településre együttesen adja ki.

(4) A Hivatal a Tsz. szerint nyilvánosan közzéteendő határozatait a jogerőre emelkedéstől számított tizenöt napon belül teszi közzé.

(5) A hőtermelő létesítmények létesítése iránti eljárásban, ha a hőtermelő létesítmény építésével összefüggő eljárás során, a tevékenységgel kapcsolatban ugyanezen szakkérdést – a kérelem benyújtását megelőző hat hónapon belül – más önálló eljárásban vagy szakhatóságként nem vizsgálták meg, az 1. mellékletben meghatározott feltételek fennállása esetén és szakkérdés elbírálása tekintetében, a Hivatal eljárásában a Kormány az 1. mellékletben meghatározott hatóságokat szakhatóságként jelöli ki.

(6) A hőtermelő létesítmények létesítési eljárásaiban hozott határozatot a települési önkormányzattal és az illetékes megyei katasztrófavédelmi igazgatósággal, a főváros területén a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatósággal is közölni kell.

8/A. § (1) A telephelyen 50 MW beépített összes hőteljesítménynél kisebb névleges teljesítményű távhőtermelő berendezés esetében a Tszt. 12. § (5) bekezdése szerinti egyszerűsített engedélyezési eljárásban

a) a létesítési engedély kérelmezőjének nem kell a 3. § (2) bekezdés b) pontjában,

b) a működési engedély kérelmezőjének nem kell a 4. § (1) bekezdés g) pontjában, valamint a 4. § (2) bekezdés c) pontjában

foglaltakat teljesítenie.

(2) Az 5 MW-nál kisebb névleges hőteljesítményű létesítményre csak távhőtermelői működési engedélyt kell kérni és kiadni.”

2. § A Tszt. Vhr. 17/A. § 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő 2a. ponttal egészül ki:

(E rendelet 17/B–17/H. §-ának alkalmazásában:)

„2. felhasználási hely fajlagos fűtési hőfelhasználása: a felhasználási helyen egy elszámolási időszakban igénybe vett fűtési hőmennyiségnek és a felhasználási hely épületrészeinek távhőrendszerrel fűtött – a számlázás alapjául szolgáló – légtérfogatának a hányadosa (GJ/légköbméter);

2a. épületrész fajlagos fűtési hőfelhasználása: az épületrészen egy elszámolási időszakban igénybe vett összes fűtési hőmennyiségnek és az épületrész légtérfogatának a hányadosa (GJ/légköbméter);”

3. § (1) A Tszt. Vhr.

a) „A távhőszolgáltatók által üzemeltetett honlap és a Távhőszolgáltatási Közüzeti Szabályzat” alcím címében, 21. §-ában, 3. melléklet címében és 3. melléklet 1. pontjában a „Távhőszolgáltatási Közüzeti” szövegrész helyébe a „Távhő Közzolgáltatási”,

b) „A közüzeti szerződés felmondása alóli mentességre vonatkozó részletes szabályok” alcím címében, a 3. melléklet 6. pontjában, 7.1., 7.2. és 7.4. alpontjában, az „A közüzeti szerződés tartalma” alcím címében, 9. pontjában, 9.2. és 9.19. alpontjában, 10. és 11. pontjában, 12.2., 12.3., 19.1. és 21.1. alpontjában, 25. pontjában, 26.1. alpontjában, az „A közüzeti szerződés felmondása” alcím címében, 27.3. pontjában, valamint 4. melléklet VI. táblázat 2. sorában a „közüzeti” szövegrész helyébe a „közzolgáltatási”,

c) 3. melléklet 1. pontjában a „közüzeti jogviszony” szövegrész helyébe a „közzolgáltatási jogviszony”,

d) 3. melléklet 20.3. pont a) és b) alpontjában az „1000 forintot” szövegrész helyébe a „3000 forintot”,

e) 3. melléklet 27.1. pontjában a „közüzeti” szövegrészek helyébe „közzolgáltatási”

szöveg lép.

(2) Hatályát veszti a Tszt. Vhr. 1. § (2) bekezdése.

2. A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet módosítása

4. § A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vet. Vhr.) 81. §-át követően a következő alcímmel egészül ki:

„(A VET 90/B. §-ához)

Elektromos gépjármű töltésére vonatkozó engedély

81/A. § (1) Az elektromos gépjármű töltésére vonatkozó engedély iránti kérelemhez mellékelni kell a 27. számú mellékletben előírtakat.

(2) A Hivatal a kérelem elbírálása során vizsgálja a töltőállomásnak az együttműködő villamosenergia-rendszerre, valamint a rendszeregyensúlyra gyakorolt hatását, továbbá a hálózatfejlesztésre gyakorolt esetleges hosszú távú hatásait.

(3) A töltőállomás üzemeltetője az engedélyében foglalt töltőállomások üzemeltetésére jogosult. A töltőállomások számában bekövetkező változás az engedély módosítására okot adó körülménynek tekintendő.”

5. § A Vet. Vhr. 110. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„110. § (1) A VET 107. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti piacokon jelentős piaci erővel rendelkező engedélyes (e § alkalmazásában a továbbiakban: engedélyes) a VET 111. § (1) bekezdésében meghatározott értékesítési formákat együttesen is alkalmazhatja.

(2) A Hivatal által meghatározott, értékesítésre kerülő villamos energia mennyisége naptári évekre vonatkoztatva nem lehet alacsonyabb annál, mint ami ahhoz szükséges, hogy az engedélyesnek a VET 111. § (1) bekezdés szerinti értékesítési kötelezettsége (e § alkalmazásában a továbbiakban: értékesítési kötelezettség) keretében értékesített villamos energia nélkül számított piaci részesedése a Hivatal által meghatározott mérték, de legalább 40% alá csökkenjen. Az értékesítési kötelezettség meghatározása során a Hivatal figyelembe veszi az adott piac sajátosságait.

(3) Az engedélyes a szervezett villamosenergia-piacon való értékesítési kötelezettsége keretében történő értékesítés tényét és formáját, valamint az értékesített villamos energia mennyiségét a tárgyévet követő év február 1-jéig bejelenti a Hivatal számára.

(4) Aukción történő értékesítésre kizárólag az engedélyes által jóváhagyásra benyújtott és a Hivatal által jóváhagyott, aukció lebonyolítására vonatkozó szabályzat alapján kerülhet sor.

(5) Az engedélyes az aukciós értékesítési kötelezettsége keretében történő értékesítés időpontját, valamint az értékesíteni tervezett villamos energia mennyiségét az értékesítés előtt 10 munkanappal bejelenti a Hivatal számára.

(6) Az aukció lebonyolítására vonatkozó szabályzat rendelkezéseit úgy kell megállapítani, hogy az aukció feltételei és lebonyolítása minden szereplő számára átlátható legyen, a nyertes ajánlat megállapítása egyértelmű feltételek alapján történjen, továbbá biztosítani kell az indulás során az esélyegyenlőséget. Az aukción értékesített termékek mennyiségét és az aukción kialakuló termékenkénti átlagárát az engedélyes az aukció lezárását követő 3 munkanapon belül nyilvánosságra hozza.

(7) Az engedélyes értékesítési kötelezettsége addig áll fenn, amíg a VET 109. §-a szerinti újabb piacelemzési eljárásban a Hivatal új határozatot nem hoz.

(8) Az értékesítési kötelezettség alapján történő villamosenergia-értékesítés nem nyújt jogalapot állami támogatás vagy kompenzáció igénybevételére."

6. § A Vet. Vhr. az 1. melléklet szerinti 27. számú melléklettel egészül ki.

7. § A Vet. Vhr. 1. számú melléklet 4.4. pont a) és b) alpontjában az „1000 forintot” szövegrész helyébe a „3000 forintot” szöveg lép.

3. A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 19/2009. (I. 30.) Korm. rendelet módosítása

8. § A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 19/2009. (I. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Get. Vhr.) 94. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szállítási rendszerüzemeltető a rendszer üzemeltetése érdekében folyamatosan gondoskodik a szállítóvezeték üzembiztonságáról és karbantartásáról és fejlesztéséről. Ennek érdekében jogosult díjvisszatérítési és pótdíjfizetési kötelezettség nélkül évente egy alkalommal, legfeljebb

a) 48 óra időtartamú gázszünettel vagy

b) 120 óra időtartamú, a kapacitás legfeljebb 50%-os átmeneti csökkentésével (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: gázszünet) járó karbantartást és fejlesztést végezni a szállítóvezetéken."

9. § A Get. Vhr. Az engedélyezés általános szabályai alcíme a következő 130/A. §-sal egészül ki:
„130/A. § Jogutód nélküli megszűnés esetén az engedélyes legkésőbb a GET 122. § (1) bekezdés szerinti hozzájárulás kezdeményezéséig köteles a Hivatalnál kezdeményezni az engedélye visszavonását."

10. § A Get. Vhr.

a) 96. § (1) bekezdésében a „május 31-ig” szövegrész helyébe az „április 30-ig”,

b) 107. § (2) bekezdésében az „a szállítóvezeték rendszer valamennyi betáplálási-kiadási pontja” szövegrész helyébe az „az együttműködő földgázrendszer valamennyi betáplálási-kiadási és összekapcsolási pontja”,

c) 111. § (3) bekezdésében a „kereskedési platform szabályzatban” szövegrész helyébe a „rendszeregyensúlyért felelős szállítási rendszerüzemeltető üzletszabályzatában”,

d) 2. számú melléklet 6.8. pont a) és b) alpontjában az „1000 forintot” szövegrész helyébe a „3000 forintot” szöveg lép.

4. Az ásványi nyersanyag és a geotermikus energia természetes előfordulási területének komplex érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálatáról szóló 103/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet módosítása

- 11. §** Az ásványi nyersanyag és a geotermikus energia természetes előfordulási területének komplex érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálatáról szóló 103/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 4. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(6) Ha a megkeresett közigazgatási szerv az adatszolgáltatási vagy véleményadási kötelezettségét a (3) bekezdésben megállapított határidőn belül nem teljesíti, a bányafelügyelet
- a) megkeresi a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság felügyeleti szervének vezetőjét annak érdekében, hogy a közigazgatási szervet az adatszolgáltatás teljesítésére utasítsa,
- b) más közigazgatási szerv esetében pedig úgy tekinti, hogy az érintett közigazgatási szerv részéről koncessziós tevékenységet korlátozó körülményt nem kívánnak megnevezni.”

5. A szén-dioxid geológiai tárolásáról szóló 145/2012. (VII. 3.) Korm. rendelet módosítása

- 12. §** A szén-dioxid geológiai tárolásáról szóló 145/2012. (VII. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: CCS Korm. rendelet) 4. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(5) A kutatási engedély időtartama alatt a kutatási területtel lehatárolt térrészt más, a szén-dioxid geológiai tárolásával ellentétes célra igénybe venni nem lehet, az ilyen igénybevételre irányuló engedély iránti kérelmeket el kell utasítani.”
- 13. §** A CCS Korm. rendelet 9. § (3) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- (A tárolási engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:)*
- „g) a 3. melléklet 3. pontja szerint elvégzett kockázatértékelési elemzéssel összhangban a 4. melléklet szerint elkészített monitoringtervre vonatkozó javaslatot,”
- 14. §** A CCS Korm. rendelet 34. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(2) A pénzügyi hozzájárulás mértékét úgy kell meghatározni, hogy az figyelemmel legyen a 3. melléklet kritériumaira, valamint a felelősségátadás utáni kötelezettségek meghatározása szempontjából releváns korábbi, CO₂-tárolásra vonatkozó paraméterekre, és legalább 30 évre fedezetet nyújtson a tárolóhely ellenőrzésének várható költségeire.”
- 15. §** (1) A CCS Korm. rendelet 3. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.
- (2) A CCS Korm. rendelet 4. melléklete a 3. melléklet szerint módosul.

6. Záró rendelkezések

- 16. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.
- (2) A 3. § (1) bekezdés d) pontja, a 7. § és a 10. § d) pontja 2017. január 1-jén lép hatályba.
- (3) Nem lép hatályba az egyes energetikai tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 202/2016. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése.
- (4) E rendelet 5. alcíme, valamint 2. és 3. melléklete a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EKG tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2009. április 23-i 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikkének, valamint I. és II. mellékletének való megfelelést szolgálja.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 281/2016. (IX. 21.) Korm. rendelethez

„27. számú melléklet a 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelethez

Elektromos gépjármű töltésére vonatkozó engedély iránti kérelemhez benyújtandó dokumentumok

1. Töltőállomásonként a töltőberendezések
  - a) száma,
  - b) típusa,
  - c) teljesítménye és
  - d) telepítésének helye.
2. Nyilatkozat arról, hogy a kérelmező a kérelemben foglalt számú, típusú, a vonatkozó műszaki és biztonsági előírásoknak megfelelő, az elektromos gépjármű töltésére használt villamos energia töltésként történő hiteles mérésére alkalmas töltőberendezéssel, valamint a kérelemben foglalt számú, típusú, a műszaki, biztonsági előírásoknak megfelelő akkumulátorral rendelkezik.
3. Nyilatkozat arról, hogy – a vezeték nélküli és az indukciós töltőberendezés kivételével –
  - a) a váltakozó áramú, legfeljebb 22 kW teljesítményű (normál teljesítményű) töltőberendezés legalább az EN62196-2 szabvány szerinti dugaszoló aljzattal vagy az EN62196-2 szabvány szerinti 2. típusú gépjármű-csatlakozóval rendelkezik;
  - b) a váltakozó áramú, 22 kW-nál nagyobb teljesítményű (nagy teljesítményű) töltőberendezés legalább az EN62196-2 szabvány szerinti 2. típusú csatlakozóval rendelkezik;
  - c) az egyenáramú töltőberendezés legalább az EN62196-3 szabvány szerinti kombinált töltőrendszerű Combo 2 típusú csatlakozóval rendelkezik.
4. Nyilatkozat arról, hogy a kérelmező rendelkezik a tevékenység gyakorlásához esetlegesen szükséges, más jogszabályokban meghatározott, nevére szóló hatósági engedélyekkel.”

2. melléklet a 281/2016. (IX. 21.) Korm. rendelethez

„3. melléklet a 145/2012. (VII. 3.) Korm. rendelethez

A potenciális szén-dioxid tároló-komplexum és az azt körülvevő terület jellemzésének és vizsgálatának földtani kutatási követelményei

1. Első szakasz: Adatgyűjtés

Kellő mennyiségű adatot kell összegyűjteni ahhoz, hogy a tárolóhelyről és a tároló-komplexumról olyan volumetrikus és statikus háromdimenziós (térbeli) földtani modell legyen készíthető, amely magában foglalja a fedőkőzetet és a környező területet, így a hidraulikailag kapcsolódó területeket is.

  - 1.1. Ezek az adatok legalább a tároló-komplexum következő, belső jellemzőire terjednek ki:
    - a) geológia és geofizika;
    - b) hidrogeológia (különösen vízhasználat céljára igénybevett vagy arra előírányzott felszín alatti víz);
    - c) rezervoár tervezése (ideértve a besajtolandó szén-dioxid részére rendelkezésre álló pórustérfogat és a teljes tárolókapacitás volumetrikus számítását is);
    - d) geokémia (oldódási sebességek, ásványosodási sebességek);
    - e) geomechanika (áteresztőképesség, nyomásslárdáság);
    - f) földrengés-veszélyeztetettség;
    - g) azon természetes és mesterséges útvonalak jelenléte, ideértve a kutakat és a fúrólukakat is, amelyeken keresztül szivárgás következhet be.
  - 1.2. Dokumentálni szükséges továbbá a tároló-komplexum környezetének következő jellemzőit:
    - a) a tároló-komplexum körül elhelyezkedő azon területeket, amelyeket a szén-dioxidnak a tárolóhelyen történő tárolása befolyásolhat;
    - b) a tárolóhely feletti területen élő lakosság eloszlását;
    - c) a közelben elhelyezkedő értékes természeti erőforrásokat (például a Natura 2000 hálózathoz tartozó területeket, az ivóvízbázist, a szénhidrogéneket);

- d) a tároló-komplexum környezetében zajló tevékenységeket, valamint az e tevékenységekkel való esetleges kölcsönhatásokat (például szénhidrogének kutatása, kitermelése és tárolása, a vízádók felhasználása geotermikus energia előállítására, valamint a felszín alatti víztartalékok felhasználása);
- e) a potenciális szén-dioxid kibocsátók közelségét (ideértve a gazdaságosan tárolható szén-dioxid becsült várható teljes mennyiségét is) és a megfelelő szállítópályák közelségét.

2. Második szakasz: A háromdimenziós statikus geológiai modell elkészítése

Az 1. pont szerint összegyűjtött adatok alapján, számítógépes tárolószimulátor felhasználásával el kell készíteni a potenciális tároló-komplexum (beleértve a fedőközetet és a hidraulikailag kapcsolódó területeket és fluidumokat is) háromdimenziós statikus geológiai modelljét, illetve ilyen modellek sorozatát.

2.1. A statikus geológiai modellnek, illetve modellsorozatnak a tároló-komplexumot a következő szempontok figyelembevételével kell leírnia:

- a) a fizikai csapda geológiai szerkezete;
- b) a tároló fedőrétegeinek (fedőközet, zárórétegek, porózus és áteresztő rétegek), valamint az ezeket körülvevő formációknak a geomechanikai, geokémiai és hidrogeológiai jellemzői;
- c) a törési rendszer jellemzése és bármely mesterséges útvonal jelenléte;
- d) a tároló-komplexum vízszintes és függőleges kiterjedése;
- e) a pórustér fogat (ideértve a pórus-téreloszlást is);
- f) fluidumok alapállapota;
- g) minden más lényeges jellemző.

A modellparaméterek bizonytalanságát minden paraméter tekintetében vizsgálni kell oly módon, hogy az egyes paraméterekre különböző forgatókönyveket veszünk figyelembe, és ezek alapján konfidenciahatárokat határozzunk meg. Elemezni kell továbbá a magában a modellben rejlő bizonytalanságokat is.

3. Harmadik szakasz: A tároló dinamikus viselkedésének jellemzése, érzékenységi vizsgálat, kockázatértékelés

A jellemzés és az értékelés dinamikus modellezés alapján történik oly módon, hogy a számítógépes tárolókomplexum-szimulátor révén a 2. pont szerint előállított háromdimenziós statikus geológiai modell vagy modellsorozat felhasználásával, egymást követő időpontokban szimuláljuk a szén-dioxid tárolóhelyre történő besajtolását.

3.1. A tároló dinamikus viselkedésének jellemzése

3.1.1. Ennek során legalább a következő tényezőket kell figyelembe venni:

- a) a lehetséges besajtolási sebességeket és a szén-dioxid áram jellemzőit;
- b) a kölcsönhatások modellezésének hatékonyságát [vagyis azt, hogy a szimulátor(ok)ban előállított egyes következmények egymásra is kihathatnak];
- c) a kémiai reakciókat (vagyis azt, hogy a besajtolt szén-dioxid és a helyi közet közötti reakciók visszahatnak a modellre);
- d) a felhasznált tárolószimulátort (egyes eredmények érvényességének megállapításához több tárolószimuláció is szükséges lehet);
- e) a rövid és a hosszú távú szimulációt (annak meghatározására, hogy évtizedes és évezredes távlatban mi történik a szén-dioxiddal, figyelembe véve a szén-dioxid vízben való oldódásának arányát is).

3.1.2. A dinamikus modell segítségével a következő folyamatokat kell leírni:

- a) a tárolóhelyként használt geológiai formációban fellépő nyomás és hőmérséklet időbeli alakulását a besajtolási sebesség és a besajtolásra került mennyiség kumulált nagysága függvényében;
- b) a szén-dioxid vízszintes és függőleges kiterjedésének időbeli alakulását;
- c) a tárolón belüli szén-dioxid-áramlás jellegét és a fázisviselkedést;
- d) a szén-dioxid csapdázódásának mechanizmusait és sebességét (beleértve a túlcsondulási pontokat és az oldalirányú és a függőleges lezárásokat is);
- e) a teljes tároló-komplexumon belül a másodlagos gátak rendszerét;
- f) a tárolóhelyen rendelkezésre álló tárcapacitást és a nyomás-gradienseket;
- g) a repedezettség kockázatát a tárolóhelyként felhasznált geológiai formáció(k)ban és a fedőközetben;
- h) annak kockázatát, hogy a szén-dioxid bejut a fedőközetbe;
- i) a tárolóhelyekről történő (pl. az elhagyott vagy elégtelenül lezárt kutakon keresztüli) szivárgás kockázatát;
- j) az elvándorlás sebességét (nyitott végű tárolókban);
- k) a repedezettség záródási sebességeit;

- l) a geológiai formációkban bekövetkező folyadékkémiai változásokat és az ezek folytán fellépő reakciókat (pl. a pH megváltozása, ásványképződés), valamint a reakcióknak a modellre gyakorolt hatását a következmények vizsgálata céljából;
- m) a geológiai formáció fluidumainak kiszorítási folyamatait;
- n) megnövekedett földrengésveszélyt és felszínemelkedést.

3.2. Érzékenységi vizsgálat

Szimulációkat kell végezni annak megállapítására, hogy a számítás mennyire érzékeny az egyes paraméterek kapcsán tett alapfeltevésekre. A vizsgálatot a statikus geológiai modellben vagy modellsorozatban a paraméterek módosításával, a dinamikus modellezésben a sebességfüggvények és a kiindulási feltételezések változtatásával kell elvégezni. Ha jelentős érzékenységet tapasztalunk, azt a kockázatelemzésben figyelembe kell venni.

3.3. Kockázatértékelés

A kockázatértékelés többek között az alábbiakra terjed ki:

3.3.1. A veszélyesség jellemzése

A veszélyességet úgy kell jellemezni, hogy a fent leírt módon elvégzett dinamikus modellezés és biztonságjellemzés eredményeinek felhasználásával megvizsgáljuk a tároló-komplexumból megvalósuló szivárgás lehetőségét. Ennek során figyelembe kell venni egyebek mellett:

- a) a lehetséges szivárgási útvonalakat;
- b) a meghatározott szivárgási útvonalakon keresztüli szivárgás várható intenzitását (a kiáramlási sebességeket);
- c) a lehetséges szivárgás kritikus paramétereit (például a legnagyobb tárolónyomást, a legnagyobb beszajtolási sebességet, a hőmérsékletet, a számítás érzékenységét a statikus geológiai modell vagy modellsorozat különböző alapfeltevéseire stb.);
- d) a szén-dioxid-tárolás másodlagos hatásait, így különösen a geológiai formációban lévő folyadékok kiszorítását és a tárolás folytán létrejövő új anyagokat;
- e) minden más olyan tényezőt, amely veszélyeztetheti az emberi egészséget vagy a környezetet (például a projekthez kapcsolódó műtárgyakat).

A veszélyesség jellemzése érdekében minden olyan lehetséges üzemeltetési feltételt figyelembe kell venni, amely a tároló-komplexum biztonságosságát próbára teszi.

3.3.2. A kitettség elemzése – a tároló-komplexum feletti környezet jellemzői és a területen élő lakosság eloszlása és tevékenységei, valamint a 3.3.1. pontban meghatározott lehetséges útvonalakon elszivárgó szén-dioxid várható viselkedése és sorsa alapján.

3.3.3. A következmények elemzése – az egyes fajok, populációk és élőhelyek érzékenysége és a 3.3.1. pontban meghatározott lehetséges szivárgási forgatókönyvek alapján. Adott esetben kiterjed a bioszférában előforduló megnövekedett szén-dioxid-koncentrációknak való expozíció hatásaira is (beleértve a talajokat, a tengeri üledékeket és a bentikus vizeket (fulladás, hiperkapnia), valamint a szén-dioxid-szivárgás következtében e környezetekben kialakuló pH-érték-csökkenést. A vizsgálatnak ki kell terjednie a szivárgó szén-dioxiddal együtt távozó esetleges más anyagok (a szén-dioxid árammal együtt beszajtolt anyagok, a szén-dioxid tárolása során képződött anyagok) hatásainak elemzésére is. Ezeket a hatásokat különböző időtartományok és térbeli kiterjedések, illetőleg különböző erősségű szivárgások feltételezésével kell vizsgálni.

3.3.4. A kockázat jellemzése – ennek során elemezni kell a tárolóhely rövid és hosszú távú biztonságosságát és integritását, beleértve a javasolt használati feltételekhez tartozó szivárgási kockázat és az elképzelhető legrosszabb környezeti és egészségi hatások elemzését is. A kockázatot a veszélyesség, a kitettség és a következmények elemzése alapján kell jellemezni. A vizsgálatnak magában kell foglalnia a tárolóhely jellemzésének és értékelésének szakaszai során azonosított bizonytalansági források elemzését is, valamint – amennyiben elvégezhető – a bizonytalanság csökkentésére vonatkozó lehetőségek számbavételét.”

3. melléklet a 281/2016. (IX. 21.) Korm. rendelethez

1. A CCS Korm. rendelet 4. melléklet 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„1. A monitoringtervnek – minden egyes szakaszra vonatkozóan – tartalmaznia kell:
a) az ellenőrizendő célterületeket és célcsoportokat (3.1. táblázat), valamint a mérendő paramétereket,
b) a monitoring céljára alkalmazandó műszaki eszközöket és ezek megválasztásának indokait és a monitoring során alkalmazandó technológiákat (3.2. táblázat),
c) a monitoring helyeit és a mintavételi helyek felvételének indokait,
d) az ellenőrzések gyakoriságát és a mintavételi időpontok felvételének indokait,
e) a besajtoló berendezésből ellenőrizetlenül eltávozó szén-dioxid mennyiségét,
f) a besajtoló kút kútfején belépő szén-dioxid térfogatát,
g) a szén-dioxid nyomását és hőmérsékletét a besajtolókút kútfején a tömegáram meghatározása céljából,
h) a besajtoló anyag kémiai összetételét,
i) a tározó hőmérsékletét és nyomását a szén-dioxid fázisviselkedésének és fázisállapotának meghatározása céljából.”
2. A CCS Korm. rendelet 4. melléklet 2. pont b) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Az ellenőrző technológiák kiválasztásánál figyelembe kell venni a következő lehetőségeket:)
„b) olyan technológiák, amelyek a tároló formációkról a 2., 5., 6., és a 9. §-ban foglaltak és a 3. melléklet alapján összeállított térbeli geológiai modelleken végrehajtott térbeli numerikus szimuláció finomítása érdekében információkat szolgáltatnak a szén-dioxid csóva nyomás-térfogat viselkedéséről, és alaprajzi vagy térbeli eloszlásáról,”

**A Kormány 282/2016. (IX. 21.) Korm. rendelete
az államtudományi képzési terület alap- és mesterképzési szakjainak meghatározásáról és azok képzési és
kimeneti követelményeiről, valamint az azzal összefüggő kormányrendeletek módosításáról**

A Kormány a Nemzeti Közszoigazgatási Egyetemről, valamint a közizagzgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény 44. § (1) bekezdés e) pontjában,
a 12–15. § tekintetében a Nemzeti Közszoigazgatási Egyetemről, valamint a közizagzgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény 44. § (1) bekezdés c) és d) pontjában,
a 16. § tekintetében a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény 340. § 13. pontjában,
a 17. § tekintetében a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 110. § (1) bekezdés 7. pontjában,
a 18. § tekintetében a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 110. § (1) bekezdés 2. pontjában, 4. pont a) alpontjában, valamint 7. és 24. pontjában kapott felhatalmazás alapján,
az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Az államtudományi képzési területen megszerezhető végzettségi szinteket leíró általános (nem szakspecifikus) jellemzőket (kompetenciákat) az 1. melléklet határozza meg.
- 2. §** Az államtudományi képzési terület alapképzési szakjait, az e szakokon szerezhető szakképzettségeket, valamint e szakok képzési és kimeneti követelményeit a 2. melléklet határozza meg.
- 3. §** Az államtudományi képzési terület mesterképzési szakjait, az e szakokon szerezhető szakképzettségeket, valamint e szakok képzési és kimeneti követelményeit a 3. melléklet határozza meg.
- 4. §** A 2. és 3. mellékletben szabályozott szakokon szerezhető szakképzettségek a Magyar Képesítési Keretrendszer (a továbbiakban: MKKR) szintjeire besorolt képesítések, megfeleltetve az Európai Képesítési Keretrendszer (a továbbiakban: EKKR) szintjeivel. A besorolást a 2. és a 3. melléklet tartalmazza.

- 5. §** A 2. és a 3. mellékletben meghatározott alap- és mesterképzési szakokon az elsajátítandó szakmai kompetenciák részét képezi az informatikai írástudás (személyi számítógép, operációs rendszer, szövegszerkesztő, táblázatkezelő, internet és az elektronikus levelezés használatával kapcsolatos ismeretek), továbbá az egészségfejlesztési alapismeretek, amelyek magukban foglalják a környezet-, baleset- és fogyasztóvédelem alapismereteit is.
- 6. §** (1) Ez a rendelet – a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.
(2) A 11. § 2017. szeptember 1-jén lép hatályba.
(3) A 8. §, a 9. § és a 10. § 2017. november 1-jén lép hatályba.
- 7. §** (1) A 2. és 3. mellékletben foglalt követelményeket felmenő rendszerben – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – először a 2016/2017. tanévben az adott szakon, illetve szakirányon, specializáción tanulmányaikat megkezdő hallgatókra kell alkalmazni.
(2) A polgári nemzetbiztonsági alapképzési szak, valamint az államtudományi, a kriminalisztika és a polgári nemzetbiztonsági mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeit először a 2017/2018. tanévben tanulmányaikat megkezdő hallgatókra kell alkalmazni.
(3) A 3. melléklet „4. International Public Service Relations mesterképzési szak” alcím 11. pontját első alkalommal a tanulmányaikat a 2015/2016. tanév keresztfélévétől megkezdő hallgatókra kell alkalmazni.
(4) Az államtudományi képzési terület alap- és mesterképzési szakjainak meghatározásáról és azok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 7/2016. (II. 15.) MvM rendelet 4. mellékletben meghatározott képzési és kimeneti követelményeket kell alkalmazni az azok alapján megkezdett képzésekre, e képzéseket az abban foglaltak szerint kell befejezni azzal, hogy a katasztrófavédelem alapképzési szak tekintetében a 2014/2015. tanévben tanulmányaikat megkezdőkre irányadó idegennyelvi követelményt kell alkalmazni, amennyiben az a hallgatóra nézve kedvezőbb.
(5) A 2013/2014. tanévben tanulmányaikat megkezdő hallgatók által, az e rendelet hatálybalépéséig katasztrófavédelem, bünygyi igazgatás, rendészeti igazgatás, biztonság- és védelempolitikai, nemzetbiztonsági alapképzési szakon, biztonság- és védelempolitikai, nemzetbiztonsági, katonai vezetői, katonai műveleti logisztika, katonai üzemeltetés és rendészeti vezető mesterképzési szakon megszerzett oklevelet, az államtudományi képzési terület alap- és mesterképzési szakjainak meghatározásáról és azok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 7/2016. (II. 15.) MvM rendelet 4. melléklete szerinti képzési és kimeneti követelmények alapján kiadott oklevélnek kell tekinteni.
- 8. §** A 2. melléklet „1. Közigazgatás-szervező alapképzési szak” alcím 2017. november 1-jétől hatályos 10. pontját, valamint a 3. melléklet „2. Közigazgatási mesterképzési szak” alcím 2017. november 1-jétől hatályos 11. pontját először a 2018/2019. tanévben tanulmányaikat megkezdő hallgatókra kell alkalmazni.
- 9. §** A 2. melléklet „1. Közigazgatás-szervező alapképzési szak” alcím 10. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„10. Idegennyelvi követelmények:
Az általános igazgatási szakirányon az alapfokozat megszerzéséhez az Európai Unió valamely hivatalos idegen nyelvén egy államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat megszerzése szükséges. A nemzetközi közigazgatási szakirányon az alapfokozat megszerzéséhez legalább középfokú (B2) komplex típusú közigazgatási szaknyelvi nyelvvizsga-bizonyítvány vagy azzal egyenértékű okirat szükséges.”
- 10. §** A 3. melléklet „2. Közigazgatási mesterképzési szak” alcím 11. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„11. Idegennyelvi követelmények:
A közigazgatás-tudományi szakirányon, valamint a közigazgatási vezető szakirányon a mesterfokozat megszerzéséhez államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú közigazgatási szaknyelvi nyelvvizsga-bizonyítvány vagy azzal egyenértékű okirat szükséges. Az európai és nemzetközi közigazgatási szakirányon a mesterfokozat megszerzéséhez felsőfokú (C1) komplex közigazgatási szaknyelvi nyelvvizsga-bizonyítvány vagy azzal egyenértékű okirat szükséges.”

- 11. §** Hatályát veszti
- a) a 2. melléklet „5. NEMZETBIZTONSÁGI ALAPKÉPZÉSI SZAK” alcím 2. pontjában, valamint 3. melléklet „9. NEMZETBIZTONSÁGI MESTERKÉPZÉSI SZAK” alcím 2. pontjában a „– választható specializációk: katonai nemzetbiztonsági, polgári nemzetbiztonsági (Military National Security Specialisation, Civilian National Security Specialisation)” szövegrész; valamint
- b) a 3. melléklet „9. NEMZETBIZTONSÁGI MESTERKÉPZÉSI SZAK” alcím 9.3. pontjában a „– választható specializációk: katonai nemzetbiztonsági, polgári nemzetbiztonsági;” szövegrész.
- 12. §** A Nemzeti Közszerológati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 363/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 6/A. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(4) Ahol a Rendelet vagy e rendelet felsőoktatási képesítési jegyzéket említ, azon az államtudományi képzési terület alap- és mesterképzési szakjainak meghatározásáról és azok képzési és kimeneti követelményeiről szóló kormányrendeletet [a továbbiakban: Kormányrendelet] kell érteni. A szakokon, felsőoktatási szakképzéseken szerethető szakképzettségek a Magyar Képesítési Keretrendszer (a továbbiakban: MKKR) szintjeire besorolt képesítések, megfeleltetve az Európai Képesítési Keretrendszer szintjeivel. A munkakör betöltésére, foglalkozás, tevékenység gyakorlására jogosító szakképzettség tanulási eredményeit, alapképzésben és mesterképzésben a végzettségi szint és a szakképzettség, felsőoktatási szakképzésben a szakképzettség megszerzésével szerethető tudás követelményeit – a tudás, a képesség, az attitűd, illetve az autonómia és felelősség jellemzőinek az MKKR szintleírásának megfelelően – a Kormányrendelet határozza meg.”
- 13. §** Az R. 10. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
- „(3) Az Egyetem önköltséges képzésében részt vevő hallgató kérelem benyújtása nélkül mentesülhet az önköltség megfizetése alól az Egyetem térítési és juttatási szabályzatában meghatározottak szerint, amennyiben az Egyetem pályázati forrásból a képzés költségét biztosítja.”
- 14. §** Az R. a következő 11/A. §-sal egészül ki:
- „11/A. § Ha az Egyetem a képzések tananyagának költségeit pályázati forrásból finanszírozza, a tananyagot a hallgató számára térítésmentesen biztosítja.”
- 15. §** Az R. III/A. fejezet címében a „SZAKINDÍTÁS” szövegrész helyébe a „SZAKLÉTESÍTÉS ÉS SZAKINDÍTÁS” szöveg lép.
- 16. §** A rendészeti alapvizsgáról és a rendészeti szakvizsgáról, a Rendészeti Alap- és Szakvizsga Bizottságról, valamint a rendészeti alapvizsga vizsgabiztosai és a rendészeti szakvizsga vizsgabiztosági névjegyzékről szóló 274/2012. (IX. 28.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdés c) pontjában a „jogi, közigazgatási, rendészeti vagy katonai” szövegrész helyébe a „jogi képzési területhez, az államtudományi és közigazgatási, rendészeti, katonai, nemzetbiztonsági vagy nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatáshoz” szöveg lép.
- 17. §** A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet 21. § (6) bekezdésében az „A közigazgatási, rendészeti és katonai” szövegrész helyébe az „Az államtudományi” szöveg, 10. mellékletében a „közigazgatási, rendészeti és katonai” szövegrész helyébe az „államtudományi” szöveg lép.
- 18. §** A felsőoktatásban szerethető képesítések jegyzékéről és új képesítések jegyzékbe történő felvételéről szóló 139/2015. (VI. 9.) Korm. rendelet 2. § (6) bekezdésében az „az államtudományi képzési terület alap- és mesterképzési szakjainak meghatározásáról és azok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 7/2016. (II. 15.) MvM rendelet” szövegrész helyébe az „az államtudományi képzési terület alap- és mesterképzési szakjainak meghatározásáról és azok képzési és kimeneti követelményeiről, valamint az azzal összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 282/2016. (IX. 21.) Korm. rendelet” szöveg lép.
- 19. §** Hatályát veszti az államtudományi képzési terület alap- és mesterképzési szakjainak meghatározásáról és azok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 7/2016. (II. 15.) MvM rendelet.

1. melléklet a 282/2016. (IX. 21.) Korm. rendelethez

A VÉGZETTSÉGI SZINTEKET LEÍRÓ ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK, KOMPETENCIÁK

1. Az alapképzésben szerezhető végzettségi szint jellemzői

Alapképzésben alapfokozatot az szerezhethet, aki

- a) a képzés során az ismereteket illetően bizonyította, hogy
  - a képzési területéhez tartozó ismereteket elsajátította és olyan ismereteket szerzett, amelyek alapján az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe léphet;
  - képes a választott, a Nemzeti Közzolgálati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény (a továbbiakban: NKE tv.) 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület összefüggéseinek kívül eső alapfogalmak és alapelvek önálló elsajátítására, alkalmazására és egy adott munkakörben való felhasználására;
  - ismeri a tanulmányi területre érvényes ismeretszerzés módjait, a legfontosabb ismeretszerzési forrásokat;
  - képes eldönteni, hogy egy adott problémát milyen megközelítésben lehet megoldani, és ez adott esetben milyen mértékben alkalmas a probléma sikeres megoldására;
- b) ismereteit illetően alkalmas
  - szakképzettségének megfelelő munkakör ellátására;
  - az információk kritikus elemzésére és sokoldalú feldolgozására;
  - idegen nyelven és az informatika legújabb eszközeivel is hatékonyan kommunikálni, és az információkat, érveket és elemzéseket különböző nézőpontok szerint bemutatni;
  - az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belül elsajátított problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására;
  - önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségei fejlesztésére és olyan új kompetenciák elsajátítására, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezetben belül felelősségteljes munkakör vállalására;
  - a tanulást illetően képes összefüggő szöveg, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegek, táblázatok, adatsorok, „vizuális szövegek” (mozgó-, állóképek, térképek, diagramok stb.) megértésére, értelmezésére;
  - saját tanulási folyamatainak hatékony megszervezésére;
  - a legkülönbözőbb tanulási források felhasználására;
- c) a szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkezik
  - olyan személyes tulajdonságokkal és együttműködési készséggel, amelyek a személyes felelősséget és az egyéni döntéshozatalt is megkövetelő munkakörökhöz szükségesek;
  - minőség tudattal és sikerorientáltsággal;
  - saját tevékenysége kritikus értékelésének képességével;
  - értékek kialakítására és megtartására törekvő céltudatos magatartással.

2. A mesterképzésben szerezhető végzettségi szint jellemzői

Mesterképzésben mesterfokozatot az szerezhethet, aki

- a) a képzés során az ismereteket illetően bizonyította, hogy
  - felkészült tanulmányi területén az ismeretek rendszerezett megértésére és elsajátítására, illetve a tudományterületről vagy a megszerzett tapasztalatból származó információk, felmerülő új problémák, új jelenségek kritikus feldolgozására;
  - ismeri saját kutatásaihoz vagy tudományos munkájához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat;
  - eredeti látás- és gondolkodásmóddal és megfelelő absztrakcióval rendelkezik a tudományág mélyebb összefüggéseinek megértésében, a megszerzett tudás alkalmazásában és gyakorlati hasznosíthatóságában, valamint a problémamegoldó technikák felhasználásában;
  - képes a tudományágában a tudományos kutatások és a különböző módszerek értékelésére, önálló kritika megfogalmazására és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére;
- b) ismereteit illetően alkalmas

- rendszerszerűen és kreatívan új és összetett témakörökkel foglalkozni, helytálló bírálatot vagy véleményt megfogalmazni, döntést hozni, és az ebből adódó következtetéseket levonni és közérthetően bemutatni;
  - a megoldandó problémák megértésére, önálló megoldására és eredeti ötletek felvetésére;
  - szakmailag magas szinten önállóan megtervezni és végrehajtani feladatokat;
  - a képzési terület belső törvényszerűségeinek mélyebb megismerésére és önművelésre;
  - az egyéni tudás, ismeret elmélyítésére, bővítésére;
- c) a szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkezik
- a munkakörhöz szükséges olyan tulajdonságokkal, amelyek alapján képes együttműködésre, kezdeményezésre és személyes felelősségvállalásra, döntéshozatalra, szakmai önképzésre;
  - saját tevékenysége kritikus értékelésének képességével;
  - értékek kialakítására és megtartására törekvő céltudatos magatartással.

ALAPKÉPZÉSI SZAKOK JEGYZÉKE

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1.	Képzési terület	Képzési terület angol nyelvű megnevezése	Felsőoktatási terület	Felsőoktatási terület angol nyelvű megnevezése	Alapképzési szak	Alapképzési szak angol nyelvű megnevezése	Szakképzettség	Alapképzésben szerezhető szakképzettség angol nyelvű megnevezése	EKKR és MKKR szint
2.	államtudományi	Science of Public Governance	államtudományi és közigazgatási	Science of Public Governance and Public Administration	közigazgatás-szervező	Public Administration Manager	a) közigazgatás-szervező, általános igazgatási szakirányon b) közigazgatás-szervező, nemzetközi közigazgatási szakirányon c) közigazgatás-szervező, adóigazgatási szakirányon	a) Public Administration Manager with Specialisation in General Administration b) Public Administration Manager with Specialisation in International Public Administration c) Public Administration Manager with Specialisation in Tax Administration	6
3.			rendészeti	Law Enforcement	bűnügyi igazgatási	Criminal Administration	a) bűnügyi igazgatásszervező, bűnügyi nyomozó szakirányon b) bűnügyi igazgatásszervező, bűnügyi hírszerző szakirányon c) bűnügyi igazgatásszervező, gazdaságvédelmi nyomozó szakirányon d) bűnügyi igazgatásszervező, pénzügyi nyomozó szakirányon	a) Crime Administration Manager in Crime Investigation b) Crime Administration Manager in Criminal Intelligence c) Crime Administration Manager in Economic Crime Investigation d) Crime Administration Manager in Finance Investigation	6
4.					bűnügyi	Criminal Policing	a) bűnügyi nyomozó tiszt b) bűnügyi felderítő tiszt c) gazdaságvédelmi nyomozó tiszt d) pénzügyi nyomozó	a) Criminal Investigation Officer b) Criminal Intelligence Officer c) Economic Crime Investigation Officer d) Financial Crime Investigation Officer.	6

5.					rendészeti igazgatási	Law Enforcement Administration	a) rendészeti igazgatásszervező, biztonsági szakirányon b) rendészeti igazgatásszervező, büntetés-végrehajtási szakirányon c) rendészeti igazgatásszervező, határrendészeti szakirányon d) rendészeti igazgatásszervező, igazgatásrendészeti szakirányon e) rendészeti igazgatásszervező, közlekedésrendészeti szakirányon f) rendészeti igazgatásszervező, közrendvédelmi szakirányon g) rendészeti igazgatásszervező, migrációs szakirányon h) rendészeti igazgatásszervező, vám- és jövedéki igazgatási szakirányon	a) Law Enforcement Administration Manager in Private Security b) Law Enforcement Administration Manager in Prison Studies c) Law Enforcement Administration Manager in Border Policing d) Law Enforcement Administration Manager in Administrative Policing e) Law Enforcement Administration Manager in Traffic Policing f) Law Enforcement Administration Manager in Public Order Policing g) Law Enforcement Administration Manager in Migration Policing h) Law Enforcement Administration Manager in Customs and Excise Administration	6
6.					rendészeti	Law Enforcement	a) bevándorlási és állampolgársági ügyintéző b) büntetés-végrehajtási tiszt c) határrendészeti rendőrtiszt d) igazgatásrendészeti rendőrtiszt e) közlekedésrendészeti rendőrtiszt f) közrendvédelmi rendőrtiszt g) vám- és pénzügyőr	a) Official in Charge of Immigration and Nationality Procedures b) Corrections Commissioned Officer c) Border Policing Officer d) Administrative Policing Officer e) Traffic Policing Officer f) Public Order Officer g) Customs and Finance Guard Officer	6

7.			rendészeti	Law Enforcement	katasztrófavédelem	Disaster Management	a) katasztrófavédelmi szervező, katasztrófavédelmi műveleti szakirányon b) katasztrófavédelmi szervező, tűzvédelmi és mentésirányítási szakirányon c) katasztrófavédelmi szervező, iparbiztonsági szakirányon	a) Disaster Manager in Disaster Management Operational b) Disaster Manager in Fire Prevention and Rescue Control c) Disaster Manager in Industry Safety	6
8.			nemzetbiztonsági	National Security	nemzetbiztonsági	National Security Studies	nemzetbiztonsági szakértő	National Security Expert	6
9.					polgári nemzetbiztonsági	Civilian National Security Studies	polgári nemzetbiztonsági szakértő	Civilian National Security Expert	6
10.			katonai	Military	katonai vezetői	Military Leadership	katonai vezető	Military Leader	6
11.					katonai gazdálkodási	Military Economics	közgazdász katonai gazdálkodási alapképzési szakon	Military Economist	6
12.					katonai üzemeltetés	Military Maintenance	katonai üzemeltető vezető	Military Maintenance Manager	6
13.					katonai logisztika	Military Logistics	katonai logisztikai vezető	Military Logistic Leader	6
14.			nemzetközi és európai közszolgálati	International and European Public Service	nemzetközi igazgatási	International Public Management	nemzetközi közszolgálati menedzser	International Public Service Manager	6
15.					nemzetközi biztonság- és védelempolitikai	International Security and Defence Policy	nemzetközi biztonság- és védelempolitikai szakreferens	International Security and Defence Policy Officer	6

AZ ALAPKÉPZÉSI SZAKOK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI**1. KÖZIGAZGATÁS-SZERVEZŐ ALAPKÉPZÉSI SZAK**

1. Az alapképzési szak megnevezése: közigazgatás-szervező (Public Administration Manager)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: alapképzés (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA)
  - választható szakirányok:
    - a) általános igazgatási;
    - b) nemzetközi közigazgatási;
    - c) adóigazgatási;
  - választható szakirányok angolul:
    - a) General Administration;
    - b) International Public Administration;
    - c) Tax Administration;
  - szakképzettség:
    - a) közigazgatás-szervező, általános igazgatási szakirányon;
    - b) közigazgatás-szervező, nemzetközi közigazgatási szakirányon;
    - c) közigazgatás-szervező, adóigazgatási szakirányon;
  - szakképzettség angolul:
    - a) Public Administration Manager with Specialisation in General Administration;
    - b) Public Administration Manager with Specialisation in International Public Administration;
    - c) Public Administration Manager with Specialisation in Tax Administration.
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: államtudományi és közigazgatási
5. A képzési idő félévekben: 6 félév
6. Az alapképzési szak megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
  - 6.1. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke: 30 kredit
  - 6.2. A differenciált szakmai ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 30 kredit
  - 6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
  - 6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 10 kredit
  - 6.5. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 50 kredit
  - 6.6. Intézményen kívüli gyakorlati képzésben szerezhető minimális kreditérték: 10 kredit
7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan közigazgatás-szervező képzéssel rendelkező szakemberek képzése, akik elhivatottsággal és tudatosan készülnek a közszolgálati tisztviselői életpályára, illetve a közszolgáltatón belüli karrierjük fejlesztésére.

  - 7.1. A közigazgatás-szervező képes az állami működés valamennyi területén, különösen a közigazgatásban
    - hivatástudattal szolgálni a közjót és a közérdeket,
    - közigazgatási stratégiák értelmezésére és érvényesítésére,
    - a hatósági jogalkalmazásra és jogérvényesítésre,
    - közigazgatási feladat-ellátás szervezésére és végrehajtására,
    - közigazgatási folyamatok szervezésére és továbbfejlesztésére,
    - alkalmazkodni a közigazgatási karrier utak, munkakör-családok és feladat-kataszterek követelményeihez,
    - az alapvető államháztartási (így különösen a költségvetés-tervezési, gazdálkodási, pénzügyi) feladatokban történő részvételre,
    - szervezetszabályozási feladat ellátására,
    - szervezetirányítási, felügyeleti és ellenőrzési tevékenység végzésére,
    - személyzetigazgatási és személyzeti politikai feladatokban történő közreműködésre,
    - közszolgálati nemzetközi kapcsolatban történő feladatellátására,
    - hatékony közszolgálati kommunikációra, valamint
    - a „közös közszolgálati ismeretek” elsajátításával ismeri és érti a rendészeti, katonai és nemzetbiztonsági szakterületek felépítését, szabályozását, működését.

- 7.2. A képzés a közsféra számára olyan szakembereket biztosít, akik
- a közigazgatás alkotmányos meghatározottságának és a kor követelményeinek megfelelő tudással és megfelelő színvonalú műveltséggel rendelkeznek, amely a közigazgatás működésének megértésén keresztül nemcsak képessé, hanem méltóvá teszi őket a haza és a közérdek szolgálatára,
  - gyakorlatorientált ismereteket szereztek, amelyek birtokában képesek az adminisztráció bármely szakterületén az adott terület specialitásaihoz alkalmazkodva rövid időn belül hatékony munkát végezni,
  - elméleti, tudományos alapozó (pl. államelmélet, államtudományi, alkotmányjogi, államszervezeti) ismeretek birtokában vannak, amelyek lehetővé teszik számukra a közigazgatás-tudományi mestertanulmányok folytatását, valamint hosszabb távon és tudományos érdeklődés esetén a doktori tanulmányok megkezdését,
  - felsőfokú szakmai alapismereteket szereznek, amelyekre építve képesek eredményesen részt venni a közszolgálati továbbképzésben és így könnyen mobilizálhatók a közszektorban,
  - szervezői és vezetői ismeretekkel és készségekkel rendelkeznek, amelyek segítségével bekapcsolódhatnak a közszolgálati vezetőképzésbe.
- 7.3. Az alapfokozat birtokában a közigazgatás-szervezők képesek:
- érdemi munkát végezni a közhatalom gyakorlását megvalósító, valamint a közszolgáltatások biztosításában közreműködő állami és nem állami szerveknél,
  - a demokratikusan választott vezetők – közhatalom gyakorlása során hozott – döntéseinek önálló végrehajtására, igazodva a társadalmi-gazdasági környezet változásaihoz,
  - a vezetői döntések előkészítésére és a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre,
  - az emberi erőforrás-gazdálkodással, az életpálya-tervezéssel, valamint a közszolgálatban működtetett személyzeti rendszerekkel kapcsolatos alapvető feladatok ellátására,
  - a jó állam, a jó kormányzás és a jó közigazgatás elveinek és célkitűzéseinek érvényre juttatására,
  - az Alaptörvényből és az európai uniós szabályokból fakadó elvárásoknak megfelelően együttműködni és kommunikálni a lakossággal,
  - szolgáltató, ügyfélbarát magatartással a közigazgatást közelíteni a polgárokhoz.
8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök):
- 8.1. alapozó ismeretek: 20–40 kredit
- alkotmánytörténeti- és közigazgatás-történeti ismeretek,
  - államtani alapismeretek,
  - alkotmányjogi ismeretek,
  - társadalomelméleti és szociológiai alapismeretek,
  - közgazdasági ismeretek,
  - közpolitikai ismeretek,
  - közpénzügyi alapismeretek,
  - nemzetpolitika,
  - közigazgatástani ismeretek,
  - közigazgatás-szervezés,
  - rendészetelmélet és a rendészeti eszközrendszer,
  - hadelmélet és katonai műveletek,
  - vezetés- és szervezéselmélet,
  - általános politológiai ismeretek.
- 8.2. szakmai törzsanyag: 70–90 kredit
- államszervezet és a közigazgatási szervezetrendszer,
  - közfeladatok és közigazgatási funkciók,
  - közigazgatási földrajz, urbanisztika, önkormányzati ismeretek,
  - a közigazgatás működése és általános közigazgatási jog,
  - közigazgatási eljárások és hatósági eljárásjog,
  - közigazgatási feladatrendszer és szakigazgatási alapismeretek,
  - közszolgálati munkajog, közszolgálati életpályák és humánerőforrás-gazdálkodás,
  - statisztikai ismeretek,
  - polgári jogi alapismeretek,
  - államháztartási, számviteli ismeretek,

- nemzetközi közjogi és európai uniós alapismeretek,
  - katasztrófavédelmi ismeretek,
  - közigazgatási informatika és információs rendszerismeret,
  - közigazgatási büntetőjog,
  - közszolgálati logisztika,
  - nemzetbiztonsági tanulmányok,
  - közös közszolgálati gyakorlat,
  - integritás a közszolgálatban és hivatás-etika, kommunikáció.
- 8.3. differenciált szakmai ismeretek: 30–40 kredit
- a) általános igazgatási szakon:
- alapjogvédelem a közszolgálatban,
  - szakigazgatási ismeretek,
  - közigazgatási jogérvényesítési és jogvédelmi ismeretek (közigazgatási bírászkodás),
  - e-közszolgálati ismeretek,
  - emberi erőforrás gazdálkodási ismeretek,
  - államháztartási ellenőrzési ismeretek,
  - szociálpszichológiai ismeretek,
  - támogatásszervezési (projektmenedzsment) ismeretek,
  - szaknyelvi ismeretek.
- b) nemzetközi közigazgatási szakirány:
- nemzetközi szervezetekre vonatkozó ismeretek,
  - Európai Unió intézményrendszere és közpolitikái,
  - magyar külpolitikai és külszolgálati ismeretek,
  - Európai Unió jogrendszere,
  - külügyi igazgatási ismeretek,
  - emberi és kisebbségi jogok,
  - regionális tanulmányok,
  - nemzetközi és európai uniós pénzügytani ismeretek,
  - szaknyelvi ismeretek.
- c) adóigazgatási szakirány:
- adó- és vámjogi alapismeretek,
  - adóztatási ismeretek, az adóztatás intézményi struktúrája,
  - nemzetközi és EU-s adójogi, adóztatási ismeretek,
  - adóellenőrzési alapismeretek,
  - szankciórendszer, jogorvoslat, jogérvényesítés,
  - szolgáltatás az adóigazgatásban, ügyfélkapcsolati alapismeretek,
  - e-közigazgatás, e-ügyintézés az adóigazgatásban,
  - adatok, adatfelhasználás, adatbiztonság és kockázatelemzés az adóigazgatásban,
  - szaknyelvi ismeretek.

9. Szakmai gyakorlat: 10 kredit

Az oklevél megszerzésének feltétele legalább 10 hét mentorált közszolgálati szakmai gyakorlat elvégzése.

10. Idegennyelvi követelmények:

Az általános igazgatási és adóigazgatási szakirányon az alapfokozat megszerzéséhez az Európai Unió valamely hivatalos idegen nyelvén egy államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat megszerzése szükséges. A nemzetközi közigazgatási szakirányon az alapfokozat megszerzéséhez az Európai Unió valamely hivatalos idegen nyelvén egy államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, okirat vagy legalább középfokú (B2) komplex típusú közigazgatási szaknyelvi nyelvvizsga-bizonyítvány vagy azzal egyenértékű okirat szükséges.

2. BÜNYÜGYI IGAZGATÁSI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: bünyügyi igazgatási (Criminal Administration)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA)
  - szakképzettség:
    - a) bünyügyi igazgatásszervező, bünyügyi nyomozó szakirányon
    - b) bünyügyi igazgatásszervező, bünyügyi hírszerző szakirányon
    - c) bünyügyi igazgatásszervező, gazdaságvédelmi nyomozó szakirányon
    - d) bünyügyi igazgatásszervező, pénzügyi nyomozó szakirányon
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
    - a) Crime Administration Manager in Crime Investigation
    - b) Crime Administration Manager in Criminal Intelligence
    - c) Crime Administration Manager in Economic Crime Investigation
    - d) Crime Administration Manager in Finance Investigation
  - választható szakirányok: bünyügyi nyomozó, bünyügyi hírszerző, gazdaságvédelmi nyomozó, pénzügyi nyomozó (Crime Investigation, Criminal Intelligence, Economic Crime Investigation, Finance Investigation)
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: rendészeti
5. A képzési idő félévekben: 6 félév
6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
  - 6.1. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke: 30 kredit
  - 6.2. A szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 33 kredit
  - 6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
  - 6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 12 kredit
  - 6.5. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 86 kredit
  - 6.6. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szerezhető minimális kreditérték: –
7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan bünyügyi igazgatásszervezők képzése, akik alkalmasak a rendőrségi, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal bünyügyi szerveinél beosztotti, beosztott parancsnoki feladatok ellátására. Ismerik a nyomozási cselekmények végrehajtásának módzatait, a titkos információgyűjtésre vonatkozó jogi szabályozókat, képesek önállóan büntetőeljárás, valamint titkos információgyűjtés lefolytatására. Tisztában vannak a nyomozások lefolytatásához kapcsolódó elméleti és gyakorlati kérdésekkel, valamint az egyes büncselekményfajták felderítése és bizonyítása érdekében teendő intézkedésekkel, továbbá kellő mélységű elméleti ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban történő folytatásához.

  - 7.1. Az alapfokozat birtokában a bünyügyi igazgatásszervező képes:
    - a bünyügyi igazgatás alapfogalmainak, alapelveinek gyakorlati alkalmazására;
    - a nyomozás, a felderítés és a bizonyítás elméleti és gyakorlati kérdéseinek ismeretében szolgáti feladatainak eredményes ellátására;
    - büncselekményfajták elkövetési formáival, eszközeivel, módjaival kapcsolatban megszerzett ismeretek birtokában az elkövetők kriminalisztikai, kriminológiai jellemzőinek feltárására;
    - a nyomozási cselekményekre és intézkedésekre vonatkozó jogszabályok megértésére és gyakorlati alkalmazására;
    - krimináltechnikai eszközök alkalmazására;
    - az elvárt normáknak megfelelő szintű nemzetközi együttműködésre az európai uniós és más nemzetközi bünyűldözési szervekkel és szervezetekkel, a hivatásrendek képviselői közötti együttműködésre;
    - a rendőrségi ügyviteli, ügyfeldolgozó szoftverek, informatikai eszközök használatára;
    - a bünyűldözéshez szükséges adatgyűjtés megszervezésére és az adatok felhasználására.
  - 7.2. Az alapfokozat birtokában a bünyügyi igazgatásszervező alkalmas:
    - felderítő és vizsgálati munka végzésére;
    - a bünyügyi igazgatás területén beosztott parancsnoki feladatok tervezésére, szervezésére és végzésére.

- 7.3. Szakirányú specifikus kompetenciák:
- a bűnügyi nyomozó szakirányon végzett birtokában van azoknak a speciális kriminalisztikai és bűnügyi szolgálati ismereteknek, amelyek alkalmazásával a bűnügyi szolgálati területen a bűncselekmények felderítése és bizonyítása terén egyaránt eredményes munkát tud végezni;
  - a bűnügyi hírszerző szakirányon végzett birtokában van azoknak a speciális kriminalisztikai és bűnügyi szolgálati ismereteknek – különösen a humán információszerzés területén –, amelyek alkalmazásával képes a büntetőeljárások megindításához és eredményes befejezéséhez szükséges információk megszerzésére;
  - a gazdaságvédelmi nyomozó szakirányon végzett birtokában van azoknak a speciális kriminalisztikai és bűnügyi szolgálati, valamint pénzügyi és gazdasági jogi ismereteknek, amelyek alkalmazásával a gazdasági jellegű bűncselekmények felderítése és bizonyítása terén eredményes munkát tud végezni;
  - a pénzügyi nyomozó szakirányon végzett birtokában van azoknak a speciális jövedéki, adójogi, gazdaságvédelmi, valamint vám és vámeljárás jogi, Nemzeti Adó- és Vámhivatal informatikai (NCTS, CDPS, Robotzsaru, TADLEK rendszerek) ismereteknek, illetve bűnügyi szolgálati ismereteknek, amelyek alkalmazásával képes a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hatáskörébe tartozó bűncselekmények vizsgálatára.
- 7.4. A szakon végzettek rendelkeznek kapcsolatteremtő, problémafelismerő és problémamegoldó képességgel, együttműködési és kommunikációs készséggel, idegen nyelvtudással, minőség iránti igényvel, felelősségtudattal és a szolgálati feladatok ellátásához szükséges – jogszabályban meghatározott – fizikai-kondicionális állapottal és önvédelmi ismeretekkel.
8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök):
- 8.1. alapozó ismeretek: 30–32 kredit
rendészet elmélete és a rendészeti eszközrendszer, hadelmélet és katonai műveletek, biztonsági tanulmányok, alkotmányjog, az állam szervezete, katasztrófavédelmi igazgatás, közsolgálati életpályák, nemzetbiztonsági tanulmányok, közigazgatási funkciók működése, általános politológia, általános szociológia, vezetés- és szervezés elmélet, közsolgálati logisztika, közpénzügyek és államháztartástan, közös közsolgálati gyakorlat;
- 8.2. szakmai törzsanyag: 90–96 kredit
belügyi alapmodul, bűnügyi ismeretek modul (kriminológia, kriminalisztika), jogtudományi ismeretek modul (büntetőjog, büntetőeljárás jog, emberi jogok, közigazgatási jog, idegenjog, polgári jog), rendészeti különös ismeretek modul (intézkedéstaktika, fizikai-kondicionális képességek, önvédelmi ismeretek), informatikai modul (informatika, Robotzsaru), nemzetközi és európai uniós jogi modul, humánmenedzsment modul, kommunikációs modul (rendészeti kommunikáció, szakmai idegen nyelv);
- 8.3. differenciált szakmai ismeretek: 33–37 kredit
bűnügyi nyomozó, bűnügyi hírszerző, gazdaságvédelmi nyomozó, pénzügyi nyomozó szakirányokhoz tartozó speciális ismeretkörök.
9. Szakmai gyakorlat:
Az oklevél megszerzésének feltétele 8 hét szakmai gyakorlat elvégzése.
10. Idegennyelvi követelmények:
Az alapfokozat megszerzéséhez az Európai Unióban hivatalos nyelvek egyikéből vagy ukrán, szerb, beás, lovári, orosz, illetve kínai nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat szükséges.

3. BŰNÜGYI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: bűnügyi
  - 1.1. Az alapképzési szak angol nyelvű megjelölése: Criminal Policing
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
  - 2.1. végzettségi szint: alapfokozat (bachelor; rövidítve: BA fokozat)
EKKR: 6
MKKR: 6
  - 2.2. szakképzettség: szakirányoknak megfelelő

- 2.3. választható szakirányok:
  - 2.3.1. bűnüldözési
  - 2.3.2. bűnügyi felderítő
  - 2.3.3. gazdasági nyomozó
  - 2.3.4. adó- és pénzügyi nyomozó
- 2.4. a választható szakirányok angol nyelvű megjelölése:
  - 2.4.1. Criminal Investigation
  - 2.4.2. Criminal Intelligence
  - 2.4.3. Economic Crime Investigation
  - 2.4.4. Financial Crime Investigation
- 2.5. szakirány esetén a szakképzettség:
  - 2.5.1. bűnügyi nyomozó tiszt
  - 2.5.2. bűnügyi felderítő tiszt
  - 2.5.3. gazdaságvédelmi nyomozó tiszt
  - 2.5.4. pénzügyi nyomozó
- 2.6. a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - 2.6.1. Criminal Investigation Officer
  - 2.6.2. Criminal Intelligence Officer
  - 2.6.3. Economic Crime Investigation Officer
  - 2.6.4. Financial Crime Investigation Officer
- 2.7. választható specializációk: –
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: rendészeti
5. A képzési idő félévekben: 8 félév
6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit
  - 6.1. A szak orientációja: gyakorlat-orientált [~60–70%];
  - 6.2. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 12 kredit;
  - 6.3. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: –
  - 6.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit
  - 6.5. A szak képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti (ISCED) tanulmányi területi besorolása: 861
  - 6.6. Szakirány esetén az ahhoz rendelhető minimális kreditérték: 60 kredit
7. Az alapképzési szak képzési célja, az általános és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan bűnügyi szakemberek képzése, akik szakmai és vezetői felkészültségük alapján alkalmasak a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek bűnügyi szolgálatainál beosztott tiszti, beosztott vezetői feladatok ellátására, azonosulni tudnak a szervezet elvárásaival, és kellő mélységű ismeretekkel rendelkeznek a képzés következő ciklusban történő folytatásához.

Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Tudás:

1. behatóan ismeri a rendészet (rendvédelem) történetét, tisztában van a rendészet elmélet legfontosabb irányjaival;
2. rendelkezik általános vezetés- és szervezésméleti, gazdálkodási, valamint menedzsment ismeretekkel;
3. ismeri és magabiztosan alkalmazza a szakterületével összefüggő jogi (alkotmányjog, büntetőjog, büntető eljárásjog, közigazgatási jog, rendészeti hatósági eljárásjog, rendészeti civiljog, nemzetközi és EU jog, egyéb, a szakirányhoz kapcsolódó jogszabályok) ismereteket;
4. mélyreható kriminalisztikai (technikai, taktikai, metodikai) ismeretekkel rendelkezik;
5. beható kriminológiai ismeretekkel rendelkezik;
6. tisztában van a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai, pszichológiai, szociológiai, etikai és kommunikációs ismeretekkel;
7. alapszintű tájékozódási, térképészeti és geoinformációs ismeretekkel rendelkezik;
8. ismeri és rutinszerűen alkalmazza a bűnüldözési tevékenységhez kapcsolódó átfogó fogalmakat, összefüggéseket, szabályokat, folyamatokat, eljárásokat;
9. tisztában van a nyomozások lefolytatásának, a nyomozási cselekmények végrehajtásának szabályaival;

10. tisztában van a titkos információgyűjtésre vonatkozó jogi szabályozókkal és alapos gyakorlati végrehajtási ismeretekkel bír;
11. tisztában van a bűnügyi elemző-értékelő munka területeivel, elveivel, módszereinek alkalmazására vonatkozó ismeretekkel;
12. rendelkezik a beosztottak továbbképzésének tervezéséhez, szervezéséhez szükséges ismeretekkel;
13. ismeri a parancsnoki nevelőmunka végzéséhez szükséges ismereteket;
14. tisztában van a humánerőforrás-gazdálkodás alapelveivel és gyakorlati megvalósításával;
15. alaposan ismeri a szükséges ügyviteli, titok-, és adatvédelmi szabályokat;
16. alapszinten ismeri a nemzetbiztonsági szolgálatok történetét, rendszerét, feladatait, tevékenységét;
17. tisztában van a hazai és a nemzetközi bűnügyi együttműködés szabályaival, a nemzetközi műveletek tervezési és információs alapismereteivel;
18. magabiztosan ismeri és használja a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél működő informatikai eszközöket, alkalmazásokat és rendszereket (ügyviteli, ügyfeldolgozó, nyilvántartások), valamint a speciális technikai eszközöket és csúcstechnológiai megoldásokat;
19. ismeri az igazságszolgáltatásban és az igazságszolgáltatáson kívüli, a szakterületéhez kapcsolódó intézményekben alkalmazott speciális szoftvereket és adatbázisokat, továbbá azok felhasználási lehetőségeit;
20. alapszinten rendelkezik balesetvédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi ismeretekkel;
21. alapszinten ismeri a rendészeti logisztika, valamint gazdálkodás speciális szabályait;
22. válságkezelési alapismeretekkel rendelkezik;
23. magas szintű intézkedéstaktikai, fegyverzet ismereti és önvédelmi ismeretekkel rendelkezik;
24. ismeri a munkaköréhez tartozó útmutatókat, kapcsolódó jogszabályokat, munkaköréhez tartozó tárgykörökben szóbeli és írásbeli beszámolókat, elemzések, statisztikai adatsorok feldolgozásának, előterjesztések elkészítésének, javaslatok megfogalmazásának módszereit;
25. munkavégzéséhez megfelelő szintű általános társadalmi ismeretekkel rendelkezik;
26. kellő mélységű ismeretekkel rendelkezik a képzés második ciklusában történő folytatáshoz.

Képesség:

1. képes a fegyveres szolgálatból adódó feladatok ellátására;
2. magas szinten képes a felderítés, a nyomozás és a bizonyítás elméleti és gyakorlati kérdéseinek ismeretében szolgálati feladatainak eredményes ellátására;
3. magabiztosan képes az egyes bűncselekmény fajták, és a bűncselekményt elkövetők kriminalisztikai, kriminológiai jellemzőinek feltárására;
4. alkalmas bűnügyi elemzések-értékelések elkészítésére, a vezetői döntések előkészítésére;
5. mélyrehatóan képes a bűnügyi munkára vonatkozó jogszabályok megértésére és gyakorlati alkalmazására;
6. képes a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél beosztotti, beosztott parancsnoki feladatok ellátására;
7. alkalmas a nyomozati munka (operatív) irányítására, koordinálására, a hazai és a nemzetközi szervezetek közötti együttműködés lefolytatására;
8. magabiztosan képes a büntetőeljárás, valamint a titkos információgyűjtés folytatásából adódó feladatok végrehajtására;
9. rutinszerűen képes az egyes bűncselekményfajták felderítése és bizonyítása érdekében teendő intézkedések végrehajtására;
10. rendelkezik az emberi magatartás befolyásolásához szükséges kriminalisztikai, kommunikációs és egyéb szakmai ismeretekkel;
11. alkalmas a rendvédelmi tevékenységek végrehajtására felállított törzsek munkájában való részvételre;
12. alkalmas a megfelelő szintű nemzetközi és hazai együttműködésre (az európai uniós és más nemzetközi bűnüldözési szervekkel és szervezetekkel, a bűnüldözés egyéb szereplőivel, más hivatásrendekkel);
13. képes a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek ügyviteli, ügyfeldolgozó rendszereinek, informatikai alkalmazások használatára, valamint speciális technikai eszközök és csúcstechnológiai megoldások alkalmazására;
14. rutinszerűen és hatékonyan alkalmaz korszerű adatbázis-kezelő, információs döntéstámogató, elemző-értékelő és egyéb szakértői informatikai rendszereket;
15. ismeri, megkülönbözteti és alkalmazza az infokommunikációs eszközöket, hálózatokat és funkciókat a szakterületén folyó tanuláshoz, feladatainak hatékony és korszerű megoldásához;

16. képes az információs technológián alapuló írásbeli és szóbeli kommunikációban fejleszteni alkalmazói tudását;
17. tudatosan használja az IT eszközöket, ismeri alkalmazásuk előnyeit és korlátait;
18. képes ismereteinek magabiztos, kreatív, önálló alkalmazására;
19. képes önálló tervet készíteni a pályafutásához szükséges tudások, képességek, attitűdök hiányainak a felszámolására, a szakma tanulásában elért eredményekre támaszkodva;
20. készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére, személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi;
21. képes a helyzetnek megfelelő (szükség esetén idegen nyelvű) kommunikációra;
22. magas szinten alkalmazza a szakmai szókincset magyarul és idegen nyelven is;
23. képes különböző típusú kommunikációs szituációkban adekvát viselkedésre, együttműködésre, problémák felismerésére és konfliktushelyzetek kezelésére;
24. értő módon képes alapvető idegen nyelvű szakirodalom olvasására, és legalább egy idegen nyelven megbízható szinten ismeri a saját szakterületére jellemző szakkifejezéseket, és alkalmazza azokat;
25. anyanyelvi és alapvető szakmai idegen nyelvi kommunikációs képességei lehetővé teszik számára a más nyelven beszélőkkel való alapvető szakmai együttműködést;
26. képes a munkaköréhez kapcsolódó dokumentumok, nyomtatványok, jegyzőkönyvek, feljegyzések és emlékeztetők önálló elkészítésére, okmányok kitöltésére, a munkaköréhez kapcsolódó események szervezésére, technikai előkészítésére;
27. érti saját szakterülete kritikai megközelítéseit; átlátja szakterülete legfontosabb problémáit, a nézőpontok közötti különbségeket; nyitott a problémák kutatáson alapuló megoldása iránt;
28. képes a munkájához szükséges módszerek és eszközök kiválasztására, azok egyedi és komplex alkalmazására;
29. képes a munkaköréhez tartozó tárgykörökben szóbeli és írásbeli beszámolókat, elemzéseket, statisztikai adatsorokat, előterjesztéseket elkészítésére, javaslatok megfogalmazására;
30. képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel;
31. képes feladatai összehangolására, súlyozására, és azok sorrendiségének kialakítására;
32. képes a személyes szakmai kompetenciák és kompetenciahatárok felismerésére és alkalmazására;
33. képes az elvárt fizikai állapot fenntartására, képes a szükséges intézkedéstaktikai és önvédelmi ismeretek alkalmazására.

Attitűd:

1. munkavégzése során politikamentesség, bajtársiasság, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervekhez való lojalitás jellemzi;
2. rendelkezik a szervezeti hierarchiának megfelelő engedelmesség képességével és parancsadási készséggel;
3. szilárd akaratereő jellemzi a célkitűzések megvalósítása érdekében;
4. munkája során fegyelmezett magatartás és az alakiség szabályainak betartása jellemzi;
5. a választott hivatásának megfelelő életvitelt folytat;
6. feladatai ellátása során együttműködési készség jellemzi, törekszik a beosztottak bevonására a döntési folyamatokba;
7. a munkájával járó pszichikai és fizikai stresszel szemben ellenálló, illetve ismeri a stressz kezelés intézményi és egyéni megoldásait;
8. törekszik feladatellátása során a megfelelő önkontroll, tolerancia, előítéletektől mentes gondolkodás és viselkedés tanúsítására, szolgálati érintkezései során tiszteletben tartja az alapvető emberi és állampolgári jogokat;
9. munkájában és emberi kapcsolataiban megbízhatóság és megvesztegethetetlenség jellemzi;
10. elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés iránt, különös tekintettel az ügyfelek iránti empátiára, a segítőkészre és az egyenlő bánásmódra. Elkötelezettségéből eredően elfogadja és hitelesen közvetíti szakmája társadalmi szerepét, értékeit, az ügyfélközponúságot;
11. önkritikus saját munkájával szemben;
12. nyitott a szakmájával összefüggő konfliktushelyzetek kezelésére;
13. nyitott szakterülete új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására, elkötelezett önmaga folyamatos képzésére;
14. a nemzeti, európai, illetve az Európán túli vonatkozásokhoz kötve elfogadja és képviseli, szakterülete legfontosabb kérdéseire kapcsolja a történeti és jelenkori európai értékeket;

15. ismeri szakterülete etikai normáit és szabályait, és ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani;
16. döntési képességgel rendelkezik a szakterületi etikai dilemmákban, javaslattal él a szabályrendszer módosítására;
17. nyitott, fogékony és aktív a rendészettudomány szakterületein zajló technológiai és szakmai módszertani fejlesztések megismerésére, alkalmazására, és az abban való közreműködésre.

Autonómia és felelősség:

1. tisztában van a fegyveres feladatellátásból és a kényszerítő eszközök alkalmazásának lehetőségéből ráháruló felelősséggel;
2. alkalmas önálló döntéshozatalra, parancsadásra, ezeket megfelelő felelősséggel gyakorolja;
3. a gyakorlati tudás és tapasztalatok megszerzését követően szervezeti egységét vezeti, működési folyamatait tervezi és irányítja, erőforrásaival gazdálkodik;
4. felelősséggel gyakorolja fegyelmi jogkörét;
5. munkájában felelősségvállalás, őszinteség, önfegyelem és igazmondás jellemzi;
6. felelősséget érez saját szakmai fejlődéséért, a munkaköréhez tartozó tudásanyag naprakész ismeretéért, speciális területeken is;
7. felelősséget érez munkája ellátásában a tudomására jutott adatok, információk kezelésében és azok megosztása során;
8. önállóan végzi munkáját, ismereteit magabiztosan, kreatívan alkalmazza, folyamatos önellenőrzés mellett.

Szakirány(ok) sajátos kompetenciái

7.1. Szakirány megnevezése: bűnüldözési szakirány

Tudás:

1. magas szinten ismeri a bűncselekmények felderítése és bizonyítása terén szükséges speciális jogi, kriminalisztikai és bűnügyi szolgálati ismereteket;
2. ismeri a bűnmegelőző tevékenység elméletét és gyakorlatát;
3. tisztában van a körözési tevékenység eszközeivel, alapvető módszereivel;
4. behatóan ismeri a kényszerintézkedések alkalmazásának követelményeit és a gyakorlati alkalmazás szabályait.

Képesség:

1. képes a bűnügyi szolgálati területen a bűncselekmények felderítése és bizonyítása terén egyaránt eredményes munka végzésére;
2. képes a nyomozati munka ideiglenesen létrehozott szervezeteiben folyó munka koordinálására;
3. alkalmas a készenléti (forró nyomon üldözés) bűnügyi szolgálat munkájában történő részvételre;
4. alkalmas a vizsgálati (vádélőkészítő) munka végzésére;
5. alkalmas a nyomozati cselekmények (kihallgatás, házkutatás, lefoglalás, motozás, bizonyítási kísérlet stb.) végrehajtására;
6. képes beosztott vezetőként az állomány munkájának irányítására;
7. képes a feladatához, valamint a szervezeti egysége számára szükséges bűnügyi elemzések végzésére.

Attitűd:

1. jellemzi a problémafelismerés és problémamegoldás.

Autonómia és felelősség:

1. felelősséget érez a szakterületnek megfelelő feladatok tervezése, szervezése, végrehajtása iránt;
2. törekszik a hivatásrendek képviselőivel való együttműködésre.

7.2. Szakirány megnevezése: bűnügyi felderítő szakirány**Tudás:**

1. magas szinten ismeri a büntetőeljárás megindításához és eredményes befejezéséhez szükséges információk megszerzésére szolgáló speciális kriminalisztikai és bűnügyi szolgálati ismereteket;
2. tisztában van a titkos információgyűjtéshez kapcsolódó jogszabályokkal, taktikai ismeretekkel;
3. mélyrehatóan ismeri a titkos információgyűjtő tevékenység erői, eszközei, módszerei alkalmazásának elméletét és gyakorlati szabályait.

Képesség:

1. képes a speciális kriminalisztikai és bűnügyi szolgálati ismeretek – különösen a humán információszerzés területén – alkalmazásával a büntetőeljárás megindításához és eredményes befejezéséhez szükséges információk megszerzésére;
2. képes a helyi szervezetek szintjén az illetékességi terület bűnügyi helyzetének elemzésére, értékelésére;
3. képes a bűncselekmények megelőzésre, felderítésére irányuló munka és az együttműködés megszervezésére;
4. képes a feladatához, valamint a szervezeti egysége számára szükséges bűnügyi elemzések végzésére.

Attitűd:

1. jellemzi a probléma felismerés és problémamegoldás.

Autonómia és felelősség:

1. felelősséget érez a szakterületnek megfelelő feladatok tervezése, szervezése, végrehajtása iránt;
2. törekszik a hivatásrendek képviselőivel való együttműködésre.

7.3. Szakirány megnevezése: gazdasági nyomozó szakirány**Tudás:**

1. mélyrehatóan ismeri a gazdasági jellegű bűncselekmények felderítése és bizonyítása terén eredményes speciális jogi, kriminalisztikai és bűnügyi szolgálati ismereteket;
2. alapvetően tisztában van a szakterületéhez kapcsolódó pénzügyi, számviteli és gazdasági jogi ismeretekkel.

Képesség:

1. képes a gazdasági jellegű bűncselekmények felderítése és bizonyítása terén eredményes munkavégzésre;
2. képes helyi szervezetek szintjén az illetékességi terület bűnügyi helyzetének elemzésére, értékelésére;
3. képes a bűncselekmények megelőzésére, felderítésére irányuló munka és az együttműködés megszervezésére;
4. alkalmas ideiglenes szervezet munkájának vezetésére különös tekintettel a gazdasági bűncselekményekre;
5. képes a feladatához, valamint a szervezeti egysége számára szükséges bűnügyi elemzések végzésére.

Attitűd:

1. jellemzi a probléma felismerés és problémamegoldás.

Autonómia és felelősség:

1. felelősséget érez a szakterületnek megfelelő feladatok tervezése, szervezése, végrehajtása iránt;
2. törekszik a hivatásrendek képviselőivel való együttműködésre.

7.4. Szakirány megnevezése: adó- és pénzügyi nyomozó szakirány

Tudás:

1. ismeri az adó- és vámhatóság bünygyi szakmai ágának tevékenységéhez kapcsolódó átfogó fogalmakat, összefüggéseket, szabályokat, folyamatokat, eljárásokat;
2. elsajátította az adó- és vámhatóság bünygyi szakmai ágának tevékenységéhez kapcsolódó alapvető elméleteket, jellemzőket, tisztában van a bünygyi szakmai ág működésével, struktúrájával, kapcsolatrendszerével;
3. ismeri az adó- és vámhatóság bünygyi szakterületének alapvető szakmai és jogi terminológiáját;
4. ismeri az adó- és vámhatóság bünygyi szakterületének munkájához kapcsolódó más szakmai területek tevékenységének alapvető jellemzőit.

Képesség:

1. a bünygyi szakmai ág tevékenységi körében felmerülő feladatok megoldásában képes alkalmazni a megismert fogalmakat, szabályokat, összefüggéseket, folyamatokat, mely alapján képes szakmai kérdések értelmezésére;
2. képes a munkakörében meghatározott feladatokat tervezni, szervezni, a feladatok végrehajtása során következtetéseket, javaslatokat megfogalmazni;
3. képes a fogalmi szempontból szakszerűen megfogalmazott javaslatait szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályainak megfelelően prezentálni;
4. képes együttműködni más szakterületek képviselőivel.

Attitűd:

1. nyitott a bünygyi szakmai ág tevékenységével kapcsolatos új és specifikus ismeretek megszerzésére, az új eszközökkel és módszerekkel kapcsolatban;
2. fontosnak tartja az adó- és vámhatóság bünygyi szakterülete gondolkodás- és szemléletmódjának hiteles közvetítését;
3. fontosnak tartja az életén át tartó tanulás megvalósítását, a folyamatos szakmai képzést és általános önképzést.

Autonómia és felelősség:

1. általános felügyelet mellett önállóan végzi és szervezi a részére meghatározott feladatokat;
2. felelősséget visel a munkájával és a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartása terén;
3. önállóan és felelősséggel vesz részt az adó- és vámhatóság bünygyi szakmai ágának tevékenységével kapcsolatos szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában;
4. projektekben és csoportmunkában a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi, de elfogadja az együttműködés szükségességét is.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

- 8.1.1. a szakképzettség szempontjából meghatározó diszciplínák, tudományágak, illetve szakterületek, amelyekből a szak felépül:
  - társadalomtudományok (közgazdaságtudományok, állam- és jogtudományok, szociológiai tudományok, hadtudományok) 3–13 kredit
  - bölcsészettudományok (nyelvtudományok, filozófiai tudományok, nevelés- és sporttudományok, pszichológiai tudományok, média- és kommunikációs tudományok) 6–19 kredit
  - rendészettudományi ismeretek: 28–36 kredit
  - bünygyi tudományok (bünygyjog, bünygyeljárás-jog, kriminalisztikai ismeretek, kriminológiai ismeretek) 39–49 kredit
  - műszaki tudományok (informatikai tudományok) 6–9 kredit
- 8.1.2. differenciált, választható, sajátos kompetenciákat eredményező specializációk szakterületi, diszciplináris sajátosságai: –
- 8.1.3. ha a szakon választható szakirány, abban az esetben önálló szakképzettséget eredményező szakirányok, azoknak szakképzettség szempontjából meghatározó szakterületeinek jellemzői:

Szakirányok ismeretkörei 60–96 kredit

bűnüldözési szakirány:

- bűnüldözési ismeretek;
- értékelő-elemező ismeretek;
- speciális bűnügyi ismeretek (bűnügyi szolgálati ismeretek tantárgy)

bűnügyi felderítő szakirány:

- hírszerzéssel, felderítéssel kapcsolatos ismeretek;
- nemzetbiztonsági ismeretek;
- titkos ügykezeléssel kapcsolatos ismeretek;

gazdasági nyomozó szakirány

- pénzügyi, számviteli ismeretek;
- közgazdasági ismeretek;
- gazdaságvédelmi ismeretek;

adó- és pénzügyi nyomozó szakirány

- adóztatási ismeretek;
- vám- és jövedéki ismeretek;
- külkereskedelmi ismeretek.

- 8.2. Idegennyelvi követelmény: Az alapfokozat megszerzéséhez az Európai Unióban hivatalos nyelvek egyikéből vagy ukrán, szerb, beás, lovári, orosz, illetve kínai nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat szükséges.
- 8.3. Szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények: szakmai gyakorlat (tanévenként 4 hét) teljesítése kritériumkövetelmény.
- 8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek: A képzés – részben vagy egészében – megszervezhető idegen nyelven is.

4. RENDÉSZETI IGAZGATÁSI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: rendészeti igazgatási (Law Enforcement Administration)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA)
  - szakképzettség:
    - a) rendészeti igazgatásszervező, biztonsági szakirányon
    - b) rendészeti igazgatásszervező, büntetés-végrehajtási szakirányon
    - c) rendészeti igazgatásszervező, határrendészeti szakirányon
    - d) rendészeti igazgatásszervező, igazgatásrendészeti szakirányon
    - e) rendészeti igazgatásszervező, közlekedésrendészeti szakirányon
    - f) rendészeti igazgatásszervező, közrendvédelmi szakirányon
    - g) rendészeti igazgatásszervező, migrációs szakirányon
    - h) rendészeti igazgatásszervező, vám- és jövedéki igazgatási szakirányon
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
    - a) Law Enforcement Administration Manager in Private Security
    - b) Law Enforcement Administration Manager in Prison Studies
    - c) Law Enforcement Administration Manager in Border Policing
    - d) Law Enforcement Administration Manager in Administrative Policing
    - e) Law Enforcement Administration Manager in Traffic Policing
    - f) Law Enforcement Administration Manager in Public Order Policing
    - g) Law Enforcement Administration Manager in Migration Policing
    - h) Law Enforcement Administration Manager in Customs and Excise Administration
  - választható szakirányok: biztonsági, büntetés-végrehajtási, határrendészeti, igazgatásrendészeti, közlekedésrendészeti, közrendvédelmi, migrációs, vám- és jövedéki igazgatási (Private Security, Prison Studies, Border Policing, Administrative Policing, Traffic Policing, Public Order Policing, Migration Policing, Customs and Excise Administration)
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: rendészeti

5. A képzési idő félévekben: 6 félév
6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
  - 6.1. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke: 30 kredit
  - 6.2. A szakirányokhoz rendelhető minimális kreditérték: 73 kredit
  - 6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
  - 6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 12 kredit
  - 6.5. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 62 kredit
  - 6.6. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szereshető minimális kreditérték: –
7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan rendészeti igazgatásszervezők képzése, akik rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél, a migrációs feladatkört ellátó szerveknél és a civil biztonsági szférában irányítói, vezetői feladatok ellátására alkalmasak, ismerik a rendészeti igazgatásban alkalmazott elveket, eljárásokat és eszközöket, azonosulni tudnak a szervezet elvárásaival, továbbá kellő mélységű elméleti ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban történő folytatásához, továbbá alkalmasak vezetői, irányítói feladatok ellátására, a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél beosztott parancsnoki feladatok ellátására, valamint a rendészeti, illetve a migrációs igazgatásban hatósági jogalkalmazói feladatok ellátására.

  - 7.1. Az alapfokozat birtokában a rendészeti igazgatásszervező képes:
    - a közigazgatási rendszerszemlélet ismeretében rendészetigazgatási és migrációs igazgatási tevékenység ellátására, a hivatásrendek képviselőivel való együttműködésre;
    - a rendészeti, illetve a migrációs igazgatás alapfogalmainak és alapelveinek gyakorlati alkalmazására;
    - a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek, a migrációs feladatkört ellátó szervek, a civil biztonsági szféra felépítésének, működésének és munkamódszereinek ismeretében szolgálati, illetve hatósági jogalkalmazói feladatainak eredményes ellátására;
    - a humánerőforrás-gazdálkodás és a gazdálkodás alapelveinek gyakorlati megvalósítására;
    - a hazai és a nemzetközi rendészeti és migrációs együttműködésben való részvételre;
    - az informatikai alkalmazások (ügyviteli, ügyfeldolgozó) és a speciális technikai eszközök alkalmazására;
    - a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek, a migrációs feladatkört ellátó szervek, valamint a civil biztonsági szervezetek speciális szakmai, erkölcsi elvárásainak és fizikai követelményeinek teljesítésére.
  - 7.2. Az alapfokozat birtokában a rendészeti igazgatásszervező alkalmas:
    - a rendészeti, illetve a migrációs igazgatás területén hatósági jogalkalmazói és szolgálati tevékenység ellátására;
    - a rendészeti igazgatás területén beosztott parancsnoki feladatok tervezésére, szervezésére és végzésére, helyi és azonos jogállású szervek rendészeti szolgálati tevékenységének és működésének vezetésére;
    - a civil biztonsági szervezetek tevékenységének megszervezésére, irányítására, középvezetői, illetve a megfelelő szakmai gyakorlat megszerzését követően felsőbb vezetői munkakörök betöltésére;
    - a migrációs feladatkört ellátó szerveknél megfelelő szakmai tapasztalat és gyakorlat megszerzését követően vezetői munkakörök betöltésére.
  - 7.3. Szakirányú specifikus kompetenciák:
    - a biztonsági szakirányon végzettek magánbiztonsági vállalkozásoknál, fegyveres biztonsági őrseknél, közterület-felügyeletnél és más rendészeti feladatokat ellátó személyeket foglalkoztató munkáltatónál alkalmasak jogi, biztonsági, őrzésvédelmi, rendezvénybiztosítói, gazdálkodási és humánerőforrás-gazdálkodási ismeretek birtokában vezetői feladatok ellátására, és átfogó ismeretekkel rendelkeznek jogállásukról, eszközrendszerükről, lehetőségeikről és mindezek törvényes korlátairól;
    - a büntetés-végrehajtási szakirányon végzettek birtokában vannak azoknak a büntetés-végrehajtási jogi, biztonsági, pedagógiai és más szakismereteknek, melyek alkalmazásával képessé válnak speciális szolgálati, őrzésvédelmi, igazgatási és nevelési feladatok ellátására;
    - a határrendészeti szakirányon végzettek képesek a rendőrség határrendészeti szolgálati ágának a helyi és területi szerveinél szakmai munkakörök betöltésére, és azokban az integrált határellenőrzési, határrendészeti igazgatási és más szakmai feladatok ellátására;

- az igazgatásrendészeti szakirányon végzettek átfogó igazgatásrendészeti ismeretekkel rendelkeznek, és képesek a szabálysértési, az idegenrendészeti, menekültügyi és más rendészeti eljárások önálló végzésére;
  - a közlekedésrendészeti szakirányon végzettek képesek a speciális közlekedési jogi, forgalomellenőrzési, -irányítási és -szervezési ismeretek alkalmazására, valamint közlekedési balesetek helyszíni szemléjének és vizsgálatának lefolytatására és e tevékenységek irányítására, valamint közlekedésrendészeti vezetői beosztások ellátására;
  - a közrendvédelmi szakirányon végzettek képesek a közrendvédelem általános elveinek, valamint a szakterület erőinek és eszközeinek alkalmazására, továbbá beosztott parancsnokként a rendőri csapaterő tevékenységének szervezésére és vezetésére, a különleges helyzetek kezelésére;
  - a migrációs szakirányon végzettek ismerik az állampolgársági, az idegenrendészeti, a menekültügyi hazai és nemzetközi jogszabályokat, eljárási elveket, képesek a hatáskörükbe utalt hatósági feladatok önálló végzésére és idegenrendészeti eljárások lefolytatására;
  - a vám- és jövedéki igazgatási szakirányon végzettek ismerik a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vám szakmai ága hatáskörébe tartozó feladatok ellátásához szükséges szabályokat, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal szervezetét és működését, ezáltal képesek a munkakörükben meghatározott feladatok önálló végzésére.
- 7.4. A szakon végzettek rendelkeznek kapcsolatteremtő, problémafelismerő és problémamegoldó képességgel, együttműködési és kommunikációs készséggel, idegen nyelvtudással, minőség iránti igénnyel, felelősségtudattal és a szolgálati feladatok ellátásához szükséges fizikai-kondicionális állapottal és önvédelmi ismeretekkel.
8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök):
- 8.1. alapoó ismeretek: 30–32 kredit
a rendészet elmélete és a rendészeti eszközrendszer, hadelmélet és katonai műveletek, biztonsági tanulmányok, alkotmányjog, az állam szervezete, katasztrófavédelmi igazgatás, közszolgálati életpályák, nemzetbiztonsági tanulmányok, közigazgatási funkciók működése, általános politológia, általános szociológia, vezetés- és szervezésemélet, közszolgálati logisztika, közpénzügyek és államháztartástan, közös közszolgálati gyakorlat;
- 8.2. szakmai törzsanyag: 54–80 kredit
bűnügyi ismeretek modul (kriminalisztika, kriminológia), jogtudományi ismeretek modul (büntetőeljárás jog, büntetőjog, közigazgatási jog, idegenjog, polgári jog), rendészeti különös ismeretek modul (intézkedéstaktika, fizikai-kondicionális képességek, önvédelmi ismeretek), rendészeti igazgatási modul, informatikai modul (informatika, Robotzsaru), szakigazgatási modul (igazgatásrendészeti-, közlekedésrendészeti-, közrendvédelmi-, határrendészeti-, rendőri ismeretek), nemzetközi és európai uniós jogi modul, humánmenedzsment modul (pszichológia), kommunikációs modul (rendészeti kommunikáció, szakmai idegen nyelv);
- 8.3. differenciált szakmai ismeretek: 52–72 kredit
belügyi alapmodul, biztonsági, büntetés-végrehajtási, határrendészeti, igazgatásrendészeti, közlekedésrendészeti, közrendvédelmi, migrációs, vám- és jövedéki igazgatási szakirányokhoz tartozó speciális ismeretkörök.
9. Szakmai gyakorlat:
Az oklevél megszerzésének feltétele 8 hét szakmai gyakorlat elvégzése.
10. Idegennyelvi követelmények:
Az alapfokozat megszerzéséhez az Európai Unióban hivatalos nyelvek egyikéből, vagy ukrán, szerb, beás, lovári, orosz, illetve kínai nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat szükséges.

5. RENDÉSZETI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: rendészeti
  - 1.1. Az alapképzési szak angol nyelvű megjelölése: Law Enforcement
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
  - 2.1. végzettségi szint: alapfokozat (bachelor; rövidítve: BA fokozat)
EKKR: 6
MKKR: 6

- 2.2. szakképzettség: szakiránynak megfelelő
- 2.3. választható szakirányok:
  - 2.3.1. bevándorlási és állampolgársági igazgatási
  - 2.3.2. büntetés-végrehajtási szervező
  - 2.3.3. határrendészeti rendőr
  - 2.3.4. igazgatásrendészeti rendőr
  - 2.3.5. közlekedésrendészeti rendőr
  - 2.3.6. közrendvédelmi rendőr
  - 2.3.7. vám- és pénzügyőri
- 2.4. a szakirány angol nyelvű megjelölése:
  - 2.4.1. Immigration and Nationality Administration
  - 2.4.2. Prison Studies
  - 2.4.3. Border Police
  - 2.4.4. Administrative Police
  - 2.4.5. Traffic Police
  - 2.4.6. Public Order Police
  - 2.4.7. Customs and Excise Administration
- 2.5. szakirány estén a szakképzettség:
  - 2.5.1. bevándorlási és állampolgársági ügyintéző
  - 2.5.2. büntetés-végrehajtási tiszt
  - 2.5.3. határrendészeti rendőrtiszt
  - 2.5.4. igazgatásrendészeti rendőrtiszt
  - 2.5.5. közlekedésrendészeti rendőrtiszt
  - 2.5.6. közrendvédelmi rendőrtiszt
  - 2.5.7. vám- és pénzügyőr
- 2.6. a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
  - 2.6.1. Official in Charge of Immigration and Nationality Procedures
  - 2.6.2. Corrections Commissioned Officer
  - 2.6.3. Border Policing Officer
  - 2.6.4. Administrative Policing Officer
  - 2.6.5. Traffic Policing Officer
  - 2.6.6. Public Order Officer
  - 2.6.7. Customs and Finance Guard Officer
- 2.7. választható specializációk: –
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: rendészeti
5. A képzési idő félévekben: 8 félév
6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit
  - 6.1. A szak orientációja: gyakorlat-orientált [~60–70%]
  - 6.2. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 12 kredit
  - 6.3. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: –
  - 6.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit
  - 6.5. A szak képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti (ISCED) tanulmányi területi besorolása: 861
  - 6.6. Szakirány esetén az ahhoz rendelhető minimális kreditérték: 60 kredit
7. Az alapképzési szak képzési célja, az általános és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan rendészeti tisztek, illetve bevándorlási szakemberek képzése, akik a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek, valamint a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal irányítói, vezetői feladatok ellátására alkalmasak, ismerik a rendészeti igazgatásban alkalmazott elveket, eljárásokat és eszközöket, azonosulni tudnak a szervezet elvárásaival, továbbá kellő mélységű elméleti ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban történő folytatásához, valamint szolgálati helyeiken gyakorlati tapasztalatok megszerzése után, alkalmasak vezetői, irányítói, valamint hatósági jogalkalmazói feladatok ellátására.

Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:**Tudás:**

1. behatóan ismeri a rendészet (rendvédelem) történetét, tisztában van a rendészet elmélet legfontosabb irányjaival;
2. rendelkezik általános vezetés- és szervezésméleti, gazdálkodási, valamint menedzsment ismeretekkel;
3. ismeri és magabiztosan alkalmazza a szakterületével összefüggő jogi (alkotmányjog, büntetőjog, büntető eljárásjog, közigazgatási jog, rendészeti hatósági eljárásjog, rendészeti civiljog, nemzetközi és EU jog, egyéb a szakirányhoz kapcsolódó jogszabályok) ismereteket;
4. mélyreható kriminalisztikai (technikai, taktikai, metodikai) ismeretekkel rendelkezik;
5. beható kriminológiai ismeretekkel rendelkezik;
6. tisztában van a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai, pszichológiai, etikai szociológiai és kommunikációs ismeretekkel;
7. rendelkezik államtudományi, közigazgatási, biztonságpolitikai, nemzetbiztonsági, közpénzügyi és államháztartástan ismeretekkel;
8. behatóan ismeri és alkalmazni tudja a tájékozási, térképészeti és geoinformációs ismereteket;
9. ismeri a rendészeti, rendvédelmi, honvédségi és közigazgatási szervek felépítését, működését és tevékenysége során alkalmazott elveket, eljárásokat és eszközöket;
10. mélyrehatóan ismeri a közbiztonsági és a közrend megszervezéséhez, vezetéséhez, és fenntartásához szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket;
11. alaposan ismeri a rendészeti vezetés és irányítás, valamint az alárendeltek napi szolgálati életének gyakorlatára vonatkozó ismereteket;
12. ismeri a parancsnoki, oktatói, nevelő-oktatói tevékenység végzéséhez szükséges ismereteket;
13. ismeri a rendvédelmi tevékenység során törzstiszti feladatok végrehajtására vonatkozó ismereteket;
14. ismeri és alkalmazni tudja a humánerőforrás-gazdálkodási ismereteket;
15. ismeri és magabiztosan alkalmazza a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél működő informatikai eszközöket, alkalmazásokat és rendszereket (ügyviteli, ügyfeldolgozó, nyilvántartások), valamint a speciális technikai eszközöket és csúcstechnológiai megoldásokat;
16. alapszinten ismeri a hazai és a nemzetközi rendészeti együttműködés elméleti és gyakorlati tudásanyagát;
17. rendelkezik az Európai Unió (schengeni) integráció története, intézményrendszere, és a gyakorlati megvalósulásáról szóló ismeretekkel;
18. alapszinten rendelkezik az általános és a rendészeti területre vonatkozó speciális balesetvédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi ismeretekkel;
19. alapszinten rendelkezik a közszolgálati logisztikai ismeretekkel;
20. magabiztosan alkalmazza a rendészeti alaki szabályokat;
21. alapszinten rendelkezik a minősített időszakra vonatkozó rendészeti ismeretekkel;
22. alapszinten rendelkezik a társ-hívásrendek szervezetének és működésének általános ismereteivel;
23. magabiztosan alkalmazza a rendészeti területen alkalmazott fegyverek, anyagi-technikai eszközök használatának szabályait;
24. magas szintű intézkedéstaktikai, fegyverzet ismereti és önvédelmi ismeretekkel rendelkezik;
25. tisztában van a nyomozások lefolytatásának, a nyomozási cselekmények végrehajtásának szabányaival;
26. tisztában van a titkos információgyűjtésre vonatkozó jogi szabályozókkal és alapos gyakorlati végrehajtási ismeretekkel bír ezen a területen;
27. ismeri a munkaköréhez tartozó útmutatókat, kapcsolódó jogszabályokat, munkaköréhez tartozó tárgykörökben képes szóbeli és írásbeli beszámolókat, elemzéseket, statisztikai adatsorok készítésére;
28. kellő mélységű ismeretek elsajátítása a képzés második ciklusban történő folytatásához.

Képesség:

1. képes alkalmazni a közigazgatási rendszerszemléletet;
2. el tudja látni a hivatásos szolgálati jogviszonyból adódó kötelezettségeket és feladatokat;
3. alkalmas a fegyveres szolgálatból adódó feladatok ellátására;
4. képes végezni, irányítani és vezetni a rendvédelmi szolgálati tevékenységet, továbbá ennek során együttműködni más hivatásrendekkel;
5. alkalmas ellátni a szolgálatói, illetve hatósági jogalkalmazói szolgálati feladatokat;

6. képes ellátni a szervezeten belüli és szervezeten kívüli kommunikációs feladatokat;
7. alkalmas a rendészeti alapfeladatok ellátása során információgyűjtő, elemző-értékelő, tervező-szervező és döntés előkészítő feladatok végzésére;
8. képes a rendvédelmi munka operatív irányítására, koordinálására, a hazai és a nemzetközi szervezetek közötti együttműködés megvalósítására;
9. képes a beosztottak motiválására, nevelésére;
10. alkalmas a vezetővel szemben támasztott követelmények teljesítésére, a rendészeti szervezet vezetésére, tevékenységének irányítására, ellenőrzésére;
11. képes az alárendeltek napi tevékenységének tervezésére, szervezésére és vezetésére;
12. képes az alárendeltek kiképzésének, továbbképzésének tervezésére, szervezésére és végrehajtására;
13. alkalmas a humán erőforrás-gazdálkodás alapelveinek gyakorlati megvalósítására;
14. tudatosan alkalmazza a feladatok végrehajtásához szükséges informatikai, valamint speciális technikai eszközöket;
15. képes a szakterülettel összefüggő okmányok, dokumentumok kezelésére, szerkesztésére, kitöltésére, vezetésére, jelentések megírására;
16. képes a probléma felismerésére és megoldására;
17. képes az elvárt fizikai állapot fenntartására és az önvédelmi fogások alkalmazására;
18. képes a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek speciális szakmai, erkölcsi, etikai követelményeinek teljesítésére;
19. képes az általa tanult idegen nyelven szóbeli és írásbeli kommunikációra.

Attitűd:

1. hazaszeretet;
2. elfogadja a politikamentességet, a bajtársiasságot, azonosul a hivatásrendjének megfelelő szervezet sajátosságaival;
3. rendelkezik a hierarchiának megfelelő engedelmesség és parancsadás készségével;
4. erkölcsi tartás, szilárd akarat, kitartás, bátorság;
5. vezetői példamutatás és határozottság, titoktartási készség;
6. együttműködési készség;
7. fegyelmezett magatartás, a szolgálati érintkezés szabályainak betartása;
8. a választott hivatásának megfelelő életvitel;
9. pszichikai és fizikai stresszel együtt járó helyzetek kezelése;
10. megfelelő önkontroll, tolerancia, előítéletektől mentes gondolkodás és viselkedés;
11. önmagával és beosztottaival szembeni igényes munkavégzés;
12. a vallási, etnikai és kulturális különbségeket tisztelő toleráns magatartás;
13. megbízhatóság és megvesztegethetetlenség;
14. tradíció tisztelete és ápolása.

Autonómia és felelősség:

1. ismereteinek magabiztos, kreatív, önálló alkalmazása;
2. logikusan és összefüggéseiben látja a feladatokat;
3. fegyveres feladatellátás, kényszerítő eszközök önálló alkalmazása;
4. a helyzetnek megfelelő (szükség esetén idegen nyelvű) kommunikáció;
5. a vezetői feladatok ellátásához szükséges megjelenés és fellépés;
6. a személyiség hatékony megismerése;
7. a bizalmon alapuló együttműködési viszony kialakítása;
8. probléma-centrikus tárgyalási módszer kialakítása;
9. szakértői állásfoglalásaiért, tetteiért, döntéséért, mulasztásaiért bármely jogi fórum előtt felelősségvállalás;
10. őszinteség, önfegyelem és igazmondás;
11. önművelés és képességfejlesztés;
12. pártatlanság;
13. a személyállomány képviselője.

Szakirány(ok) sajátos kompetenciái**7.1. Szakirány megnevezése: bevándorlási és állampolgársági igazgatási****Tudás:**

1. ismeri a migráció legfontosabb tényezőivel, kutatásával és rendszerével összefüggő alapvető fogalmi ismérveket;
2. tisztában van az idegenrendészeti európai uniós és hazai szabályozási rendszerekkel;
3. ismeri a menekültügyi szabályozás dimenzióit a magyar menedékjogi eljárás rendszerét;
4. ismeri a külföldiekre vonatkozó szabályozás történeti alkalmazás lehetőségeit;
5. tudása kiterjed az állampolgársági szabályokra.

Képesség:

1. alkalmas a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal területi és központi szerveinél kiemelt szakmai ügyintézői munkakörök betöltésére;
2. képes a Hivatal szakmai tevékenységét meghatározó (állampolgársági, idegenrendészeti valamint menekültügyi) szakterületekhez kapcsolódó ismeretek gyakorlati alkalmazására;
3. alkalmas a Hivatal szervezeti egységeinél vezetői feladatok ellátására;
4. részvétel a hazai és a nemzetközi migrációs szervezetekkel történő együttműködésben, nemzetközi szakmai párbeszédben.

Attitűd:

1. erkölcsi tartás, megbízható és korrupcióellenes szilárd akaratérő, kitartás, fegyelmezett munkavégzési készség fokozott migrációs nyomás esetén is;
2. nyitottság hatósági, jogalkalmazói és szolgáltató feladatok végzésére.

Autonómia és felelősség

1. a hivatásrendek képviselőivel való együttműködés;
2. általános felügyelet mellett önállóan végzi és szervezi a részére meghatározott szakmai feladatokat;
3. felelősséget visel a munkájával és a magatartásával kapcsolatos szakmai-jogi-etikai normák és szabályok betartása terén;
4. önállóan és felelősséggel vesz részt a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal szakmai ágának tevékenységével kapcsolatos szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában;
5. projektekben és csoportmunkában a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi, de elfogadja az együttműködés szükségességét is.

7.2. Szakirány megnevezése: büntetés-végrehajtási szervező szakirány**Tudás:**

1. magas szinten ismeri a büntetés-végrehajtási vezetés- és szervezésméleti, valamint menedzsment ismereteket;
2. tisztában van a büntetés-végrehajtási jogi, biztonsági, kriminálpedagógiai, reintegrációs, kommunikációs és más szakismeretekkel;
3. ismeri a büntetés-végrehajtási szakterület elméleti összefüggéseit, fogalomrendszerét;
4. tisztában van a büntetés-végrehajtási intézményeknél folyó ellenőrzések rendjével, tervezésével, végrehajtásával;
5. ismeri a büntetés-végrehajtás feladatrendszerét, a büntetés-végrehajtási erők és eszközök alkalmazását különleges jogrend kihirdetése, valamint az arra való felkészülés időszakában.

Képesség:

1. alkalmas a büntetés-végrehajtási szervezet helyi és területi szerveinél kiemelt szakmai munkakörök betöltésére;
2. képes a büntetés-végrehajtási szerveinél beosztotti, beosztott parancsnoki feladatok ellátására;
3. képes a büntetés-végrehajtási szervezetenél a rendvédelmi tevékenységek végrehajtására felállított törzsek munkájában való részvételre;
4. alkalmas a hazai és a nemzetközi büntetés-végrehajtási szervekkel történő együttműködés megszervezésére.

Attitűd:

1. a büntetés-végrehajtási szervezethez való lojalitás;
2. a büntetés-végrehajtási szervezeti hierarchiának megfelelő engedelmességgel és parancsadási készséggel rendelkezik;
3. a büntetés-végrehajtási hivatásnak megfelelő életvitel folytat;
4. azonosul a büntetés-végrehajtási szervezet céljaival, értékrendjét teljes körűen elfogadja, a saját és a szervezeti érdek összehangolási kötelezettségének elfogadása;
5. fogvatartottakkal kapcsolatos bánásmód törvényességének gyakorlása.

Autonómia és felelősség:

1. felelősséget érez a büntetés-végrehajtási szakterületnek megfelelő feladatok tervezésére, szervezésére, végrehajtására, a hivatásrendek képviselőivel való együttműködésre.

7.3. Szakirány megnevezése: határrendészeti rendőr szakirány

Tudás:

1. rendelkezik a rendőrség határrendészeti szolgálati ágának szervezeti felépítését, működését és irányítását átfogó vezetési és szervezésméleti ismeretekkel;
2. tisztában van az európai uniós, illetve schengeni normatív szabályozásra, szervezetekre, stratégiákra vonatkozó határrendészeti szakmai ismeretekkel;
3. ismeri az Európai Unió határrendészeti információs rendszereit és az információfeldolgozás rendszerét (SIS II, SIREN, VIS, EES, EURODAC, EUROSUR, e-Gate, RTP);
4. tisztában van a határforgalom-ellenőrzési módszerekkel, okmányismerettel rendelkezik;
5. határőrizeti és a határrendészet technikai eszközeire vonatkozó ismeretekkel rendelkezik;
6. rendelkezik a határrend fenntartási ismeretekkel, határrendsértésekre, rendkívüli események elhárítására vonatkozó ismeretekkel;
7. ismeri a rendszeresített kényszerítő eszközök határrendészetben történő alkalmazására vonatkozó speciális normatív szabályozást és gyakorlatot;
8. szolgálati gépjárművek, technikai eszközök és berendezések alkalmazásának ismeretei;
9. idegenrendészeti, menedékjogi ismeretekkel rendelkezik;
10. ismeri az integrált határellenőrzési, határrendészeti igazgatási és más szakmai feladatok ellátásának rendjét;
11. tisztában van a végrehajtó állomány korrupciós veszélyeztetettségére, korrupcióra utaló jelekkel, ismeri az intézkedési protokollt.

Képesség:

Az Alaptörvény szerint megállapított jogrend szerinti alaphelyzetben és különleges jogrendben egyaránt legyen képes

1. a rendőrség határrendészeti szolgálati ágának a helyi és területi szerveinél szakmai munkakörök betöltésére;
2. az integrált határellenőrzési, határrendészeti igazgatási és más szakmai feladatok ellátására;
3. migrációs helyzetből eredő konfliktusok kezelésére;
4. az ideiglenesen létrehozott szervezetek vezetésére;
5. a határrendészek munkájának irányítására;
6. a helyi szerveknél a határhelyzettel összefüggő elemzések végzésére;
7. osztály szintű szervezet munkájának vezetésére, irányítására.

Attitűd:

1. a határforgalomban résztvevőkkel szembeni intézkedés kultúra;
2. fogvatartottakkal kapcsolatos törvényes bánásmód;
3. külföldi személyekkel való kulturált, segítőkész viselkedésmód.

Autonómia és felelősség:

1. a szakterületnek megfelelő feladatok tervezése, szervezése, végrehajtása.

7.4. Szakirány megnevezése: igazgatásrendészeti rendőr szakirány**Tudás:**

1. a szabálysértési és más rendészeti eljárások önálló végzésére jogosító átfogó igazgatásrendészeti ismeretek;
2. az eljárások eredményes lefolytatását segítő nyilvántartási rendszerek és azok alkalmazása;
3. a személy- és vagyonvédelmi területen kiadható igazolványok, hatósági bizonyítványok, hatósági engedélyek, valamint kiadásuk rendjének ismerete;
4. közigazgatási bírság kiszabásának menete, határozatok meghozatalának szabályai, formai-tartalmi követelményei;
5. a rendőrség feladatrendszere, a rendőri erők és eszközök alkalmazása különleges jogrend kihirdetése, valamint az arra való felkészülés időszakában.

Képesség:

1. a szabálysértési és más rendészeti eljárások önálló lefolytatására;
2. Robotzsaru programon belül az általános és szabálysértési programok alkalmazására;
3. a helyi fegyverprogram (DOS) alkalmazására;
4. a SZEVAPOL szoftver alkalmazására;
5. ideiglenesen létrehozott szervezetek, akciók vezetésére;
6. a rendőrség helyi szervezeteinél elemző-értékelő munka végzésére;
7. vezetői döntések előkészítésére, osztály szintű szervezet vezetésére, a vezetési funkciók gyakorlására.

Attitűd:

1. az állampolgárokkal való kulturált, segítőkész viselkedésmód.

Autonómia és felelősség:

1. ügyfelekkel történő kommunikáció;
2. a szakterületnek megfelelő feladatok tervezése, szervezése, végrehajtása.

7.5. Szakirány megnevezése: közlekedésrendészeti rendőr szakirány**Tudás:**

1. közlekedési, jogi, forgalomellenőrzési, -irányítási és -szervezési ismeretek;
2. közlekedési balesetek helyszíni szemléjének és vizsgálatának lefolytatására és e tevékenységek irányítására vonatkozó ismeretek;
3. a rendőrség közlekedésellenőrzési feladatainak végrehajtásához kapcsolódó eljárások jogi előírásainak, taktikáinak és technikáinak ismerete;
4. a forgalomszervezési, forgalomtechnikai előírások, elvek és módszerek ismerete;
5. a forgalomirányítás szabályai, gyakorlata;
6. közúti forgalom szüneteltetése, korlátozása;
7. a rendőrségnél rendszeresített sebességellenőrző, ittasság ellenőrző, és egyéb technikai eszközök, berendezések ismerete, gyakorlati alkalmazása;
8. a közlekedésrendészeti feladatrendszere, a rendőri erők és eszközök alkalmazása különleges jogrend kihirdetése, valamint az arra való felkészülés időszakában;
9. baleset-megelőzés szervezetrendszerének és eszközrendszerének ismerete.

Képesség:

1. a speciális közlekedési jogi, forgalomellenőrzési, -irányítási és -szervezési ismeretek alkalmazására;
2. a közlekedési balesetek helyszíni szemléjének és vizsgálatának lefolytatására és e tevékenységek irányítására;
3. a speciális balesethelyszínelői felszerelések, a kapcsolódó számítástechnikai eszközök használatára;
4. a szemle-bizottság vezetői teendők ellátására;
5. a közlekedésellenőrzéshez kapcsolódóan a járművek, a járművezetők, és a gépjármű-közlekedéssel összefüggő okmányellenőrzésre, a közlekedés környezetének ellenőrzésére;
6. a közlekedésellenőrzéshez kapcsolódó technikai eszközök és számítástechnikai rendszerek használatára;

7. fényképfelvétel készítésére (éjszaka is);
8. a közlekedésrendészeti vezetői beosztások ellátására;
9. az ideiglenesen létrehozott szervezetek, akciók vezetésére;
10. a rendőrség helyi szervezeteinél a közlekedés rendjével összefüggő elemző-értékelő munka végzésére;
11. a vezetői döntések előkészítésére, osztály szintű szervezet vezetésére, a vezetési funkciók gyakorlására.

Attitűd:

1. közlekedésrendészeti hatósági, jogalkalmazói és szolgáltató feladatok ellátása.

Autonómia és felelősség:

1. a közlekedésrendészeti szakterületnek megfelelő feladatok tervezése, szervezése, végrehajtása;
2. a közlekedésrendészeti szabályokat megszegőkkel szembeni intézkedések.

7.6. Szakirány megnevezése: közrendvédelmi rendőr szakirány

Tudás:

1. a közrendvédelem általános elvei;
2. a szakterület erőinek és eszközeinek alkalmazása;
3. beosztott parancsnoki ismeretek, a beosztott állomány munkájának tervezése, szervezése, ellenőrzése;
4. a rendőri csapaterő tevékenységének szervezése és vezetése;
5. a szolgálatvezetési elméleti ismeretek és a szolgálatvezénylés nyilvántartására szolgáló informatikai alkalmazások készség szintű ismerete;
6. az elővezetés jogszabályi háttere;
7. a házi őrizet szabályai, intézkedési protokollja;
8. a különleges helyzetek kezelésére vonatkozó ismeretek;
9. csapatszolgálathoz kapcsolódó informatikai rendszerek készség szintű ismerete;
10. a Mélységi Ellenőrzési és Közterületi Támogató alegységek feladatrendszere;
11. a szabálysértési eljárással kapcsolatos jogszabályok;
12. a rendőrség feladatrendszere, a rendőri erők és eszközök alkalmazása különleges jogrend kihirdetése, valamint az arra való felkészülés időszakában;
13. a körözési rendszer ismerete, célkörözési tevékenység nyílt rendőri eszközökkel való végzése;
14. a társadalmi szervezetekkel való együttműködés;
15. rendkívüli események kezelése, kivizsgálása;
16. a rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok, állampolgári panaszok, közérdekű bejelentések kivizsgálása;
17. a gyülekezési törvény hatálya alá tartozó rendezvények biztosítási feladatainak ellátása;
18. a sportrendészeti feladatok jogszabályi háttere.

Képesség:

1. a közrendvédelem általános elveinek, valamint a szakterület erőinek és eszközeinek alkalmazására;
2. beosztott parancsnokként a rendőri csapaterő tevékenységének szervezésére és vezetésére;
3. a személyi szabadságot korlátozó intézkedések, a kényszerítő eszközök alkalmazására, azok törvényességének, szakszerűségének vizsgálatára;
4. a szabálysértésekkel kapcsolatos közrendvédelmi feladatok végzésére;
5. a különleges helyzetek kezelésére;
6. az ideiglenesen létrehozott kötelékek, akciók vezetésére;
7. a rendőrség helyi szervezeteinél a közbiztonság és közrend alakulásával összefüggő elemző-értékelő munka végzésére;
8. vezetői döntések előkészítésére, osztály szintű szervezet vezetésére, a vezetési funkciók gyakorlására;
9. a társadalmi, állami, önkormányzati szervezetekkel való együttműködésre.

Attitűd:

1. hatósági, jogalkalmazói és szolgáltató feladatok ellátása.

Autonómia és felelősség:

1. a szakterületnek megfelelő feladatok tervezése, szervezése, végrehajtása;
2. közrendet, közbiztonságot megsértőkkel szembeni intézkedések.

7.7. Szakirány megnevezése: vám- és pénzügyőri szakirány

Tudás:

1. ismeri az adó- és vámhatóság vám- és pénzügyőri szakmai ágának tevékenységéhez kapcsolódó átfogó fogalmakat, összefüggéseket, szabályokat, folyamatokat, eljárásokat;
2. elsajátította az adó- és vámhatóság vám- és pénzügyőri szakmai ágának tevékenységéhez kapcsolódó alapvető elméleteket, jellemzőket, tisztában van a vám- és pénzügyőri szakmai ág működésével, struktúrájával, kapcsolatrendszerével;
3. ismeri az adó- és vámhatóság vám- és pénzügyőri szakterületének alapvető szakmai és jogi terminológiáját;
4. ismeri az adó- és vámhatóság vám- és pénzügyőri szakterületének munkájához kapcsolódó más szakmai területek tevékenységének alapvető jellemzőit.

Képesség:

1. a vám- és pénzügyőri szakmai ág tevékenységi körében felmerülő feladatok megoldásában képes alkalmazni a megismert fogalmakat, szabályokat, összefüggéseket, folyamatokat, mely alapján képes szakmai kérdések értelmezésére;
2. képes a munkakörében meghatározott feladatokat tervezni, szervezni, a feladatok végrehajtása során következtetéseket, javaslatokat megfogalmazni;
3. képes a fogalmi szempontból szakszerűen megfogalmazott javaslatait szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályainak megfelelően prezentálni;
4. képes együttműködni más szakterületek képviselőivel.

Attitűd:

1. nyitott a vám- és pénzügyőri szakmai ág tevékenységével kapcsolatos új és specifikus ismeretek megszerzésére, az új eszközökkel és módszerekkel kapcsolatban;
2. elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt;
3. fontosnak tartja az adó- és vámhatóság vám- és pénzügyőri szakterülete gondolkodás- és szemléletmódjának hiteles közvetítését;
4. fontosnak tartja az életen át tartó tanulás megvalósítását, a folyamatos szakmai képzést és általános önképzést.

Autonómia és felelősség:

1. általános felügyelet mellett önállóan végzi és szervezi a részére meghatározott feladatokat;
2. felelősséget visel a munkájával és a magatartásával kapcsolatos szakmai-jogi-etikai normák és szabályok betartása terén;
3. önállóan és felelősséggel vesz részt az adó- és vámhatóság vám- és pénzügyőri szakmai ágának tevékenységével kapcsolatos szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában;
4. projektekben és csoportmunkában a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi, de elfogadja az együttműködés szükségességét is.

8. Az alapképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők

- 8.1.1. a szakképzettség szempontjából meghatározó diszciplínák, tudományágak, illetve szakterületek, amelyekből a szak felépül: (a nagyobb szakterületi komponensek közötti kreditarány)
  - társadalomtudományok (közgazdaságtudományok, állam- és jogtudományok, szociológiai tudományok, hadtudományok) 3–13 kredit

- bölcsészettudományok (nyelvtudományok, filozófiai tudományok, nevelés- és sporttudományok, pszichológiai tudományok, média- és kommunikációs tudományok) 6–19 kredit
- rendszertudományi ismeretek: 28–36 kredit
- műszaki tudományok (informatikai tudományok) 6–9 kredit
- 8.1.2. differenciált, választható, sajátos kompetenciákat eredményező specializációk szakterületi, diszciplináris sajátosságai: –
- 8.1.3. ha a szakon választható szakirány, abban az esetben önálló szakképzettséget eredményező szakirányok, azoknak szakképzettség szempontjából meghatározó szakterületeinek jellemzői:
  - büntügyi tudományok (büntetőjog, büntetőeljárás-jog, kriminalisztikai ismeretek, kriminológiai ismeretek) 34–49 kredit

Szakirányok ismeretkörei 60–96 kredit

bevándorlási és állampolgársági igazgatási szakirány:

- migrációelméleti és történeti ismeretek;
- idegenrendészeti ismeretek;
- menedékjogi és menekültügyi ismeretek;
- állampolgársági ismeretek.

büntetés-végrehajtási szervező szakirány:

- büntetés-végrehajtási jogi ismeretek;
- büntetés-végrehajtási pszichológia, nevelési ismeretek;
- büntetés-végrehajtási szolgálati, intézkedéstaktikai ismeretek.

határrendészeti rendőr szakirány:

- határellenőrzési, műveleti ismeretek;
- határrendészeti igazgatási ismeretek;
- vezetési és nemzetközi együttműködési ismeretek.

igazgatásrendészeti rendőr szakirány

- igazgatásrendészeti ismeretek;
- szabálysértési jogi ismeretek;
- hatósági jogi ismeretek.

közlekedésrendészeti rendőr szakirány

- forgalomszervezési, -ellenőrzési és -irányítási ismeretek;
- közlekedésrendészeti ismeretek;
- balesetelemezési és közlekedés-kriminológiai ismeretek.

közrendvédelmi rendőr szakirány

- közrendvédelmi ismeretek;
- csapatszolgálati ismeretek;
- közrendvédelmi vezetői ismeretek.

vám- és pénzügyőri szakirány

- vámjogi és adójogi ismeretek;
- áruosztályozás és vámtarifa ismeretek;
- gazdasági és külkereskedelmi ismeretek.

- 8.2. Idegennyelvi követelmény: Az alapfokozat megszerzéséhez az Európai Unióban hivatalos nyelvek egyikéből vagy ukrán, szerb, beás, lovári, orosz, illetve kínai nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat szükséges.
- 8.3. Szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények: szakmai gyakorlat (tanévenként 4 hét) teljesítése kritériumkövetelmény.
- 8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek: A képzés – részben vagy egészében – megszervezhető idegen nyelven is.

6. KATASZTRÓFAVÉDELEM ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: katasztrófavédelem (Disaster Management)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA)
  - szakképzettség megnevezése:
    - a) katasztrófavédelmi szervező, katasztrófavédelmi műveleti szakirányon
    - b) katasztrófavédelmi szervező, tűzvédelmi és mentésirányítási szakirányon
    - c) katasztrófavédelmi szervező, iparbiztonsági szakirányon
  - szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
    - a) Disaster Manager in Disaster Management Operational
    - b) Disaster Manager in Fire Prevention and Rescue Control
    - c) Disaster Manager in Industry Safety
  - választható szakirányok: katasztrófavédelmi műveleti, tűzvédelmi és mentésirányítási, iparbiztonsági (Disaster Management Operational, Fire Prevention and Rescue Control, Industry Safety)
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: rendészeti
5. A képzési idő félévekben: 6 félév
6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
  - 6.1. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke: 30 kredit
  - 6.2. A szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 49 kredit
  - 6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
  - 6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 12 kredit
  - 6.5. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték, beleértve a képzés szemináriumi gyakorlatait is: 90 kredit
7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az alapszakon folyó képzés célja olyan, a közszolgálati életpályára szocializálódott, a hivatásrendek közötti együttműködésre képes katasztrófavédelmi szervezők képzése, akik a katasztrófavédelmi szerveknél a hivatásos, az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóságnál, a közigazgatási és a gazdasági szerveknél katasztrófavédelmi, tűzvédelmi (tűzoltói), iparbiztonsági feladatok ellátására alkalmasak, ismerik a katasztrófavédelmi, a tűzvédelmi és az iparbiztonsági igazgatásban alkalmazandó jogszabályokat, szabványokat, elveket, eljárásokat és eszközöket. Képesek az adott szervezetben önálló szakmai munkavégzésre, kellő gyakorlat megszerzésével vezetői feladatok ellátására, továbbá olyan mélységű elméleti ismeretekkel rendelkeznek, amelyek birtokában képesek a képzés második ciklusban történő folytatásához.

  - 7.1. Az alapképzési szakon végzettek ismerik:
    - a közigazgatási rendszerszemlélet összefüggéseit és a rendészetiigazgatási tevékenység ellátásához szükséges általános és speciális szakmai eljárási szabályokat;
    - a rendészeti igazgatás alapfogalmait és alapelveit, azok gyakorlati alkalmazásának szabályait;
    - a katasztrófavédelmi szervek és a tűzoltóság szervezeti felépítésének, működésének, munkamódszereinek, szolgálati feladatainak alapvető szabályait, azok összefüggéseit és gyakorlati alkalmazásának módszereit;
    - a humánerőforrás-gazdálkodás és az egyes szakirányok gazdálkodási alapelveit, azok megvalósításának szabályait;
    - a hazai és a nemzetközi katasztrófavédelmi szervekkel történő együttműködés szabályait;
    - a szakirányokra vonatkozó informatikai rendszerek, azok működtetéséhez szükséges speciális technikai eszközök alkalmazásának rendjét;
    - a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek, illetőleg a közigazgatási szervek és a gazdálkodó szervek speciális szakmai erkölcsi és fizikai követelményeit.

Továbbá katasztrófavédelmi műveleti szakirányon:

  - a katasztrófák elleni védekezés szervezeti és irányítási rendszerét, az ezt meghatározó szabályozásokat és gyakorlati megoldásokat;

- a katasztrófa-megelőzés, a védekezés és a helyreállítás feladatrendszerének összekapcsolódásait, az e feladatokban közreműködő közigazgatási szervek tevékenységének összehangolását;
- a lakosság katasztrófavédelmi és polgári védelmi felkészítésével kapcsolatos feladatokat, azok végrehajtásának gyakorlati megoldásait;
- a katasztrófavédelmi és polgári védelmi hatósági tevékenységet;
- a polgári védelmi szervezetek létrehozásának és a működtetésével kapcsolatos feladatok ellátásának szabályait;
- a katasztrófa-elhárításban és a polgári védelemben résztvevő karitatív szervezetekkel való együttműködés alapelveit.

Továbbá tűzvédelmi és mentésirányítási szakirányon:

- a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló jogszabályokban és az azokhoz kapcsolódó irányítási és belső normatívákban foglaltakat;
- a tűzvédelmi hatósági, szakhatósági és a tűzvizsgálati feladatokra vonatkozó jogszabályokat, szabványokat, azok gyakorlati alkalmazásának rendjét;
- a tűzvédelmi szabályok megsértőivel szemben alkalmazható felelősségre vonások rendszerét, azok alkalmazásának szabályait;
- a tűzoltás, műszaki mentéssel kapcsolatos szervező, előkészítő, operatív irányító feladatokat;
- az elsődleges katasztrófa-elhárítási beavatkozásokkal összefüggő tűzoltói tevékenységeket;
- az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóságok, valamint a tűzvédelmi szervezetek működésére, szakmai irányítására és felügyeletére vonatkozó jogszabályokat, azok gyakorlati alkalmazásának rendjét;
- a tűzoltásban, műszaki mentésben és az elsődleges katasztrófa-elhárításban a társszervekkel történő együttműködés szabályait.

Továbbá iparbiztonsági szakirányon:

- a veszélyes üzemek létesítésére, működésére vonatkozó jogszabályokban, szabványokban és hatósági előírásokban foglaltakat, azok gyakorlati alkalmazásának rendszerét;
- a veszélyes anyagok különféle szállítási módzataival kapcsolatos jogszabályi és hatósági előírásokat, az ezekre vonatkozó hatósági eljárás rendjét;
- a létfontosságú rendszerekkel és létesítményekkel összefüggő hazai és nemzetközi szabályozásokat, azok működési rendjét meghatározó biztonsági követelményrendszereket.

7.2. Az alapképzési szakon végzettek alkalmasak:

- a szakmai hatósági jogalkalmazásra;
- a mentésirányításban beosztott parancsnoki feladatok ellátására;
- a társszervekkel történő együttműködésre.

Továbbá katasztrófavédelmi műveleti szakirányon:

- a katasztrófavédelmi hatósági feladatok végzésére;
- a polgári védelemmel kapcsolatos tervezési, szervezési és koordinációs feladatok ellátására;
- a lakosság felkészítésével, tájékoztatásával összefüggő tevékenységekre;
- a védekezési és a helyreállítási munkák koordinálására.

Továbbá tűzvédelmi és mentésirányítási szakirányon:

- a tűzvédelmi hatósági tevékenységre, a tűzvizsgálatra;
- a tűzoltási, műszaki mentési és elsődleges katasztrófa-elhárítási feladatokkal kapcsolatos beosztott vezetői feladatokra;
- az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóságok, tűzvédelmi szervezetek szakmai irányítására.

Továbbá iparbiztonsági szakirányon:

- a veszélyes üzemek létesítésével, működtetésével összefüggő biztonsági feladatok ellátására;
- a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos hatósági tevékenység végzésére;
- a létfontosságú rendszerek és létesítmények védelméből adódó feladatok ellátására.

7.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek:

- rendelkeznek a szakmai és az eljárási jogszabályokban meghatározott rendelkezések biztos ismeretével, alkalmasak a jogalkalmazói tevékenység ellátására;
- képesek a katasztrófavédelmi és tűzvédelmi igazgatás területén szervezési, tervezési, koordinációs, döntés-előkészítő és ellenőrző feladatok ellátására;

- képesek a közigazgatási és gazdasági szervekkel való kapcsolattartásra és együttműködésre;
  - alkalmasak a lakosságfelkészítési, tájékoztatási és az ezekhez kapcsolódó média- és kommunikációs tevékenység ellátására;
  - alkalmasak a nemzetközi szakmai szervezetekkel történő kapcsolattartásra és együttműködésre.
8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök):
- 8.1. Alapozó ismeretek: 29–32 kredit
- a rendészet elmélete és a rendészeti eszközrendszer, hadelmélet és katonai műveletek, általános politológia, alkotmányjog, katasztrófavédelmi igazgatás, az állam szervezete, közszolgálati életpályák, nemzetbiztonsági tanulmányok, közigazgatási funkciók és működés, általános szociológia, biztonsági tanulmányok, vezetés- és szervezés elmélet, közszolgálati logisztika, közpénzügyek és államháztartástan, közös közszolgálati gyakorlat.
- 8.2. Szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 76–80 kredit
- belügyi alapmodul, jogi és államtudományi modul (alkotmányjog, közigazgatási jog), kommunikációs modul (idegen nyelv), rendészeti humánmenedzsment (pszichológia), fizikai felkészítés modul (testnevelés), informatikai modul (szakmai informatikai rendszerek), természettudományi alapozó ismeretek (alkalmazott természettudományi ismeretek), katasztrófavédelmi jogi alapok (katasztrófavédelmi jog és igazgatás; katasztrófavédelmi felelősség rendszere, nemzetközi katasztrófavédelmi jog).
- 8.3. Szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei:
- differentiált szakmai ismeretek: 49–53 kredit
- katasztrófavédelmi műveleti szakirányon: katasztrófa-megelőzés; polgári védelmi szakismeret; katasztrófa-elhárítás beavatkozási rendszere; katasztrófa-elhárítás technikai ismeretek; katasztrófák következményeinek felszámolása; katasztrófavédelem finanszírozási rendszere; tűzvédelmi szakismeret; tűzvizsgálattan;
  - tűzvédelmi és mentésirányítási szakirányon: tűzmegelőzési ismeretek; tűzvizsgálattan; tűzoltási, műszaki mentési és katasztrófa-elhárítási ismeretek; tűzoltótechnikai ismeretek; katasztrófa- és polgári védelmi ismeretek; iparbiztonsági szakismeretek; tűzvédelem finanszírozási rendszere;
  - iparbiztonsági szakirányon: iparbiztonságtan, ipari veszélyhelyzetek felszámolása; létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme; veszélyes anyagokkal kapcsolatos tevékenységek; katasztrófa- és polgári védelmi szakismeret; tűzvédelmi szakismeret; technikai ismeretek; iparbiztonság gazdasági alapjai.
9. Szakmai gyakorlat:
- A szakmai gyakorlat összesen nyolc hetes gyakorlat, amelyből a szakiránynak megfelelő, a hivatásos katasztrófavédelem, illetve a hivatásos tűzoltóság szerveinél végzett gyakorlat négy hét a második félévet követően, és két hét külső, rendészeti, közigazgatási vagy gazdasági szervnél végzett gyakorlat a negyedik félév lezárását követően. További két hét időtartamban a hallgató által választott, a szakdolgozatra való felkészülést szolgáló szakterületen végzett tevékenység.
10. Idegennyelvi követelmények:
- Az alapfokozat megszerzéséhez az Európai Unióban hivatalos nyelvek egyikéből, vagy ukrán, szerb, beás, lovári, orosz, illetve kínai nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat szükséges.

7. NEMZETBIZTONSÁGI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: nemzetbiztonsági (National Security Studies)
2. Az alapképzési szakon szerzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc)
  - szakképzettség: nemzetbiztonsági szakértő
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: National Security Expert
  - választható specializációk: katonai nemzetbiztonsági, polgári nemzetbiztonsági, terrorelhárítási (Military National Security Specialisation, Civilian National Security Specialisation, Counter Terrorism Specialisation)
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: nemzetbiztonsági
5. A képzési idő félévekben: 6 félév

6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
  - 6.1. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke: 25 kredit
  - 6.2. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
  - 6.3. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 10 kredit
  - 6.4. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 90 kredit
  - 6.5. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szerezhető minimális kreditérték: –
7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja nemzetbiztonsági szakértők képzése a speciális rendeltetésű nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint más megrendelők számára, akik korszerű általános és szaktudományi, elméleti és gyakorlati ismeretekkel, továbbá nemzetbiztonsági szakmai, szaktechnikai, jogi, kriminológiai, kriminalisztikai, pszichológiai, informatikai, biztonságpolitikai és idegen nyelvi szaknyelvi ismeretekkel rendelkeznek, továbbá kellő ismerettel a képzés második ciklusban történő folytatásához.

  - 7.1. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz alapszak szempontjából fontos kompetenciái:
    - a védelmi szervezetek sajátosságainak megfelelő korszerű, a modern demokráciát és jogállamiságot tükröző társadalom- és természettudományi ismeretek alkalmazásának képessége;
    - a vezetés- és szervezélmélet, az informatikai ismeretek és a menedzsment modern követelményei alkalmazásának képessége;
    - a szakmai kompetencia megalapozásához szükséges szaktudományi ismeretek alkalmazásának képessége.
  - 7.2. Alapfokozat birtokában a nemzetbiztonsági szakértők – a választható specializációkat is figyelembe véve – képesek:
    - a biztonsági helyzetet, a veszélyforrásokat, kockázati tényezőket, a szakmai tevékenység célját, körülményeit a maguk konkrétságában, összetettségében értékelni, az eredményes szakmai tevékenységhez a rendelkezésre álló humánforrásokat, titkosszolgálati eszközöket, módszereket szakszerűen alkalmazni;
    - a nemzetbiztonsági feladatokban az előírt algoritmusok szerinti tevékenységre, a nem standardizált helyzetekben a gyors és körültekintő értékelésre, döntés-előkészítésre és a döntés meghozására;
    - a nemzetbiztonsági szolgálatok helyének, szerepének, funkcióinak, a nemzetbiztonsági tevékenységre vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmezésére;
    - a nemzetbiztonsági tevékenység tipikus és sajátos eszközeinek és módszereinek alkalmazását megtervezni, megszervezni és a szakmai feladatokat végrehajtani;
    - a szakmai tevékenység végzését szolgáló, segítő külső (nyílt és nem nyílt) információs források, adatbázisok, adattárak, nyilvántartások hozzáférési és adatkérési kezelésére;
    - a nyílt és titkos forrásból beszerzett információk elemzésére, feldolgozására, hasznosítására, egyedi és összetett szakmai kérdések komplex értékelésére;
    - a személyiség hatékony megismerésére, a bizalmon alapuló együttműködési viszony kialakítására és a kommunikációs technikák helyzethez igazítására, a szakmai ismeretek átadására, az önművelésre, szakmai tudás folyamatos fejlesztésére;
    - a feladatnak megfelelő magatartás- és viselkedésformák alkalmazására.
  - 7.3. Alapfokozat birtokában a nemzetbiztonsági szakértők – a választható specializációkat is figyelembe véve – alkalmasak:
    - a hatáskörbe utalt bűncselekmények elkövetési magatartásainak felismerésére, valamint a felderítéssel kapcsolatos gyakorlati tevékenységek végzésére;
    - a személy- és iparbiztonsági ellenőrzés gyakorlati feladatainak végrehajtására;
    - a nemzetbiztonsági szakmai feladatok végrehajtásában a nemzetközi kommunikációra és együttműködésre, valamint a szakmai tevékenység során a hazai nemzetbiztonsági szolgálatok, illetve rendvédelmi feladatokat ellátó szervek munkatársaival való hatékony együttműködésre.
8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó) ismeretkörök:
  - 8.1. alapoó ismeretek: 33–59 kredit

biztonságpolitika, politikaelmélet, vezetés- és szervezélmélet, informatika, jogtudományi ismeretek, közgazdaságtani ismeretek, környezetvédelem, szociológia, pedagógia, pszichológia, filozófia, haditechnikai ismeretek, rendvédelmi ismeretek, hadtörténelem, hadtudományi ismeretek;

- 8.2. szakmai törzsanyag: 110–120 kredit
 kriminológia, kriminalisztika, a titkosszolgálatok története, szakági jog, idegen titkosszolgálatok, nemzetbiztonsági szakismeretek, HUMINT és technikai adatszerzési ismeretek, hírszerzési-és elhárítási ismeretek, információk elemzése, értékelése és védelme, alkalmazott pszichológia, szociálpszichológia, továbbá a következő specializáció valamelyikének ismeretei: katonai nemzetbiztonsági specializáció vagy polgári nemzetbiztonsági specializáció, terrorelhárítási specializáció.
9. Szakmai gyakorlat:
 Az intézményen kívül teljesítendő szakmai gyakorlat kritérium-feltétel. A szakmai gyakorlat időtartama a nemzetbiztonsági alapképzésben legalább 10 hét.
10. Idegennyelvi követelmények:
 Az alapfokozat megszerzéséhez az Európai Unió valamely hivatalos nyelvéből vagy valamely nem Európai Unió tag szomszéd ország nyelvéből vagy a következő nyelvek egyikéből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy ezzel egyenértékű bizonyítvány vagy okirat szükséges: arab, japán, kínai, orosz, perzsa, török nyelv.

8. POLGÁRI NEMZETBIZTONSÁGI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: polgári nemzetbiztonsági (Civilian National Security Studies)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA)
  - szakképzettség: polgári nemzetbiztonsági szakértő
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Civilian National Security Expert
  - választható specializációk: humán felderítő, technikai felderítő, terrorelhárítási (human intelligence, technical intelligence, counter terrorism)
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: nemzetbiztonsági
5. A képzési idő félévekben: 6 félév
6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
  - 6.1. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke: 30 kredit
  - 6.2. A specializációhoz rendelhető minimális kreditérték: 30 kredit
  - 6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
  - 6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 10 kredit
  - 6.5. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 90 kredit
  - 6.6. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szerezhető minimális kreditérték: –
7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja polgári nemzetbiztonsági szakértők oktatása és nevelése a nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint más, a titkos információgyűjtésre és titkos adatszerzésre feljogosított szervek – így különösen a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Nemzeti Védelmi Szolgálat, rendőrség, Terrorelhárítási Központ, ügyészség – számára, akik korszerű általános és szaktudományi, elméleti és gyakorlati ismeretekkel, továbbá nemzetbiztonsági szakmai, szaktechnikai, jogi, kriminológiai, kriminalisztikai, pszichológiai, informatikai, biztonságpolitikai és idegen szaknyelvi ismeretekkel rendelkeznek, továbbá kellő ismerettel a képzés mesterszakon történő folytatásához.

  - 7.1. Humán felderítő specializáció célja
    - a polgári nemzetbiztonsági szervezetek feladatrendszerének, valamint a titkos információgyűjtésre és titkos adatszerzésre feljogosított szervezetek sajátosságainak figyelembevételével az eszközök és módszerek alkalmazásának tervezésére, szervezésére, különleges műveleti feladatok szakszerű végrehajtására, és döntések előkészítésére alkalmas szakemberek, leendő beosztott vezetők képzése;
    - az emberi forrásból történő információgyűjtés társadalmi és pszichológiai hátterét, pszichológiai alapjait ismerő, az eszközrendszer létrehozását, fenntartását magas szinten végezni tudó szakemberek, leendő beosztott vezetők képzése;
    - a nyílt forrásból származó információgyűjtés általános ismereteinek birtokában lévő felderítő szakemberek, leendő beosztott vezetők képzése;

- a polgári nemzetbiztonsági tevékenység- és feladatrendszerhez tartozó műveleti és technikai tudásanyag részletesebb és mélyebb megismertetése;
- a nemzetbiztonsági értékelő, elemző és tájékoztató alrendszer alapelveiben, funkcióiban, technikai háttérében jártas, azt aktuális szinten alkalmazni képes szakemberek, leendő beosztott vezetők képzése;
- a bűnügyi hírszerzés vonatkozó jogszabályainak, alapfogalmainak, alapelveinek elsajátítása, kiemelt szinten történő gyakorlati alkalmazása;
- a szakfeladatok végrehajtását elősegítő nemzetbiztonsági, közigazgatási és rendészeti szakismeretek elméleti tudásanyagának elsajátítása mellett a gyakorlati ismeretkörök kiszélesítése;
- a nemzetbiztonsági feladatok kapcsán a rendszerszintű, komplex gondolkodás elősegítése;
- a műveleti feladatok ellátása során a váratlan helyzetekben történő szakszerű és hatékony válaszadásra való felkészítése;
- társ- és partnerszolgálatokkal, bűnüldözési szervekkel és szervezetekkel, valamint a hivatásrendek képviselőivel hazai és nemzetközi (Európai Unió, NATO stb.) együttműködésre képes szakemberek, leendő beosztott vezetők képzése;
- a speciális krimináltechnikai eszközök alkalmazásának jártasság szinten történő elsajátítása.

7.2. Technikai felderítő specializáció célja

- a polgári nemzetbiztonsági, valamint a titkos információgyűjtésre és titkos adatszerzésre, feljogosított szervezetek feladatrendszere sajátosságainak figyelembevételével speciális technikai eszközök alkalmazásának tervezésére, szervezésére, egyes szaktevékenységek szakszerű végrehajtására, és döntések előkészítésére alkalmas szakemberek, leendő beosztott vezetők képzése;
- a folyamatosan változó külső, technikai környezetből érkező kockázatokra, veszélyekre és kihívásokra adandó hatékony reagálás érdekében a technikai – szakértői ismeretek elmélyítése, célorientált megjelenítése;
- elektronikus információs rendszerek működésével és használatával kapcsolatos naprakész ismeretekkel rendelkező szakemberek, leendő beosztott vezetők képzése;
- az információs műveletek biztonságos és szakszerű végrehajtásához szükséges ismeretek átadása, az informatikai eszközök használatának kiszélesítése;
- a kiberbiztonság főbb kihívásaira reagálni képes nemzetbiztonsági szakemberek, leendő beosztott vezetők képzése;
- a nyílt forrásból származó információgyűjtés általános ismereteinek birtokában lévő szakemberek, leendő beosztott vezetők képzése;
- a geoinformációs adatok megszerzésére alkalmas szakemberek képzése;
- társ- és partnerszolgálatokkal, bűnüldözési szervekkel és szervezetekkel, valamint a hivatásrendek képviselőivel hazai és nemzetközi (Európai Unió, NATO stb.) együttműködésre képes szakemberek, leendő beosztott vezetők képzése;
- a technikai szakfeladatok ellátása során a váratlan helyzetekben történő szakszerű és hatékony válaszadásra való felkészítés.

7.3. Terrorelhárítási specializáció képzésének célja

- a terrorelhárítás elméletének és gyakorlatának ismerete, azok alkalmazása, valamint szervezetek irányítása hazai és nemzetközi együttműködésben;
- a terrorelhárítással kapcsolatos jogszabályok ismerete és azok alkalmazása;
- a terrorfelderítés szervezeti és módszertani feladatainak ellátása, illetve annak irányítása, különös tekintettel a hírszerzés vezette műveletekre, valamint a titkos és nyílt forrásból származó információk alkalmazására;
- a terrorelhárító műveletek tervezése, előkészítése, végrehajtása, erők és eszközök alkalmazása, műveletek irányítása, társszervezetekkel, partnerekkel való együttműködés;
- a pszichológia, a szociológia és a vezetéselmélet korszerű kutatási eredményeinek szakmai alkalmazása a terrorelhárító munkában;
- terrorizmussal kapcsolatos kockázatelemzések elkészítése objektumok, létfontosságú létesítmények és személyek védelme vonatkozásában.

Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz alapszak szempontjából fontos kompetenciái:

- a polgári nemzetbiztonsági, valamint a titkos információgyűjtésre és titkos adatszerzésre feljogosított szervezetek sajátosságainak megfelelő korszerű, a modern demokráciát és jogállamiságot tükröző társadalom- és természettudományi ismeretek alkalmazásának képessége;
- a vezetés- és szervezélmélet, az informatikai ismeretek és a menedzsment modern követelményei alkalmazásának képessége;
- a szakmai kompetencia megalapozásához szükséges szaktudományi ismeretek alkalmazásának képessége.

Alapfokozat birtokában a polgári nemzetbiztonsági szakértők – a várható specializációkat is figyelembe véve – képesek:

- a biztonsági helyzetet és kihívásokat, a veszélyforrásokat, kockázati tényezőket és fenyegetéseket, a szakmai tevékenység célját, körülményeit a maga konkrétságában, összetettségében, kiemelten Magyarország vonatkozásában értékelni, az eredményes szakmai tevékenységhez a rendelkezésre álló humánforrásokat, titkosszolgálati eszközöket-módszereket, terrorelhárító eljárásokat szakszerűen alkalmazni;
- nemzetbiztonsági és terrorelhárító műveletek végrehajtása során a társ- és partnerszolgálatokkal való hazai és nemzetközi szintű együttműködésre;
- a polgári nemzetbiztonsági feladatok végrehajtása során az előírt algoritmusok szerinti tevékenységre, az előre nem modellezhető helyzetekben a gyors és körültekintő értékelésre, döntések előkészítésére és a döntések meghozatalára;
- a nemzetbiztonsági szolgálatok, egyéb – titkos információgyűjtésre, titkos adatszerzésre, terrorelhárításra kijelölt – szervezetek helyének, szerepének, funkcióinak, valamint a tevékenységekre vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmezésére;
- a polgári nemzetbiztonsági tevékenység tipikus és sajátos eszközei és módszerei alkalmazásának megtervezésére, megszervezésére, a szakmai feladatok végrehajtására és irányítására;
- a szakmai tevékenység végzését szolgáló, segítő külső (nyílt és nem nyílt) információs források, adatbázisok, adattárak, nyilvántartások hozzáférési és adatkérési kezelésére;
- a nyílt és titkos forrásból beszerezett információk elemzésére, értékelésére, feldolgozására, hasznosítására, egyedi és összetett szakmai kérdések komplex értékelésére;
- a személyiség hatékony megismerésére, a bizalmon alapuló együttműködési viszony kialakítására, és a kommunikációs technikák helyetthez igazítására, a szakmai ismeretek átadására, az önművelésre, a szakmai tudás folyamatos fejlesztésére;
- a feladatnak megfelelő magatartás- és viselkedésformák alkalmazására.

Alapfokozat birtokában a polgári nemzetbiztonsági szakértők, leendő beosztott vezetők – a várható specializációkat is figyelembe véve – alkalmasak:

- a nemzetbiztonsági, ideértve a felderítési, elhárítási és terrorelhárítási szakmai feladatok végrehajtása során a hazai nemzetbiztonsági szolgálatok, illetve rendvédelmi feladatokat ellátó szervek munkatársaival való hatékony együttműködésre, továbbá nemzetközi kapcsolattartásra és együttműködésre;
- a személy- és iparbiztonsági ellenőrzés gyakorlati feladatainak végrehajtására;
- a hatáskörbe utalt bűncselekmények elkövetési magatartásainak felismerésére, valamint a felderítéssel kapcsolatos gyakorlati tevékenységek végzésére.

8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó) ismeretkörök:

8.1. alapozó ismeretek: 30–40 kredit

Alkotmányjog; a legújabb kori történelem sajátosságai; általános politológia; általános szociológia; az állam szervezete; biztonsági tanulmányok; hadelmélet és katonai műveletek; haditechnikai ismeretek; katasztrófavédelmi igazgatás; közigazgatási funkciók és működés; közös közszolgálati gyakorlat; közpénzügyek és államháztartástan; közszolgálati életpályák; közszolgálati logisztika; nemzetbiztonsági tanulmányok; rendszet elmélete és a rendszeti eszközrendszer; vezetés- és szervezélmélet.

8.2. szakmai törzsanyag: 80–100 kredit

Általános szolgálati ismeretek; bevezetés a jogrendszerbe, a büntető- és büntetőeljárás jog alapjai; bűnügyi hírszerzési alapismeretek; emberi forrásból történő információgyűjtés; idegen titkosszolgálati ismeretek; információk elemzése, értékelése; információs rendszerek biztonsága nemzetbiztonsági

perspektívából; informatikai ismeretek; jogi ismeretek; közrendvédelem; kriminalisztika; kriminológia; lökiképzés; migrációelmélet; műveleti pszichológia; nemzetbiztonsági szakismeretek; nemzetközi biztonsági intézmények; rendészeti pedagógia; rendészeti testnevelés; rendőri testnevelés és önvédelem; szaktechnikai ismeretek; speciális szakági jog; szervezett bűnözés; társadalmi és kommunikációs ismeretek; terrorizmus elleni küzdelem; titkosszolgálatok története.

8.3. differenciált szakmai ismeretek: 30–34 kredit

Humán felderítő specializáción: információgyűjtés nyílt forrásból; műveleti veszélyhelyzetek felismerése, értékelése megelőzése és kezelése; nemzetbiztonsági szakismeretek (felderítés, elhárítás, elemzés, értékelés, tájékoztatás); tárgyalástechnikai tréning; technikai adatszerzés elmélete és gyakorlata alapjai; kapcsolati rendszerek; nemzetbiztonsági védelem és ellenőrzés.

Technikai felderítő specializáción: információs műveletek; technikai adatszerzés; geoinformációs alapismeretek, kiberbiztonság nemzetbiztonsági aspektusai; titkos információgyűjtés; szakértői tevékenység; nyílt forrásból származó információgyűjtés technikai aspektusai; elektronikus információs rendszerek biztonsága.

Terrorelhárítási specializáción: terrorelhárítás alapjai; büntetőjogi és büntető-eljárásjogi szabályok a terrorelhárítás vonatkozásában; a szervezett bűnözés és a terrorizmus kapcsolata; speciális technikai ismeretek terrorelhárítóknak; terrorfelderítés – elemzés, értékelés, feldolgozás; terroristaellenes műveletek nemzetközi (NATO) jelrendszere; nagykockázatú akciók tervezése, szervezése, végrehajtása, egészségügyi biztosításának specialitása; személyvédelmi feladatok terrorveszélyes és nagykockázatú környezetben; terrorelhárítók viselkedését meghatározó pszichológiai folyamatok.

8.4. szabadon választható tárgyak: 9–17 kredit

Biometria szerepe és jelentősége; fegyverismeret; esettanulmányok a titkosszolgálatok történetéből; tudományos elmélet és kutatás módszertana; magánbiztonsági szolgálatok; speciális egészségügyi ismeretek; szakmai tanulmányút.

9. Szakmai gyakorlat:

Az intézményen kívül teljesítendő szakmai gyakorlat kritérium-feltétel. A szakmai gyakorlat időtartama nappali munkarendben legalább 10 hét, levelező munkarendben legalább 3 hét a képzést folytató intézménnyel egyeztetett helyen és ütemterv alapján.

10. Idegennyelvi követelmények:

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat megszerzése szükséges.

9. KATONAI VEZETŐI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: katonai vezetői (Military Leadership)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc)
- szakképzettség: katonai vezető
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Military Leader
- választható specializációk: lövész, harckocsizó, felderítő, tűzér, műszaki, légvédelmi rakéta, vegyvédelmi (Infantry, Armoured, Reconnaissance, Artillery, Engineer, Air Defence Missile, ABC-Protection)

3. Képzési terület: államtudományi

4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: katonai

5. A képzési idő félévekben: 8 félév

6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit

6.1. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke: 30 kredit

6.2. A specializációhoz rendelhető minimális kreditérték a szakdolgozattal együtt: 54 kredit

6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 10 kredit

6.5. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 90 kredit

6.6. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szerezhető minimális kreditérték: –

7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A katonai vezetői alapképzés célja a Magyar Honvédség részére olyan felsőfokú végzettségű katonai vezetők (parancsnokok) képzése, akik képesek a megszerzett közszolgálati, általános katonai, differenciált szakmai (fegyvernem, szakcsapat) és vezetői ismereteik birtokában alegységeket vezetni és irányítani, az alapfokozat birtokában a honvédelmi szakképzettségüknek megfelelő első tiszti beosztások betöltésére, továbbá kellő ismeretekkel rendelkeznek – a szakmai át- és továbbképző tanfolyamokra is alapozva – a képzés második ciklusban történő folytatásához.

7.1. Az alapképzésben végzett katonai vezető rendelkezik:

- közszolgálati alapismeretekkel;
- a megfelelő alap katonai vezetői (parancsnoki) kompetenciákkal;
- a katonai alegység (szakasz) vezetésére alkalmas szakmai tudással és készséggel;
- a nemzeti katonai hagyományok tiszteletével;
- rövid felkészítés után nemzetközi (Európai Unió, NATO, ENSZ) környezetben, háborús és békeműveleti helyzetekben, különböző vallási, etnikai és kulturális területen való feladatvégrehajtás képességével;
- saját fegyverneme iránti elhivatottsággal és más fegyvernemek szakmai kultúrájának tiszteletével;
- az első tiszti beosztás ellátásához szükséges jogi ismeretekkel;
- a harctevékenységi fajták, továbbá a harccal kapcsolatos tevékenységek ismeretével;
- az összefegyvernemi harc támogatásának és kiszolgáló támogatásának alapvető ismereteivel;
- a szakasz (század) szinten az ABV rendszabályok alkalmazásának ismereteivel;
- a rögtönzött robbanóeszközök (IED) jellemző tulajdonságainak ismereteivel és az ellenük való tevékenység rendszabályaival;
- a szakasz (század) kiképzéséhez szükséges szakmódszertani ismeretekkel;
- a szakasz (század) békevezetési okmányai és azok vezetéséhez szükséges ismeretekkel;
- a szakasz (század) rendszeresített fegyverzeti, haditechnikai eszközeinek és harcanyagainak ismeretével;
- a szakasz (század) szinten műszaki zárási, erősítési álcázási, és robbantási alapismeretekkel;
- a Magyar Honvédség katasztrófavédelmi feladatok megoldásához való hozzájárulásának alegységszintű elméleti és gyakorlati ismereteivel;
- korszerű katonai térképészeti, tereptani és katonaföldrajzi ismeretekkel;
- a szakasz (század) kommunikációs, híradó és informatikai eszközeinek ismeretével, informatikai alkalmazói ismeretekkel;
- alapvető egészség- és járványügyi, valamint sebesültellátási ismeretekkel;
- kiváló mentális, fizikai, pszichikai állapottal;
- magabiztos angol katonai szaknyelvi kommunikációs készségekkel;
- korszerű teljesítményértékelési és a beosztottakat motiváló képességekkel;
- alapvető média ismeretekkel.

7.2. Az alapfokozat birtokában a katonai vezető képes:

- a harcászati ismereteinek, a szakasz és századszintű harcászat alapfogalmainak, alapelveinek gyakorlati alkalmazására;
- a rábízott alegység békeidőszaki és békétől eltérő körülmények közötti vezetésére;
- az első tiszti beosztás ellátásához szükséges jogok, kötelezettségek, parancsadási és fegyelmi jogkörök gyakorlására;
- a rábízott alegység (szakasz) készenlétének fenntartására, fokozására vonatkozó rendszabályok betartására és betartatására;
- a rábízott alegység harc és harccal kapcsolatos tevékenységének megtervezésére, megszervezésére és vezetésére;
- a szakasz kiképzéséhez szükséges szakmódszertani ismeretek alkalmazására;
- a szakasznál rendszeresített fegyverzeti és fegyverzettechnikai eszközök alkalmazására és üzemeltetésére;
- terepen való tájékozódásra és a tájékozódást segítő eszközök alkalmazására;
- más fegyvernemekkel és szakalegységekkel való együttműködésre;
- rögtönzött robbanóeszköz (IED) veszélyes környezetben való használatára;

- a szakasz (század) rendszeresített fegyverzeti és fegyverzettechnikai eszközeinek alkalmazására, üzemeltetésére;
  - a szakasz (század) harci és békevezetési okmányainak vezetésére.
- 7.3. Az alapfokozat birtokában a katonai vezető alkalmas:
- a kapott parancsok, feladatok logikus, időben történő, hatékony végrehajtására;
  - szakaszparancsnoki, valamint rövid felkészülési idő után, század (üteg) szintű parancsnoki feladatok végzésére, a rábízott alegység (szakasz) harcának vezetésére bonyolult viszonyok között is;
  - a rábízott alegység (szakasz) kiképzésének vezetésére;
  - a specializációjának megfelelő szaktiszti beosztások ellátására;
  - a rendszeresített haditechnikai eszközök és anyagok szakszerű alkalmazására, hadra fogható állapotban tartásának biztosítására;
  - az alárendelt katonai szervezet működésének bonyolult helyzetekben történő eredményes biztosítására.
- 7.4. A lövész specializáció képzési célja a Magyar Honvédség lövész alegységei részére első tiszti szintű beosztás ellátására alkalmazható felsőfokú végzettségű katonai vezetők képzése, akik a szükséges általános katonai és lövész fegyvernemi szakmai ismereteik birtokában képesek alegységük kiképzésének, napi tevékenységének tervezésére, szervezésére és vezetésére, lövész alegységük harcának vezetésére, valamint az alárendeltségükbe tartozó haditechnikai eszközök és anyagok szakszerű alkalmazására, alkalmazható, hadra fogható állapotban tartására.
- Az alapfokozat birtokában a katonai vezető lövész specializáción továbbá rendelkezik:
- a lövész szakasz (század) hatékony tűztámogatási lehetőségeinek ismeretével, a lövész zászlóalj tűztámogató rendszerének működésével, elméleti és gyakorlati lehetőségeivel kapcsolatos ismeretekkel;
  - a lövész szakasz (század) logisztikai kiszolgáló támogatásának ismeretével;
  - más országok haderejének, haditechnikai eszközeinek számára releváns ismeretével;
  - a lövész szakasz (század) tűzvezetési, harcvezetői ismereteivel;
  - a lövész szakasz (század) kiképzésének, felkészítésének metodikai ismereteivel;
  - a lövész haditechnikai eszközök kiszolgálásának és alkalmazás előtti felkészítésének ismereteivel;
- képes:
- a lövész szakasz (század) harcának terepen történő vezetésére, az alegysége tűzének megszervezésére, vezetésére és az alegysége tűzének és a kötelékek mozgásának összehangolására;
  - az elvek alkotó módon történő alkalmazására, a tevékenységek lövész alegység szinten történő tervezésére, szervezésére és vezetésére;
  - a békeműveletekben alkalmazott eljárások tervezésére és az alegysége vezetésére békeműveletekben;
  - harcászati komplex és lövészeti foglalkozások (raj, szakasz lögyakorlatok) tervezésére, szervezésére és levezetésére;
  - a lövész szakasz (század) menetével, a váltással, nyugvással és szállítással kapcsolatos tevékenységek megszervezésére és vezetésére;
  - a lövész század fegyvernemi kötelékei és megerősítő támogató erői tevékenységének összehangolására;
  - a lövész szakasz önálló alkalmazása esetén a tevékenységek vezetésére;
  - a lövész szakasz (század) túlélését biztosító rendszabályok tervezésére, szervezésére és betartatására;
  - a tábori tűzér szervezetek számára célfelderítésre, tűzigénylésre, tűzhelyesbítésre és a pusztítás eredményének jelentésére;
- alkalmas:
- lövész fegyvernemi szakaszparancsnoki, valamint rövid felkészülési idő után, lövész század szintű parancsnoki és törzs feladatok végzésére.
- 7.5. A harckocsizó specializáció képzési célja a Magyar Honvédség harckocsizó csapatai részére első tiszti szintű beosztás ellátására alkalmazható felsőfokú végzettségű katonai vezetők képzése. Tevékenységi körébe tartozik a rábízott harckocsizó szakasz harckiképzésének, napi tevékenységének tervezése, szervezése

és vezetése, alegysége harcának vezetése, az alárendeltségébe utalt haditechnikai eszközök és anyagok alkalmazható, hadra fogható állapotban tartása.

Az alapfokozat birtokában a katonai vezető harckocsizó specializáción továbbá:

rendelkezik:

- a harckocsi alegységek alkalmazási elveinek, eljárásainak és a tüzelés és tűzhelyesbítés szabályainak ismeretével;
- a harckocsi alegységek alkalmazásának háborús és békétől eltérő időszakban végrehajtandó elveivel és gyakorlatával;
- a harckocsi szakasz (század) hatékony tűztámogatási lehetőségeinek ismeretével;
- a harckocsi szakasz (század) logisztikai kiszolgáló támogatásának ismeretével;

képes:

- a harckocsi alegység tűzének megszervezésére, vezetésére, az alegység hatékony alkalmazására;
- az elvek alkotó módon történő alkalmazására, a tevékenységek harckocsi alegység szinten történő tervezésére, szervezésére és vezetésére;

alkalmas:

- harckocsizó fegyvernemi szakaszparancsnoki, valamint rövid felkészülési idő után, harckocsi század szintű parancsnoki és törzs feladatok végzésére.

- 7.6. A felderítő specializáció képzési célja a Magyar Honvédség felderítő csapatai részére olyan első tiszti szintű beosztás, valamint alegység szintű törzsekben rendszeresített felderítő szaktiszti beosztások ellátására alkalmazható felsőfokú végzettségű katonai vezetők képzése, akik a szükséges általános katonai és felderítő fegyvernemi szakmai ismereteik birtokában képesek a saját fegyvernemi alegység harckiképzésének, napi tevékenységének tervezésére, szervezésére és vezetésére. Alkalmassak az alárendeltségükbe utalt haditechnikai eszközök és anyagok alkalmazható állapotban tartására.

Az alapfokozat birtokában a katonai vezető felderítő specializáción továbbá

rendelkezik:

- a szárazföldi haderőnem felépítése és alkalmazása alapjainak, elveinek ismereteivel;
- harcászati szintű összefegyvernemi ismeretekkel;
- a szárazföldi felderítés harcászati szintű adatforrásai [csapatfelderítés mélységi (különleges felderítés)]; harcászati hírszerzés [személyek által végzett felderítés (HUMINT); képfelderítés (IMINT) stb.] alkalmazási elveinek, az adatforrások által alkalmazott adatszerzési technikáknak és az adatszerzési tevékenységek vezetése elméleti és gyakorlati szabályainak ismeretével;
- más országok reguláris haderejének jellemzőiről, haditechnikai eszközeiről (felismerési jegyei, megsemmisítési, rongálási, késleltetési lehetőségei), szervezetéről (zászlóalj, ezred, dandár); harci alkalmazási elveiről ismeretekkel;
- a terrorista, félkatonai szervezetek jellemzőinek, haditechnikai eszközeinek, felszerelésének (felismerési jegyeit, megsemmisítési, rongálási, késleltetési lehetőségeit), szervezetének, harci alkalmazási elveinek, az aszimmetrikus hadviselés sajátosságainak ismeretével;
- a műveleti területen (valószínűsíthető hadszíntér) előforduló természetes terepakadályok leküzdésének elméletének és gyakorlatának releváns ismeretanyagával;

képes:

- az adatszerzés alegység szintű (felderítő adatforrás) megtervezésére, megszervezésére és vezetésére, a felderített adatok előzetes feldolgozására, értékelésére, továbbítására;
- a szárazföldi harcászati szintű felderítőrendszeren belüli és az együttműködő (vertikális és horizontális valamint szövetséges multinacionális) rendszerek közötti kapcsolódások alapján végrehajtott adatszerzésre, az adat- és információvédelmi rendszerekben alkalmazott eszközök magabiztos üzemeltetésére;
- az alárendelt felderítőszerv vezetésére alacsony és magas intenzitású műveletekben, bonyolult nemzetközi jogi környezetben, az aszimmetrikus hadviselés körülményei között;
- tartós idejű (4–6 hónap), nem honi területen végrehajtott alacsony vagy magas intenzitású katonai műveletben való részvételre;
- huzamosabb ideig, a saját csapatoktól távol, idegen (kulturális, vallási stb.) környezetben megerőltető fizikai és pszichikai igénybevétel elviselésére;

- a hagyományos értelemben vett csapat- és mélységi (különleges) felderítő alegység szakasz szintű parancsnoki munkaköreinek ellátására;
  - az „Ejtőernyős alkalmas” orvosi minősítéssel rendelkező ejtőernyővel történő alkalmazásra;
- alkalmas:
- béke és békétől eltérő műveletekben, bonyolult viszonyok között is, a képzettségének megfelelő felderítő szervek vezetésére;
  - felderítő fegyvernemi szakaszparancsnoki, valamint rövid felkészülési idő után, felderítő század szintű parancsnoki és törzs feladatok végzésére.

7.7. A tűzér specializáció képzési célja a Magyar Honvédség szárazföldi haderőneme számára olyan katonai vezetők (tüzértisztek) képzése, akik ismerik a korszerű tűzérségi eszközöket, azok szakszerű használatát. Vezetői felkészültségük alapján képesek első tiszti beosztásukban a tűzéralegységek harcának, tűzésnek, valamint kiképzésének megtervezésére, megszervezésére és vezetésére. Legyenek képesek arra, hogy tudásukat a tűzér fegyvernem igényének megfelelően szervezett vagy önálló továbbképzés formájában továbbfejlesszék, és alkalmassá váljanak egyes sajátos (páncéltörő, aknavető, század tűztámogató, rádió lokátor állomáskezelő) feladatok végrehajtására.

Az alapfokozat birtokában a katonai vezető tűzér specializáción továbbá rendelkezik:

- a tűzérségi tűztámogatás rendszere felépítésének és annak az összefegyvernemi harcban történő integrálásához szükséges ismeretekkel, jártasságokkal;
- a tűzér lövegek, műszerek üzemeltetéséhez és megóvásához szükséges ismeretekkel;
- a tűzérségi harcrendi elemek elhelyezése, előkészítése követelményeinek ismereteivel;
- a tűzérség lövészetének és tűzvezetése megszervezésének ismereteivel;
- az első tiszti beosztásához szükséges meteorológiai és ballisztikai ismeretekkel;

képes:

- első tiszti beosztásban a tűzéralegységek harcának, tűzésnek, valamint kiképzésének megtervezésére, megszervezésére és vezetésére;
- a tűzér alegységek harctevékenysége előkészítésére és vezetésére;
- a tűzér lövegek, műszerek kezelésére az alapvető besabályozások végrehajtására;
- a tűzér szakasz (üteg) lövészetének és tűzvezetésének előkészítésére és vezetésére;
- a megkövetelt tűzérségi tűzfeladatok normaidőre történő végrehajtására;
- a tűzérségi harcrendi elemek kiválasztására, előkészítésére, elfoglalásának irányítására és a harci munka megszervezésére;
- tűzér szakmai foglalkozások, gyakorlatok előkészítésére, hatékony levezetésére;
- a lövész század tűztámogatásának megszervezésére és tervezésére;
- a tűzér fegyvernem szerint szervezett továbbképzést követően egyes sajátos (páncéltörő, aknavető, század tűztámogató, rádió lokátor állomáskezelő) feladatok végrehajtására;

alkalmas:

- tűzér fegyvernemi szakaszparancsnoki, valamint rövid felkészülési idő után, tűzér üteg szintű parancsnoki és törzs feladatok végzésére.

7.8. A légvédelmi rakéta specializáció képzési célja a Magyar Honvédség számára olyan felsőfokú végzettségű katonai vezetők képzése, akik a szükséges általános katonai és légvédelmi rakéta szakmai ismeretek birtokában képesek légvédelmi rakéta alegységük harcának, kiképzésének, napi tevékenységének tervezésére, szervezésére és vezetésére, valamint az alárendeltségükbe tartozó haditechnikai eszközök és anyagok szakszerű alkalmazására, hadra fogható állapotban tartására. Képesek arra, hogy tudásukat a fegyvernem igényének megfelelően szervezett vagy önálló továbbképzés formájában bővítsék, és alkalmassá váljanak egyéb sajátos (törzsek légvédelmi főnöki, egyéb harc- és tűzvezetési beosztásokhoz tartozó funkcionális) feladatok végrehajtására.

Az alapfokozat birtokában a katonai vezető légvédelmi rakéta specializáción továbbá rendelkezik:

- a légi haderőnem felépítésének és alkalmazása alapjainak, elveinek ismereteivel;
- a földi telepítésű légvédelem alkalmazásával kapcsolatos követelményeket és értékelési rendet (TACEVAL, CREVAL) tartalmazó ismeretekkel;

- a földi telepítésű légvédelem harctevékenysége előkészítésének, végrehajtásának és mindenoldalú biztosításának ismereteivel, a kezelt légvédelmi fegyverrendszer harci alkalmazásának lehetőségeire és sajátosságaira vonatkozó ismeretekkel;
- a NATO Egységes Légvédelmi és Rakétavédelmi Rendszerének felépítésével, működésével és a Magyar Honvédség abban elfoglalt helyének, szerepének ismereteivel;
- a földi telepítésű légvédelem harc- és tűzvezetése feladatainak, a kapcsolódó eljárás- és okmányrendszer ismeretével;

képes:

- a légvédelmi rakéta alegység harcának, kiképzésének, napi tevékenységének tervezésére, szervezésére és vezetésére;
- az alárendeltségébe tartozó haditechnikai eszközök és anyagok szakszerű alkalmazására, hadra fogható állapotban tartására;
- a légvédelmi rakétaalegység (szakasz és üteg) harci beosztásai funkcionális kötelmeinek ellátására;
- a légvédelmi rakétaalegység (szakasz és üteg) alkalmazásának megszervezésére és vezetésére;
- a légvédelmi rakétaalegység (szakasz és üteg) kiképzési tevékenységének tervezésére, szervezésére, vezetésére és végrehajtására;
- a légvédelmi rakétakomplexum alkalmazásával kapcsolatos üzemeltetési, üzemben tartási feladatok tervezésére, szervezésére, vezetésére és végrehajtására;

alkalmas:

- a légvédelmi rakétaalegység (szakasz és üteg) működésének bonyolult helyzetekben (béke és békétől eltérő műveletekben) történő hatékony biztosítására;
- a légvédelmi rakétaalegység (szakasz és üteg) kiképzésének vezetésére és végrehajtására.

- 7.9. A műszaki specializáció képzési célja a Magyar Honvédség műszaki alegységei részére olyan első tiszti szintű parancsnoki beosztás ellátására alkalmas felsőfokú végzettségű katonai vezetők képzése, akik a szükséges általános katonai és műszaki szakmai ismeretek birtokában képesek alegységük kiképzésének, napi tevékenységének tervezésére, szervezésére és vezetésére, valamint az alárendeltségébe tartozó haditechnikai eszközök és anyagok szakszerű alkalmazására, hadra fogható állapotban tartására. Képesek arra, hogy tudásukat a műszaki alegységek igényének megfelelően szervezett vagy önálló továbbképzés formájában bővítsék.

Az alapfokozat birtokában a katonai vezető műszaki specializáción továbbá rendelkezik:

- a műszaki szakterület valamennyi területén (műszaki-felderítő, utász-zártelepítő, tűzszerész, pontonos hidász, deszant-átkelő, útéptető, hídépítő, állás- és szerkezetépítő, repülőter-karbantartó, műszaki-mentő, anyagelőkészítő és feldolgozó, álcázó, vízellátó, világító) alapismeretekkel;
- átfogó robbantási ismeretekkel;
- műszaki rajzok olvasásához és egyszerű műszaki rajzok elkészítéséhez szükséges ismeretekkel;
- szerkezetek megépítésének irányításához szükséges (építésvezetői) ismeretekkel;

képes:

- a szakasz (század) harci és harccal kapcsolatos műszaki támogatási feladatok megtervezésére, megszervezésére;
- a műszaki szakalegység rendszeresített haditechnikai eszközeinek alkalmazására, üzemeltetésére;
- a szakasz (század) robbantási feladatainak és foglalkozásainak vezetésére, robbantási számítások végzésére;
- műszaki rajzok olvasására, egyszerű műszaki rajzok, statikai és szilárdságtani számítások elkészítésére;
- a szakasz (század) szinten felmerülő építési és rombolási feladatok megszervezésére és irányítására;
- a műszaki alegység igényeinek megfelelően továbbképzésben ismereteit bővíteni;

alkalmas:

- műszaki szakaszparancsnoki, valamint rövid felkészülési idő után műszaki század szintű parancsnoki és törzs feladatok végzésére.

- 7.10. A vegyivédelmi specializáció képzési célja a Magyar Honvédség vegyivédelmi alegységei részére olyan első tiszti beosztás szintű parancsnoki feladatok ellátására alkalmas felsőfokú végzettségű katonai vezetők képzése, akik a szükséges általános katonai és az ABV védelmi szakmai ismeretek birtokában képesek fegyvernemi alegységük kiképzésének, napi tevékenységének tervezésére, szervezésére és vezetésére,

az alárendeltségébe tartozó haditechnikai eszközök és anyagok szakszerű alkalmazására, hadra fogható állapotban tartására, azok technikai kiszolgálásának végrehajtására és ellenőrzésére, az ehhez kapcsolódó szervezési feladatok végzésére.

Az alapfokozat birtokában a katonai vezető vegyivédelmi specializáción továbbá rendelkezik:

- a vegyivédelmi alegység-parancsnoki beosztásokban a békeidőszaki honvédelmi, a békétámogató, valamint háborús műveletekben a (harc)tevékenység ABV támogatásához, ABV biztosításához kapcsolódó szakfeladatok ellátásához kapcsolódó gyakorlati tevékenységek megtervezéséhez, megszervezéséhez és irányításához szükséges ismeretekkel;
- a vegyivédelmi alegységek általános katonai és szakkiképzésének, továbbá napi tevékenységének tervezésére, szervezésére és vezetésére vonatkozó ismeretekkel;
- a sugárzó, mérgező, fertőző és veszélyes ipari anyagok kezelésével kapcsolatos rendszabályok ismeretével;
- az előjárói döntés-támogatást segítő, az ABV helyzet szakszerű értékelésére vonatkozó, a következmények csökkentésére és felszámolására, az ABV védelmi feladatok koordinálására, és az alegységek hatékony alkalmazására vonatkozó ismeretekkel;
- a szakterületeknek megfelelő vegyivédelmi szaktechnikai eszközök, berendezések üzemeltetéséhez, alkalmazásához és kiszolgálásához szükséges általános és speciális ismeretekkel;
- az ABV szakfeladatok végrehajtásához szükséges informatikai és kommunikációs rendszerek ismeretével;
- a megfelelő környezetvédelmi és katasztrófa-elhárítási ismeretekkel, a kárelhárítási és kárfelszámolási feladatok tervezéséhez, szervezéséhez és a végrehajtás irányításához szükséges szakmai ismeretekkel;
- a különböző vegyivédelmi technikai eszközök, egyéni védőeszközök, felszerelések és anyagok szállításával, tárolásával kapcsolatos rendszabályok ismeretével;
- a gyújtófegyverek, valamint a harctéri tüzek elleni védelem feladatainak végrehajtásához szükséges szakmai ismeretekkel;
- a mérgező harcanyagok alapvető laboratóriumi analitikai módszereinek ismeretével, a különböző eredetű radioaktív minták laboratóriumi elemzéséhez szükséges ismeretekkel és a vegyi, biológiai és radioaktív anyagok harctéri mintavételezésének ismeretével;

képes:

- felmérni az ABV-fegyverek, illetve veszélyes ipari anyagok katonai műveletre gyakorolt hatásának kockázatát a harcterületen, illetve a tevékenységi körzetben;
- az ABV helyzet szakszerű értékelése alapján javaslatok tételére, a következmények csökkentésére és felszámolására, az ABV védelmi feladatok koordinálására és az alegységek hatékony alkalmazására;
- fegyvernemi és szakalegységek ABV védelmi felkészítésének, kiképzésének tervezésére és ellenőrzésére;
- az ABV- és gyújtófegyverek, valamint a harctéri tüzek elleni védelem technikai feladatainak megszervezésére és összehangolt végrehajtására;
- a mérgező harcanyagok és radioaktív anyagok harctéri mintavételezésére, laboratóriumi elemzések előkészítésére és az analízis végrehajtására;
- a vegyi-, sugár- és biológiai felderítés, valamint a mentesítés és a fertőtlenítés eszközeinek hazai és nemzetközi előírásoknak megfelelő biztonságos üzemeltetésére, különböző környezeti és bonyolult viszonyok között, azok összehangolt, hatékony alkalmazásának megszervezésére és irányítására;
- a személyi védelem ABV védelmi összetevőivel történő ellátására és technikai kiszolgálás megszervezésére;
- a Magyar Honvédség katasztrófa-elhárítási rendszerén belül nukleáris baleset, ipari katasztrófa következményeinek felszámolásával összefüggő szakfeladatok tervezésére, szervezésére és irányítására;

alkalmas:

- vegyivédelmi szakasziparancsnoki, valamint rövid felkészülési idő után, vegyivédelmi század szintű parancsnoki és törzs feladatok végzésére.

8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó) ismeretkörök:
- 8.1. alapoó ismeretek: 81–99 kredit
közszolgálati alapismeretek (közigazgatási alapvizsga ismeretanyaga), a szakmai törzsanyagot megalapozó katonai- és társadalomtudományi alapismeretek;
  - 8.2. szakmai törzsanyag: 81–99 kredit
általános és katonai vezetéstudományi, hadtudományi alapismeretek, térinformatika, katonai térképészeti ismeretek, a nemzeti katonai értékrend, hagyományok és az egyetemes és magyar hadtörténelem, valamint az összefegyvernemi és fegyvernemi harcászat alapismeretei, haditechnika, katonapedagógia, hadijog, logisztikai ismeretek, testnevelés;
  - 8.3. differenciált szakmai anyag: 54–66 kredit
szakterületi, fegyvernemi (lövész, harcokcsizó, felderítő, tüzér, műszaki, légvédelmi rakéta és vegyvédelmi) ismeretkörök.
9. Szakmai gyakorlat:
Az intézményen kívül teljesítendő szakmai (csapat) gyakorlat kritérium-feltétel. A csapatgyakorlat a képzés során kiegészül szaki és specializációi szinten szervezett, intézményi és csapatbázison levezetett gyakorlatokkal és komplex harcászati foglalkozásokkal. A szakmai- és csapatgyakorlatok és komplex harcászati foglalkozások összegzett időtartama a teljes képzés során: 8–16 hét.
10. Idegennyelvi követelmények:
Az alapfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább STANAG 6001. 2.2.2.2. nyelvvizsga-bizonyítvány szükséges.

10. KATONAI GAZDÁLKODÁSI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: katonai gazdálkodási (Military Economics)
  2. Az alapképzési szakon szerzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
    - végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc)
    - szakképzettség: közgazdász katonai gazdálkodási alapképzési szakon
    - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Military Economist
    - választható specializációk: pénzügyi, hadtáp (Finance, Military Supply)
  3. Képzési terület: államtudományi
  4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: katonai
  5. A képzési idő félévekben: 7 félév
  6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 210 kredit
    - 6.1. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke: 54 kredit
    - 6.2. A specializációhoz rendelhető minimális kreditérték: 47 kredit
    - 6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit
    - 6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 10 kredit
    - 6.5. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 80 kredit
    - 6.6. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szerzhető minimális kreditérték: –
  7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:
    - 7.1. A képzés célja olyan közgazdász tisztek képzése, akik a képzés során elsajátított közgazdasági, alkalmazott gazdaságtudományi, módszertani és hadtudományi ismereteik birtokában – a választott szakiránynak megfelelően – a hazai, nemzetközi és szövetségi műveletekben képesek:
      - költségvetési szerveknél a különböző gazdasági folyamatok tervezésére, szervezésére, irányítására, elemzésére, értékelésére; a Magyar Honvédség, a nemzetbiztonsági szolgálatok és rendvédelmi feladatokat ellátó szervek pénzügyi, számviteli, gazdálkodási, nyilvántartási, elemzési, ellenőrzési feladatainak önálló elvégzésére; továbbá
      - az elsajátított általános és specifikus katonai pénzügyi, gazdálkodási, vezetői ismereteik és gyakorlati készségeik felhasználásával a gazdálkodás és ellátás feladatainak tervezésére, szervezésére, elemzésére és irányítására; a szakalegységek alaprendeltetéséből fakadó feladatai végrehajtásának vezetésére a békeidőszaki honvédelmi, a békétámogató, valamint háborús tevékenységekben.
- A szakon végzettek kellő mélységű elméleti ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban történő folytatásához.

- 7.2. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz alapszak szempontjából fontos kompetenciái:
- a szaktudományos és korszerű információs és haditechnikai ismeretek;
  - a fizikai, a pszichikai, a morális feladatokra összpontosító szakmai, pedagógiai, vezetéselméleti ismeretek;
  - az alárendelt katonai szervezet működésének bonyolult helyzetekben történő eredményes biztosításához szükséges ismeretek.
- 7.3. Az alapfokozat birtokában a katonai gazdálkodási alapképzési szakon végzettek képesek:
- érvényt szerezni a hadviselés nemzetközi egyezményekben rögzített szabályainak hazai, nemzetközi és szövetségi műveletekben;
  - a modern hadsereg funkcióit, helyét és szerepét megérteni a demokratikus társadalomban;
  - közgazdasági, szakmai, pedagógiai, vezetéselméleti ismeretek elsajátítására;
  - a hadsereg magyar és európai értékeinek, hagyományainak képviselésére.
- 7.4. Az alapfokozat birtokában a katonai gazdálkodási alapszakon végzettek alkalmasak:
- a hazai, nemzetközi és szövetségi műveletekben, valamint a katonai szervezeteknél a gazdasági folyamatok tervezésére, szervezésére, irányítására, elemzésére és értékelésére;
  - szakalegységek alaprendeltetéséből fakadó feladatai végrehajtásának vezetésére.
- A katonai gazdálkodási alapszak pénzügyi specializációján végzettek alkalmasak továbbá:
- a Magyar Honvédség, a nemzetbiztonsági szolgálatok és a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek pénzügyi, számviteli, gazdálkodási, nyilvántartási, elemzési és ellenőrzési feladatainak önálló elvégzésére.
- A katonai gazdálkodási alapszak hadtáp specializációján végzettek – a választott modulnak megfelelően – alkalmasak továbbá:
- a hadsereg logisztikai rendszerében a logisztikai szolgálatok költségvetési előirányzati és anyaggazdálkodási tevékenységének koordinálására, ellenőrzésére, elemzésére, értékelésére, az erőforrások optimális elosztásához szükséges javaslatok kidolgozására, a vezetői döntések előkészítésére;
  - az üzemanyag-ellátás, az élelmezési ellátás, illetve a ruházati ellátás gazdaságos, hatékony tervezésére, szervezésére és végrehajtására.
8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök):
- 8.1. alapoó ismeretek: 27–29 kredit
szociológia, pszichológia, gazdaságtörténet, európai uniós ismeretek, jog, politikaelmélet, hadtörténelem, harcászat, hadijog, katonai térképészeti ismeretek, pedagógia, egyéb katonai ismeretek;
- 8.2. gazdaságtani és módszertani alapismeretek: 54–56 kredit
matematika, informatika, statisztika, közgazdaságtan, vállalat-gazdaságtan, számvitel, pénzügy, védelem-gazdaságtan, információs műveletek, vezetés- és szervezéselmélet;
- 8.3. szakmai törzsanyag: 52–56 kredit
számvitel, pénzügy, üzleti tervezés, üzleti etika, marketing, humánerőforrás-menedzsment, kontrolling, környezetvédelem, gazdasági jog, közpénzügyek, testnevelés, egyéb katonai ismeretek (haditechnikai alapismeretek, logisztikai támogatás);
- 8.4. differenciált szakmai ismeretek: 47–65 kredit
- a) pénzügyi specializáció: üzleti kommunikáció, katonai pénzügyi ellátás, logisztikai támogatás, közpénzügyek, pénzügyi gazdasági elemzés-ellenőrzés, háborús pénzügyi biztosítás, társadalombiztosítás, katonai pénzügyi informatika, nonprofit intézmények pénzügyei;
- b) hadtáp specializáció – a választott modul (logisztikai gazdálkodási, hadtáp üzemanyag-ellátó, hadtáp élelmezési ellátó, hadtáp ruházati ellátó) szerint:
szolgáltatásmenedzsment, logisztikai támogatás, anyagismeret és gyártástechnológia, szaktechnikai ismeretek, anyagmozgatás, tárolás, szállítás, katonai ellátás-szolgáltatás menedzsment.
9. Szakmai gyakorlat:
Az intézményen kívül teljesítendő szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény. A szakmai gyakorlat időtartama legalább 10 hét.
10. Idegennyelvi követelmények:
Az alapfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert STANAG 6001. 2.2.2.2. nyelvvizsga-bizonyítvány szükséges.

11. KATONAI ÜZEMELTETÉS ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: katonai üzemeltetés (Military Maintenance)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc)
  - szakképzettség: katonai üzemeltető vezető
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Military Maintenance Manager
  - választható specializációk: katonai repülőműszaki, repülésirányító, híradó, katonai informatika, rádióelektronikai felderítő és elektronikai hadviselés (Military Aviation Technical, Military Air Traffic Control, Telecommunication, Military Information Technology, Signal Intelligence and Electronic Warfare)
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: katonai
5. A képzési idő félévekben: 8 félév
6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit
  - 6.1. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke: 60 kredit
  - 6.2. A specializációhoz rendelhető minimális kreditérték: 44 kredit
  - 6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit
  - 6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 10 kredit
  - 6.5. Az elméleti és gyakorlati ismeretek aránya, beleértve a képzés szemináriumi gyakorlatait is: 35–45%
7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan katonai üzemeltető szakemberek képzése, akik alkalmasak a Magyar Honvédség, a Honvédelmi Minisztérium, annak háttérintézményei, valamint a védelmi szféra haditechnikai és más szaktechnikai eszközeinek üzemeltetésére, az üzemeltetés vezetésére, valamint az új haditechnikai eszközök és a hozzájuk kapcsolódó új technológiák bevezetésére, illetve alkalmazására. A választott szakiránytól függően képesek alegység-parancsnoki és szaktisztai beosztásokban honi területeken béke és minősített időszakban, külföldön többnemzeti béketámogató és háborús műveletekben haditechnikai rendszerek üzemeltetéséhez és üzemeltetéséhez kapcsolódó gyakorlati tevékenységek tervezésére, szervezésére és irányítására. A szakon végzettek kellő mélységű elméleti ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban történő folytatásához.

  - 7.1. Az alapszakon végzettek rendelkeznek:
    - közszolgálati alapismeretekkel;
    - a megfelelő alap katonai vezetői (parancsnoki) kompetenciákkal;
    - a nemzeti katonai hagyományok tiszteletével;
    - rövid felkészítés után nemzetközi (Európai Unió, NATO, ENSZ) környezetben, háborús és békeműveleti helyzetekben, különböző vallási, etnikai és kulturális területen való feladatvégrehajtás képességével;
    - saját fegyverneme, illetve szakcsapata iránti elhivatottsággal és más fegyvernemek, szakcsapatok szakmai kultúrájának tiszteletével;
    - az első tiszti beosztás ellátásához szükséges jogi ismeretekkel;
    - a szakasz (század) kiképzéséhez szükséges szakmódszertani ismeretekkel;
    - a szakasz (század) békevezetési okmányai és azok vezetéséhez szükséges ismeretekkel;
    - alegységszintű elméleti és gyakorlati ismeretekkel a Magyar Honvédség katasztrófavédelmi feladatok megoldásához való hozzájárulásához;
    - korszerű katonai térképészeti, tereptani és katonaföldrajzi ismeretekkel;
    - a szakasz (század) kommunikációs, híradó és informatikai eszközeinek ismeretével, informatikai alkalmazói ismeretekkel;
    - alapvető egészség- és járványügyi, valamint sebesültellátási ismeretekkel;
    - kiváló mentális, fizikai, pszichikai állapottal;
    - magabiztos angol katonai szaknyelvi kommunikációs készségekkel;
    - korszerű teljesítményértékelési és a beosztottakat motiváló képességekkel.
  - 7.2. Az alapképzési szakon végzettek ismerik és képesek:
    - helyesen értelmezni a modern hadsereg funkcióit, helyét és szerepét a demokratikus társadalmakban;
    - a modern hadsereg magyar és európai értékeinek, hagyományainak képviselésére és tiszteletére;

- harcos elődeikhez híven és méltón teljesíteni katonai-szakmai feladataikat;
- a katonai szövetségi rendszerben a számukra előírt feltételeknek és feladatoknak megfelelni;
- érvényt szerezni a hadviselés nemzetközi egyezményekben rögzített szabályainak a hazai, a nemzetközi és a szövetségi műveletekben;
- harcászati szintű katonai szakalegységeik kiképzésének, napi tevékenységének tervezésére, szervezésére és vezetésére;
- az erők és eszközök megóvásával kapcsolatos feladatok tervezésére, szervezésére és irányítására;
- környezettudatos katonai-szakmai tevékenység végzésére és munkavédelmi feladatok megoldására;
- modern vezetési módszerek és eszközök alkalmazására;
- az egyenlő esélyű hozzáférés elvének alkalmazására;

katonai repülőműszaki specializáción továbbá

- a légijármű üzemeltetésével és javításával kapcsolatos folyamatosan kiadott utasítások, szabályzatok, közlönyök és egyéb okmányok feldolgozására és végrehajtására;
- a tanulmányok befejezését követően a szakterületnek megfelelően önképzés keretében, az adott típusú légijármű kiszolgálási és üzemben tartási rendszerének elsajátítására;
- a légijármű és berendezései meghibásodásainak gyors és pontos feltárására, azok előírás szerinti szakszerű kijavítására, illetve kijavíttatására;
- a légijármű üzemben tartásához és csapatjavításához szükséges anyagi eszközök biztosítására irányuló szakmai számítások végrehajtására;

repülésirányító specializáción továbbá

- a munkakörük ellátásában alkalmazott híradó, informatikai és vezetéstechnikai eszközök kezelésére;
- az alapvető légiforgalmi és légvédelmi irányításkor alkalmazott eljárások végrehajtására;
- gurító, repülőtéri és közelkörzeti irányításra, valamint egy légijármű folyamatos és biztonságos irányítására útvonalon, légi, földi célok megközelítésekor;

híradó specializáción továbbá

- a Magyar Honvédségben rendszeresített, illetve alkalmazott tábori, valamint stacioner híradó és információbiztonsági hardver- és szoftverelemek (távbeszélőközpontok, kapcsolók, irányválasztók, modemek, átvitel technikai rendszerek) és az ezekből kialakított rendszerek üzemeltetésével és üzemben tartásával kapcsolatos feladatok tervezésére és szervezésére;
- alkalmi harci kötelékek, alegységek béke és békétől eltérő műveletek során alkalmazható kommunikációs eszközökkel történő biztosítási feladatokhoz kapcsolódó tervezési, szervezési műveletek végrehajtására és irányítására alegység szinten;
- a szakszolgálatok alaprendeltetéséből fakadó feladatok végrehajtásának megszervezésére, vezetésére és ellenőrzésére;
- a kommunikációs eszközök és rendszerek üzemben tartásának koordinálására, az időszakos kiszolgálási tervek és jelentések kidolgozására;
- az általános információbiztonság menedzsmentjének, ezen belül a személyi biztonsággal, a fizikai biztonsággal, az adminisztratív biztonsággal összefüggő alapvető elméleti és gyakorlati feladatok koordinálására, végrehajtására és ellenőrzésére;
- az elektronikus információbiztonság menedzsmentjének, ezen belül különösen a kockázatmenedzsmenttel, valamint az akkreditációval és auditálással kapcsolatos alapvető elméleti és gyakorlati feladatok koordinálására, végrehajtására és ellenőrzésére;
- az elektronikus információbiztonság technikai menedzsmentje megvalósítására, ezen belül különösen a rejtjelbiztonsággal, EMC-vel, átvitelbiztonsággal, számítógép- és helyi hálózat biztonsággal, hálózatok biztonságos összekapcsolásával összefüggő elméleti és gyakorlati feladatok koordinálására, végrehajtására és ellenőrzésére;

katonai információbiztonsági modulon továbbá

- a Magyar Honvédség adatkezelő rendszereit érintő kérdésekben az információbiztonság teljes körű képviselésére;
- kezelni az állandó telepítésű adatkezelő nemzeti és külföldi nyílt, nem nyilvános, minősített elektronikus adatokat feldolgozó rendszerek tervezésével, létrehozásával, üzemeltetésével, fenntartásával, megszüntetésével kapcsolatos szakmai kérdéseket;
- a gyakorlatok, konferenciák és egyéb rendezvények rendszereinek tervezésére, fejlesztésére, beszerzésére, tesztelésére, üzembe helyezésére, üzemeltetésére, illetve megszüntetésére;

- az elektronikus adatkezelő rendszer személyi, fizikai, adminisztratív biztonsági követelményeinek megvalósítására;
- az adatkezelő rendszerek biztonsági követelményeinek és az ezek megvalósítására irányuló rendszabályok meghatározására;
- a szervezet-, illetve rendszerspecifikus biztonsági szabályzatok kidolgozására, kidolgoztatására;
- a rendszerek hatósági akkreditálásával, auditálásával és egyéb hivatalos ügyintézésrel kapcsolatos feladatok végzésére;
- szervezetek közötti együttműködés szervezésére, szabályozására, a külső ügyfelekkel, harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos biztonsági kérdések megoldására, valamint információvédelmi feladatok összehangolására;
- a nemzeti és a külföldi nyílt, nem nyilvános, minősített elektronikus adatkezelő rendszerek biztonságát javító intézkedésekre, azok végrehajtására, kockázatarányos biztonsági eljárások kidolgozására javaslatot tenni;
- elektronikus adatokat feldolgozó rendszerek kockázatelemzésének végzésére, dokumentálására;
- a minősített elektronikus adatkezelő rendszer, TEMPEST felelős feladatainak végzésére; rendszerbiztonsági ellenőrzésére, a tapasztalatok kiértékelésére; a biztonsági incidensek kezelésére; szervezetek szakmai tevékenységének irányítására, támogatására;
- az elektronikus biztonsági feladatokat ellátó személyek részére a szakmai képzés tervezésére, szervezésére, valamint szakmai továbbképzések, felkészítések megtartására;
- a rejtjelző rendszerek tervezése folyamatának átlátására, a különböző rendszerelemekből hálózati struktúra kialakítására;
- a rejtjelző eszközök üzemben tartásának koordinálására, az időszakos tervek és jelentések kidolgozására;
- az elsajátított rejtjelzéssel összefüggő szabályzók értelmezésére, a felmerült problémák esetén a szabályzók alkalmazására;
- a rejtjeltevékenységgel összefüggő dokumentum elkészítésére, naprakészen tartására;
- javaslatot tenni a NATO, az Európai Unió, a nemzeti nem nyilvános, minősített rendszerek védelmét biztosító rejtjelző eszközök biztonságát javító intézkedésekre és jóváhagyás után azok végrehajtására;
- megfelelő szakmai gyakorlat megszerzését követően a nemzetközi szervezetekben feladatok végrehajtására;

katonai informatika specializáción továbbá

- a Magyar Honvédségben rendszeresített, illetve alkalmazott stacioner és tábori híradó és informatikai rendszerek, eszközök, szoftverek üzemeltetésével és üzemben tartásával kapcsolatos feladatok tervezésére, szervezésére, vezetésére, ellenőrzésére, a szaktevékenység koordinálására;
- a Magyar Honvédségben rendszeresített informatikai eszközök üzemeltetésével kapcsolatos költségtervezés, logisztikai tervezés és jelentési kötelezettség végrehajtására;
- az informatikai szervezetek napi tevékenységének vezetésére;
- a műveletek informatikai támogatásának tervezésére, szervezésére;
- a katonai szervezetek informatikai biztonsági feladatainak ellátására, az elektronikus biztonságra vonatkozó szabályozók érvényre juttatására;
- az informatikai rendszer fejlesztésére vonatkozó javaslatok megfogalmazására, az informatikai fejlesztésre vonatkozó felhasználói igények, követelmények összegzésére, véleményezésére és szakmai képviselésére;
- informatikai fejlesztési feladatok irányítására, koordinálására;

rádióelektronika felderítő és elektronika hadviselés specializáción továbbá

- szakismereteivel hozzájárulni az összefegyvernemi kötelékek harci alkalmazásának rádióelektronikai felderítő és elektronikai hadviselési támogatásának megtervezéséhez, megszervezéséhez és végrehajtásához;
- az adatszerzés alegységszintű megtervezésére, megszervezésére és irányítására;
- a megszerzett adatok előzetes feldolgozására, az elektronikai objektumok értékelésére, a célok kiválasztására és az adatok továbbítására az előljáró vezetési szint felé;
- a rendszeresített szárazföldi és légi technikai eszközökkel a rádióelektronikai felderítő és elektronikai hadviselés feladatok körültekintő megtervezésére, megszervezésére, irányítására és végrehajtására;

- az alkalmi harci kötelékek, alegységek béke és békétől eltérő műveletei során alkalmazható rádióelektronikai felderítő és elektronikai hadviselési eszközökkel történő támogatási feladatok tervezésére, szervezésére, irányítására alegység szinten;
  - az első tiszti beosztásában rendszeresített parancsnoki és más szakbeosztások betöltésére;
  - más fegyvernemekkel, szakalegységekkel való együttműködésre.
- 7.3. Az alapképzési szakon végzettek alkalmasak:
- a hazai, nemzetközi és szövetségi műveletekben, valamint a harcászati szintű katonai szervezeteknél a haditechnikai rendszerek üzemeltetésének végrehajtására, valamint üzembentartásuk tervezésére, szervezésére, irányítására, elemzésére és értékelésére;
  - a katonai alegységekben szaktiszti beosztások ellátására;
  - a szakalegységek alaprendeltetéséből fakadó feladatai végrehajtásának vezetésére;
  - a rendszeresített haditechnikai eszközök és haditechnikai szakanyagok szakszerű alkalmazására, hadra fogható állapotban tartására.
- 7.4. A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek:
- kreativitás, rugalmasság, autonómia;
  - problémafelismerő készség és problémamegoldó képesség;
  - intuíció és módszeresség;
  - tanulási készség és jó memória;
  - széleskörű műveltség;
  - belső igényesség;
  - magas szintű stressztűrő képesség;
  - információfeldolgozási képesség;
  - környezettel szembeni érzékenység;
  - elkötelezettség és igény a minőségi munkára;
  - a szakmai továbbképzéshez szükséges pozitív hozzáállás;
  - kezdeményezés, személyes felelősségvállalás és gyakorlás, döntéshozatal;
  - alkalmasság az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre, kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására.
8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök):
- 8.1. Alapozó ismeretek: 82–98 kredit
- katonai ismeretek: 30–34 kredit
szabályismeret, lövészeti felkészítés, harcászat, katonai testnevelés;
  - közszolgálati alapismeretek: 28–32 kredit
biztonsági tanulmányok, közszolgálati alapismeretek, a közszolgálati alapvizsga ismeretanyaga, közszolgálati életpályák, közszolgálati logisztika, alkotmányjog, az állam szervezete;
  - gazdasági és humán ismeretek: 10–14 kredit
hadijog, közgazdaságtan, logika, minőségbiztosítás és minőségirányítás;
  - természettudományos alapismeretek: 14–18 kredit matematika, fizika, villamosságtan.
- 8.2. Szakmai törzsanyag ismeretkörei: 81–99 kredit
- szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 54–66 kredit
villamos áramkörök és hálózatok, informatikai ismeretek, szenzortechnikai ismeretek, mechatronikai ismeretek, telekommunikációs ismeretek, repülési ismeretek, rádióelektronikai felderítő- és elektronikai hadviselési ismeretek, rendszertechnika, rendszerüzemeltetés, szakharcászat, szakági rendszerek, típusismeret;
  - szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei: 27–33 kredit rendszerüzemeltetés és üzemeltetési eljárások, szakharcászat, rendszer- és típusismeret.
- 8.3. Differenciált szakmai ismeretek: 54–66 kredit
- választható specializációk: 44–56 kredit
a híradó, a katonai informatika, a katonai repülőműszaki, a repülésirányító, a rádióelektronikai felderítő és elektronikai hadviselés specializációkon a kompetenciák kialakításához szükséges ismeretkörök;
  - szakdolgozat.

9. Szakmai gyakorlat:

A honvéd tisztjelöltek az első szakmai gyakorlatot az alapképzésben a 6. szemeszterben, 2 hetes időtartamban, a Magyar Honvédség kijelölt katonai szervezeteinél, választott szaknak, illetve specializációnak megfelelő feladattal hajtják végre. A második szakmai gyakorlat az alapképzés 8. szemeszterében történik. Ez egybefüggő 4 hetes szakmai gyakorlatot jelent, amely az első tiszti beosztásra való felkészítést is jelenti egyben.

10. Idegennyelvi követelmények:

Az alapfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert STANAG 6001. 2.2.2.2. nyelvvizsga-bizonyítvány szükséges.

12. KATONAI LOGISZTIKA ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: katonai logisztika (Military Logistics)

2. Az alapképzési szakon szerzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc)
- szakképzettség: katonai logisztikai vezető
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Military Logistic Leader
- választható specializációk: hadtáp, katonai közlekedési, haditechnikai, katonai pénzügyi (Military Supply, Military Movement and Transportation, Maintenance, Military Finance)

3. Képzési terület: államtudományi

4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: katonai

5. A képzési idő félévekben: 8 félév

6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit

- 6.1. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke: 60 kredit
- 6.2. A specializációhoz rendelhető minimális kreditérték: 70 kredit
- 6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit
- 6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 10 kredit
- 6.5. Az elméleti és gyakorlati ismeretek vonatkozásában – beleértve a képzés szemináriumi gyakorlatait is – a gyakorlati ismeretek minimális kreditértéke a teljes képzési időre számítva: 96 kredit

7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja: A Magyar Honvédség számára olyan, harcászati szintű katonai logisztikai és katonai pénzügyi vezetők (honvédtisztek) képzése, akik a megszerzett általános- és speciális katonai ismeretek birtokában képesek a logisztikai szakalegységek vezetésére, harcászati szintű logisztikai támogatás és a különböző gazdasági-pénzügyi folyamatok tervezésére, szervezésére, irányítására, ellenőrzésére és értékelésére nemzeti és többnemzeti környezetben, békeidőszakban, válságkezelő, katasztrófa-elhárítási, békétámogatási és háborús műveletekben egyaránt. Mindezeket túl kellő mélységű elméleti ismeretekkel rendelkeznek a továbbképző tanfolyamok ismeretanyagával kiegészítve a képzés második ciklusban történő folytatásához. A képzés egésze felkészít a közszolgálati életpályára.

7.1. Az alapképzési szakon végzettek ismerik:

- a közigazgatás felépítését és működését;
- a modern haderő értékeit és funkcióit;
- a választott specializációjuknak, várható beosztásuknak megfelelő általános katonai és katonai szakmai alkalmazási elveket;
- az alárendelt katonai szervezet működése bonyolult helyzetekben történő eredményes biztosításának elméleti és gyakorlati módszereit;
- a katonai alegységek alkalmazásának elveit;
- a harcászati szintű katonai logisztikai támogatási feladatok, folyamatok elveit és végrehajtásának gyakorlati módszereit;
- a rendszeresített haditechnikai eszközök alkalmazásának és fenntartásának tervezését, szervezését, irányítását és ellenőrzését;
- a katonai logisztikai alegységek (katonai pénzügyi specializáció esetén a katonai pénzügyi és számviteli szervezeti elemek) kiképzésének, felkészítésének, vezetésének elveit és feladatait;

- a választott specializációjuknak megfelelően a katonai műveletek végrehajtásához biztosított polgári, szövetséges és harmadik fél által biztosított logisztikai, költségvetési és pénzügyi erőforrások és eszközök igénybevételenek szabályait;
- a közigazgatási alapvizsga ismeretanyagát.

7.2. Az alapképzési szakon végzettek alkalmasak:

- a közszolgálat más területeivel való együttműködésre;
- a logisztikai alegységek, illetve a katonai pénzügyi és számviteli szervezeti elemek vezetésére;
- a harcászati szintű törzsekben szakmai feladatok ellátására, logisztikai, illetve gazdasági és katonai pénzügyi döntések előkészítésére;
- a választott specializációjuknak megfelelő szaktiszti beosztások ellátására;
- a hazai és nemzetközi környezetben a harcászati szintű anyagellátási, katonai közlekedési, üzemfenntartási és katonai pénzügyi feladatok vezetésére békében és a békétől eltérő helyzetekben egyaránt;
- a megszerzett elméleti tudás alkalmazására és gyakorlati hasznosítására, a problémamegoldó technikák használatára;
- a logisztikai alegységek, illetve a katonai pénzügyi és számviteli szervezeti elemek, a logisztikai, illetve pénzügyi-gazdasági folyamatok tervezéséhez, szervezéséhez, irányításához és ellenőrzéséhez szükséges okmányok, dokumentumok kidolgozására, valamint vezetésére.

Hadtáp specializáción továbbá:

Az általános- és specifikus katonai ismereteik és gyakorlati készségeik birtokában az ellátó szakalegységek alaprendeltetéséből fakadó feladatai végrehajtásának vezetésére. A katonai gazdálkodás, a hadtápanyag-ellátás tervezésére, szervezésére, vezetésére, nemzeti és többnemzeti környezetben, békeidőszakban, válságkezelő, katasztrófa-elhárítási, békétámogató és háborús műveletekben egyaránt.

Katonai közlekedési specializáción továbbá:

Az általános és specifikus katonai ismereteik és készségeik birtokában a katonai közlekedési, mozgatási, szállítási feladatok tervezésére, szervezésére és vezetésére. A szállító szakalegységek alaprendeltetéséből fakadó feladatai végrehajtásának vezetésére nemzeti és többnemzeti környezetben, békeidőszakban, válságkezelő-, katasztrófa-elhárítási-, békétámogató és háborús műveletekben egyaránt.

Haditechnikai specializáción továbbá:

Az általános és specifikus katonai ismereteik és készségeik birtokában a választott specializációnak megfelelő alegység-parancsnoki és szaktiszti beosztásokban – nemzeti és többnemzeti környezetben, békeidőszakban, válságkezelő, katasztrófa-elhárítási, békétámogató és háborús műveletekben egyaránt – a haditechnikai támogatás szakirányú feladatai végrehajtásának tervezésére, szervezésére, irányítására, ellenőrzésére.

Katonai pénzügyi specializáción továbbá:

Az általános és specifikus katonai ismereteik és készségeik birtokában a választott specializációnak megfelelő katonai pénzügyi vezető beosztásokban – nemzeti és többnemzeti környezetben, békeidőszakban, válságkezelő, katasztrófa-elhárítási, békétámogató és háborús műveletekben egyaránt – a különböző gazdasági folyamatok tervezésére, a katonai pénzügyi biztosítás számviteli, gazdálkodási, nyilvántartási, elemzési és ellenőrzési feladatainak önálló elvégzésére.

7.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek:

- kreativitás, rugalmasság, problémamegoldó készség;
- vezetői és együttműködési készség;
- nemzeti és katonai hagyományok tisztelte;
- a minőségi munka iránti igényesség;
- a szakmai továbbképzéshez szükséges pozitív hozzáállás;
- tervezői és szervezői készség;
- az általános katonai és speciális logisztikai, katonai pénzügyi ismeretek megismerésére való törekvés;
- az alárendeltek teljesítményértékelésének képessége;
- alaposság és feladatmegoldó képesség;
- a parancsnoki, vezetői beosztás és a szakmai feladatok többnemzeti környezetben történő ellátását biztosító angol szaknyelvi készségek;

- kiváló mentális és fizikai állapot;
  - a szakalegységek, a katonai logisztikai és a katonai pénzügyi folyamatok irányításának készsége;
  - jó kommunikációs készség, az elsajátított médiaismeretek alkalmazásnak képessége.
8. Az alapfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:
- 8.1. Alapozó ismeretek: 81–99 kredit
- Közszolgálati ismeretek (rendészet elmélete és rendészeti eszközrendszer, hadelmélet és katonai műveletek, alkotmányjog, állam szervezete, katasztrófavédelmi igazgatás, közszolgálati életpályák, közszolgálati gyakorlat, nemzetbiztonsági tanulmányok, közigazgatási funkciók és működés, általános politológia, általános szociológia, vezetés- és szervezés elmélet, közszolgálati logisztika, közpénzügyek és államháztartástan), katonai vezetői alapismeretek, természettudományi és társadalomtudományi alapismeretek (az ismeretkörök tartalmazzák a közigazgatási alapvizsga ismeretanyagát).
- 8.2. Szakmai törzsanyag: 85–103 kredit
- szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 61–73 kredit
Mechanika, anyagtudomány, békefenntartói alapismeretek, logisztikai támogatás, anyagmozgatás-raktározás szervezése, katonai szállítások alapjai, műszaki alapismeretek, logisztikai szaktechnikai eszközök, védelemgazdaságtan, döntés-előkészítési módszerek; statisztika.
  - szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei: 24–30 kredit
    - a) hadtáp specializáción: államháztartási számvitel, katonai pénzügyek, katonai ellátás-szolgáltatásmenedzsment, szakági ellenőrzés-elemzés, hadtáp szakharcászat;
    - b) katonai közlekedési specializáción: katonai közlekedési üzemtan, közlekedési hálózatok, közlekedési technika, közlekedési folyamatok szabályozási rendszere, katonai szállító járművek;
    - c) haditechnikai specializáción: hő- és áramlástan rendszerek, gépelemek, haditechnikai eszközök anyagismerete, műszaki kommunikáció, műhelytechnológiák, karbantartás és javítás szervezése;
    - d) katonai pénzügyi specializáción: költségvetési számvitel, államháztartási és katonai pénzügyi ismeretek, pénzügyi-gazdasági elemzés.
- 8.3. Differenciált szakmai ismeretek: 46–60 kredit
- a) hadtáp specializáción: hadtáp szaktechnikai eszközök, hadtápanyag ismeretek, üzemanyag ellátás, ruházati ellátás, élelmezési ellátás, humán- és térképanyag ellátás, katonai logisztikai informatikai modulok, ellátó alegységek vezetése;
  - b) katonai közlekedési specializáción: közlekedési-szállító alegységek műveleti alkalmazása, katonai szállításszervezés, csapatgazdálkodás, szállító alegység vezetése, katonai közlekedési informatika;
  - c) haditechnikai specializáció
    - páncélos- és gépjármű-technikai modulon: katonai műveletek páncélos és gépjármű-technikai biztosítása, javító szakalegységek vezetése, rendszerbentartás, belsőégésű motorok, járművek szerkezete;
    - fegyverzettechnikai modulon: katonai műveletek fegyverzettechnikai biztosítása, fegyverzettechnikai eszközök rendszerbentartása, fegyverzettechnikai rendszerek, szakalegységek vezetése;
  - d) katonai pénzügyi specializáción: katonai pénzügyi ellátás, pénzügyi-gazdasági ellenőrzés, katonai pénzügyi informatika, adózás, a készenléti feladatok pénzügyi biztosítása, katonai illetmények és járandóságok.
9. Szakmai gyakorlat:
- A honvéd tisztjelöltek az első szakmai gyakorlatot az alapképzésben a 6. szemeszterben, két hetes időtartamban, a Magyar Honvédség kijelölt katonai szervezeteinél, választott szaknak, illetve specializációnak megfelelő feladattal hajtják végre. A második szakmai gyakorlatot az alapképzés 7. szemeszterében, vagy azt követően specializációnak megfelelő feladattal katonai szervezetnél hajtják végre, két hét időtartamban. A harmadik szakmai gyakorlat az alapképzés 8. szemeszterében történik, egybefüggő 4 hetes szakmai gyakorlatot jelent, amely az első tiszti beosztásra való felkészítést is jelenti.
10. Idegen nyelvi követelmények:
- Az alapfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert legalább STANAG 6001. 2.2.2.2. nyelvvizsga-bizonyítvány szükséges.

13. NEMZETKÖZI IGAZGATÁSI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: nemzetközi igazgatási (International Public Management)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA)
  - szakképzettség: nemzetközi közszolgálati menedzser
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: International Public Service Manager
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: nemzetközi és európai közszolgálati
5. A képzési idő félévekben: 6 félév
6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
  - 6.1. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke: 25 kredit
  - 6.2. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
  - 6.3. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 15 kredit
  - 6.4. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 50 kredit
  - 6.5. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szerezhető minimális kreditérték: 12 kredit
7. Az alapszak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik alkalmasak a közszolgálati intézményrendszer nemzetközi kapcsolataiban, különösen az Európai Unió és az európai országok szerveivel való együttműködésben nemzetközi ügyintézői, szervezői, kapcsolattartói feladatokat hatékonyan ellátni, nemzetközi szervezetekben menedzseri feladatokat végezni.

  - 7.1. Az alapszakon végzettek ismerik:
    - a „közös közszolgálati ismeretek” elsajátításával a rendészeti, katonai és nemzetbiztonsági szakterületek felépítését, szabályozását, működését,
    - a magyar államszervezet és közigazgatási szervezetrendszer felépítését, feladatait,
    - a nemzetközi közösség közjogi rendszerét, forrásait, elveit, alapvető dokumentumait,
    - az Európai Unió intézményrendszerének történetét, szervezetét, működését, hatásköreit,
    - az Európai Unió jogrendszerének forrásait, elveit, a jogalkotás és a jogérvényesítés folyamatát,
    - az Európai Unió szakpolitikáinak lényegét,
    - a nemzetközi biztonságpolitika intézményeit, prioritásait,
    - a nemzetközi szervezetek és államok kapcsolatrendszerét,
    - a magyar külpolitika rendszerváltás utáni történetét, a magyar diplomácia prioritásait, és a magyar külszolgálat működését,
    - a magyar és a régiós külgazdasági kapcsolatrendszert, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok főbb folyamatait,
    - a nemzetközi tárgyalások, a hivatalos kommunikáció és protokoll jellemzőit a közszolgálatban,
    - más kulturális és politikai régiók karakterét (alapvető országismeret), és interkulturális ismereteket,
    - a közszolgálati életpályák jellemzőit,
    - a magyar államháztartás és költségvetés rendszerét,
    - a közigazgatás információs rendszereit, az állami adatvagyon működését,
    - a közszolgálati szervek együttműködésének gyakorlati kérdéseit,
    - a közigazgatási, közszolgálati szaknyelvet.
  - 7.2. Az alapszakon végzettek alkalmasak:
    - nemzetközi partnerkapcsolatokból, tagságokból, egyéb szervezeti kapcsolatokról következő köteleességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a közszolgálati szervezet döntési folyamataiba,
    - a nemzetközi kapcsolat kezelésében a munkakörből következő feladatok megfelelő képviselésére, a mandátum értelmezésére, a kapcsolat előnyeinek és kockázatainak felismerésére,
    - kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák értelmezésére és végrehajtói szintű érvényesítésére,
    - közigazgatási feladat-ellátás szervezésére és végrehajtására,
    - hatékony közszolgálati kommunikációra, eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására,

- érdemi feladatellátásra a közhatalom gyakorlását megvalósító, valamint a közszolgáltatások biztosításában közreműködő állami és nem állami szerveknél,
  - a vezetői döntések előkészítésére és a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre,
  - az emberi erőforrás-gazdálkodással, az életpálya-tervezéssel, valamint a közszolgáltatásban működtetett személyzeti rendszerekkel kapcsolatos alapvető feladatok ellátására,
  - a jó állam, a jó kormányzás és a jó közigazgatás elveinek és célkitűzéseinek érvényre juttatására,
  - az Alaptörvényből és az európai uniós szabályokból fakadó elvárásoknak megfelelően együttműködni és kommunikálni a lakossággal,
  - alapozó ismeretek birtokában nemzetközi közszolgálati mestertanulmányok folytatására.
- 7.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek:
- a közszolgálat iránti elkötelezettség, felelősségteljes, toleráns magatartás, mások véleményének tiszteletben tartása,
  - elemzőkészség, problémafelismerő és problémamegoldó készség,
  - információfeldolgozási képesség, módszertani tudatosság,
  - kezdeményezés, személyes felelősségvállalás, döntéshozatali képesség,
  - csoportmunkára való alkalmasság, továbbá
  - kommunikációs ismeretek, viselkedéskultúra és kapcsolatteremtő képesség.
8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök):
- 8.1. Alapozó ismeretek: 20–40 kredit
- alkotmánytörténeti- és közigazgatás-történeti ismeretek,
  - államszervezet, közigazgatási szervezetrendszer,
  - államtani alapismeretek,
  - alkotmányjogi ismeretek,
  - nemzetközi biztonságpolitika,
  - közszolgálati életpályák,
  - államháztartási, költségvetési gazdálkodás,
  - társadalomelméleti és szociológiai alapismeretek,
  - közös közszolgálati gyakorlat,
  - közgazdasági ismeretek,
  - közpénzügyi alapismeretek,
  - rendészetelmélet és a rendészeti eszközrendszer,
  - hadelmélet és katonai műveletek,
  - vezetés- és szervezésmélet,
  - általános politológiai ismeretek.
- 8.2. Szakmai törzsanyag: 75–95 kredit
- közpolitikai ismeretek,
  - közigazgatástani és szervezési ismeretek,
  - nemzetközi közjogi alapismeretek,
  - az Európai Unió intézményrendszere, az európai integráció története,
  - az Európai Unió jogrendszere és közpolitikái,
  - nemzetközi szervezetekre vonatkozó ismeretek,
  - magyar külpolitikai és külszolgálati ismeretek,
  - külgazdasági ismeretek, nemzetközi gazdasági kapcsolatok,
  - nemzetközi tárgyalás, kommunikáció, protokoll a közszolgálatban,
  - közigazgatási informatika és információs rendszerismeret.
- 8.3. Differenciált szakmai ismeretek: 25–45 kredit
- közpolitika-elemzés, statisztika,
  - szociális ellátórendszerek és szakpolitikák,
  - nemzetpolitika,
  - regionális tanulmányok,
  - nemzetközi üzleti jog alapjai,
  - pályázatírási és közbeszerzési alapismeretek,
  - szaknyelvi ismeretek.

9. Szakmai gyakorlat:

Az oklevél megszerzésének feltétele 10 hét szakmai gyakorlat elvégzése.

10. Idegennyelvi követelmények:

Az alapfokozat megszerzéséhez két idegen nyelvből, amelyek egyike az angol nyelv, államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy angol nyelvből államilag elismert felsőfokú (C1) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat megszerzése szükséges.

14. NEMZETKÖZI BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKAI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: nemzetközi biztonság- és védelempolitikai (International Security and Defence Policy)
2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc)
  - szakképzettség: nemzetközi biztonság- és védelempolitikai szakreferens
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: International Security and Defence Policy Officer
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: nemzetközi és európai közszolgálati
5. A képzési idő félévekben: 6 félév
6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit
  - 6.1. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke: 25 kredit
  - 6.2. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
  - 6.3. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 10 kredit
  - 6.4. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 90 kredit
  - 6.5. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szerezhető minimális kreditérték: –
7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan speciális tudással rendelkező nemzetközi biztonság- és védelempolitikai szakreferensek képzése, akik az alapfokozat és szakképzettségük birtokában elláthatják a védelmi szektor szervezeteinek működtetését, a központi és a helyi közigazgatási intézményekben betölthetnek ilyen jellegű munkakört.

A képzésnek további célja Magyarország regionális, megyei szintű, illetve helyi szervezeteinek a polgári védelem, a katasztrófavédelem, a környezetbiztonság – részben a nemzetközi együttműködéshez kapcsolódó – gyakorlati jellegű feladataira alkalmas tudással és készséggel rendelkező szakemberek kibocsátása, valamint, hogy az alapfokozattal rendelkezők kellő ismerettel rendelkezzenek a képzés második ciklusban történő folytatásához.

  - 7.1. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási területen belüli közös képzési szakasz alapszak szempontjából fontos kompetenciák:
    - a védelmi szervezetek sajátosságainak megfelelő korszerű, a modern demokráciát és jogállamiságot tükröző társadalom- és természettudományi ismeretek alkalmazásának képessége;
    - a vezetés- és szervezélmélet, az informatikai ismeretek és a menedzsment modern követelményei alkalmazásának képessége;
    - a szakmai kompetencia megalapozásához szükséges szaktudományi ismeretek alkalmazásának képessége.
  - 7.2. Alapfokozat birtokában a nemzetközi biztonság- és védelempolitikai szakreferensek – a várható szakirányokat is figyelembe véve – képesek:
    - a biztonság- és védelempolitika területén jelentkező szakmai kérdések elemzésére, értékelésére;
    - a szakterületen a szervezeti feltételek megteremtésére, a szervezési feladatok ellátására;
    - a nemzetközi szervezetek konfliktus- és válságkezelő tevékenységében hatékony szerepvállalásra;
    - a szakreferensi tevékenységhez magas szintű írásbeli és szóbeli kommunikációra.
  - 7.3. Alapfokozat birtokában a nemzetközi biztonság- és védelempolitikai szakreferensek – a várható szakirányokat is figyelembe véve – alkalmasak:
    - Magyarország biztonság- és védelempolitikájának megvalósulása érdekében védelmi igazgatási feladatok ellátására;
    - a polgári védelem regionális és országos szintű szervezeteiben munkakörök betöltésére;

- a védelmi tervezés és a Magyar Honvédség államigazgatási, közigazgatási és védelmi igazgatási feladatainak végrehajtására;
  - magas szintű idegen nyelvi ismeretek birtokában Magyarország és a Magyar Honvédség nemzetközi védelmi és válságkezelő feladatainak ellátására;
  - megfelelő szakmai gyakorlat megszerzését követően a nemzetközi szervezetekben (NATO, Európai Unió) előadói feladatok végrehajtására, a biztonsági és védelmi kérdésekkel összefüggő munkakörök betöltésére.
8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó) ismeretkörök:
- 8.1. alapozó ismeretek: 50–60 kredit
politikaelmélet, politikatörténet, magyar külpolitika története, jogi ismeretek, filozófia és kultúrtörténet, közgazdaságtan, szociológia, informatika, környezetvédelem, pedagógia, közkapcsolatok, földrajzi ismeretek, hadtudományi alapismeretek, hadtörténelem, haditechnikai ismeretek, katonai pszichológia, közszolgálati alapismeretek (a közigazgatási alapvizsga ismeretanyaga);
- 8.2. szakmai törzsanyag: 100–110 kredit
stratégia, nemzetközi kapcsolatok elmélete, fegyverkezés és fegyverzetellenőrzés, békeműveletek, védelmi szervezetek – polgári védelem, nemzeti és nemzetközi biztonság, globális biztonsági kihívások, biztonságpolitika, vezetés- és szervezéselmélet, nemzetközi intézmények, a környező országok katonai stratégiája, a biztonság geográfiai alapjai, diplomáciatörténet, Európa-tanulmányok, rendvédelmi ismeretek, a magyar biztonságpolitika aktuális problémái.
9. Szakmai gyakorlat:
A hallgatók a gyakorlatot az első és a második tanév után végzik, évente átlagosan 4–5 hét (összesen 8–10 hét) időtartamban.
10. Idegennyelvi követelmények:
Az alapfokozat megszerzéséhez két idegen nyelvből – melyből az egyik az angol nyelv – államilag elismert legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy angol nyelvből államilag elismert felsőfokú (C1) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat szükséges.

MESTERKÉPZÉSEK ÉS MESTERKÉPZÉSBEN, OSZTATLAN KÉPZÉSBEN SZEREZHETŐ SZAKKÉPZETTSÉGEK JEGYZÉKE

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Képzési terület	Képzési terület angol nyelvű megnevezése	Felsőoktatási terület	Felsőoktatási terület angol nyelvű megnevezése	Mesterképzési szak	Osztatlan szak	Mesterképzési szak, osztatlan szak angol nyelvű megnevezése	Szakképzettség	Mesterképzésben szerezhető szakképzettség angol nyelvű megnevezése	EKKR és MKKR szint
2.	állam- tudományi	Science of Public Governance	államtudományi és közigazgatási	Science of Public Governance and Public Administration		államtudományi	Science in Public Governance	államtudományi mester	Master in Public Governance	7
3.					közigazgatási		Public Administration	a) okleveles közigazgatási szakértő, közigazgatás-tudományi szakirányon; b) okleveles közigazgatási szakértő, közigazgatási vezető szakirányon; c) okleveles közigazgatási szakértő, európai és nemzetközi közigazgatási szakirányon	a) Expert of Public Administration with Specialisation in Administrative Science; b) Expert of Public Administration with Specialisation in Public Management; c) Expert of Public Administration with Specialisation in European and International Administration.	7
4.			nemzetközi és európai közszolgálati	International and European Public Service	nemzetközi közszolgálati kapcsolatok		International Public Service Relations	a) nemzetközi közszolgálati szakértő, nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirányon b) nemzetközi közszolgálati szakértő, biztonsági tanulmányok szakirányon c) nemzetközi közszolgálati szakértő, rendészeti tanulmányok szakirányon d) nemzetközi közszolgálati szakértő, Európa-tanulmányok szakirányon	a) Expert in International Public Service Specialised in International Public Administration Studies b) Expert in International Public Service Specialised in Security Studies c) Expert in International Public Service Specialised in Policing Studies d) Expert in International Public Service Specialised in European Studies	7

5.				International Public Service Relations		International Public Service Relations	nemzetközi közszolgálati szakértő	Expert in International Public Service	7
6.				európai és nemzetközi igazgatás		European and International Administration	okleveles európai és nemzetközi igazgatásszervező	European and International Administration Expert	7
7.		rendészeti	Law Enforcement	rendészeti vezető		Law Enforcement Management	okleveles rendészeti vezető	Law Enforcement Manager	7
8.				biztonsági szervező		Security Manager	okleveles biztonsági szervező	Security Manager	7
9.				kriminalisztika		Criminalistics (MA)	a) okleveles kriminalista, rendészeti szakirányon b) okleveles kriminalista, polgári szakirányon	a) Certified Criminalist in Law Enforcement Specialisation b) Certified Criminalist in Civilian Specialisation	7
10.		nemzetbiztonsági	National Security	nemzetbiztonsági		National Security Studies	okleveles nemzetbiztonsági szakértő	National Security Expert	7
11.				polgári nemzetbiztonsági		Civilian National Security Studies	okleveles polgári nemzetbiztonsági vezető szakértő	Senior Expert in Civilian National Security	7
12.		nemzetközi és európai közszolgálati	International and European Public Service	nemzetközi biztonság- és védelempolitikai		International Security and Defence Policy	okleveles nemzetközi biztonság- és védelempolitikai szakértő	Expert in International Security and Defence Policy	7
13.		katonai	Military	katonai vezetői		Military Leadership	okleveles katonai vezető	Military Leader	7
14.				katonai üzemeltetés		Military Maintenance	okleveles katonai üzemeltető	Military Maintenance (Technical) Manager	7
15.				katonai műveleti logisztika		Logistics of Military Operations	okleveles összhaderőnemi logisztikai vezető	Joint Logistics Leader	7
16.		rendészeti	Law Enforcement	katasztrófa-védelem		Disaster Management	okleveles katasztrófavédelmi vezető	Certified Disaster Manager	7

A MESTERKÉPZÉSI SZAKOK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

1. ÁLLAMTUDOMÁNYI MESTERKÉPZÉSI SZAK OSZTATLAN KÉPZÉS

1. A mesterképzési szak megnevezése: államtudományi (Science of Public Governance)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master, rövidítése: MA)
  - szakképzettség: okleveles államtudományi mester
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Master in Public Governance
 Az oklevél doktori címet tanúsít, rövidített jelölése: dr. rerum politicarum
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: államtudományi és közigazgatási
5. A képzési idő félévekben: 10 félév
6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit
  - 6.1. Alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 80–110 kredit
  - 6.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 115–130 kredit
  - 6.3. A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma: 30–50 kredit
  - 6.4. A diplomamunkához rendelt kreditérték: 30 kredit
  - 6.5. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 15 kredit
7. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja

  - az állam feladatával, szervezetével és működésével kapcsolatos tudást komplexen, az állami humántőkét rendszerszemlélettel kezelni tudó, magas szintű tervezési, stratégiai, elemzési és vezetői feladatot ellátni képes,
  - a közpolitikai stratégiai tervezést és hatáselemzést átfogó ágazati, szakpolitikai költségvetési-gazdasági szemlélettel kezelő,
  - a kormányzati modelleket, technikákat, az alapvető közjogi és közigazgatási jogi kereteket ismerő,
  - az államszervezet, az államigazgatás hatékony változásmenedzsmentjére képes,
  - az állami tevékenységet összehasonlító módszerrel és nemzetközi modellek szerint is szervezni tudó,
  - az állami működést meghatározó és befolyásoló társadalmi és politikai, gazdasági és emberi tényezők átfogó ismeretének és megismerésének képességével rendelkező

szakemberek felkészítése a közszolgálati életpályára.

  - a) A mesterképzési szakon végzettek ismerik:
    - az állam intézményrendszerét, alkotmányjogi, közjogi kereteit,
    - a közigazgatás jogi és dogmatikai alapkérdéseit,
    - a kormányzás hatékonyságának feltételeit, modelljeit, gyakorlati kérdéseit,
    - a kormányzati stratégiai tervezés és a fejlesztéspolitikák tapasztalatait,
    - az ágazati szakpolitikák tervezésének és érvényesítésének komplexitását,
    - a kormányzati és közigazgatási feladatok közgazdasági és közpénzügyi megalapozását,
    - a helyi önkormányzás és helyi demokrácia gyakorlatát,
    - a szervezeti hatékonyság és teljesítmény fejlesztésének és mérésének hazai és nemzetközi tapasztalatait,
    - a közszolgáltatás-szervezés, a közfeladat-ellátás stratégiai-szervezési kérdéseit,
    - a közigazgatás-fejlesztés, a hatékonyabb működés tervezési, szabályozási, elemzési, mérési összefüggéseit,
    - a nemzetközi gazdasági és politikai kapcsolatok főbb folyamatait,
    - az EU döntési folyamatok és a nemzeti kormányzati intézkedések kapcsolatának komplexitását, jogi és közpolitikai korrelációit,
    - a kormányzati, gazdaságpolitikai, versenyképességi és innovációs folyamatok nemzetközi tapasztalatait.
  - b) A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:
    - a közérdek, a közszolgálati értékrend érvényesítése érdekében az állami feladatokat komplexen, az állami humántőkét rendszerszemlélettel kezelni,
    - magas szintű tervezési, stratégiai, elemzési és vezetői feladatok ellátására,

- a közpolitikai stratégiai tervezést és hatáselemzést átfogó ágazati, szakpolitikai költségvetési-gazdasági szemlélettel kezelni,
  - a kormányzati modelleket, technikákat alkalmazni,
  - az államszervezet, az állami működés hatékony változásmenedzsmentjére,
  - az állami működést összehasonlító módszerrel és nemzetközi modellek szerint is tervezni és szervezni,
  - az állami működést meghatározó és befolyásoló társadalmi és politikai, gazdasági és emberi tényezőket komplexen értékelni.
- c) A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:
- kiemelkedő szervezői, koordinációs készség,
  - nyitott gondolkodás, kreativitás, rugalmasság, jó logikai készség,
  - jó kommunikációs és együttműködési attitűd, vezetői kommunikációs készség,
  - konfliktuselemzésre és konfliktuskezelésre való készség,
  - problémafelismerő, elemző és megoldó készség,
  - intuíció és módszeresség,
  - információ feldolgozási képesség,
  - a társadalmi környezettel, igényekkel szembeni érzékenység,
  - elkötelezettség és igény a minőségi munkára,
  - igény az élethosszig tartó szakmai továbbképzésre,
  - alkalmasság az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre, kellő gyakorlat után a vezetői feladatok ellátására,
  - empátia az egyes ügyfelek irányában, segítőkészség, esélyegyenlőség biztosítása az állampolgárok jogérvényesítése során.
8. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:
- 8.1. Alapozó ismeretek: 80–110 kredit
- Államtan
  - Államtörténet, közigazgatás-történet
  - Politikaelmélet és politikatörténet
  - Alkotmánytani alapok
  - Jogi fogalomrendszer, jogi logika-dogmatika
  - Az állami igazgatás: általános közigazgatási ismeretek
  - Szervezés- és vezetéstan
  - Rendszerelmélet, folyamatmenedzsment
  - Közgazdasági alapismeretek
  - Közpénzügyi alapismeretek
  - Társadalomelmélet, statisztika
  - Pszichológia
- 8.2. A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 115–130 kredit
- A magyar állam közhatalmi alapintézményei
  - A magyar állam és az alkotmányosság
  - A magyar állam és a törvényesség: az igazságszolgáltatás rendszere és joga
  - Kormányzástan: modellek, rendszertan
  - A magyar állam kormányzása
  - Szabályozás, kodifikáció
  - Az állami szakpolitikai tervezés és rendszertana
  - Az állam működésének hatáselemzése
  - Magyar szakigazgatási rendszerek működése
  - Közpénzügytan
  - Magyar államháztartástan és pénzügyi jog
  - Gazdaságpolitika, a magyar gazdaság jogi szabályozása
  - A magyar közigazgatás szervezete és működése
  - A magyar közigazgatás eljárásrendje, közigazgatási bíráskodás
  - A magyar közigazgatás joga
  - Elektronikus közszolgáltatások

- Önkormányzás és önkormányzatok
  - Közmenedzsment
  - A magyar közszolgálati humánpolitika, közszolgálati jog
  - Nemzetközi közjog és nemzetközi kapcsolatok
  - Az Európai Unió intézményrendszere és közpolitikái
  - Az Európai Unió jogrendszere
- 8.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei:
 differenciált szakmai ismeretek: 30–50 kredit
- A magyar állam honvédelmi és biztonságpolitikai funkciója
  - A magyar állam büntetőpolitikája és rendészeti funkciója
  - Az egyes ágazati szakpolitikák elemzése
  - A magyar tagállami kapcsolatrendszer az Európai Unióban
  - A magyar állam nemzetközi kapcsolatai
  - Közszolgálati kommunikáció
  - Regionális tanulmányok
  - Nemzetközi gazdasági kapcsolatok
  - Európai uniós pénzügytani ismeretek
  - Támogatásszervezési (projektmenedzsment) ismeretek
  - Szaknyelvi ismeretek.
9. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:
 A magyar államigazgatásban vagy az Európai Unió intézményében teljesített 12 hetes igazgatási vagy egyéb jogalkalmazási szakmai gyakorlat.
10. Idegennyelvi követelmények:
 A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német vagy francia nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat szükséges.

2. KÖZIGAZGATÁSI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: közigazgatási (Public Administration)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master, rövidítve: MA)
  - választható szakirányok:
    - a) közigazgatás-tudományi szakirány;
    - b) közigazgatási vezető szakirány;
    - c) európai és nemzetközi közigazgatási szakirány;
  - választható szakirányok angol nyelvű megjelölése:
    - a) Specialisation in Administrative Science;
    - b) Specialisation in Public Management;
    - c) Specialisation in European and International Administration;
  - szakképzettség:
    - a) okleveles közigazgatási szakértő, közigazgatás-tudományi szakirányon;
    - b) okleveles közigazgatási szakértő, közigazgatási vezető szakirányon;
    - c) okleveles közigazgatási szakértő, európai és nemzetközi közigazgatási szakirányon;
  - szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
    - a) Expert of Public Administration with Specialisation in Administrative Science;
    - b) Expert of Public Administration with Specialisation in Public Management;
    - c) Expert of Public Administration with Specialisation in European and International Administration.
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: államtudományi és közigazgatási
5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
  - 5.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: igazgatásszervező és közigazgatás-szervező alapképzési szak, a közigazgatás-szervező alapképzési szak, a nemzetközi igazgatási alapképzési szak és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti igazgatásszervező főiskolai szak.

- 5.2. A bemenethez a 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban figyelembe vehető alapképzési szakok: a közigazgatási, rendészeti és katonai, továbbá az államtudományi képzési terület alapképzési szakjai.
- 5.3. A 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe azok az alap- és mesterfokozatot adó szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
6. A képzési idő félévekben: 4 félév
7. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- 7.1. Az elméleti alapoó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 15–25 kredit
- 7.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 40–60 kredit
- 7.3. A differenciált szakmai anyaghoz (szakirányhoz) rendelhető kreditek száma: 30–35 kredit
- 7.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális értéke: 6 kredit
- 7.5. A diplomamunkához rendelt kreditek száma: 10 kredit
- 7.6. A gyakorlati ismeretek aránya: legalább 30% a szakmai gyakorlatot is figyelembe véve
8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:
- A képzés célja olyan, a közszolgálat iránt elkötelezett közigazgatási szakemberek képzése, akik elmélyült közigazgatás-tudományi ismeretek birtokában, alapos közjogi tudással felvértezve, az állam, a gazdaság és a társadalom működésének megértése mellett, a közmenedzsment különböző területein (így különösen a közszolgálati emberi erőforrás menedzsmentben) jártasságot szerezve, a közigazgatási kommunikáció szervezésének, valamint a közigazgatás nemzetközi dimenziói elméletének, változásainak és működési gyakorlatának ismeretében képesek komplex közigazgatási feladatok ellátására, szervezeti és működési problémák felismerésére és hatékony kezelésére, szakirányú területeken speciális feladatellátására.
- Megszerzett ismereteik birtokában alkalmasak tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.
- 8.1. A mesterképzési szakon végzettek ismerik:
- a közpolitikai fejlesztések hazai és nemzetközi modelljeit és megoldásait,
  - a közpolitikai döntési folyamatokat, a jogalkotás rendjét,
  - a nemzetközi jog főbb szabályait, az Európai Unió és a magyar közpolitika és közjog kapcsolatát,
  - a kormányzati rendszereket,
  - a kormányzati eszközrendszert és a hatékony közigazgatás-fejlesztés stratégiai eszköztárát,
  - a közszolgálat ágazati rendszereinek működési és szabályozási alapvonásait,
  - a gazdaságirányítás és a közigazgatás kapcsolatrendszerét,
  - a költségvetési jogot és az államháztartás működésének részleteit,
  - a közigazgatásban alkalmazott info-kommunikációs rendszerek és adatbázisok felépítését és működését,
  - a közigazgatás feletti kontrollrendszereket, részleteiben a közigazgatási bíráskodás modelljeit és hazai működését,
  - a közigazgatási szervezetfejlesztés és szervezetreirányítás eszközeit,
  - a hatékony információ- és kommunikációmenedzsment, valamint az emberi erőforrás-menedzsment eszközeit.
- 8.2. A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:
- stratégiai gondolkodásra, az állami és közigazgatási működés jelenségeinek elemzésére,
  - közigazgatási és kormányzati döntés-előkészítő és döntéshozó feladatok ellátására, döntési javaslatok kidolgozásához szükséges probléma- és megoldáselemzésre,
  - irányítói, vezetői, HR szakértői és egyéb végrehajtói feladatkörök ellátására,
  - modern szervezési és kommunikációs technikák alkalmazására,
  - szervezeti folyamatok és rendszerek tervezésére,
  - konfliktushelyzetek kezelésére, eredményes tárgyalási technikák alkalmazására,
  - informatikai és elektronikus kommunikációs rendszerek alkalmazására,
  - közszolgáltató szervezetek működési elveinek és rendszerének áttekintésére, elemzésére,
  - jogalkotási, jogalkalmazási, valamint igazgatási feladatok ellátására vagy annak megszervezésére,
  - közszolgálati személyzeti fejlesztési feladatok irányítására és végrehajtására,
  - költségvetési szervek gazdálkodási, pénzügyi feladatainak szervezésére és ellenőrzésére,

- nemzetközi vonatkozású ügyek intézésére,
  - az Európai Unió szerveinél igazgatási feladatok ellátására.
- 8.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:
- kiemelkedő szervezői, koordinációs készség,
  - nyitott gondolkodás, kreativitás, rugalmasság, jó logikai készség,
  - jó kommunikációs és együttműködési attitűd, vezetői kommunikációs készség,
  - konfliktuselemzésre és konfliktuskezelésre való készség,
  - problémafelismerő, elemző és megoldó készség,
  - önálló munkavégzésre való alkalmasság,
  - intuíció és módszeresség,
  - információ feldolgozási képesség,
  - a társadalmi környezettel, igényekkel szembeni érzékenység,
  - elkötelezettség és igény a minőségi munkára,
  - igény az élethosszig tartó szakmai továbbképzésre,
  - alkalmasság az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre, kellő gyakorlat után a vezetői feladatok ellátására,
  - egyenlő bánásmód melletti elkötelezettség,
  - empátia az egyes ügyfelek irányában, segítőkészség, esélyegyenlőség biztosítása az állampolgárok jogérvényesítése során.
9. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:
- 9.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket bővítő, a mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: 15–25 kredit
- közigazgatás-elméleti és közigazgatási jogdogmatikai ismeretek,
  - közigazgatás-tudomány alapjai,
  - állam- és jogelméleti ismeretek,
  - nemzetközi közjogi kapcsolatokra vonatkozó ismeretek,
  - közpolitikai döntésmélt és jogalkotástani ismeretek,
  - összehasonlító közpolitika és közjog.
- 9.2. A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 40–60 kredit
- összehasonlító közigazgatás,
  - költségvetési jogi és államháztartási ismeretek,
  - gazdasági közigazgatási ismeretek,
  - civil jogi ismeretek a közigazgatásban,
  - közigazgatási menedzsment ismeretek,
  - közszolgálati kommunikációs és infokommunikációs ismeretek,
  - hazai és nemzetközi támogatás-menedzsment ismeretek,
  - közszolgálati emberi erőforrás-menedzsment ismeretek, közszolgálati etika és integritás,
  - közigazgatási informatikai ismeretek, ideértve a kibervédelmi ismereteket is,
  - nemzetközi és európai uniós ismeretek.
- 9.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei: 30–35 kredit differenciált szakmai ismeretek (szakirányok szerint)
- a) közigazgatás-tudományi szakirány
- az állam társadalomelmélete,
  - közpolitikai elemzés,
  - alkotmányelméleti ismeretek,
  - alkotmánybíráskodás, közjogi bíráskodás,
  - hazai és nemzetközi közigazgatás-tudomány történet,
  - állami pénzügyek elmélete,
  - kutatáselméleti és kutatás-módszertani ismeretek,
  - publikációs és szerkesztési ismeretek,
  - szaknyelvi ismeretek.
- b) közigazgatási vezető szakirány
- stratégiai közigazgatás-fejlesztési ismeretek,
  - döntésmélt és vezetés-elméleti ismeretek,

- vezetői kommunikáció,
  - vezetői készségek fejlesztése, vezetői személyiségfejlesztés,
  - ágazatirányítás,
  - szervezati irányítás, erőforrás-gazdálkodás,
  - pénzügyi kormányzási ismeretek,
  - szaknyelvi ismeretek.
- c) európai és nemzetközi közigazgatási szakirány
- a közigazgatás-fejlesztés nemzetközi irányai,
  - az európai uniós közigazgatási tér fejlődése,
  - európai uniós jogharmonizációs ismeretek,
  - az európai uniós döntéshozatal, nemzeti és európai uniós kapcsolatok,
  - nemzetközi biztonságpolitika,
  - az emberi jogok nemzetközi védelme,
  - gazdasági integrációs tanulmányok,
  - szaknyelvi ismeretek.

9.4. Diplomamunka: 10 kredit

10. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:

6 hetes szakmai gyakorlat követelményeinek teljesítése.

11. Idegennyelvi követelmények:

A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unió valamely hivatalos idegen nyelvéből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, okirat vagy legalább középfokú (B2) komplex típusú közigazgatási szaknyelvi nyelvvizsga-bizonyítvány vagy azzal egyenértékű okirat szükséges.

12. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgatónak a kreditek megállapítása alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján korábbi tanulmányai alapján elismerhető legyen legalább 60 kredit az alábbi ismeretkörökből:

- társadalomtudományi ismeretek (maximum 10 kredit),
- állam- és jogtudományi ismeretek (maximum 10 kredit),
- általános (köz)igazgatási ismeretek,
- közpolitikai ismeretek (maximum 10 kredit),
- szakigazgatási ismeretek (maximum 10 kredit),
- pénzügyi-, közgazdasági- és államháztartási ismeretek (maximum 10 kredit),
- közszolgálati és munkajogi ismeretek (maximum 10 kredit),
- menedzsment ismeretek,
- nemzetközi és európai uniós ismeretek (maximum 10 kredit),
- kommunikációs ismeretek (maximum 10 kredit),
- informatikai alapismeretek (maximum 10 kredit),
- vezetési ismeretek (maximum 10 kredit).

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 50 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

3. NEMZETKÖZI KÖZSZOLGÁLATI KAPCSOLATOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: nemzetközi közszolgálati kapcsolatok

A mesterképzési szak angol nyelvű megnevezése: International Public Service Relations

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MA)
- szakképzettség:
  - a) nemzetközi közszolgálati szakértő, nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirányon
  - b) nemzetközi közszolgálati szakértő, biztonsági tanulmányok szakirányon

- c) nemzetközi közszolgálati szakértő, rendészeti tanulmányok szakirányon
    - d) nemzetközi közszolgálati szakértő, Európa-tanulmányok szakirányon
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
    - a) Expert in International Public Service Specialised in International Public Administration Studies
    - b) Expert in International Public Service Specialised in Security Studies
    - c) Expert in International Public Service Specialised in Policing Studies
    - d) Expert in International Public Service Specialised in European Studies
  - választható szakirányok:
    - a) nemzetközi közigazgatási tanulmányok
    - b) biztonsági tanulmányok
    - c) rendészeti tanulmányok
    - d) Európa-tanulmányok
  - választható szakirányok angolul:
    - a) International Public Administration Studies
    - b) Security Studies
    - c) Policing Studies
    - d) European Studies.
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: nemzetközi és európai közszolgálati
5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
- 5.1. A bemenethez feltétel nélkül elfogadott szakok: a Nemzeti Közszolgálati Egyetem és jogelőd intézményeinek bármely főiskolai képzésében, egyetemi képzésében, alapképzési szakán, mesterképzési szakán szerzett felsőfokú végzettség.
  - 5.2. A bemenethez a 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető a Magyarországon akkreditált vagy azzal egyenértékű főiskolai képzésben, egyetemi képzésben, alapképzési szakon, mesterképzési szakon szerzett felsőfokú végzettség.
6. A képzési idő félévekben: 4 félév
7. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
- 7.1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 7–15 kredit
  - 7.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 32–37 kredit
  - 7.3. A differenciált szakmai anyaghoz/szakirányhoz rendelhető kreditek száma: 25–40 kredit
  - 7.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális száma: 14 kredit
  - 7.5. A diplomamunkához rendelt kreditek száma: 12 kredit
  - 7.6. Szakmai gyakorlat: 15 kredit
  - 7.7. A gyakorlati ismeretek aránya: (az intézményi tanterv szerint legalább) 30%
8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:
- A képzés célja olyan szakértők képzése, akik megszerzett ismereteik birtokában képesek a nemzetközi és az európai uniós szervezeteknél, a hazai központi és helyi közigazgatásban, a külügyi, védelmi és rendvédelmi igazgatásban nemzetközi vonatkozású feladatok ellátására.
- 8.1. A mesterképzési szakon végzettek ismerik:
    - a nemzetközi közszolgálati kapcsolatok történeti, jogi és politikai vonatkozásait,
    - az Európai Unió politikáit, illetve közjogi és intézményi rendszerét,
    - a nemzetközi rendszer működésének regionális dimenzióit,
    - a válságkezelés nemzetközi és hazai rendszerét,
    - a közigazgatási, rendészeti, katonai terület alapvető nemzetközi ismeretköreit,
    - a magyar állam és államigazgatás nemzetközi kapcsolatrendszerét,
    - a magyar kül- és biztonságpolitikát, fejlődésének irányait,
    - a biztonsági rendszer stratégiai tervezését és elemzését,
    - a rendészet és rendvédelem hazai és nemzetközi összefüggéseit,
    - a közszolgálati rendszerek nemzetközi modelljeit, továbbá
    - a feladat ellátásához szükséges szaknyelvet.
  - 8.2. A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:
    - a nemzetközi, illetve európai integrációs és döntéshozatali folyamatok értelmezésére és formálására,
    - a közszolgálat nemzetközi kapcsolataiban döntések előkészítésére és meghozatalára,

- integrált ismeretek széles körű alkalmazására a közigazgatási, rendészeti és honvédelmi komplex területeken,
  - a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére,
  - a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre,
  - az európai és a hazai közpolitikai és kodifikációs folyamatokban való közreműködésre,
  - konfliktushelyzetek kezelésére, eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására, továbbá
  - végrehajtó és irányító feladatkörök ellátására.
- 8.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek:
- a közszolgálat iránti elkötelezettség, felelősségteljes, toleráns magatartás, mások véleményének tiszteletben tartása,
  - elemzőkészség, problémafelismerő és problémamegoldó készség,
  - információ-feldolgozási képesség, módszertani tudatosság,
  - kezdeményezés, személyes felelősségvállalás, döntéshozatali képesség,
  - csoportmunkára való alkalmasság, továbbá
  - kommunikációs ismeretek, viselkedéskultúra és kapcsolatteremtő képesség.
9. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:
- 9.1. A már megszerzett ismereteket tovább bővítő, a mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: 7–15 kredit
- közjogi és közigazgatási ismeretek,
  - nemzetközi közszolgálati kapcsolatok jogi, politikai és gazdasági dimenziói,
  - nemzetközi politikai gazdaságtan,
  - nemzetközi szervezetek.
- 9.2. Szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 32–37 kredit
- nemzetközi és európai kormányzati és közszolgálati modellek, döntéshozatali eljárások,
  - európai uniós közpolitika és közjog,
  - regionális tanulmányok, az Európai Unió globális szerepe,
  - biztonsági tanulmányok,
  - magyar külpolitika és külszolgálat,
  - diplomáciai kapcsolatok joga,
  - a rendészet, rendvédelem nemzetközi kapcsolatai,
  - vezetés- és szervezélmélet,
  - protokoll és tárgyalástechnika,
  - a diplomáciában elvárt jelentéskészítő munka minőségi feltételei és gyakorlata (magyar és angol nyelven).
- 9.3. Differenciált szakmai ismeretek: 25–40 kredit
- a) Nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirányon:
- összehasonlító közigazgatástan,
  - közigazgatás-fejlesztés nemzetközi irányai,
  - az európai uniós közigazgatási tér fejlődése,
  - az európai uniós jogharmonizáció,
  - az európai uniós döntéshozatal, nemzeti és európai uniós kapcsolatok,
  - külügyi igazgatás és konzuli ismeretek,
  - külgazdasági kapcsolatok,
  - nemzetközi közjog és alapjogvédelem.
- b) Biztonsági tanulmányok szakirányon:
- 21. századi biztonsági kihívások,
  - biztonságelméletek,
  - katonai diplomácia,
  - nemzetközi biztonsági szervezetek,
  - az Európai Unió közös biztonság- és védelempolitikája,
  - nemzetközi és hadijog,
  - stratégiai tanulmányok,

- nemzetközi és hazai válságkezelés,
  - államépítés és nemzetközi kapcsolatok,
  - regionális biztonság.
- c) Rendészeti tanulmányok szakirányon:
- rendészet és rendészeti közigazgatás,
  - rendészeti szervek vezetési és irányítási rendszere,
  - nemzetközi és európai rendészeti együttműködés,
  - nemzetközi bűnügyi együttműködés,
  - a szabadság, biztonság és jog térsége,
  - az európai határrendészeti együttműködés,
  - európai rendőrségi képzési együttműködés,
  - a migráció.
- d) Európa-tanulmányok szakirányon:
- az Európai Unió jogrendszere,
  - az Európai Unió alapintézményeinek működése és kooperációja, az EU döntéshozatalának működési rendje,
  - az Európai Unió közigazgatási szabályrendszere,
  - az európai uniós tagországok európai uniós ügyekért felelős közigazgatási rendszerei,
  - az európai integráció története és legfontosabb politikai vívmányai,
  - az Európai Unióban való nemzeti érdekérvényesítés mechanizmusa,
  - a gazdasági integráció fejlődése, a Gazdasági és Monetáris Unió, euró,
  - az Európai Unió kül- és biztonságpolitikája, Európai Külügyi Szolgálat, az Európai Unió nemzetközi segélypolitikája, az Európai Unió kereskedelempolitikája,
  - az Európai Unió bel- és igazságügyi politikája, vízum- és bevándorlási politikája,
  - az Európai Unió diplomáciában és az Európai Unió intézményeiben elvárt jelentéskészítő munka (magyar és angol nyelven),
  - az EPSO vizsga követelményei.
- 9.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek száma minimálisan: 14 kredit
- a magyar külpolitika és diplomácia aktuális kérdései,
  - kisebbségi jogok és esélyegyenlőség,
  - közszolgálati és civil kapcsolatok,
  - politikai erőszakformák,
  - katasztrófavédelmi szervek nemzetközi együttműködése,
  - adó- és vámszervek nemzetközi együttműködése,
  - informatikai biztonság,
  - az Európai Unió gazdaságpolitikái reformja, a gazdasági válságkezelés politikai következményei,
  - a többéves költségvetési keret (MFF) és az Európai Unió éves költségvetése,
  - az Európai Unió agrár-, regionális és támogatáspolitikája,
  - európai uniós pályázati ismeretek,
  - európai uniós versenypolitika, közbeszerzés,
  - európai uniós szakpolitikák (környezetvédelmi, klíma- és energiapolitika),
  - speciális idegen nyelvi képzés (francia, német, spanyol, orosz, kínai, arab és egyéb nyelvek).
- Továbbá a hallgatók – szabadon választott tárgyként – felvehetik a más szakirányokhoz tartozó tárgyakat is.
- 9.5. Diplomamunka: 12 kredit
- 9.6. Szakmai gyakorlat: 15 kredit
10. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:
A képzés negyedik szemeszterében kerül végrehajtásra a szakmai gyakorlat – 12 hét.
11. Idegen nyelvi követelmények:
A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert angol felsőfokú (C1) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány mellett egy államilag elismert komplex legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve okirat szükséges.

12. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:

A hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek – a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 60 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben:

- politikatudományi ismeretek,
- nemzetközi jogi és közjogi ismeretek,
- az Európai Unióra és a nemzetközi szervezetekre vonatkozó ismeretek,
- stratégiai és biztonságpolitikai ismeretek,
- hadtörténelmi és hadtudományi ismeretek,
- szociológia,
- pszichológia,
- filozófia,
- antropológia,
- közjogtudomány,
- alkotmánytan,
- közigazgatástan,
- közpolitika,
- gazdasági jog,
- közgazdaságtan,
- makro- és mikroökonómia, vállalatgazdaságtan,
- pénzügytan,
- politikai gondolkodás, politikatörténet,
- nemzetközi tanulmányok,
- társadalomtudományi alapismeretek,
- jogtudományi ismeretek, igazgatástörténeti ismeretek, (alkotmány- és közigazgatás-történet),
- általános igazgatási ismeretek (a közigazgatás szervezete, a közigazgatási jog alapintézményei),
- szakigazgatási ismeretek (a szakigazgatások rendszere, különös tekintettel a nemzetközi igazgatásra),
- pénzügyi jogi és pénzügytani ismeretek (belföldi és nemzetközi adójog, nemzetközi pénzügyek, államháztartástan alapismeretek),
- közszolgálati és munkajogi ismeretek,
- általános igazgatási ismeretek,
- szakigazgatási ismeretek,
- pénzügyi-közgazdasági ismeretek,
- közszolgálati és munkajogi ismeretek.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 30 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

Különleges esetben a szakfelelős a kreditátviteli bizottság javaslata alapján dönthet egyéb ismeretkörök befogadásáról, kreditjeinek elismeréséről.

4. INTERNATIONAL PUBLIC SERVICE RELATIONS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: International Public Service Relations
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MA)
  - szakképzettség magyarul: nemzetközi közszolgálati szakértő
  - szakképzettség angolul: Expert in International Public Service
3. Képzési terület: államtudományi (Training fields: Science of Public Governance)
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: nemzetközi és európai közszolgálati
5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok (The degree courses acknowledged as eligible inputs of the MA training):
  - 5.1. A bemenethez feltétel nélkül elfogadott szakok: a Nemzeti Közszolgálati Egyetem és jogelőd intézményeinek bármely főiskolai képzésében, egyetemi képzésében, alapképzési szakán, mesterképzési szakán szerzett felsőfokú végzettség. (Degree courses acknowledged without further precondition: degree obtained in any

college or university degree course at BA or MA level at the National University of Public Service or any of its legal predecessors.)

- 5.2. A bemenethez a 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető a Magyarországon akkreditált vagy azzal egyenértékű főiskolai képzésben, egyetemi képzésben, alapképzési szakon, mesterképzési szakon szerzett felsőfokú végzettség. (Any degree obtained in any college or university degree course accredited in Hungary or equivalent at BA or MA level can be taken into account with priority as acknowledged input on the basis of completing the credits specified in section 12.)
6. A képzési idő félévekben: 3 félév (Training duration: 3 semesters)
7. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit (The number of credits necessary for obtaining the MA degree: 90 credits.)
  - 7.1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 7–15 kredit (The number of credits that can be allocated to the basic knowledge: 7–15 credits)
  - 7.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 20–50 kredit (The number of credits that can be allocated to the core professional material: 20–50 credits)
  - 7.3. A differenciált szakmai anyaghoz/szakirányhoz rendelhető kreditek száma: 24–35 kredit (The number of credits that can be allocated to the differentiated professional material/specialisation: 24–35 credits)
  - 7.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális száma: 6 kredit (The minimum number of credits that can be allocated to the optional elected course units: 6 credits)
  - 7.5. Szakmai gyakorlat: 12 kredit (Professional practical training: 12 credits)
  - 7.6. A gyakorlati ismeretek aránya: (az intézményi tanterv szerint legalább) 30% (The share of practical knowledge: (according to the institution's curriculum, at least: 30%).
8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák (The training objective of the master degree course, the professional competences to be obtained):
 A képzés célja olyan szakértők képzése, akik megszerzett ismereteik birtokában képesek a nemzetközi és az európai uniós szervezeteknél, a hazai központi és helyi közigazgatásban, a külügyi, védelmi és rendvédelmi igazgatásban nemzetközi vonatkozású feladatok ellátására. (The aim of the training is to train experts capable of performing duties related to international relations at international and EU institutions, in the domestic central and regional public administration, in the foreign affairs, defence and law enforcement administration.)
  - 8.1. A mesterképzési szakon végzettek ismerik (Graduates of the master degree course shall know):
    - a nemzetközi közszolgálati kapcsolatok történeti, jogi és politikai vonatkozásait, (the historical, legal and political aspects of international public service relations,)
    - az Európai Unió politikáit, illetve közjogi és intézményi rendszerét, (the policies of the European Union as well as its public law and institutional system,)
    - a nemzetközi rendszer működésének regionális dimenzióit, (the regional dimensions of the international system's operation,)
    - a válságkezelés nemzetközi és hazai rendszerét, (the international and domestic systems of handling crisis situations,)
    - a közigazgatási, rendészeti, katonai terület alapvető nemzetközi ismeretköreit, (the fundamental ideas of the public administration, law enforcement and military areas,)
    - a magyar állam és államigazgatás nemzetközi kapcsolatrendszerét, (the system of international relations of the Hungarian State and public administration,)
    - a magyar kül- és biztonságpolitikát, fejlődésének irányait, (Hungarian foreign and security policies and their development trends,)
    - a biztonsági rendszer stratégiai tervezését és elemzését, (the strategic planning and the analysis of the security system,)
    - a rendészet és rendvédelem hazai és nemzetközi összefüggéseit, (the domestic and international connections of law enforcement and policing,)
    - a közszolgálati rendszerek nemzetközi modelljeit, továbbá (the international models of public service systems, and)
    - a feladat ellátásához szükséges szaknyelvet. (the professional vocabulary necessary for performing the duties.)
  - 8.2. A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak: (Graduates of the master degree course shall be capable of:)
    - a nemzetközi, illetve európai integrációs és döntéshozatali folyamatok értelmezésére és formálására, (interpreting and forming international and european integration and decision-making processes,)

- a közszolgálat nemzetközi kapcsolataiban döntések előkészítésére és meghozatalára, (the preparation and the making decisions in the international public service relations,)
  - integrált ismeretek széles körű alkalmazására a közigazgatási, rendészeti és honvédelmi komplex területeken, (the widescale application of integrated knowledge in the complex areas of public administration, law enforcement and defence,)
  - a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére, (analysing and assessing the security challenges, threats and risks,)
  - a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre, (participating in the work of international organisations and institutions,)
  - az európai és a hazai közpolitikai és kodifikációs folyamatokban való közreműködésre, (participating in domestic and European public policy and codification processes,)
  - konfliktushelyzetek kezelésére, eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására, továbbá (handling conflict situations, applying successful negotiation and cooperation techniques, and)
  - végrehajtó és irányító feladatkörök ellátására (fulfilling implementing and executive tasks).
- 8.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek: (The skills and competencies necessary for practising the qualification:)
- a közszolgálat iránti elkötelezettség, felelősségteljes, toleráns magatartás, mások véleményének tiszteletben tartása, (commitment to public service, responsible and tolerant behaviour, respecting the opinions of others,)
  - elemzőkészség, problémafelismerő és problémamegoldó készség, (ability to identify, analyse and solve problems,)
  - információ-feldolgozási képesség, módszertani tudatosság, (ability to process information, consciousness in methodology,)
  - kezdeményezés, személyes felelősségvállalás, döntéshozatali képesség, (proactivity, taking personal responsibility, decision-making ability,)
  - csoportmunkára való alkalmasság, továbbá (ability to work in teams, and)
  - kommunikációs ismeretek, viselkedéskultúra és kapcsolatteremtő képesség (communication skills, conduct, contact-building skills).
9. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök (The decisive fields of knowledge with regard to the master-degree and the qualification):
- 9.1. A már megszerzett ismereteket tovább bővítő, a mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: 7–15 kredit (Basic fields of knowledge expanding the knowledge already obtained and necessary for the master-degree: 7–15 credits)
- közigazgatási és közszolgálati ismeretek, (public law and public administration,)
  - nemzetközi közszolgálati kapcsolatok jogi, politikai és gazdasági dimenziói, (the legal, political and economic dimensions of international public service relations,)
  - nemzetközi politikai gazdaságtan, (international political economics,)
  - nemzetközi szervezetek. (international organisations.)
- 9.2. Szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 20–50 kredit (The obligatory fields of knowledge of the professional core material: 20–50 credits)
- nemzetközi és európai kormányzati és közszolgálati modellek, döntéshozatali eljárások, (international and European governmental and public service models, decision-making procedures,)
  - európai uniós közpolitika és közjog, (public policy and public law of the European Union,)
  - regionális tanulmányok, az Európai Unió globális szerepe, (regional studies, the global role of the EU,)
  - biztonsági tanulmányok, (security studies,)
  - magyar külpolitika és külszolgálat, (Hungarian foreign policy and foreign service,)
  - diplomáciai kapcsolatok joga, (the law of diplomatic relations,)
  - a rendészet, rendvédelem nemzetközi kapcsolatai, (the international relations of law enforcement and policing,)
  - vezetés- és szervezélmélet, (the theory of management and organisation,)
  - protokoll és tárgyalástechnika, (protocol and negotiation techniques,)

- a diplomáciában elvárt jelentéskészítő munka minőségi feltételei és gyakorlata (magyar és angol nyelven). (quality criteria and the practice of reporting work in diplomacy).
- 9.3. Differenciált szakmai ismeretek: 24–35 kredit a következő ismeretkörökből: (Differentiated professional fields of knowledge: 24–35 credits from the following fields of knowledge:)
- biztonságelméletek (security theories)
  - biztonságpolitikai szempontból jelentős nemzetközi szervezetek (significant international organisations in terms of security policy)
  - az Európai Unió közös biztonság- és védelempolitikája (the common security and defence policy of the EU)
  - a fegyveres erő alkalmazásával kapcsolatos nemzetközi jogi kérdések (questions of international law related to the application of armed force)
  - nemzetközi és magyar válságkezelés, államépítés és nemzetközi kapcsolatok (international and Hungarian crisis management, State building and international relations)
  - migráció és biztonság (migration and security)
  - az európai integráció, európai szervezetek (the European integration, European organisations)
  - az Európai Unió intézményrendszere, jogrendszere és döntéshozatali mechanizmusai (the institutional and legal system of the EU, decision-making mechanisms)
  - az európai integrációs szervezetek hatása a közigazgatásra – az európai uniós közigazgatási tér fejlődése (the effect of European integration organisation on public administration – the development of the EU's public administration space)
  - a szabadság, a biztonság és jog térsége (the area of freedom, security and justice)
  - a gazdasági integráció fejlődése, a Gazdasági és Monetáris Unió, az Euro (the development of the economic integration, the Economic and Monetary Union, the Euro)
  - az Európai Unió mint globális szereplő. (the EU as a global player.)
- 9.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek száma minimálisan: 6 kredit (The minimum number of credits that can be allocated to the course units to be elected optionally: 6 credits)
- a magyar külpolitika és diplomácia aktuális kérdései, (actual questions of the Hungarian foreign policy and diplomacy)
  - kisebbségi jogok és esélyegyenlőség, (minority rights and equal opportunities)
  - közszolgálati és civil kapcsolatok, (public service and civil relations)
  - politikai erőszakformák, (forms of political violence)
  - katasztrófavédelmi szervek nemzetközi együttműködése, (international cooperation of disaster management organs)
  - adó- és vámszervek nemzetközi együttműködése, (international cooperation of tax and customs organs)
  - informatikai biztonság, (IT security)
  - az Európai Unió gazdaságpolitikai reformja, a gazdasági válságkezelés politikai következményei, (the economic policy reform of the EU, the political consequences of managing the economic crisis)
  - a többéves költségvetési keret (MFF) és az Európai Unió éves költségvetése, (the multiannual financial framework (MFF) and the annual budget of the EU)
  - az Európai Unió agrár-, regionális és támogatáspolitikája, (the EU's agricultural, regional and support policies)
  - európai uniós pályázati ismeretek, (EU grants)
  - európai uniós versenypolitika, közbeszerzés, (competition policy of the EU, public procurements)
  - európai uniós szakpolitikák (környezetvédelmi, klíma- és energiapolitika), [EU policies (environmental, climate and energy policies)]
  - speciális idegen nyelvi képzés (francia, német, spanyol, orosz, kínai, arab és egyéb nyelvek). [special foreign language training (French, German, Spanish, Russian, Chinese, Arabic and other languages)].
- Továbbá a hallgatók – szabadon választott tárgyként – felvehetik a más szakirányokhoz tartozó tárgyakat is. (The students may also take – as optional elective subjects – the course units that belong to other specialisations.)
- 9.5. Szakmai gyakorlat: 12 kredit (Professional practical training: 12 credits).

10. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei: (Requirements of the professional practical training connected to the training:)

A mesterképzési szak harmadik szemeszterében kerül végrehajtásra a 4 hetes szakmai gyakorlat. (The professional practical training of 4 weeks shall be implemented in the third semester of the master degree course.)

11. Idegen nyelvi követelmények: (Foreign language requirements:)

12. A mesterképzésbe való felvétel feltételei: (Conditions of admission to the master-degree training)

A hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek – a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 60 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben: (At least 60 credits should be acknowledgable for the student on the basis of his or her earlier studies by comparing the knowledge acquired in the following knowledge fields:)

- politikatudományi ismeretek, (political science studies)
- nemzetközi jogi és közjogi ismeretek, (international law and international public law studies)
- az Európai Unióra és a nemzetközi szervezetekre vonatkozó ismeretek, (studies related to the EU and international organisations)
- stratégiai és biztonságpolitikai ismeretek, (strategic and security policy studies)
- hadtörténelmi és hadtudományi ismeretek, (military history and military sciences studies)
- szociológia, (sociology)
- pszichológia, (psychology)
- filozófia, (philosophy)
- antropológia, (anthropology)
- jogtudomány, (public law studies)
- alkotmánytan, (constitutional studies)
- közigazgatástan, (public administration studies)
- közpolitika, (public policy)
- gazdasági jog, (economic law)
- közgazdaságtan, (economics)
- makro- és mikroökonómia, vállalatgazdaságtan, (macro-and microeconomics, business economics)
- pénzügytan, (basics of finance)
- politikai gondolkodás, politikatörténet, (political theory, political history)
- nemzetközi tanulmányok, (international studies)
- társadalomtudományi alapismeretek, (basic studies of social sciences)
- jogtudományi ismeretek, igazgatástörténeti ismeretek, (alkotmány- és közigazgatás-történet), [studies of legal science, administration history studies (constitutional and public administration history)]
- általános igazgatási ismeretek (a közigazgatás szervezete, a közigazgatási jog alapintézményei), [general administrative studies (organisation of public administration, the basis institutions of public administrative law)]
- szakigazgatási ismeretek (a szakigazgatások rendszere, különös tekintettel a nemzetközi igazgatásra), [administrative branches studies (the system of administrative branches in particular international administration)]
- pénzügyi jogi és pénzügytani ismeretek (belföldi és nemzetközi adójog, nemzetközi pénzügyek, államháztartástan alapismeretek), [financial law and finances studies (domestic and international tax law, international finances, basic state finances studies)]
- közszolgálati és munkajogi ismeretek, (public employment and labour law studies)
- általános igazgatási ismeretek, (general administration studies)
- szakigazgatási ismeretek, (special administration studies)
- pénzügyi-közgazdasági ismeretek, (financial-economic studies)

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 30 kredittel rendelkezzen a hallgató. (As the entry requirement to the master-degree training, the student should have at least 30 credits in the above mentioned fields of knowledge.) A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni. (The missing credits shall be obtained parallel with the master-degree training in accordance with the studies and exams regulations of the higher education institution.)

Különleges esetben a szakfelelős a kreditátviteli bizottság javaslata alapján dönthet egyéb ismeretkörök befogadásáról, kreditjeinek elismeréséről. (In special cases the person responsible for the degree course may – upon

the proposal of the credit transfer committee – decide on acknowledging and accepting the credits of other fields of knowledge.)

5. EURÓPAI ÉS NEMZETKÖZI IGAZGATÁS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: európai és nemzetközi igazgatás (European and International Administration)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MA)
  - szakképzettség: okleveles európai és nemzetközi igazgatásszervező
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: European and International Administration Expert
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: nemzetközi és európai közszolgálati
5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
  - 5.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe a jogi, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai képzési terület igazgatási és rendészeti képzési ágának alapképzési szakjai, az államtudományi képzési terület államtudományi és közigazgatási, valamint rendészeti alapképzési szakjai, a nemzetközi igazgatási alapképzési szak, továbbá a korábbi jogi és igazgatási képzési terület alapképzési szakjai.
  - 5.2. A bemenethez a 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: politológia, nemzetközi kapcsolatok, nemzetközi kommunikáció, nemzetközi tanulmányok alapképzési szakok, a közigazgatási, rendészeti és katonai képzési terület katonai képzési ágának szakjai, az államtudományi képzési terület katonai szakjai, valamint a gazdaságtudományok képzési terület üzleti képzési ágának alapképzési szakjai.
  - 5.3. A 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alap- vagy mesterfokozatot adó alapképzési, osztatlan vagy mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
6. A képzési idő félévekben: 4 félév
7. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
  - 7.1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 12–18 kredit
  - 7.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 75–85 kredit
  - 7.3. A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma: 8–12 kredit
  - 7.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális értéke: 10 kredit
  - 7.5. A diplomamunkához rendelt kreditérték: 10 kredit
  - 7.6. A gyakorlati ismeretek aránya: az intézményi tanterv szerint legalább 30%
8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakértők képzése, akik megszerzett ismereteik birtokában képesek a nemzetközi, különösen az európai uniós szervezetek, a hazai külügyi, illetve a magyar központi és helyi közigazgatás megfelelő feladatait ellátni. A végzettek felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

  - 8.1. A mesterképzési szakon végzettek ismerik:
    - a szervezési és irányítási szakismereteket;
    - a nagyvállalatok és a közigazgatási szervek közötti kapcsolattartás fontosabb elemeit;
    - az igazgatásban meghonosodott informatikai és elektronikus irányítási, továbbá jogszabály-nyilvántartó rendszereket;
    - a nemzetközi tárgyalásokhoz, illetve kapcsolattartáshoz szükséges protokolláris viselkedéskultúrát és tárgyalástechnikát;
    - az európai és nemzetközi kapcsolatrendszer szakmai ismeretanyagát;
    - az Európai Unió támogatási és pályázati rendszerét, az egyes uniós pályázatok gyakorlati megvalósításának menetrendjét;
    - a hatósági eljárások Európában alkalmazott legfontosabb szabályait;
    - az európai és nemzetközi kapcsolatokban alkalmazott munkanyelvek legalább egyikét tárgyalóképes szinten.
  - 8.2. A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:
    - a nemzetközi szervezetek – különös tekintettel az Európai Unió szervezeteinek – munkájában való részvételre,

- nemzetközi, illetve európai vonatkozású döntések előkészítésére,
  - nemzetközi tárgyalások előkészítésére és megszervezésére,
  - nemzetközi tárgyalásokon való (idegen nyelven történő) részvételre,
  - kapcsolatokat gondozó szervezetek, szervezeti egységek munkájának megszervezésére és vezetésére, továbbá e szervezetek, szervezeti egységek nemzetközi képviselésére,
  - hatósági eljárások lefolytatására,
  - nemzetközi vállalatokban és a külföldi kapcsolatokkal rendelkező magánigazgatási szférában szervezési és irányítási feladatok ellátására,
  - az európai és a hazai jogalkotó és kodifikációs (szabályozó) munkában való részvételre,
  - hatósági eljárás lefolytatására,
  - szervezeti egységek irányítására, humánerőforrás-gazdálkodási feladatok megtervezésére és irányítására,
  - az igazgatásban meghonosodott informatikai és elektronikus irányítási és kommunikációs rendszerek alkalmazására,
  - nemzetközi vonatkozású szakmai kapcsolattartásra, levelezésre és tárgyalásra.
- 8.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:
- megfelelő kommunikációs ismeretek és kapcsolatteremtő képesség,
  - viselkedési kultúra,
  - a nemzetközi kapcsolatok fontosságához és sajátosságaihoz igazodó fokozott felelősségtudat.
9. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:
- 9.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: 12–18 kredit
- politikatudományi ismeretek, az európai alkotmánytörténet és közigazgatás történetének ismerete, összehasonlító alkotmánytani ismeretek, a világ nagy térségeinek gazdasági, politikai, társadalmi jellemzőinek ismerete, kommunikációs alapismeretek;
- 9.2. A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 75–85 kredit
- közigazgatási és pénzügyi ismeretek: összehasonlító és európai közigazgatási jog, ezen belül regionális igazgatás és területi önkormányzati rendszerek az Európai Unió tagállamaiban, európai uniós és összehasonlító közigazgatási eljárásjog, közszolgálati jog és közszolgálati rendszerek az Európai Unióban és az egyes tagállamokban, a kelet-közép európai országok közigazgatási rendszerének összehasonlítása, a külügyi igazgatás különös szabályai, valamint közpénzügyek és államháztartás az Európai Unióban,
  - Európai Unió ismeretek: az Európai Unió döntéshozatali eljárása és egyes szakpolitikái, továbbá az Európai Unió támogatási és pályázati rendszere, valamint az európai közigazgatási büntetőjog ismeretanyaga,
  - nemzetközi köz- és magánjogi ismeretek: univerzális és regionális nemzetközi szervezetek, külügyi igazgatás és a diplomáciai, valamint a konzuli kapcsolatok joga, az emberi jogok nemzetközi védelme, a nemzetközi gazdasági kapcsolatokkal összefüggő ismeretanyag,
  - kommunikációs ismeretek: kulturaközi kommunikáció, a nemzetközi tárgyalások menedzsmentje, tárgyalástechnika és protokoll (az idegen nyelvi felkészítő tárgyak a szabadon választható tantárgyak körébe tartoznak),
  - szervezéstan ismeretek: menedzsment-ismeretek a közcélú szervezetek vonatkozásában, európai uniós projektmenedzsment;
- 9.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei: 18–22 kredit
- differenciált szakmai ismeretek: 8–12 kredit
    - a kisebbségek jogai, az esélyegyenlőség biztosításának nemzetközi eszközrendszere, a külkereskedelemre vonatkozó ismeretek, a nemzetközi versenyjog, a migráció problémái;
  - diplomamunka: 10 kredit.
10. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:
- A szakmai gyakorlat 4 hetes gyakorlat, amelynek legalább felét idegen nyelvi, vagy a nemzetközi igazgatással, illetve a humanitárius vagy fejlesztési segélyezéssel kifejezetten foglalkozó szakmai környezetben kell a hallgatónak teljesítenie.

11. Idegennyelvi követelmények:

A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unióban hivatalos nyelvek egyikéből vagy kínai vagy japán vagy orosz nyelvből, legalább egy államilag elismert, felsőfokú (C1) komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga-bizonyítvány vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat szükséges. A felsőfokú (C1) komplex típusú szaknyelvi nyelvvizsga-bizonyítvány helyett elfogadható az Európai Unióban hivatalos nyelvek egyikéből vagy kínai vagy japán vagy orosz nyelvből egy államilag elismert legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány és egy másik, a képzési területnek megfelelő (fent megjelölt) idegen nyelvből tett legalább középfokú (B2) komplex típusú szaknyelvi nyelvvizsga-bizonyítvány vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat.

12. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:

A hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 60 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben:

- társadalomtudományi alapismeretek (társadalomelméleti, politikaelméleti, szociológiai ismeretek); jogtudományi ismeretek (jogi alapismeretek, közjogi és magánjogi ismeretek); kiegészítő szakmai alapozó ismeretek (közgazdasági, szervezési és vezetési, számítástechnikai ismeretek);
- igazgatástörténeti ismeretek (alkotmány- és közigazgatástörténet); általános igazgatási ismeretek (a közigazgatás szervezete, a közigazgatási jog alapintézményei); szakigazgatási ismeretek (a szakigazgatások rendszere, különös tekintettel a nemzetközi igazgatásra); pénzügyi jogi és pénzügytani ismeretek (belföldi és nemzetközi adójog, nemzetközi pénzügyek, államháztartástani alapismeretek); közszolgálati és munkajogi ismeretek; nemzetközi ismeretek (nemzetközi közjog alapintézményei, a diplomácia elmélete és gyakorlata, nemzetközi magánjog, nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga); európai uniós ismeretek (az Európai Unió története, szervezete, európai uniós közjog és politika, uniós kereskedelmi jog); kommunikációs ismeretek (idegen nyelvi ismeretek);
- továbbá legalább egy idegen nyelvből legalább középfokú (B2) államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga-bizonyítvány.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 50 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó 10 kreditet a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

6. RENDÉSZETI VEZETŐ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: rendészeti vezető (Law Enforcement Management)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MA)
- szakképzettség: okleveles rendészeti vezető
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Law Enforcement Manager
- választható specializációk: rendészet elméleti, csapatszolgálati, értékelő-elemző, szervezett bűnözés elleni (Specialisation in Law Enforcement Theory, in Squad Operations, in Evaluation and Analysis, in Combating Organised Crime)

3. Képzési terület: államtudományi

4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: rendészeti

5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

- 5.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a büntetés-végrehajtási, a bűnügyi, a gazdaságvédelmi, a határrendészeti, a katasztrófavédelmi, a közlekedésrendészeti, a közrendvédelmi, a pénzügynyomozói és a vámigazgatási, közbiztonsági, állambiztonsági, vámnnyomozói főiskolai szintű szakok, valamint a bűnügyi igazgatási és a rendészeti igazgatási alapképzési szakok.
- 5.2. A bemenethez a 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: igazgatásszervezői, közigazgatás-szervező, igazságügyi igazgatási, munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási, nemzetközi igazgatási, határrendészeti és védelmi vezetői.
- 5.3. A 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe: továbbá azok az alap- vagy mesterfokozatot adó szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

6. A képzési idő félévekben: 4 félév
7. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
  - 7.1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 20–25 kredit
  - 7.2. A szakmai törzsanyagához rendelhető kreditek száma: 51–61 kredit
  - 7.3. A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma a diplomamunkával együtt: 33–38 kredit
  - 7.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális értéke: 6 kredit
  - 7.5. A diplomamunkához rendelt kreditérték: 12 kredit
  - 7.6. A gyakorlati ismeretek aránya: legalább 40%
8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan rendészeti szakemberek képzése, akik a tanulmányaik során elsajátított szakmai ismereteik birtokában képesek közép- és felsővezetői munkakörök ellátására az igazságügyi, az önkormányzati és pénzügyi ágazat, a büntetés-végrehajtás, a rendőrség, a katasztrófavédelem, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok és a civil biztonság területén. A végzettek alkalmasak a rendészeti vezetői feladatok hatékony megoldására nemzetközi együttműködési keretben is, továbbá tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

  - 8.1. A mesterképzési szakon szerezhető ismeretek:
    - rendészettudományi, a rendészet elméletét megalapozó ismeretek;
    - nemzetközi összehasonlító rendészeti és kriminalisztika ismeretek;
    - integrált társadalomtudományi, kommunikációs, statisztikai, tudományos kutatás-módszertani ismeretek;
    - problémamegoldó technikai és szaknyelvi ismeretek;
    - biztonságpolitikai, rendészeti és rendészeti igazgatási, nemzetbiztonsági, nemzetközi rendészeti együttműködési, rendészeti technikai ismeretek;
    - vezetési és szervezésméleti, pszichológiai és pedagógiai, humán erőforrás-gazdálkodási, minőségbiztosítási ismeretek;
    - gazdálkodási és logisztikai ismeretek;
    - munkajogi, közigazgatási jogi, pénzügyi jogi, a nemzetközi bűnügyi és rendészeti szervek együttműködésére vonatkozó jogi ismeretek;
    - a rendészet szervezeti feladat- és hatásköri rendszere, jogi szabályozása, állami-közigazgatási kontextusa, társadalmi beágyazottsága, a rendészeti tevékenység kontrollmechanizmusa, a rendészet közösségi modellje;
    - alkalmazói szintű ismeretek a számítógépes kommunikációban;

továbbá rendészet elméleti specializáción:

rendészetelmélet, a rendészeti rendszerek, a nemzetközi rendészeti együttműködés, a magánbiztonság, az idegenrendészet elmélete és a rendészettudomány története;

továbbá csapatszolgálati specializáción:

tömegrendezvények biztosításának jogi és technikai háttere, az integrált és speciális rendészeti műveletek, kooperáció és team-munka speciális vonatkozásai, törzsek működése, a műveletek megtervezése, megszervezése és vezetése;

továbbá értékelő-elemző specializáción:

az elemző-értékelő tevékenység kialakulása, a stratégiai tervező munkára gyakorolt hatása, az elemzés-értékelés helye, szerepe, jogi keretei a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek vonatkozásában; bűnelemzés, az elemző-értékelő munka szintjei, szervezeti sajátosságai, az elemző-értékelő tevékenység folyamata, módszerei és eljárásai, a stratégiai és operatív bűnelemzésben felhasználható eszközök, számítógépes rendszerek;

továbbá szervezett bűnözés elleni specializáción:

a szervezett bűnözés nemzetközi és hazai története, jogi keretei, a szervezett bűnözés elleni nyílt és titkos nyomozást támogató, illetve döntést segítő bűnügyi adatkezelési és elemzési módszerek, eljárások. Elméleti és gyakorlati ismeretek a titkos információgyűjtés specialitásairól, gyakorlati alkalmazásáról.
  - 8.2. A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:
    - a rendészettudomány területén kutatási feladatok végzésére, a doktori képzésbe történő belépésre,
    - döntéshozó és döntés-előkészítő feladatok ellátására,
    - informatikai és elektronikus kommunikációs rendszerek alkalmazására,
    - nemzetközi vonatkozású ügyek intézésére,

- döntési javaslatok kidolgozásához szükséges problémaelemzésre és megoldáselemzésre,
  - konfliktushelyzetek kezelésére, eredményes tárgyalási technikák alkalmazásra,
  - irányítói és végrehajtói feladatkörök ellátására,
  - a belügyi, a pénzügyi és az igazságügyi ágazat, valamint az ezekhez tartozó rendészeti testületek, továbbá polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a civil biztonsági szféra körében rendészeti beosztásokban közép- és felső szintű vezetői feladatok ellátására,
  - a rendészet területén a szakmai követelményeknek leginkább megfelelő menedzser szemléletű vezetési és irányítási eszközök használatára, ideértve a korszerű vezetési technikákat és szervezési megoldásokat,
  - a rendészet területén érvényesülő nemzetközi tendenciák ismeretében rendészeti együttműködésre.
- 8.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:
- kreativitás, rugalmasság,
  - jó kommunikációs és együttműködési attitűd,
  - problémafelismerő és megoldó készség, határozottság,
  - intuíció és módszeresség,
  - információfeldolgozási képesség,
  - környezettel szembeni érzékenység,
  - elkötelezettség és igény a minőségi munkára,
  - az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges pozitív hozzáállás,
  - kezdeményezés, személyes felelősségvállalás,
  - alkalmasság az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre, kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására.
9. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:
- 9.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: 20–25 kredit
- rendésztudományi és nemzetbiztonsági ismeretek, bűnmegelőzési, közszolgálati, rendészeti igazgatási jogi, integrált társadalomtudományi ismeretek, informatikai ismeretek.
- 9.2. A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 51–65 kredit
- biztonságpolitika, rendészeti és rendészeti igazgatási, rendészeti szervek működésének jogi alapjai, nemzetközi bűnügyi együttműködés, pedagógiai és pszichológiai ismeretek, vezetés- és szervezéselmélet, rendészeti tevékenységek vezetése, a rendészeti szervek gazdálkodása, nemzetközi rendészeti együttműködése; rendészeti szervek időszzerű feladatai és felsőszintű irányítása.
- 9.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei: 33–38 kredit
- differenciált szakmai ismeretek: 21–26 kredit
  - rendészetelméleti ismeretek, csapatszolgálati szakmai ismeretek, értékelő-elemző szakmai ismeretek, szervezett bűnözés elleni szakmai ismeretek;
  - diplomamunka: 12 kredit.
10. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:
- 4 hetes szakmai gyakorlat követelményeinek teljesítése.
11. Idegennyelvi követelmények:
- A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unióban hivatalos nyelvek egyikéből vagy ukrán, szerb, beás, lovári, orosz, illetve kínai nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat szükséges.
12. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:
- A hallgatónak a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 60 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben: társadalomtudományi ismeretek, jogtudományi ismeretek, általános igazgatási ismeretek, szakigazgatási ismeretek, pénzügyi-közgazdasági ismeretek, közszolgálati és munkajogi ismeretek, közgazdasági menedzsment ismeretek, európai uniós ismeretek.
- A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 50 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

7. BIZTONSÁGI SZERVEZŐ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: biztonsági szervező (Security Manager)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MA)
  - szakképzettség: okleveles biztonsági szervező
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Security Manager
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: rendészeti
5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
  - 5.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a jogi és igazgatási képzési terület, a közigazgatási, rendészeti és katonai képzési terület, valamint az államtudományi képzési terület bünyügyi igazgatási, rendészeti igazgatási; a nemzetvédelmi és katonai képzési terület, a közigazgatási, rendészeti és katonai képzési terület, valamint államtudományi képzési terület biztonság- és védelempolitikai, nemzetközi biztonság- és védelempolitikai, nemzetbiztonsági; a műszaki képzési terület had- és biztonságtechnikai, valamint biztonságszervező mérnöki alapképzési szakjai; a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű bünyügyi, gazdaságvédelmi, közrendvédelmi, közlekedérendészeti, igazgatásrendészeti, határrendészeti, vámigazgatási, pénzügynyomozói, nemzetbiztonsági, büntetés-végrehajtási, katasztrófavédelmi, az e szakoknak megfeleltethető korábbi közbiztonsági, nemzetbiztonsági, pénzügynyomozói szakok; a főiskolai szintű biztonságtechnikai szak.
  - 5.2. A bemenethez a 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: a jogi és igazgatási képzési terület igazságügyi igazgatási, nemzetközi igazgatási, munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási; a közigazgatási, rendészeti és katonai képzési terület, valamint államtudományi képzési terület nemzetközi igazgatási, a nemzetvédelmi és katonai képzési terület, a közigazgatási, rendészeti és katonai képzési terület, valamint államtudományi képzési terület határrendészeti és védelmi vezetői, katonai-vezetői alapképzési szakjai, továbbá figyelembe vehető a jogász mesterképzési szak.
  - 5.3. A 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alap- vagy mesterfokozatot adó szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
6. A képzési idő félévekben: 4 félév
7. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
  - 7.1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 20–30 kredit
  - 7.2. A szakmai törzsanyagához rendelhető kreditek száma: 70–80 kredit
  - 7.3. A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma: 6–8 kredit
  - 7.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális értéke: 6 kredit
  - 7.5. A diplomamunkához rendelt kreditérték: 10 kredit
  - 7.6. A gyakorlati ismeretek aránya: legalább 40%
8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan biztonsági szakemberek képzése, akik együttműködve az állami és az önkormányzati rendészeti, biztonságtechnikai és biztonságszervező szakemberekkel, képesek a vállalkozások integrált biztonsági rendszereinek kidolgozására és működtetésére, továbbá képesek a biztonsági piacon működő közép- és nagyvállalkozások menedzselésére. Felkészültségük alapján alkalmasak tanulmányaik doktori (PhD) képzés keretében történő folytatására.

  - 8.1. A mesterképzési szakon végzettek ismerik:
    - azt a társadalmi közeget, amelyben a biztonsági szféra valamennyi szereplőjének együttműködve kell a magán-, ezen keresztül pedig a közbiztonságot megteremteni;
    - a globális értelemben vett biztonságot érő kihívásokat;
    - a biztonság egyes szegmenseinek – különös tekintettel a bankok, vállalatok, rendezvények, létfontosságú rendszerek és létesítmények biztonságára, illetve az üzleti hírszerzésre – módszertanát;

- azokat a jogi és szakmai eszközöket, amelyek a magánbiztonsági ágazat rendelkezésére állnak;
- azokat az állami cselekvéseket, amelyek meghatározó befolyással bírnak a biztonság alakulására;
- a biztonsági szakma nemzetközi eredményeit;
- a vállalkozások működésének, működtetésének alapjait;
- szervezetek vezetésének eszköz- és módszertanát;
- a szakmai idegen nyelvet.

8.2. A mesterképzési szakon végzetek alkalmasak:

- a vagyon-, objektum-, rendezvény-, bank-, személy- és vállalatbiztonsági rendszerek megtervezésére, felépítésére, irányítására;
- bűnmegelőzési és biztonsági szakmai tanácsadásra, döntések előkészítésére;
- a megjelenő új biztonsági problémák, jelenségek feldolgozására, megoldási alternatívák kidolgozására;
- nagy, multinacionális cégek biztonsági stratégiájának kidolgozására;
- az integrált biztonsági tudás széles körű, professzionális alkalmazására a magánbiztonság területén;
- a szakmai ismeretek magabiztos gyakorlati alkalmazására, információk hasznosítására;
- közép- és felsővezetői irányítói feladatkörök ellátására;
- konfliktushelyzetek megelőzésére, kezelésére;
- az üzletszerzés során előforduló változatos tárgyalási technikák eredményes alkalmazására;
- alkalmazni képes tudás birtokában a szakmai és társadalmi élet különböző szinterein magas színvonalon kommunikálni;
- a szakmai tudás nyilvánosság előtti szakszerű megjelenítésére;
- a magánbiztonsági és rendészeti szervekkel való együttműködésre, hazai és külföldi relációban egyaránt;
- a kvalitatív és kvantitatív kutatási technikák vezetői gyakorlatban történő problémamegoldó alkalmazására, adatok tervszerű, tudatos gyűjtésére, szisztematikus feldolgozására, elemzésére, értékelésére;
- a biztonsággal kapcsolatos kutatások tervezésére, szervezésére, irányítására, valamint személyes végzésére önállóan és csoport-keretek között, továbbá a kutatási eredmények interpretálására;
- a pályázati tevékenység irányítására, személyes végzésére.

8.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:

- a társadalmi valóság fogalmi rendezése, reális értelmezése;
- nyitottság a társadalom új jelenségei iránt;
- fogékonyság a tudomány legújabb eredményei iránt, innovációs igény és képesség;
- a makro- és mikrokörnyezettel szembeni érzékenység, környezettudatosság;
- széles körű általános, szakmai és vezetői műveltség, a permanens önfejlődés igénye;
- elkötelezettség és igény a minőségi munkára;
- rendszerszemlélet, problémacentrikus látásmód, problémamegoldó gondolkodás;
- kreativitás, rugalmasság, autonóm gondolkodás, empátia;
- intuíció, alaposság és módszeresség a szakmai és vezetői munkában;
- tanulási készség és jó memória;
- információ feldolgozási képesség;
- önálló szakmai álláspont kialakításának képessége;
- kezdeményezés, személyes felelősségvállalás, döntéshozatal;
- önkritikai, kritikai és kommunikációs attitűd;
- alkalmasság az együttműködésre, a csoportmunkában és a vezetői szinten egyaránt.

9. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:

9.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: 20–30 kredit

társadalomtudományi alapismeretek: integrált társadalomtudományi ismeretek; közgazdaságtani ismeretek; gazdasági jog; közigazgatási jog; magánbiztonsági ágazat jogi alapjai; munkajog; tudományos kutatás módszertana;

- rendészettudományi alapismeretek: bevezetés a rendészettudományokba; biztonságpolitika; kriminológia; kriminalisztika; nemzetközi összehasonlító szervezeten; rendészeti igazgatási ismeretek.
- 9.2. A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 70–80 kredit
 szakmai alapozó törzsanyag: adatvédelem; intézkedéstaktika; kommunikáció elmélete és gyakorlata; munka- és balesetvédelem; önismeret és készségfejlesztés; tűzvédelem;
 szakmai törzsanyag: bankbiztonság; informatikai rendszerek védelme; kockázatelemzés és kezelés; létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme; logisztikai ismeretek; magánbiztonsági együttműködés; nyilvános adatbankok alkalmazása; rendezvények biztonsága; üzleti hírszerzés és elhárítás; vállalatok biztonsága; vezetési ismeretek.
- 9.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei: 16–18 kredit
- differenciált szakmai ismeretek: 6–8 kredit
 vezetői készségfejlesztés, integrált társadalomtudományi ismeretek, kommunikáció, statisztikai ismeretek, tudományos kutatómódszertan, szaknyelvi ismeretek;
  - diplomamunka: 10 kredit.
10. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:
 A szakmai gyakorlat az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv által vezetett nyilvántartásban szereplő magánbiztonsági cégek közreműködésével szervezett gyakorlat, amelynek során a hallgatók az érintett cégek működésében, mentorált munkavégzéssel teljesítik a felsőoktatási intézmény által előírt gyakorlati feladataikat.
 A második félév után négy hét, a negyedik félévben két hét szakmai gyakorlatra kerül sor.
11. Idegennyelvi követelmények:
 A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unióban hivatalos nyelvek egyikéből vagy ukrán, szerb, beás, lovári, orosz, illetve kínai nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat szükséges.
12. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:
 A hallgatónak a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 60 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben: társadalomtudományi ismeretek, jogtudományi ismeretek, általános igazgatási ismeretek, szakigazgatási ismeretek, pénzügyi-közgazdasági ismeretek, közszolgálati és munkajogi ismeretek, közigazdasági menedzsment ismeretek, európai uniós ismeretek.
 A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 50 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

8. KRIMINALISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: Kriminalisztika
 A mesterképzési szak angol nyelvű megnevezése: Criminalistics (MA)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MA)
  - szakképzettség:
    - a) okleveles kriminalista, rendészeti szakirányon
    - b) okleveles kriminalista, polgári szakirányon
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:
    - a) Certified Criminalist in Law Enforcement Specialisation
    - b) Certified Criminalist in Civilian Specialisation
  - választható szakirányok:
    - a) rendészeti
    - b) polgári
  - választható szakirányok angolul:
    - a) Law Enforcement Specialisation
    - b) Civilian Specialisation

3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: rendészeti
5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
  - 5.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a büntetés-végrehajtási, a bűnügyi, a gazdaságvédelmi, a határrendészeti, a katasztrófavédelmi, a közlekedésrendészeti, a közrendvédelmi, a pénzügynyomozói és a vámigazgatási, közbiztonsági, állambiztonsági, vámnymozói főiskolai szintű szakok, valamint a bűnügyi igazgatási és a rendészeti igazgatási alapképzési szakok.
  - 5.2. A bemenethez a 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető szakok: jogász, határrendészeti és védelmi vezetői.
  - 5.3. A 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alap- vagy mesterfokozatot adó szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
6. A képzési idő félévekben: 4 félév
7. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
  - a) Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 25–30 kredit
  - b) A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 53–58 kredit
  - c) A differenciált szakmai anyaghoz/szakirányhoz rendelhető kreditek száma a diplomamunkával együtt: 30–35 kredit
  - d) A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális száma: 6 kredit
  - e) A diplomamunkához rendelt kreditek száma: 12 kredit
8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan rendészeti szakemberek képzése, akik a tanulmányaik során elsajátított szakmai ismereteik birtokában magas szinten képesek közreműködni a bűnügyi felderítő és nyomozati munkában, továbbá alkalmazva a legkorszerűbb vizsgálati módszereket és taktikai ajánlásokat elő tudják segíteni, illetve közre tudnak működni a hatékony, megalapozott, tudományos és törvényes bizonyítás lefolytatásában. Cél továbbá olyan magas elméleti tudással rendelkező szakemberek kibocsátása, akik rendelkeznek olyan szakmai szintetizáló képességgel, bizonyításelméleti tudással, ami képessé teszi őket a jövő bűnügyi tendenciáinak felismerésére és operatív stratégiák kidolgozására.

A képzés során a hallgatók alkalmassá válnak arra, hogy megfelelő módon tudják értelmezni a különféle területen készült igazságügyi szakértői véleményeket, és megtanulják, hogy a mindennapi rendőri munka során miként lehet rendszer szinten is hasznosítani a legmodernebb tudományos-technikai módszerekkel nyert információkat.

Mindezek hozzájárulnak ahhoz, hogy a felderítő és bizonyító munka eredményes, a büntetőjog által megfogalmazottak alkalmazása pedig szakmailag megalapozott és precíz legyen.

A szakon végzettek az elsajátított magas szintű és széles spektrumú ismeretek birtokában alkalmassá válnak bűnügyi vezetői feladatok hatékony megoldására is, továbbá tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.
- 8.1. A mesterképzési szakon végzettek ismerik:
  - a rendészeti szervek működésének jogi és elméleti alapjait,
  - a nyomozásirányítást és vezetésk,
  - a rendészeti és bűnügyi elemző értékelő elemző munkát,
  - a kockázatelemzést,
  - a rendészeti szervek gazdálkodását,
  - az elektronikus információbiztonság, valamint a minősített adatok elektronikus védelmének kérdésköreit,
  - a bűnügyi informatika ismeretkőreit, a prediktív és proaktív módszereket és eljárásokat, továbbá a támadó és a védekező, valamint a visszakeresés nyomon követését lehetővé tevő informatikai tevékenységeket,
  - a kriminalisztikai elméletek (bizonyításelmélet) alaptéziseit,
  - a bűnelemzés-profilalkotás módszertanát,
  - a kriminálpszichológiát,
  - az egyes bűncselekmények nyomozására vonatkozó ismereteket,
  - a titkos információgyűjtés szerepét a bűnüldözésben, a titkos adatszerzést (jogi háttérét és gyakorlatát) a büntetőeljárásban,
  - a hazugságvizsgálati módszereket,

- a vagyonvisszaszerzés kriminalisztikai kérdéseit, a szervezett bűnözés, a terrorizmus, illetve a magánnyomozás kriminalisztikáját,
  - a nemzetközi bűnügyi és rendészeti együttműködést,
  - a bűnügyi technikai szakterület ismeretanyagát,
  - a bűnügyi orvosi szakterület ismeretanyagát,
  - a bűnügyi tudományok ismeretköreit: büntetőjog, büntetőeljárás jog, kriminológia, kriminalisztika.
- 8.2. A mesterképzési szakon végzetek alkalmasak:
- a nagyobb erőket és eszközöket igénylő komplex munkafolyamatok megszervezésére,
  - a nemzetközi vonatkozású bűnügyek nyomozásában közreműködni,
  - az informatikai és elektronikus kommunikációs rendszerek alkalmazására,
  - döntési javaslatok kidolgozására, szükség esetén döntéshozatalra, problémaelemzésre és megoldáselemzésre,
  - a konfliktushelyzetek kezelésére,
  - a bűnügyi feladatok koordinatív ellátására,
  - az irányítói, végrehajtói és ellenőrzési feladatkörök ellátására, kockázatelemzésre,
  - bűnügyi területen a szakmai követelményeknek leginkább megfelelő vezetési és irányítási eszközök alkalmazására,
  - adatbázisok és egyéb rendelkezésre álló társadalmi tudáskomplexum információinak értelmezésére, összekapcsolására, tendenciák megállapítására,
  - a rendelkezésre álló nyilvántartások komplex és hatékony igénybevételére, és a kinyert adatok összekapcsolására, összefüggések felismerésére,
  - társszervekkel való hatékony, informatív és kooperatív együttműködésre,
  - arra, hogy megfelelő módon tudják értelmezni a különféle területen készült szakértői véleményeket,
  - a legújabb eljárások bevezetésére, a tudomány és a technika új eszközeinek és módszereinek alkalmazására.
- 8.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek:
- a szakma iránti elkötelezettség,
  - a szakma önálló végzéséhez szükséges gyakorlat,
  - interdiszciplináris látásmód,
  - megfelelő szintű általános és szakmai idegennyelv-tudás,
  - információ feldolgozási képesség,
  - kreativitás, rugalmasság és határozottság,
  - jó kommunikációs és együttműködési attitűd,
  - problémafelismerő és megoldó készség,
  - a minőségi munkavégzés iránti elkötelezettség,
  - környezettel szembeni érzékenység,
  - az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges pozitív hozzáállás,
  - kezdeményezés, személyes felelősségvállalás,
  - képesség az informatikai és elektronikus kommunikációs rendszerek alkalmazására,
  - alkalmasság az együttműködésre és csoportmunkában való részvételre.
9. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:
- 9.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, a mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: 25–30 kredit
- bűnmegelőzési ismeretek,
  - a bűnügyi munka időszerű kérdéseire kapcsolódó főbb elméleti ismeretek,
  - az egyes nyílt és operatív eszközökkel megszerezhető büntetőjogilag releváns információk elemzésére és felhasználására vonatkozó ismeretek,
  - az általánostól eltérő bűnügyi (szervezett bűnözéssel, terrorizmussal, külföldi alannal összefüggő) helyzetek hatékony kezelése,
  - tudományos kutatómódszertani ismeretek,
  - elektronikus információbiztonsági, valamint a minősített adatok elektronikus védelmével kapcsolatos ismeretek,
  - bűnügyi statisztikai ismeretek,
  - kriminálpszichológia.

- 9.2. A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 53–58 kredit:
- bűnelemzés-profilalkotás módszertana,
  - egyes bűncselekményfajták nyomozásának nemzetközi összehasonlító metodikája,
  - kriminalisztika a tárgyalóteremben,
  - nyomozásirányítás és vezetés,
  - rendészeti értékelő-elemző munka,
  - kockázatelemzés,
  - nemzetközi bűnügyi együttműködési rendszerek (Europol, Eurojust, harmadik országok),
  - bűnügyi technikai ismeretek,
  - bűnügyi orvosi ismeretek,
  - igazságügyi szakértői vélemények elemzése,
  - magánnyomozás kriminalisztikai sajátosságai.
- 9.3. Differenciált szakmai ismeretek szakirányok szerint 30–35 kredit:
- a) rendészeti szakirányon:
- titkos információgyűjtés a bűnüldözésben,
  - titkos adatszerzés (jogi háttere és gyakorlata) a büntetőeljárásban,
  - bizonyításméleti kérdések,
  - hazugságvizsgálati módszerek,
  - vagyonvisszaszerzés kriminalisztikai kérdései,
  - a szervezett bűnözés kriminalisztikája,
- b) polgári szakirányon:
- büntetőjog,
  - büntető eljárásjog,
  - közigazgatási jog,
  - krimináltechnika,
  - krimináltaktika.
- 9.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek száma minimálisan: 6 kredit
10. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:
A képzés 2. szemesztere után négy hetes szakmai gyakorlat teljesítése.
11. Idegen nyelvi követelmények:
A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unióban hivatalos nyelvek egyikéből vagy ukrán, szerb, beás, lovári, orosz, illetve kínai nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.
12. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:
A hallgatónak rendelkeznie kell a kreditmegállapítás alapjául szolgáló ismeretkörökből – a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben előírtaknak megfelelően – legalább 60 elismerhető kredittel a korábbi tanulmányai alapján az alábbi ismeretkörökben:
- társadalomtudományi ismeretek,
  - jogtudományi ismeretek,
  - általános igazgatási ismeretek,
  - szakigazgatási ismeretek,
  - pénzügyi-közgazdasági ismeretek,
  - közszolgálati és munkajogi ismeretek,
  - közgazdasági menedzsment ismeretek,
  - európai uniós ismeretek,
  - természettudományi ismeretek.
- A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 50 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

9. NEMZETBIZTONSÁGI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: nemzetbiztonsági (National Security Studies)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MSc)
  - szakképzettség: okleveles nemzetbiztonsági szakértő
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: National Security Expert
  - választható specializációk: katonai nemzetbiztonsági, polgári nemzetbiztonsági, terrorelhárítási (Military National Security Specialisation, Civilian National Security Specialisation, Counter Terrorism Specialisation)
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: nemzetbiztonsági
5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
  - 5.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a nemzetbiztonsági alapképzési szak, valamint a polgári nemzetbiztonsági alapképzési szak.
  - 5.2. A bemenethez a 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: a katonai vezetői, a bünyügyi igazgatási, a rendészeti igazgatási.
  - 5.3. A 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok a legalább alapfokozatot adó alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
6. A képzési idő félévekben: 4 félév
7. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
  - 7.1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 15–25 kredit
  - 7.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelt minimális kreditérték: 40 kredit
  - 7.3. A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma a diplomamunkával együtt: 45–60 kredit
  - 7.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális értéke: 6 kredit
  - 7.5. A diplomamunkához rendelt kreditérték: 20 kredit
8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan nemzetbiztonsági szakemberek képzése, akik korszerű társadalomtudományi és szakmaspecifikus ismeretek felhasználásával képesek a nemzetbiztonsági szakterület szervezeteiben a munkakörükhöz tartozó követelmények és feladatok eredményes teljesítésére, alkalmasak a szakmai elmélet és módszertan fejlesztésére, a szakmai kultúra és értékrend továbbadására, tanulmányaik PhD képzés keretében való folytatására.

  - 8.1. A mesterképzési szakon szerezhető ismeretek:
    - nemzetbiztonsági, védelmi, rendvédelmi és társadalomtudományi elméleti és gyakorlati szakismeretek,
    - általános és a nemzetbiztonsági, a védelmi, a rendvédelmi szakterületen alkalmazható vezetéselméleti és alkalmazott pszichológiai ismeretek,
    - az államigazgatási, a nemzetközi közjogi és szakmai jogi szabályozás alapvető ismeretei,
    - a kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikák ismerete,
    - a globális társadalmi és gazdasági folyamatok ismerete.
  - 8.2. A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:
    - a nemzetbiztonsági szakmai tevékenység sajátosságainak megfelelő, korszerű ismereteket a gyakorlatban alkalmazni, a biztonságot fenyegető kihívások, kockázatok, fenyegetések és veszélyek elemzésére és értékelésére,
    - a szakmai feladatok végrehajtásához, a szervezetek vezetéséhez szükséges információk beszerzésének megszervezésére, elemzésére és értékelésére, hasznosítására,
    - a biztonsági helyzet, a szakmai tevékenység céljának, körülményeinek értékelésére, az eredményes szakmai tevékenységhez a rendelkezésre álló humán erőforrások, speciális eszközök és módszerek szakszerű alkalmazására, a helyzet szakmai érdekeknek megfelelő alakítására, és ahhoz való rugalmas alkalmazkodásra,
    - a nemzetbiztonsági szolgálatok, a rendvédelmi és a rendészeti szervek, valamint a védelmi igazgatás szervei közötti szakmai kooperáció szervezésére,

- új és összetett problémák felismerésére, információk feldolgozására, a problémamegoldó technikák széleskörű, kreatív alkalmazására,
  - a bonyolult, nem tipikus helyzetekben alternatív, eredeti megoldások kidolgozására és bemutatására, helytálló döntések előkészítésére, meghozatalára, a feladatok aprólékos megszervezésére és következetes végrehajtására,
  - egyedi és összetett szakmai kérdések elemzésének, komplex szakértői értékelésének elvégzésére, írásos és szóbeli formában hatásos kommunikációra,
  - idegen nyelvi ismereteik birtokában a nemzetközi szervezetek, intézmények tevékenységéhez történő kapcsolódásra,
  - önműveléssel és önfejlesztés útján szaktudásának fejlesztésére, az ismeretek átadására,
  - a szakmai kultúra és etika értékrendjének megőrzésére, továbbadására.
- 8.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:
- kreativitás, kombinatív gondolkodás, autonómia,
  - problémafelismerő, -elemző és -megoldó készség, döntésképeség,
  - konspirációs és szerepjátszó képesség, széles viselkedésrepertoár,
  - intuíció és módszeresség, jó memória,
  - információ feldolgozási képesség,
  - kommunikációs készség, empátiakészség, bizalomteremtés képessége,
  - stressztűrés, mentális egészség, fizikai állóképesség, pszichés teherbíró képesség,
  - elkötelezettség, önbizalom, önkontroll,
  - alkalmasság az együttműködésre, igény a minőségi munkavégzésre,
  - alkalmasság a csoportmunkában való részvételre, kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására.
9. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:
- 9.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök:
- társadalomtudományi alapismeretek: 15–25 kredit
  - biztonságpolitikai ismeretek, nemzetközi- és államigazgatási jog, politikaelmélet, szociológiai ismeretek, vezetés- és szervezélmélet, emberierőforrás-fejlesztés és gazdálkodás, közgazdaságtan, hadtudományi ismeretek, kutatás módszertan.
- 9.2. A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 40–50 kredit
- nemzetbiztonsági szakmai ismeretek, hírszerzés, elhárítás, szakági jogi ismeretek, idegen titkosszolgálatok, elektronikai hadviselés és információs műveletek, biztonsági stratégiák és rendszerek, a 21. század biztonsági kihívásai, katonai- és békeműveletek nemzetbiztonsági aspektusai, információk elemzése, értékelése és védelme, rendvédelmi szakmai ismeretek, a szakszolgálati tevékenység rendszere, közszolgálati és szakmai etika.
- 9.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei: 25–40 kredit differenciált szakmai ismeretek:
- választható specializációk: katonai nemzetbiztonsági, polgári nemzetbiztonsági, terrorelhárítási;
  - választható szakterületi modulok
  - diplomáciai és protokoll ismeretek, NATO tanulmányok, válságkörzetek kutatása, védelmi tervezés, a védelmi igazgatás rendszere, a nemzetbiztonsági szolgálatok és rendvédelmi feladatokat ellátó szervek gazdálkodása és humán tevékenysége, nemzetközi szakmai kapcsolatok, speciális mentálhigiénés ismeretek, speciális vezetéspszichológiai ismeretek és tréning, kommunikációs ismeretek és tréning, civil-katonai kapcsolatok, haditechnikai kutatás és fejlesztés;
  - diplomamunka 20 kredit.
10. A képzéshez kapcsolt gyakorlat követelményei:
- A szakmai gyakorlat időtartamát a felsőoktatási intézmény tanterve határozza meg.
11. Idegennyelvi követelmények:
- A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unió valamely hivatalos nyelvéből vagy valamely nem Európai Unió tag szomszéd ország nyelvéből vagy a következő nyelvek egyikéből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy ezzel egyenértékű bizonyítvány vagy okirat szükséges: arab, japán, kínai, orosz, perzsa, török nyelv.
12. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:
- A hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 60 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben:

társadalomtudományi és természettudományi ismeretek, állam és jogtudományi ismeretek, rendészettudományi ismeretek, hadtudományi ismeretek, vezetési ismeretek, biztonságpolitikai ismeretek, általános igazgatási ismeretek, szakigazgatási ismeretek, közszolgálati ismeretek, európai uniós ismeretek, műszaki ismeretek, haditechnikai ismeretek, informatikai ismeretek, nemzetbiztonsági ismeretek.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 30 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

10. POLGÁRI NEMZETBIZTONSÁGI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: polgári nemzetbiztonsági (Civilian National Security Studies)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MA)
  - szakképzettség: okleveles polgári nemzetbiztonsági vezető szakértő
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Senior Expert in Civilian National Security
  - választható specializációk: humán felderítő, technikai felderítő, terrorelhárítási (human intelligence, technical intelligence, counter terrorism)
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: nemzetbiztonsági
5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
  - 5.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: nemzetbiztonsági, polgári nemzetbiztonsági, bünyügyi igazgatási alapképzési szakok.
  - 5.2. Meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe: azok az alap- vagy mesterfokozatot adó szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
6. A képzési idő félévekben: 4 félév
7. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
  - 7.1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 20–25 kredit
  - 7.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 40–50 kredit
  - 7.3. A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma: 24–32 kredit
  - 7.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit
  - 7.5. A diplomamunkához rendelt kreditérték: 16 kredit
  - 7.6. A gyakorlati ismeretek aránya legalább: legalább 10%
8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan nemzetbiztonsági szakemberek képzése, akik alkalmasak a közigazgatási, a katonai, a rendészeti, tudományos szektorokban vezetői és szakértői feladatok ellátására, szakmai ismereteik és gyakorlati készségeik alapján képesek nemzetbiztonsági problémák értékelésére, elemzésére és megoldására. Felkészültek a politikai intézmények, biztonsági folyamatok, közpolitikák működésének és ezeknek a globális biztonsági-politikai helyzettől függő összefüggésének és egymásra hatásának megértésére, kormányzati válaszok előkészítésének a támogatására. Felkészültségük alapján alkalmasak tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására is.

  - a) A mesterképzési szakon végzettek ismerik:
    - hazánk nemzetbiztonsági helyzetét befolyásoló alapvető tényezőket;
    - a biztonságpolitika alakításának kérdéseit, a nemzetközi intézmények működését és a koordinációs mechanizmusokat;
    - az európai és más nemzetközi nemzetbiztonsági modelleket és rendszereket;
    - a nemzeti, transznacionális és nemzetközi biztonságpolitikai, nemzetbiztonsági, terrorelhárítási gyakorlatot és modelleket;
    - a nemzetbiztonság és terrorelhárítás geopolitikai, gazdasági, társadalmi, jogi, pszichológiai, pedagógiai összefüggéseit;
    - a nemzetbiztonsági és terrorelhárítási folyamatok, a nemzetközi kapcsolatok, a diplomácia és az e területeket összekötő társadalomtudományi ismereteket.

- b) A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:
- a nemzetbiztonsági kérdések kritikus elemzésére, a terrorfolyamatok holisztikus perspektívákból való szemléletére;
  - a biztonságpolitikai folyamatok komplex módon történő elemzésére és értékelésére;
  - a megszerzett és értékelt ismeretek alapján szakmai véleményezésre és tanácsadásra a döntéshozók részére nemzeti és nemzetközi fórumokon;
  - a humán és technikai felderítés, valamint a terrorelhárítás feladatainak megtervezésére, a végrehajtásában való részvételre, továbbá a végrehajtás irányítására.
- c) A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:
- a nemzetbiztonsággal, a terrorelhárítással kapcsolatos témákban döntés-előkészítés, döntési folyamatok támogatásának képessége;
  - vezetőként, szakértőként pedagógiai, pszichológiai, szervezetszociológiai érzékenység;
  - a rendelkezésre álló adatok, információk rendszerszerű elemzésének, értékelésének, következtetések levonásának, kutatási módszerek használatának képessége;
  - magas szintű vezetői képesség;
  - hivatásaitán alapuló szervezetskultúra ismeretében a korrupció és a visszaélések kockázatának csökkentésére és azok megelőzésére, a tisztesség és az etikus viselkedés szükségességének elismerésére, megbecsülésére való képesség;
  - a meghatározott információs források magabiztos használatának képessége;
  - írásbeli anyagok, tanulmányok és szóbeli előadások készítése szakmai és nem szakmai közönség részére;
  - több nemzetiségű, több tudományterületet átfogó szakértői csoportok munkájában történő részvételre való képesség;
  - a szakmai ismeretek folyamatos bővítése, önálló tanulás és önfejlesztés, önértékelés készsége.
9. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:
- 9.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: 20–25 kredit
- A magyar kül- és biztonságpolitika; a magyar politikai intézményrendszer működése; a tudományos kutatás alapjai; emberi erőforrás fejlesztés és gazdálkodás; jogi alapfogalmak; kommunikáció, vezetői kompetenciák; nemzetközi gazdaságtan; rendszertudományok alapjai; vezetés- és szervezélmélet, rendészeti tevékenység vezetése; integrált társadalomtudományi ismeretek.
- 9.2. A szakmai törzsanyag ismeretkörei: 40–50 kredit;
- A nemzetbiztonság általános elmélete; speciális szakági jog; diplomáciai ismeretek; elhárítási ismeretek; felderítési ismeretek; információk elemzése és értékelése; kihívások, kockázatok, fenyegetések a 21. században; nemzetközi biztonsági intézmények; nemzetbiztonság és etika; polgári válságkezelés nemzetbiztonsági aspektusai; külföldi hírszerző és biztonsági szolgálatok; szakmai esettanulmányok és tanulmányutak; szakszolgálati tevékenység rendszere; vezetés- és szervezélmélet, rendészeti tevékenység vezetése; vezetéspszichológia elmélete és gyakorlata.
- 9.3. A differenciált szakmai ismeretek ismeretkörei: 24–32 kredit
- 9.3.1. Humán felderítő specializáció
- Emberi erőforrásból történő információszerzés gyakorlata; információk elemzése – értékelése; pszichológia a műveleti munkában; műveleti veszélyhelyzetek megelőzése és kezelése; nyílt forrású információszerzés; vezetői készségfejlesztés.
- 9.3.2. Technikai felderítő specializáció
- A nemzetbiztonsági feladatok technikai-műveleti támogatása; a nemzetbiztonság technikai kihívásai a 21. században; elektronikus információs rendszerek biztonsága; geoinformációs ismeretek; kiberbiztonság nemzetbiztonsági aspektusai; szakértői tevékenység; technikai adatszerzés.
- 9.3.3. Terrorelhárítási specializáció
- A biztonság és védelem kérdései; a kiber-terrorizmus és az ellene való védekezés; a terrorfenyegetettség-értékelés stratégiai elemző módszerei; hírszerzés vezette műveletek a terrorelhárításban; profilalkotás a terrorfelderítésben; terrorcselekmények nyomozása; titkos információgyűjtés szerepe a terrorelhárításban; válságkezelés és krízis-kommunikáció.
- 9.4. Szabadon választható tantárgyak: 6–8 kredit

10. Szakmai gyakorlat:

A szakmai gyakorlat időtartamát a felsőoktatási intézmény tanterve határozza meg.

11. Idegennyelvi követelmények:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1) komplex típusú nyelvvizsga vagy két legalább középfokú (B2) – amelyből az egyik angol nyelvi – komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat megszerzése szükséges.

12. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:

A hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 60 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben: társadalomtudományi és természettudományi ismeretek, állam és jogtudományi ismeretek, rendszertudományi ismeretek, hadtudományi ismeretek, vezetési ismeretek, biztonságpolitikai ismeretek, általános igazgatási ismeretek, szakigazgatási ismeretek, közszolgálati ismeretek, európai uniós ismeretek, műszaki ismeretek, haditechnikai ismeretek, informatikai ismeretek, nemzetbiztonsági ismeretek.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 30 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

11. NEMZETKÖZI BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKAI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: nemzetközi biztonság- és védelempolitikai (International Security and Defence Policy)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MSc)
  - szakképzettség: okleveles nemzetközi biztonság- és védelempolitikai szakértő
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in International Security and Defence Policy
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: nemzetközi és európai közszolgálati
5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
  - 5.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a nemzetközi biztonság- és védelempolitikai alapképzési szak, valamint a biztonság- és védelempolitikai alapképzési szak.
  - 5.2. A bemenethez a 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: a nemzetközi tanulmányok szak.
  - 5.3. A 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok a legalább alapfokozatot adó alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
6. A képzési idő félévekben: 4 félév
7. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
  - 7.1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditérték: 15–30 kredit
  - 7.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditérték: 40–50 kredit
  - 7.3. A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditérték a diplomamunkával együtt: 45–60 kredit
  - 7.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális értéke: 6 kredit
  - 7.5. A diplomamunkához rendelt kreditérték: 20 kredit
  - 7.6. A gyakorlati ismeretek aránya: az intézményi tanterv szerint legalább 30%
8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Olyan megalapozott elméleti tudással rendelkező szakemberek képzése, akik megfelelő ismeretekkel rendelkeznek Magyarország biztonság- és védelmi politikájának tervezéséhez, továbbá a védelmi szervezetekben, a központi és a helyi védelmi közigazgatásban szerepet játszó intézmények és szervek működtetéséhez.

A mesterfokozattal rendelkezők képesek a NATO valamelyik hivatalos nyelvén kommunikálni, ismerik és készség szinten birtokolják az idegen nyelvű érintkezés – a NATO-ban, illetve az Európai Unióban elvárt – hivatalos formáit.

  - 8.1. A mesterképzési szakon szerezhető ismeretek:
    - biztonságelméletek,
    - biztonsági és védelmi rendszer stratégiai tervezése, értékelése, elemzése,

- védelmi szervezetek működése,
  - biztonság- és védelempolitikai döntéshozatali folyamat ismerete,
  - döntési alternatívák kidolgozásához szükséges ismeretek.
- 8.2. A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:
- a komplex biztonságelméleti, stratégiai és katonai ismeretek alkotó alkalmazására,
  - az elméleti biztonság- és védelempolitikai ismeretek elemző alkalmazására,
  - a biztonságot fenyegető veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére,
  - részvételre a biztonság- és védelempolitikai döntéshozatal folyamataiban,
  - kellő gyakorlat megszerzése után irányító, vezető beosztások betöltésére a védelmi igazgatás központi, illetve regionális intézményeiben,
  - feladatok meghatározására a végrehajtó apparátus számára,
  - a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységébe való bekapcsolódásra, ismereteik folyamatos fejlesztésére.
- 8.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:
- elemzőkészség,
  - problémafelismerő és -megoldó készség,
  - lényeglátás, az összefüggések felismerése,
  - széleskörű műveltség (történelem, földrajz),
  - információ-feldolgozási képesség,
  - a szakmai továbbképzéshez szükséges pozitív hozzáállás,
  - kezdeményezés, személyes felelősségvállalás, döntéshozatali képesség.
9. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:
- 9.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök:
- társadalomtudományi ismeretek: 15–30 kredit
- politikátörténet, hadügy, pszichológia, kommunikáció, térképészet.
- 9.2. A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 40–50 kredit
- védelmi szervezetek szociológiai kérdései, katonadiplomácia, nemzetközi és hadijog, hadművelet elmélete, biztonságelméletek, az Európai Unió biztonság- és védelempolitikája, hadászat, nemzetközi biztonsági intézmények, NATO-tanulmányok.
- 9.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei: 45–60 kredit
- differenciált szakmai ismeretek: koalíciós és nemzeti stratégiák, a 21. század biztonsági kihívásai, nemzetközi politikai gazdaságtan, védelmi tervezés, válságkörzetek kutatása;
  - diplomamunka: 20 kredit.
10. A képzéshez kapcsolt gyakorlat követelményei:
- A szakmai gyakorlat időtartamát a felsőoktatási intézmény tanterve határozza meg.
11. Idegennyelvi követelmények:
- A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert felsőfokú (C1) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány és egy nyelvből legalább középfokú (B2) komplex nyelvvizsga-bizonyítvány vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve okirat szükséges.
12. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:
- A hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 60 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben:
- alapozó ismeretek (15 kredit): politikatudományi ismeretek, nemzetközi jogi és közjogi ismeretek
  - szakmai ismeretek (45 kredit): nemzetközi kapcsolatokra és nemzetközi intézményekre vonatkozó ismeretek, stratégiai és biztonságpolitikai ismeretek, hadtörténelmi és hadtudományi ismeretek.
- A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 30 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

12. KATONAI VEZETŐI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. Mesterképzési szak megnevezése: katonai vezetői (Military Leadership)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MSc)
  - szakképzettség: okleveles katonai vezető
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Military Leader
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: katonai
5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
  - 5.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: a katonai vezetői alapképzési szak, a főiskolai szintű katonai vezetői szak.
  - 5.2. A bemenethez a 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: a katonai logisztika, a katonai üzemeltetés, a katonai gazdálkodási, a had- és biztonságtechnikai mérnöki.
  - 5.3. A 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe: azok a legalább alapfokozatot adó alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
6. A képzési idő félévekben: 2 félév.
7. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit
  - 7.1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 10–20 kredit
  - 7.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 14–22 kredit
  - 7.3. A differenciált szakmai anyaghoz, illetve szakirányhoz rendelhető kreditek száma a diplomával együtt: 18–36 kredit
  - 7.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális értéke: 3 kredit
  - 7.5. A diplomamunkához rendelt kreditek száma: 10 kredit
  - 7.6. A gyakorlati ismeretek aránya: az intézményi tanterv szerint legalább 30%
8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A Magyar Honvédség számára olyan katonai vezetők (főtisztek) képzése, akik az elsajátított korszerű hadtudományi, vezetés- és szervezéstudományi, társadalomtudományi, természettudományi, műszaki tudományi, elméleti és gyakorlati módszertani ismereteik, szakmai képességeik, továbbá legalább egy idegen nyelv (elsősorban angol) ismerete birtokában képesek – békében és minősített időszakban egyaránt – a rájuk bízott katonai szervezetet (törzset) vezetni, katonai szakmai feladataikat maradéktalanul megoldani. Magyarország nemzeti érdekeinek képviselője során képesek nemzetközi törzsekben (NATO, Európai Unió, ENSZ, EBESZ stb.) törzstiszti és egyéb vezetői beosztásokban tevékenykedni.
- 8.1. A mesterképzési szakon végzettek ismerik:
  - a vonatkozó társadalomtudományi, valamint a hadtudományi elméleti és gyakorlati szakismereteket;
  - az általános és katonai szakterületen alkalmazható vezetéselméleti és alkalmazott pszichológiai ismereteket;
  - az államigazgatási, nemzetközi jogi és hadijogi szabályokat;
  - a kutatáshoz és/vagy tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat;
  - az alapvető biztonságpolitikai ismereteket (NATO, Európai Unió, ENSZ, EBESZ, Afrikai Unió és egyéb nemzetközi szervezetek ismerete);
  - a szakterület információs és média ismereteit;
  - interkulturális ismeretek körében más kultúrkörök társadalmi, vallási, ideológiai felépítését, gondolkodásmódját;
  - a globális társadalmi és gazdasági folyamatokat;
  - az összhaderőnemi műveletek elméleti és gyakorlati problémáit tudományos igényű elemzések és megoldási alternatívák kidolgozásának módszereit;
  - az összhaderőnemi műveletekben részt vevő magasabb-egységek, hadműveleti magasabb-egységek tevékenységének tervezési, szervezési és irányítási kérdéseit;

- a különböző szintű harcászati szimulációs rendszerek működési feltételeit, valamint az alárendeltek tevékenységének a begyakorláshoz szükséges előkészítési, tervezési, eljárási módszereket;
- az összhaderőnemi műveletek, illetve saját tevékenységük joganyagát;
- a vezetett részleg (törzs) munkájának, tevékenységének, működési problémáinak tudományos igényű elemzési módszereit, a vezetett szervezet munkarendjének korszerűsítésére, új munkamódszerek, eljárások kidolgozására vonatkozó lehetőségeket;
- a nemzetközi szervezetek (NATO, Európai Unió, ENSZ, EBESZ) döntéshozatali, döntés-előkészítési folyamatait, a katonadiplomácia alapvető rendszerét.

8.2. A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:

- széleskörű általános műveltség és társadalomtudományi ismeretek alapján eligazodásra a nemzetközi, a társadalmi és politikai eseményekben és jelenségekben;
- a honvédség, illetve saját tevékenységük törvényi és jogi alapjainak átfogó megértésére;
- a vezetéselméleti ismeretek és kreatív technika alkalmazására;
- vezetői ismereteik, jártasságuk, valamint szakmai tudásuk birtokában a rájuk bízott szervezet tevékenységeinek megtervezésére, megszervezésére és folyamatos vezetésére, a szervezet tevékenységében való hatékony részvételre;
- konkrét helyzetben a helyi célok és teendők körültekintő meghatározására, a végrehajtás feltételei biztosításának figyelembevételével;
- küldetésorientált vezetés megvalósítására;
- az alárendeltek tevékenységeinek, feladatainak megalapozott, előrelátó és a gyakorlatban végrehajtható meghatározására, a végrehajtás koordinálására, célirányos ellenőrzésére;
- a megszerzett korszerű hadműveleti-harcászati ismeretek birtokában a kialakult helyzet elemzésére, döntések előkészítésére és meghozatalára;
- katonai feladatok végrehajtása érdekében érdemi együttműködés megvalósítására a fegyveres testületek, a polgári szervek vezetőivel (képviselőivel);
- technikai ismereteik alapján a haditechnikai eszközök korszerűségének, harcászati alkalmazásuk lehetőségeinek, korlátainak megítélésére;
- a hivatásos tiszt számára előírt fizikai edzettség és állóképesség követelményeinek folyamatos teljesítésére;
- nemzetközi műveletek, illetve harctéri körülmények között az együttműködésre, annak tervezésére, megszervezésére és fenntartására a napi munka során;
- összefegyvernemi, (össz)haderőnemi műveleti gyakorlatok tervezésére, levezetésére;
- hadműveleti művészet alapvetéseinek gyakorlatban történő alkalmazására;
- megszerzett korszerű hadműveleti, harcászati ismereteik birtokában a kialakult helyzet elemzésére, a harcászati hadműveleti döntések előkészítésére, meghozatalára összhaderőnemi háborús és nem háborús katonai műveletek során;
- törzstájékoztatók, eligazítások anyagainak elkészítésére, azok irányítására, levezetésére, a tervező-kidolgozó munka irányítására;
- vezetői ismereteik, jártasságuk, valamint szakmai tudásuk birtokában az összhaderőnemi műveletekben résztvevő haderőnemek harcászati alegységei, egységei, valamint az alkalmi harci kötelékek tevékenységének megtervezésére, megszervezésére és folyamatos irányítására;
- az alárendeltek feladatainak megalapozott, előrelátó és a gyakorlatban végrehajtható meghatározására, a végrehajtás koordinálására, a végrehajtók segítségére, valamint hatékony ellenőrzés végrehajtására;
- a feladatok végrehajtása érdekében az együttműködés megszervezésére és folyamatos fenntartására összhaderőnemi háborús és nem háborús műveletek során;
- vezetett katonai szervezetek munkarendjének korszerűsítésére, racionalizálására.

8.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:

- a) általános elvárások:
- a honvédség (a honvédelmi feladatok) iránti elkötelezettség,
  - széles látókör, általános műveltség,
  - alkalmasság az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre,
  - problémafelismerő és -megoldó készség,
  - jó stressztűrő képesség,
  - egészséges életmód, kitűnő fizikai állóképesség,

- b) személyes adottságok:
- kreativitás, rugalmasság, autonómia,
  - intuíció, módszeresség és alaposág,
  - tanulási készség és jó memória,
  - információ feldolgozási képesség,
  - igény a minőségi munkára,
  - igény a vezetői, szakmai és emberi fejlődésre,
  - alkalmazkodóképesség, csapatszellem, kompromisszumkészség,
  - a szakmai továbbképzéshez szükséges pozitív hozzáállás,
  - kezdeményezés, döntéshozatali képesség és személyes felelősségvállalás.
9. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:
- 9.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: 10–20 kredit
filozófia és kultúrtörténet, etika, politikaelmélet jogtudományi ismeretek, NATO, európai uniós tanulmányok, államigazgatási ismeretek, katonai szociológia, vezetéspszichológia-elmélet és tréning, biztonságpolitika, vezetés- és szervezéselmélet.
- 9.2. A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 14–22 kredit
hadművészet története, hadtudományi ismeretek, közgazdaságtan, katonaföldrajz, katonai térképészet és geoinformatika, logisztika, védelmi tervezés, haditechnika, katonai műveletek elmélete és gyakorlata, információs műveletek.
- 9.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei: 28–46 kredit
- differenciált szakmai ismeretek: 18–36 kredit
összhaderőnemi műveletek elmélete és gyakorlata, hadászat, összhaderőnemi hadművelet-elmélet, harcászat, katonai metodika, gyakorlati hadműveleti-harcászati felkészítés, katonai vezetéselmélet és gyakorlat;
  - diplomamunka: 10 kredit.
10. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:
A szakmai gyakorlat időtartamát a felsőoktatási intézmény tanterve határozza meg.
11. Idegennyelvi követelmények:
A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert legalább STANAG 6001. 2.2.2.2. nyelvvizsga szükséges.
12. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:
A hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 20 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben:
- alapozó ismeretek (8 kredit): katonaföldrajzi ismeretek, információs műveletek; vezetés- és szervezéselmélet ismeretkörei; katonapszichológia, katonapedagógia;
  - szakmai ismeretek (12 kredit): hadtudományi alapismeretek, harcászat szakmai ismeretek, katonai műveletek alapjai ismeretek, haditechnika.
- A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 8 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított egy féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

13. KATONAI ÜZEMELTETÉS MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: katonai üzemeltetés (Military Maintenance)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MSc)
  - szakképzettség: okleveles katonai üzemeltető
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Military Maintenance (Technical) Manager
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: katonai

5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
  - 5.1. A teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a katonai üzemeltetés alapképzési szak.
  - 5.2. A bemenethez a 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: a katonai vezetői, a katonai gazdálkodási, had- és biztonságtechnikai mérnöki és a katonai logisztika.
  - 5.3. A 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe: azok a legalább alapfokozatot adó alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
6. A képzési idő félévekben: 2 félév
7. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit
  - 7.1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 22–38 kredit
  - 7.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 22–30 kredit
  - 7.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális száma: 3 kredit
  - 7.4. A diplomamunkához rendelt kreditek száma: 6 kredit
  - 7.5. A gyakorlati ismeretek aránya: az intézményi tanterv szerint legalább 20%
8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja hivatásos állományú tisztek, katonai vezető szakemberek képzése, akik az elsajátított korszerű hadtudományi, vezetés- és szervezéstudományi, társadalomtudományi, természettudományi, műszaki tudományi elméleti és gyakorlati módszertani ismereteik, szakmai képességeik, továbbá az angol nyelv magas szintű ismerete birtokában, békében és háborúban egyaránt képesek szakterületüket magas szinten művelni, a rájuk bízott katonai szervezeteket vezetni, a katonai-szakmai feladataikat maradéktalanul megoldani, beosztásukból eredő köteleiket ellátni. Szakképzettségüknek megfelelően képesek békeidőszakban alegység, egység, parancsnoki, a különböző katonai szervezeteknél szakterület vezetői vagy szaktiszt beosztásokban, valamint a békétámogató és háborús műveletek során az alkalmazott haditechnikai rendszerek üzemeltetéséhez és üzemeltetéséhez kapcsolódó gyakorlati tevékenységek tervezésére, szervezésére és irányítására. A végzett hivatásos állományú tisztek megfelelnek a NATO-ban a katonai vezetők részére előírt feltételeknek, és képesek feladataikat e rendszer keretei között is kiváló minőségben ellátni, valamint felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.
- 8.1. A mesterképzési szakon szerezhető ismeretek
  - társadalomtudományi ismeretek;
  - a szakmához kötődő elméleti és gyakorlati ismeretek;
  - rendszerszervezési ismeretek;
  - katonai vezetői ismeretek;
  - hadműveleti/harcászati katonai szakmai ismeretek;
  - hadtudományi elméleti és gyakorlati szakismeretek;
  - általános és katonai szakterületen alkalmazható vezetéselméleti ismeretek;
  - államigazgatási ismeretek;
  - hazai, nemzetközi közjogi és hadijogi ismeretek;
  - a kutatáshoz és a tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikák, kutatás módszertani ismeretek;
  - a NATO és az Európai Unió szervezési, vezetési filozófiái;
  - a globális társadalmi, politikai és gazdasági folyamatok;
  - az egyenlő esélyű hozzáférés elve és alkalmazásának módszere.
- 8.2. A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:
  - széleskörű általános műveltség és társadalomtudományi ismeretek alapján eligazodásra a nemzetközi, a társadalmi és a politikai eseményekben;
  - komplex katonai műszaki rendszerek és azok alrendszerei működésének magasabb szintű, átfogó tervezésére, szervezésére és irányítására;
  - helyesen értelmezni a modern hadsereg funkcióit, helyét és szerepét a demokratikus társadalmakban;
  - a modern hadsereg magyar és európai értékeinek, hagyományainak képviselésére és tisztelésére;
  - a katonai szövetségi rendszerben a számukra előírt feltételeknek és feladatoknak megfelelni;

- érvényt szerezni a hadviselés nemzetközi egyezményekben rögzített szabályainak a hazai, nemzetközi és szövetségi műveletekben;
- a hivatásos tiszt számára előírt fizikai edzettségi és állóképességi követelmények folyamatos teljesítésére;
- rendszeresített műszaki-technikai és haditechnikai eszközök üzemeltetésének, valamint üzemfenntartásának tervezésére, szervezésére és irányítására;
- komplex haditechnikai híradó, informatikai és információvédelmi rendszerek üzemeltetésének, valamint üzemfenntartásának tervezésére, szervezésére és irányítására;
- az erők megóvásával kapcsolatos feladatok (erők védelme, kockázatelemzés, egyszerűbb és bonyolultabb védelmi tervek összeállítása) rendszerszemléletű tervezésére, szervezésére és irányítására;
- környezettudatos katonai-szakmai tevékenység végzésére;
- munkavédelmi feladatok megoldására;
- az információvédelem és rejtjeltevékenység megismerésére és alkalmazására;
- modern vezetési módszerek és eszközök alkalmazására;
- az összhaderőnemi műveletek, illetve saját tevékenységük törvényi, jogi alapjainak megértésére;
- korszerű hadműveleti és harcászati ismereteik birtokában a kialakult helyzet elemzésére;
- a harcászati-hadműveleti döntések előkészítésére, meghozatalára összhaderőnemi háborús és nem háborús katonai műveletek során;
- vezetői ismereteik, jártasságuk, valamint szakmai tudásuk birtokában a rájuk bízott szervezet tevékenységeinek megtervezésére, megszervezésére és folyamatos irányítására, a szervezet tevékenységében való hatékony részvételre;
- az irányított szervezet munkájának (tevékenységének), gyakorlati problémáinak elemzésére, megoldására, a szervezet munkájának korszerűsítésére;
- az alárendelt tevékenységeinek, feladatainak megalapozott, előrelátó és a gyakorlatban végrehajtható meghatározására, a végrehajtás koordinálására, hatékony ellenőrzésére;
- katonai feladatok végrehajtása érdekében érdemi együttműködésre a fegyveres testületek és más polgári szervek vezetőivel vagy képviselőivel;
- a feladatok végrehajtása érdekében az együttműködés megszervezésére és folyamatos fenntartására összhaderőnemi háborús és nem háborús műveletek során;
- az egyenlő esélyű hozzáférés elvének alkalmazására;

továbbá a választott modulnak megfelelően:

- jármű légi és földi üzemben tartásával kapcsolatos műszaki problémák felismerésére, analizálására, azok megoldásához műszaki és repülésbiztonsági szempontból helyes döntések meghozatalára;
- a repülőműszaki rendszerek üzemben tartásának megszervezésére, irányítására úgy békeidőben, mint háborús tevékenységek során;
- az állami célú és a műveleti repülések nemzeti, nemzetközi és szövetségi eljárások szerinti irányítására és végrehajtására, valamint az irányítói eszközök megbízható és hatékony alkalmazására, célravezetési és légi szállítási feladatok előkészítésére és irányítására;
- rádióelektronikai felderítő és elektronikai hadviselési eszközök, rendszerek üzemeltetésére és harci alkalmazására hazai és a NATO előírásai és eljárásai alapján;
- az információs műveletekben alkalmazható eszközök, eljárások és képességek alkalmazására, az összehangolt információs műveletek megtervezésére, megszervezésére;
- a hazai, NATO és Európai Unió információvédelmi szabályainak és eljárásainak alkalmazására és fejlesztésére;
- a rendszeresített híradó, informatikai, vezetési, vezetésirányítási (C2), információvédelmi eszközök, hálózatok és rendszerek hazai, NATO és az Európai Unió előírásainak megfelelő tervezésére, irányítására és továbbfejlesztésére.

8.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek:

- kreativitás, rugalmasság, autonómia;
- problémafelismerő készség és problémamegoldó képesség;
- intuíció és módszeresség;
- tanulási készség és jó memória;
- széleskörű műveltség;

- belső igényesség;
  - magas szintű stressztűrő képesség;
  - információfeldolgozási képesség;
  - környezettel szembeni érzékenység;
  - elkötelezettség és igény a minőségi munkára;
  - a szakmai továbbképzéshez szükséges pozitív hozzáállás;
  - kezdeményezés, személyes felelősségvállalás, döntéshozatal;
  - alkalmasság az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre, kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására.
9. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:
- 9.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: 22–38 kredit
- természettudományi alapozó ismeretek: 4–8 kredit: alkalmazott matematika, alkalmazott informatika;
  - gazdasági és humán ismeretek: 6–10 kredit: minőségbiztosítás, gazdálkodási és logisztikai ismeretek;
  - katonai ismeretek: 12–20 kredit
katonai vezető ismeretek, konfliktuskezelés.
- 9.2. Szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 22–30 kredit
katonai műszaki rendszerek üzemeltetése, információs műveletek, szakharcászat.
- 9.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei: 4–8 kredit differenciált szakmai ismeretek: 4–8 kredit diplomamunka: 6 kredit.
10. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:
A szakmai gyakorlat csapat gyakorlat, amelynek időtartama a képzés alatt 2 hét. Az intézményen kívül teljesítendő szakmai gyakorlat kritérium-feltétel. A szakmai gyakorlat külső szakmai gyakorló helyen, intézményben vagy erre alkalmas szervezetnél, intézményi gyakorlóhelyen teljesítendő.
11. Idegennyelvi követelmények:
A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből STANAG 6001. 2.2.2.2. nyelvvizsga-bizonyítvány szükséges.
12. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:
A hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 30 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben:
- alapozó ismeretek, legalább 15 kredit: matematika, villamosság, irányítástechnika, szabályozástechnika, közgazdaságtan, logisztika, katonai vezetői ismeretek, üzemeltetés elmélet, jogi ismeretek,
  - szakmai ismeretek, legalább 15 kredit: hadtudományi alapismeretek, harcászat szakmai ismeretek, katonai műveletek alapjai ismeretek, haditechnikai ismeretek, híradó ismeretek, informatikai ismeretek.
- A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 24 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított egy féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

14. KATONAI MŰVELETI LOGISZTIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: katonai műveleti logisztika (Logistics of Military Operations)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
  - végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MSc)
  - szakképzettség: okleveles összhaderőnemi logisztikai vezető
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Joint Logistics Leader
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: katonai
5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
  - 5.1. A teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a katonai logisztika alapképzési szak.
  - 5.2. A bemenethez a 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: a had- és biztonságtechnikai mérnöki, a katonai gazdálkodási, a katonai vezetői és a katonai üzemeltetés alapképzési szakok

- 5.3. A 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alap- vagy mesterfokozatot adó szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
6. A képzési idő félévekben: 2 félév
7. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit
- 7.1. Az alapoó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 8–10 kredit
- 7.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 15–20 kredit
- 7.3. A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma: 20–27 kredit
- 7.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális száma: 3 kredit
- 7.5. A diplomamunkához rendelt kreditek száma: 10 kredit
- 7.6. A gyakorlati ismeretek aránya az intézményi tanterv szerint legalább 30%
8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:
- A képzés célja olyan okleveles összhaderőnemi logisztikai vezetők felkészítése a Magyar Honvédség részére, akik szilárd közszolgálati, hadtörténelmi, harcászati és hadműveleti ismeretek birtokában, a hazai és a nemzetközi katonai logisztikai elmélet és gyakorlat elemzésével, a katonai vezetői ismeretek hadműveleti szintre emelésével képesek szakalegységek és egységek vezetésére, törzskari szervező és döntés előkészítő, valamint vezetői feladatok ellátására nemzeti és többnemzeti csoportosításban egyaránt.
- Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.
- 8.1. A mesterképzési szakon végzettek ismerik:
- a hadműveletek és hadtörténelem elméletét, törvényszerűségeit;
  - a hadművelet logisztikai támogatásának és vezetésének elméleti és gyakorlati kérdéseit;
  - a kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat;
  - a globális társadalmi és gazdasági folyamatokat;
  - a hazai és külföldi civil és katonai logisztikai rendszerek elemzésének, irányításának, ellenőrzésének és működtetésének módszereit.
- 8.2. A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:
- logisztikai alegységek és egységek vezetésére;
  - harcászati és hadműveleti törzsekben törzskari feladatok ellátására, logisztikai döntések előkészítésére, a szaktisztek munkájának koordinálására;
  - a védelmi szférában és a kapcsolódó államigazgatási és katasztrófavédelmi területen a logisztikai feladatok tervezésére, szervezésére és irányítására;
  - többnemzeti logisztikai szervezetek vezetésére;
  - a logisztikai támogatás vezetésére, a vezetési dokumentumok, okmányok kidolgozására, a logisztikai támogató szervezetek feladatának meghatározására, irányítására békében és békétől eltérő időszakban egyaránt;
  - az anyagellátási, fenntartási és közlekedésszervezési feladatok vezetésére minősített időszakban honi területen és többnemzeti kötelékekben műveleti területen;
  - hazai és nemzetközi fórumokon a magyar katonai logisztikai támogató rendszer megfelelő szintű képviselésére;
  - olyan innovatív képességek birtoklására, amelyek lehetővé teszik, hogy a feladatokat tudományos igénygel kezeljék;
  - a haderőnemi és békétámogatói műveleti követelmények változása logisztikai aspektusainak megfogalmazására, és a logisztikai rendszerbe történő rendszerszemléletű integrálásuk lehetőségeinek kidolgozására.
- 8.3. A katonai műveleti logisztika mesterképzési szakon végzett okleveles összhaderőnemi logisztikai vezetők képesek:
- alegységek, egységek vezetésére, törzskari együttműködésre hazai és nemzetközi törzsekben egyaránt;
  - szövetségi rendszerben a katonai középvezetők (törzsek) részére előírt feltételeknek megfelelni, feladataikat e rendszer keretei között ellátni;
  - a megszerzett tudás alkalmazására és gyakorlati hasznosítására, a problémamegoldó technikák használatára;

- a tudományágban megszerzett szakmai tapasztalat ismereti határaiból származó információk, felmerülő új problémák, új jelenségek feldolgozására;
  - megalapozott vélemény, illetve bírálat megfogalmazására, következtetések levonására, döntések meghozatalára;
  - a megoldandó problémák megértésére, megfogalmazására és megoldására, eredeti ötletek felvetésére;
  - önművelésre, önfejlesztésre, az egyéni tudás, ismeret elmélyítésére, bővítésére;
  - át- és továbbképzés után a közszolgálati feladatok ellátására;
  - a haderőfejlesztés haderőnemi koncepciói által meghatározott képességekvetelményekhez igazodva a szakirányú technikai és strukturális biztosítási-támogatási rendszer tervezési, szervezési és végrehajtási feladataiban a vonatkozó mértékben és szinteken részt venni.
- 8.4. A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek:
- vezetői és együttműködési készség;
  - kreativitás, rugalmasság, autonómia;
  - problémafelismerő és -megoldó készség;
  - intuíció és módszeresség;
  - tanulási készség és jó memória;
  - széles műveltség;
  - információ feldolgozási képesség;
  - környezettel szembeni érzékenység;
  - elkötelezettség és igény a minőségi munkára;
  - a szakmai továbbképzéshez szükséges pozitív hozzáállás;
  - kezdeményezés, személyes felelősségvállalás és gyakorlás, döntéshozatal.
9. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:
- 9.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: 8–10 kredit közgazdaságtan-katonai gazdaságtan, katonai műszaki ismeretek, biztonságpolitika, honvédelmi jog, döntépszichológia, katonai műveletek szociológiája, katonai kommunikáció elmélete és gyakorlata.
- 9.2. Szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 15–20 kredit
hadtudományi és hadelméleti ismeretek, katonai műveletek elmélete és gyakorlata, honvédelmi igazgatás, szárazföldi erők műveletei, légierő műveletei, védelemgazdaságtan, döntéselőkészítő módszerek, katonai logisztikai folyamatok.
- 9.3. Differenciált szakmai ismeretek: 30–37 kredit
- kötelezően választható ismeretkörei: 20–27 kredit
logisztikai informatika, logisztikai törzsszolgálat és nemzetközi gyakorlat, szárazföldi és légierő műveleteinek logisztikai támogatása, nem háborús műveletek logisztikai támogatása, összhaderőnemi ellátási lánc, technológiai fejlődés és katonai logisztika, esettanulmányok a katonai logisztikában,
  - diplomamunka: 10 kredit.
10. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:
A szakmai gyakorlat időtartama legalább két hét, amelyet a felsőoktatási intézmény tanterve határoz meg.
11. Idegennyelvi követelmények:
A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert legalább STANAG 6001 2.2.2.2. nyelvvizsga-bizonyítvány szükséges.
12. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:
A hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 30 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben:
- alapozó ismeretek (12 kredit): közszolgálati ismeretek, katonai alapozó ismeretek, természettudományi és társadalomtudományi alapismeretek,
  - szakmai ismeretek (18 kredit): békefenntartói alapismeretek, logisztikai alapismeretek, logisztikai támogatás, katonai szervezetek vezetése, katonai gazdálkodási alapismeretek, katonai közlekedési alapismeretek, műszaki alapismeretek, logisztikai szaktechnikai eszközök, katonai pénzügyek, haditechnikai ismeretek.
- A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 24 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított egy féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

15. KATASZTRÓFAVÉDELEM MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: Katasztrófavédelem (Disaster Management)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése
  - végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MA)
  - szakképzettség: okleveles katasztrófavédelmi vezető
  - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Certified Disaster Manager
3. Képzési terület: államtudományi
4. Az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: rendészeti
5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:
  - 5.1. A bemenethez feltétel nélkül elfogadott alapképzési szakok: katasztrófavédelem alapképzési szak.
  - 5.2. A bemenethez a 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető a védelmi igazgatási, a biztonságtechnikai, a had- és biztonságtechnikai mérnöki, a rendészeti igazgatási (katasztrófavédelmi szakirány) alapképzési szakok, valamint a műszaki tudományi, a jogtudományi, a katonai és rendvédelmi képzési terület és az államtudományi képzési terület alapképzési szakjai.
  - 5.3. A 12. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alap- vagy mesterfokozatot adó szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
6. A képzési idő félévekben: 4 félév
7. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit
  - 7.1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 19–23 kredit
  - 7.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 29–33 kredit
  - 7.3. A differenciált szakmai anyaghoz/szakirányhoz rendelhető kreditek száma: 40–45 kredit
  - 7.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális száma: 6 kredit
  - 7.5. A diplomamunkához rendelt kreditek száma: 20 kredit
  - 7.6. Szakmai gyakorlat: nem képvisel kreditértéket, ez kritériumkövetelmény
  - 7.7. A gyakorlati ismeretek aránya: (az intézményi tanterv szerint legalább) 33–38%
8. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan felsőfokú végzettséggel rendelkező katasztrófavédelmi szakemberek képzése, akik a Belügyminisztériumnál, a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóságnál, a közigazgatási és a gazdasági szerveknél közép- és felsővezető munkakörökben képesek a védelmi feladatok tervezését, szervezését és irányítását eredményesen végrehajtani a polgári védelmi, tűzvédelmi (tűzoltói), iparbiztonsági szakterületeken. Képesek a munkavégzés során fellépő situációk elemzésére, a felmerült problémák rendszerszemléleti alapon történő megoldására.

A differenciált szakmai törzsanyag elsajátítása után alkalmassá válnak szakterületüknek megfelelően kutatási, fejlesztési és tervezési feladatok ellátására, katasztrófavédelmi problémakörök tudományos igényű elemzésére és a következtetések levonására.

Elsajátítják a rendészeti szakvizsga követelményei szerinti ismereteket. Alkalmassá válnak tanulmányaik befejezésével doktori (PhD) képzésben tanulmányaik folytatására.
- 8.1. A mesterképzési szakon végzettek ismerik:
  - a katasztrófavédelmi szervek irányításához és vezetéséhez szükséges jogi ismereteket;
  - a biztonságpolitikát és humánpolitikát;
  - a tervezés és szervezés módszertanát;
  - a vezetéspszichológiai és vezetői kommunikáció ismereteket;
  - a kutatásban és a tudományos munkában alkalmazható problémamegoldó döntés-előkészítő ismereteket;
  - a katasztrófavédelmi szervezési ismereteket;
  - a köz- és védelmi igazgatást;
  - a gazdasági erőforrásokat;
  - az esélyegyenlőséget;
  - a rendészettudományt;
  - a logisztikai ismereteket;

- a nemzetközi segítségnyújtás rendszerét;
  - az iparbiztonság, a polgári védelem, valamint a tűzvédelem és mentésirányítás esettanulmányainak kezelését;
  - az iparbiztonsági, tűzvédelmi és mentésirányítási, valamint katasztrófavédelmi műveleti ismereteket.
- 8.2. A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:
- a veszélyhelyzeti kommunikáció és a vezetés összefüggéseinek felismerésére;
  - döntéshozó és döntés-előkészítő feladatok ellátására;
  - nemzetközi vonatkozású ügyek intézésére;
  - döntési javaslatok kidolgozásához szükséges problémaelemzésre és megoldáselemzésre;
  - konfliktushelyzetek kezelésére, eredményes tárgyalási technikák alkalmazására;
  - irányítói és végrehajtói feladatkörök ellátására;
  - a belügyi szféra körében rendészeti beosztásokban közép- és felső szintű vezetői feladatok ellátására, szakhatósági feladatok irányítására;
  - az iparbiztonság, a polgári védelem, illetve a tűzvédelmi és mentésirányítás szakmai követelményeknek leginkább megfelelő menedzser szemléletű vezetési- és irányítási eszközök használatára, ideértve a korszerű vezetési technikákat és szervezési megoldásokat.
- 8.3. A szakképzettség gyakorlásához szükséges adottságok és készségek:
- kreativitás, rugalmasság,
  - problémafelismerő és problémamegoldó készség,
  - széleskörű műveltség,
  - elkötelezettség az igényes, minőségi munkára,
  - szakmai továbbképzéshez pozitív hozzáállás,
  - kezdeményező készség,
  - jogi ismeretekben készség szinten való jártasság,
  - kezdeményező döntéshozatali képesség, személyes felelősségvállalás,
  - elkötelezettség az élethosszig tartó tanulásra,
  - alkalmasság az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre, kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására.
9. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:
- 9.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök: 19–23 kredit
- információ technológia, humánpolitikai tanulmányok, vezetés- és szervezélmélet módszertana, biztonságpolitika, vezetéspszichológia, vezetői kommunikáció, kockázat és következményelemzés, katasztrófavédelmi gazdasági erőforrások.
- 9.2. A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 29–33 kredit
- meteorológia és klimatológia, katasztrófavédelem jogi rendszere, katasztrófavédelem szervezése 1–2., köz- és védelmi igazgatás, vezetői tréning, hatósági együttműködés, közigazgatási esettanulmányok, szabadon választható: esélyegyenlőség.
- 9.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei.
- differenciált szakmai ismeretek 40–45 kredit
  - veszélyes létesítmények, iparbiztonság 1–2., iparbiztonsági események kezelése, katasztrófavédelmi egészségügyi biztosítás, tűzvédelem és mentésirányítás 1–2., tűzvédelmi esettanulmányok, katasztrófavédelmi logisztika, polgárvédelmi műveletek 1–2., nemzetközi segítségnyújtás rendszere szabadon választható: rendészettudomány elmélete vagy tudományos kutatás módszertana;
  - diplomamunka: 20 kredit.
10. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:
- Az oklevél megszerzésének feltétele 2 hét (60 óra) szakmai gyakorlat teljesítése, amelyre a második félévben kerül sor. A szakmai gyakorlatot a hallgató által választott, a diplomamunkára való felkészülést szolgáló szakterületen kell eltölteni.
11. Idegennyelvi követelmények:
- A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unióban hivatalos nyelvek egyikéből vagy ukrán, szerb, beás, lovári, orosz, illetve kínai nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

**A Kormány 284/2016. (IX. 21.) Korm. rendelete
a Nemzeti Kommunikációs Hivatalról és a kormányzati kommunikációs beszerzések központosított
közbeszerzési rendszeréről szóló 247/2014. (X. 1.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 198. § (1) bekezdés 7. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A Nemzeti Kommunikációs Hivatalról és a kormányzati kommunikációs beszerzések központosított közbeszerzési rendszeréről szóló 247/2014. (X. 1.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A kormányzati kommunikációs feladatok ellátását biztosító kommunikációs szolgáltatások beszerzése során e rendelet előírásai szerint köteles eljárni)
„c) a Magyar Nemzeti Bank, illetve a Magyar Nemzeti Banknak a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 8:2. §-a szerinti többségi befolyása alatt álló gazdasági társaság kivételével azon állami tulajdonú gazdasági társaság, amelyben az állam a Ptk. 8:2. §-a szerinti többségi befolyást gyakorol, valamint”
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 285/2016. (IX. 21.) Korm. rendelete
a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében megvalósuló egyes vízgazdálkodási
célú beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt
jelentőségű üggyé nyilvánításáról**

A Kormány a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (5) bekezdés a), e) és f) pontjában, a 3. § a) pontja tekintetében az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (1) bekezdés 16. pont 16.2. alpontjában és 17. pontjában, a 3. § b) és c) pontja tekintetében a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (1) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A Kormány nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánítja az 1. mellékletben felsorolt, a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében megvalósuló vízgazdálkodási célú projektekkel (a továbbiakban: beruházások) összefüggő, a 2. mellékletben meghatározott közigazgatási hatósági ügyeket.
(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a beruházásokkal összefüggőnek kell tekinteni mindazokat a közigazgatási hatósági ügyeket, amelyek
a) a beruházások megvalósításához, használatbavételéhez és üzemeltetésének beindításához, valamint
b) a beruházásokhoz közvetlenül kapcsolódó útépitési, közmű-csatlakozási és -fejlesztési munkák megvalósításához szükségesek.
- 2. §** (1) Az ügyfélnek az eljárás megindítása előtt benyújtott kérelmére az 1. § (1) bekezdése szerinti közigazgatási hatósági ügyekben a szakhatóság – a hatóság határozatának meghozataláig felhasználható – előzetes szakhatósági állásfoglalást ad ki azzal, hogy a kérelemhez benyújtott előzetes szakhatósági hozzájárulást a hatóság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 44. § (8) bekezdése szerint használja fel.
(2) Az 1. § (1) bekezdése szerinti közigazgatási hatósági eljárásokban a szakhatósági eljárásra vonatkozó ügyintézési határidő – a környezetvédelmi és természetvédelmi szakhatósági állásfoglalásának kiadása kivételével, illetve ha jogszabály rövidebbet nem állapít meg – tíz nap.

- (3) Az 1. § (1) bekezdése szerinti közigazgatási hatósági eljárásokra vonatkozó ügyintézési határidő – a környezeti hatásvizsgálati eljárás és a természetvédelmi hatósági engedélyezési eljárás kivételével, illetve ha jogszabály rövidebbet nem állapít meg – huszonegy nap.
- (4) Az 1. § (1) bekezdése szerinti közigazgatási hatósági ügyekben hozott döntés fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

3. § A beruházásokkal összefüggésben

- a) építészeti-műszaki tervtanácsí véleményt nem kell beszerezni,
- b) településképi véleményezési eljárást nem kell lefolytatni és
- c) településképi bejelentési eljárásnak nincs helye.

4. § Ez a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

5. § E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépésekor folyamatban lévő közigazgatási hatósági ügyekben is alkalmazni kell.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 285/2016. (IX. 21.) Korm. rendelethez

A beruházások és az általuk érintett települések

	A	B	C	D
1.	Beruházás azonosító száma	Beruházás címe	Beruházás tartalma	Beruházással érintett települések
2.	KEHOP-1.3.0-15-2015-00004	Tárgazdálkodási infrastruktúra fejlesztése a Beregben és benne a Beregi árvízszint-csökkentő tározó területén	A beruházás keretében 1. a Tisza 706,94 és 715,45 folyókilométer-szelvényeiben ideiglenes szivattyúállások kialakítása, tiszai vízpótlás biztosítása, 2. a belvizek mélyebb területre való juttatása és a holtágak vízpótlása céljából vízkormányzó, vízvisszatartó műtárgyak építése, 3. depóniamagasítás, 4. anyagnyerőhely rendezése, vizes élőhelyé alakítása, 5. a meglévő tározó rendszer összehangolása a projektben tervezett fejlesztésekkel, 6. csatornák rekonstrukciója, műtárgy-rekonstrukció, 7. vízpótló csatornák építése, 8. monitoring és üzemirányítási rendszer kialakítása valósul meg.	Gulács, Tivadar, Jánd, Tákos, Csaroda, Márokpapi, Tarpa, Hetefejércse, Beregsurány, Beregdaróc, Gelénes, Vámosatya, Barabás, Tiszaszalka, Tiszavid, Tiszaadony, Tiszakerecseny, Mátyus, Lónya, Vásárosnamény-Gergelyugornya
3.	KEHOP-1.4.0-15-2015-00008	Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csökkentése a Közép-Tiszán a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén	A beruházás keretében 1. a Zagyva mentén Zagyvarékas térségében, és a Tisza mentén Tiszaújszász térségében töltésfejlesztés, 2. védvonalat keresztező műtárgyak előírás szerinti átépítése, rekonstrukciója, 3. új műtárgyak építése, 4. a töltéskoronán útburkolat építése, 5. partbiztosítás, 6. fenntartó géplánc beszerzése, 7. érintett gátórházak és védelmi központok felújítása, 8. új milléri védelmi központ építése, 9. árvízvédelmi gyakorlóálya létesítése, 10. vízhozam-méréshez szükséges eszközök beszerzése valósul meg.	Szolnok, Szászberek, Tiszaújszász, Zagyvarékas

4.	KEHOP-1.4.0-15-2015-00010	Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csökkentése a Közép-Tiszán az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság területén	A beruházás keretében 1. a Csincse bal part 0+000–2+716 töltéskilométer között, a Rima bal part 3+125–4+150 töltéskilométer között, és a Rima jobb part 3+200–7+955 töltéskilométer között töltésfejlesztés, 2. a Rima jobb parti töltés 3+211 és 7+432 töltéskilométer-szelvényeiben lévő csappantyús átereszek átépítése, 3. négyesi gátórház, műszaki pihenő és raktár átépítése valósul meg.	Négyes, Borsodivánka
5.	KEHOP-1.4.0-15-2015-00009	Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság működési területén	A beruházás keretében 1. a Hatvan, Zagyvaszántó és Lőrinci településeket védő töltésszakaszokat érintően töltésfejlesztés, 2. keresztező műtárgyak szükség szerinti átépítése, 3. apci vízhozam mérő műtárgy kialakítása (Zagyva folyó 119,200 folyókilométer), 4. örtelepek rekonstrukciója valósul meg.	Zagyvaszántó, Lőrinci, Hatvan
6.	KEHOP-1.4.0-15-2015-00007	Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csökkentése az Alsó-Tiszán	A beruházás keretében 1. a Dongéri-főcsatornán árvízkapu építése, 2. a Tisza bal part 52+047–7+489 töltéskilométer között, és a Hármaskörös bal part 0+000–4+342 töltéskilométer között töltésfejlesztés, 3. a Sámson-Apátfalvi-főcsatornán árvízkapu építése valósul meg.	Baks, Szentes, Apátfalva, Mindszent, Szegvár
7.	KEHOP-1.4.0-15-2016-00012	Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csökkentése a Körösökön	A beruházás keretében 1. töltésfejlesztés a 61+220 – 66+000 tkm között, útburkolat a 60+700-66+000 tkm szelvények között, 2. szócózugi gátörtelep bekötőútjának felújítása a töltéslőtéren a 67+452–68+302 töltéskilométer-szelvények között, 3. szófi-majori gátórház bekötőútjának felújítása 2500 méteren, 4. peresi gátörtelep felújítása, 5. szócózugi és csergettyői géptelephez ivóvízvezeték kiépítése a közmű hálózatról, 6. töltéstartozékok (szelvénykövek, V.O. kövek, sorompók, jelzőtáblák) cseréje valósul meg.	Gyomaendrőd, Mezőtúr
8.	KEHOP-1.4.0-15-2016-00011	VTT Felső-Tisza árvízvédelmi rendszerének kiépítése, Tisza-Túr tározó	A beruházás keretében 1. a Tisza-Túr tározó kialakítása a 491. számú főút északnyugati oldalán, 2. az árapasztó tározó töltéseinek létrehozása korona burkolattal, töltéstartozékokkal, 3. tározó beeresztő műtárgy kialakítása, 4. tározó vízleeresztő műtárgy kialakítása, 5. az árapasztó tározóhoz kapcsolódó belvízi létesítmények kialakítása, 6. meglévő állami és társulati kezelésű csatornák rekonstrukciója, 7. Tisza-Túr-közi vízgazdálkodási fejlesztések végrehajtása, 8. hírközlés, vízrajzi monitoring fejlesztés, 9. magaséptítményi rekonstrukció, 10. eszközbeszerzés valósul meg.	Milota, Tiszacsécse, Tiszabecs, Tiszakóród, Sonkád

9.	KEHOP-1.4.0-15-2016-00013	VTT Közép-tiszai tározó kiépítése, Inérhádi tározó	<p>A beruházás keretében</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inérhádi tározó kialakítása, 2. a töltéskoronán a teljes hosszban 3 méter szélességű, aszfaltozott üzemi út, 3. a hullámsávnak erősen kitett rézsűfelületek védelmére hullámvédő erdősáv kialakítása, 4. a tározó víztelenítésének döntő része az építendő nagykapacitású szegmenstáblás műtárgyon át, 5. a meglévő és jelenleg is használatban lévő csatornák zavartalan működésének biztosításához a szükséges helyszíneken zsilipes műtárgy létesítése, 6. az Inérhádi-főcsatorna többletvizeinek kivezetése érdekében a szivattyútelep átépítése a tározótér déli oldalán, a Sajó bal parti töltésénél (0+500 töltéskilométer), 7. a Takta bal parti töltésében beeresztő műtárgy létesítése, 8. a szivattyútelep rekonstrukciója az elöregedett szivattyúegységek miatt, 9. a tartós üzemeléshez a gépek cseréje és a kapcsolódó felújítások elvégzése, gépház felújítása, mozgógereb beépítése, az Inérhádi-főcsatorna szivattyútelepre és gravitációs zsiliphez vezető szakaszának rekonstrukciója (burkolat átépítése) és a meglévő gravitációs zsilip helyett új, az árvízi biztonsági követelményeknek megfelelő zsilip építése, 10. a tározó területén és annak mentén található örtelepek (kesznyéti, inérhádi, tiszadobi és tiszalúci) bevédése, átépítése, szükség szerinti kiváltása valósul meg. 	Kesznyéten, Tiszadob, Tiszalúc, Tiszaújváros
10.	KEHOP-1.3.0-15-2016-00015	Velencei-tavi partfal komplex, fenntartható rehabilitációja	<p>A beruházás keretében</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. partvédőmű építése, 2. vízfolyások és vízminőségi hordalékfogó tározók rendezése, 3. mederkotrás és zagytér építése, 4. partvédőmű rekonstrukció, 5. ívóhelyek, halbölcsők kialakítása valósul meg. 	Agárd, Gárdonyi, Pákozd, Sukoró, Velence
11.	KEHOP-1.3.0-15-2016-00011	Belvízi szivattyútelepek fejlesztése és rekonstrukciója	<p>A beruházás keretében</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. szivattyútelepek gépészeti és építészeti rekonstrukciója, 2. uszadék-eltávolítási problémák megoldására, a megvalósulási helyszín környéki mezőgazdasági területekről a belvizek levezetésének javítására, a levezető csatorna-meder vízszállító képességének javítására új, automata működésű gerebek beépítése valósul meg. 	Békés, Esztergályhorváti, Balatonboglár, Árpás, Baja, Soltszentimre, Prügy, Felsőberekci, Győrtelek, Nagyecsed, Olcsva, Makád, Biharnagybajom, Ecsefalva, Egyek, Folyás, Hajdúnánás, Püspökladány, Szeghalom, Szerep, Tiszacsege, Tiszadob, Tiszaeszlár, Tiszagyulaháza, Újtikos

12.	KEHOP-1.3.0-15-2016-00010	Belvízcsatornák fejlesztése és rekonstrukciója	<p>A beruházás keretében</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. a vízpótlás és vízelvezető rendszer elemeinek fejlesztésével és rekonstrukciójával, valamint új vízpótló útvonalak létesítésével – a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Víz Keretirányelv) előírásainak megfelelően a jó állapot, illetve a jó ökológiai állapot létrehozása, a degradált állapot megszüntetése, 2. a vízrendszerek természetes folyásirányának visszaállítása, megfelelő minőségű és mennyiségű vízpótlás biztosítása, 3. a vízelvezető rendszer elemeinek fejlesztésével, rekonstrukciójával és a tározási feltételek megteremtésével a belvízi kockázat csökkentése, 4. az öntözés-fejlesztési célkitűzések jó vízminőségű vízpótlása a rehabilitációval a vízterekben, 5. a Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási tervében megfogalmazott felszín alatti vízkészletek védelme a folyók vízkészletére alapozott felszíni vízkészletek igénybevételével valósul meg. 	<p>Zalavár, Esztergályhorváti, Sávoly, Főnyed, Balatonszentgyörgy, Keszthely, Árpás, Bágyszlovát, Bodonhely, Börcs, Enese, Ikrény, Kóny, Rábacsécsény, Rábapatoná, Karcag, Kunmadaras, Kunhegyes, Abádszalók, Tiszaderzs, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős, Tiszaörs, Tiszaigar, Tiszabura, Tiszafüred, Tomajmonostora, Hejőpapi, Hejőbába, Nemesbikk, Hejőkürt, Kemece, Nyírtura, Nyírpazony, Nyíregyháza, Nagykálló, Biri, Balkány, Szakoly, Nyírmihálydi, Nyírgelse, Hódmezővásárhely, Algyő, Bihartorda, Debrecen, Derecske, Ecsefalva, Folyás, Hajdúsámon, Hajdúszoboszló, Hajdúszovát, Hortobágy, Kaba, Mikepércs, Nádudvar, Nagyhegyes, Polgár, Püspökladány, Sáránd, Sárrétudvari, Szerep, Tetétlen, Tiszacsege, Tiszadob, Tiszagyulaháza, Újtikos</p>
13.	KEHOP-1.3.0-15-2015-00007	Balaton levezető rendszerének korszerűsítése	<p>A beruházás keretében</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. a Balaton és a parti zóna védelméről, valamint az ezeken folytatott nádgazdálkodás szabályairól szóló 22/1998. (II. 13.) Korm. rendelet értelmében 5 évente elvégzendő nádminősítés befejezése, 2. 3 db nagyműtárgy létesítése, 3. a Sió-csatorna magassági hiányos árvízvédelmi töltésrendszerének rendezése 22 630 folyóméter hosszon, 4. a Sió-csatorna árvízvédelmi töltésének áthelyezése 11 270 folyóméter hosszon, 5. a Sió-csatorna mentén lévő, kimerült magasságú magas partok rendezése 23 600 folyóméter hosszon, 6. 13 db kardinális hajózási jel, valamint 3 db különálló veszélyes helyet kijelölő hajózási jel telepítése valósul meg. 	<p>Siófok, Balatonkiliti, Ádánd, Harc, Kölesd, Mezőkomárom, Ozora, Pálfa, Sárszentlőrinc, Siójut, Simontornya, Sióagárd, Szabadhidvég, Szekszárd</p>
14.	KEHOP-1.5.0-15-2016-0007	Záportározók építése a Baranya csatorna vízgyűjtőjén	<p>A beruházás keretében komplex hasznosítású tározó épül a Baranya csatorna baloldali völgyében hosszított kialakítással, amelynek célja az árvízi biztonság növelése, a víztartalékolás és öntözővíz biztosítása.</p>	<p>Magyarhertelend, Magyarszék</p>

15.	KEHOP-1.5.0-15-2015-00003	Záportározó építési program – Vas és Zala megye	A beruházás átfogó célja a dombvidéki vízgazdálkodás feltételeinek javítása a helyi igényeknek és adottságoknak megfelelően. Ennek keretében elsődleges cél a dombvidéki területeken a csapadékvíz helyben tartása, a felszíni vízlevezetés, lefolyás lassítása, a dombvidéki kisvízfolyások vízhozamának egyenletesebbé tétele a hasznosítási lehetőségek együttes megteremtésével. A beruházás célja továbbá a völgyfenéki települések árvízi biztonságának növelése, a víz okozta károk megelőzése, illetve csökkentése záportározókkal a tapasztalt helyi vízkár események figyelembevételével.	Kőszegdoroszló, Ják, Rábagyarmat, Rönök, Szakonyfalu, Zalatárnok, Murarátka
16.	KEHOP-1.5.0-15-2015-00001	Séd-Nádor-Gaja vízrendszer rehabilitációja I. ütem	A beruházás keretében a Fehérvárcsurgói-tározó kapacitás bővítése: völgyzárógát átépítése, keresztöltés építése, oldaltöltés átépítése, fenékszigetelés bővítése, fenékleürítő műtárgy átépítése, vízlebocsátó műtárgy átépítése, vészárpasztó átépítése, tározótér rendezése, erdei út megemlése, partvédelem kialakítása, Gaja ősmeder kiépítése, Gaja VII. bukó átépítése, gátórház felújítása és korszerűsítése, a tározó kapacitásbővítéséhez kapcsolódó monitoring és üzemirányítási rendszer kialakítása valósul meg.	Fehérvárcsurgó, Kincsesbánya, Bakonyháza
17.	KEHOP-1.3.0-15-2015-00008	Jászsági vízgazdálkodási rendszer rekonstrukciója I. ütem	A beruházás keretében 1. töltésfejlesztés, 2. töltésállékonyság helyreállítása és növelése, szivárgási veszteségek csökkentése, 3. burkolatépítés a töltéskoronán, 4. töltéstartozékok pótlása, 5. csatornakotrás, 6. mederprofil stabilizálás, 7. övcsatornák rekonstrukciója, 8. műtárgyfejlesztés, műtárgy rekonstrukció, 9. eszközbeszerzés, 10. segédberendezések beszerzése, kiépítése, 11. üzemirányítási rendszer létrehozása, monitoring kutak létesítése valósul meg.	Kisköre, Pély, Tiszasüly
18.	KEHOP-1.5.0-15-2016-00006	Váli-völgy vízrendezési feladatai	A beruházás keretében 1. mederrendezés, 2. fenntartó utak kialakítása, 3. műtárgy rekonstrukció, műtárgyépítés, 4. mederben lévő műtárgyak rekonstrukciója, 5. oldalműtárgyak rekonstrukciója, 6. új műtárgyak építése, 7. hidak rekonstrukciója, új híd építése, 8. tározók építése, 9. vizes élőhely rendszer kialakítása, 10. erózió elleni védelem, 11. növényzettelépítés, parti zonáció helyreállítása, 12. monitoring rendszer fejlesztése valósul meg.	Baracska, Besnyő, Kajászó, Ercsi, Alcsútdoboz, Felcsút, Óbarok, Vál, Tabajd, Csabdi, Mátyás, Gyúró, Martonvásár
19.	KEHOP-1.4.0-15-2015-00003	VTT Hullámtér rendezése az Alsó-Tiszán	A beruházás keretében a Tiszán új partbiztosítások építése és meglévő partbiztosítások megerősítése, valamint a Maros folyón a ferencszállási kanyarulat rendezése a kanyarulat átvágásával, kisvízi mederrézsű biztosításának helyreállítása, középvízi mederrézsű biztosításának kiépítése, vízdali töltérszű biztosítása valósul meg.	Ferencszállás, Maroslele, Klárafalva, Algyő, Baks, Makó, Hódmezővásárhely, Szentes

20.	KEHOP-1.3.0-15-2016-00013	Felső-dunai mellékág-rendszerek árvízvédelme és vízpótlása I. ütem.	A beruházás célja a Felső-Duna (1850–1809 folyókilométer) árvízlevezető képességének javítása, a korábban csak ideiglenes jelleggel megépített szigetközi hullámtéri vízpótló-rendszer létesítményeinek hosszú időtávra is megfelelő átalakítása, fejlesztése, amelynek során biztosítani kell a Duna folyam főmeder és a mellékágrendszerek ökológiai kapcsolatának a javítását is.	Rajka, Dunakiliti, Dunasziget, Kisbodak, Dunaremete, Lipót, Ásványráró
21.	KEHOP-1.4.0-15-2016-00014	VTT Hullámtér rendezése a Közép-Tiszán	A beruházás keretében 1. árvédelmi töltések áthelyezése Tiszapüspökinél és Martfűnél, a Vezsenyi-kanyar rendezésének részeként, 2. a vezsenyi és tiszajenői nyárigátak rendezése, 3. a Vezsenyi-rév és a Tiszaugy-híd környezetében művelési ágváltással járó beavatkozások a hullámtéren, valamint árapasztó vápák kialakítása valósul meg.	Martfű, Szolnok, Tiszajenő, Tiszaug, Tiszaföldvár, Vezseny, Besenyszög
22.	KEHOP-1.4.0-15-2016-00018	Rába-völgy projekt, a térség árvízvédelmének kiépítése	A projekt célja a Rába-völgyi komplex vízgazdálkodási fejlesztések egy összehangolt, elfogadott fejlesztési koncepciójának a kidolgozása, amely illeszkedik a Víz Keretirányelvhez, az árvízi kockázatok felméréséről értékeléséről és kezeléséről szóló, 2007. október 23-i 2007/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvhez és a Nemzeti Környezetvédelmi Programhoz. Az árvízi kockázat mérséklése érdekében a tervezett beavatkozások biztosítják a meglévő árvízvédelmi szakaszok egyenszilárdságának megteremtését a jogszabályi előírások mértékéig, a védművek előírás szerinti kiépítését, a műtárgyak fejlesztését, és a medrek vízlevezető képességének javítását az ökológiai szempontokat figyelembe véve. Az árvízvédelmi beavatkozások tartalmazzák árvízvédelmi támfalmagasítást, töltésfejlesztést (magasítást és megerősítést), töltés-áthelyezést, és a hullámtér áteresztőképességének javítását.	Sárvár, Körmend, Szentgotthárd, Vasszentmihály, Csákánydoroszló, Csörötnek, Rábagyarmat, Ikervár, Vasvár, Sótóny, Molnasszecsőd, Ostffyasszonyfa, Csöngye, Kenyeri, Pápc, Kemenesszentpéter, Marcaltó, Győr
23.	KEHOP-1.4.0-15-2016-00015	Esztergom árvízvédelmének fejlesztése I. ütem	A beruházás a Duna jobb parti 01.14 Tát-Esztergomi árvízvédelmi öblözetben található 01.01 Tát-Esztergomi árvízvédelmi szakasz Esztergom Város árvízvédelmét ellátó védműrendszerének (Esztergomi gátörjárás) újragondolását és a meghatározott irányok mentén történő fejlesztését tűzi ki célul. A tervezett fejlesztés során a védvonal a jogszabályban meghatározott biztonsági szintek elérésével valósul meg az árvízi kockázatkezelési, nagyvízi mederkezelési, ökológiai és a Víz Keretirányelv céljaival összehangolt módon.	Esztergom
24.	KEHOP-1.5.0-15-2016-00008	Szombathely és a környező települések árvízi védelmét szolgáló dozmati víztározó megépítése	A beruházás elsődleges célja a dombvidéki területeken a csapadékvíz helyben tartása, a felszíni vízlevezetés, lefolyás lassítása, a dombvidéki kisvízfolyások vízhozamának egyenletesebbé tétele a hasznosítási lehetőségek együttes megteremtésével. További cél a völgyfenéki települések árvízi biztonságának növelése, víz okozta károk megelőzése, csökkentése a Szombathely és a környező települések árvízi védelmét szolgáló dozmati víztározó építésével és az Arany patak 0+000–13+050 kilométerszelvények közötti szakaszának mederrendezésével.	Szombathely, Sé, Torony, Dozmat, Bucsú, Sorkikápolna, Sorkifalud, Zsenyke

25.	KEHOP-1.4.0-15-2015-00006	Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csökkentése Felső-Tisza, Tivadari híd feletti szakasza	<p>1. Az árvízvédelmi töltésfejlesztések helyszínei:</p> <p>a) Tisza bal parti töltés 143+258–159+382 töltéskilométer,</p> <p>b) Batár bal parti töltés 0+000–6+140 töltéskilométer.</p> <p>2. A folyószabályozási művek rekonstrukciós munkái, partbiztosítás:</p> <p>a) Milota-alsó partbiztosítás (732,00–734,40 folyókilométer),</p> <p>b) Milota-középső partbiztosítás (736,10–737,58 folyókilométer),</p> <p>c) Milota-felső partbiztosítás (739,00–741,50 folyókilométer),</p> <p>d) tiszabecsi partbiztosítás (744,14–744,83 folyókilométer).</p> <p>3. Magasépítési, rekonstrukciós munkák</p> <p>a) tiszabecsi gátörtelep és védelmi központ korszerűsítése,</p> <p>b) uszkai gátórház korszerűsítése.</p> <p>4. Műtárgy-rekonstrukciós munkák</p> <p>a) kőröspataki zsilip átépítése,</p> <p>b) Dohorna-zsilip átépítése,</p> <p>c) községi lecsapoló zsilip átépítése,</p> <p>d) Palád-csécsei zsilip átépítése,</p> <p>e) dögtéri zsilip átépítése.</p>	Tiszakóród, Tiszacsécse, Milota, Tiszabecs, Uszka, Magosliget
26.	KEHOP-1.4.0-15-2015-00005	Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csökkentése Felső-Tisza, Tivadari híd térsége	<p>1. Az árvízvédelmi töltésfejlesztések helyszínei:</p> <p>a) Tisza bal parti 130+681–122+900 töltéskilométer-szelvény között a töltés,</p> <p>b) Tisza jobb parti 52+000–54+292 töltéskilométer-szelvény között a töltés.</p> <p>2. A folyószabályozási művek rekonstrukciós munkái, partbiztosítás</p> <p>a) tivadari partbiztosítás (705,8–707 folyókilométer),</p> <p>b) kisari partbiztosítás (705 folyókilométer környezete),</p> <p>c) tivadari híd alatti part (703,8–704,85 folyókilométer),</p> <p>d) kisari középső part (702,4–703,8 folyókilométer).</p> <p>3. Gátörtelepek rekonstrukciós helyszínei és új raktár kialakítások helyszínei</p> <p>a) Tivadar,</p> <p>b) Kisar.</p>	Kisar, Tivadar, Nagyar, Gulács, Tarpa

2. melléklet a 285/2016. (IX. 21.) Korm. rendelethez

A beruházásokkal összefüggő, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánított közigazgatási hatósági ügyek

1. vízügyi és vízvédelmi hatósági engedélyezési eljárások,
2. környezetvédelmi hatósági eljárások,
3. természetvédelmi hatósági eljárások,
4. területrendezési hatósági eljárások,
5. általános építésügyi hatósági engedélyezési, egyszerű bejelentési és tudomásulvételi eljárások,
6. örökségvédelmi hatósági engedélyezési és tudomásulvételi eljárások,
7. útügyi hatósági eljárások,
8. az ágazati jogszabály alapján a fővárosi és megyei kormányhivatalok műszaki biztonsági hatósági feladat- és hatáskörébe tartozó sajátos építményfajtákra vonatkozó építésügyi hatósági engedélyezési eljárások,
9. hírközlési hatósági eljárások,
10. telekalakításra irányuló hatósági eljárások,
11. ingatlan-nyilvántartással összefüggő hatósági eljárások,

12. földmérési hatósági eljárások,
13. termőfölddel összefüggő engedélyezésre irányuló hatósági eljárások,
14. talajvédelmi engedélyezésre irányuló hatósági eljárások,
15. erdővédelmi hatósági eljárások,
16. tűzvédelmi hatósági eljárások,
17. műszaki biztonsági hatósági engedélyezési eljárások,
18. közegészségügyi hatósági eljárások,
19. az 1–18. pontokban felsorolt ügyfajtákban kiadott hatósági döntések módosítására irányuló hatósági eljárások.

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi miniszter 65/2016. (IX. 21.) FM rendelete a földművelésügyi miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó, egyes agrárágazati tárgyú támogatásokat szabályozó rendeletek módosításáról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (5) bekezdésében,

a 4. alcím tekintetében a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés a)–d), j) és k) pontjában,

a 6., 7. és 10. alcím tekintetében a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdés a) pontjában

kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 65. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – az 1–3. és az 5–10. alcím tekintetében a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 4. § 7. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró Miniszterelnökséget vezető miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. Az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet módosítása

1. § Az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet [a továbbiakban: 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet] 2. §-a a következő h) és i) ponttal egészül ki:

(E rendelet alkalmazásában:)

„h) *vágóhíd*: az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 1. számú mellékletének 1. pont 16. alpontja alapján olyan állatok levágására és zsigerelésére szolgáló létesítmény, amelyek húsát emberi fogyasztásra szánják, és az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 35. § (1) bekezdése szerinti engedéllyel rendelkező létesítmény;

i) *vemhes üsző*: tejhasznú vagy kettőshasznú fajtához tartozó, legalább huszonnégy hónapos, vemhes, nőivarú szarvasmarha.”

2. § (1) A 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet 6. § (3a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3a) Sertés állatfaj (tenyészkoca) kivételével az engedélyesnek az 1. számú mellékletben C001 technikai kóddal jelölt kapcsolódó állat-egészségügyi szolgáltatás igényléséhez baromfi állatfaj esetében az 5. számú melléklet, szarvasmarha állatfaj esetében a 6. számú melléklet szerinti adattartalmú, az MVH által rendszeresített és az MVH honlapján közzétett nyilatkozat eredeti példányát kell csatolnia. Az MVH az 5. és a 6. számú mellékletben feltüntetett adatokat a Baromfi Információs Rendszer (a továbbiakban: BIR), az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer (a továbbiakban: ENAR), illetve a Tenyészet Információs Rendszer (a továbbiakban: TIR) alapján ellenőrzi. Eltérés esetén az MVH a BIR-ben, az ENAR-ban és a TIR-ben szereplő adatok alapján hozza meg a döntését.”

(2) A 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet 6. §-a a következő (3c) bekezdéssel egészül ki:

„(3c) A vemhes üsző egyed vonatkozásában az 1. számú mellékletben C001 technikai kóddal jelölt kapcsolódó állat-egészségügyi szolgáltatás első alkalommal történő igénylésekor az engedélyesnek az egyed három hónapos vemhességéről és a tejhasznú hasznosításáról szóló, kezelő állatorvos által kiállított igazolást kell csatolnia, amely tartalmazza az egyed ENAR azonosítóját.”

3. § (1) A 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet 7. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A 2016. évben rendelkezésre álló keret összege 9000 millió forint, amelyből 2500 millió forint a baromfi ágazatban, 6500 millió forint az egyéb állattenyésztési ágazatban kerül felhasználásra. Ha a baromfi ágazatban vagy az egyéb állattenyésztési ágazatban a jóváhagyott támogatás mértéke meghaladja az adott ágazatra a 2016. évben

rendelkezésre álló keretből felhasználható összeget, akkor a 2016. évben elvégzett szolgáltatásokra vonatkozóan benyújtott támogatási kérelmekben foglalt jogos igények a másik ágazatban felhasználható keret terhére is teljesíthetők. A 2016. évben rendelkezésre álló keret terhére a 2016. évben elvégzett szolgáltatásokra benyújtott támogatási kérelmekben foglalt jogos igények és a 2015. évben elvégzett szolgáltatásokra vonatkozóan benyújtott támogatási kérelmekben foglalt, de még ki nem fizetett jogos igények teljesíthetők.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott keretek 50%-os kihasználtságáról és minden további 10%-os mértékű felhasználásáról az MVH köteles a minisztert és a NÉBIH elnökét is tájékoztatni. A miniszter a keretek várható kimerüléséről közleményt ad ki."

- (2) A 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet 7. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A 2017. évben rendelkezésre álló keret összege 10500 millió forint, amelyből 2500 millió forint a baromfi ágazatban, 6500 millió forint az egyéb állattenyésztési ágazatban, 1500 millió forint pedig vemhes üszők állat-egészségügyi szolgáltatására, gyógykezelésére és immunizálására kerülhet felhasználásra. Ha a baromfi ágazatban vagy az egyéb állattenyésztési ágazatban jóváhagyott támogatás mértéke meghaladja az adott ágazatra a 2017. évben rendelkezésre álló keretből felhasználható összeget, akkor a 2016. évben elvégzett szolgáltatásokra vonatkozóan benyújtott támogatási kérelmekben foglalt jogos igények a másik ágazatokban felhasználható keretek terhére is teljesíthetők. E keretek terhére a 2017. évben elvégzett szolgáltatásokra benyújtott támogatási kérelmekben foglalt jogos igények és a 2016. évben elvégzett szolgáltatásokra vonatkozóan benyújtott támogatási kérelmekben foglalt, de még ki nem fizetett jogos igények teljesíthetők."

- 4. §** A 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet a következő 17. §-sal egészül ki:

„17. § E rendeletnek a földművelésügyi miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó, egyes agrárágazati tárgyú támogatásokat szabályozó rendeletek módosításáról szóló 65/2016. (IX. 21.) FM rendelettel [a továbbiakban: 65/2016. (IX. 21.) FM rendelet] megállapított 7. § (2) és (3) bekezdését, valamint 1. számú mellékletét a 65/2016. (IX. 21.) FM rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell."

- 5. §** A 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet 1. számú melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

2. Az Agrár Széchenyi Kártya Konstrukciók keretében nyújtott de minimis támogatásokról szóló 39/2011. (V. 18.) VM rendelet módosítása

- 6. §** (1) Az Agrár Széchenyi Kártya Konstrukciók keretében nyújtott de minimis támogatásokról szóló 39/2011. (V. 18.) VM rendelet [a továbbiakban: 39/2011. (V. 18.) VM rendelet] 1. § b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában:)

„b) de minimis támogatás:

ba) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 1407/2013/EU bizottsági rendelet) szerinti támogatás,

bb) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1408/2013/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 1408/2013/EU bizottsági rendelet) szerinti támogatás, továbbá

bc) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra- ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2014. június 27-i 717/2014/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 717/2014/EU bizottsági rendelet) szerinti támogatás;"

- (2) A 39/2011. (V. 18.) VM rendelet 1. §-a a következő m) ponttal egészül ki:

(E rendelet alkalmazásában:)

„m) egy és ugyanazon vállalkozás: a Korm. rendelet 2. § 5a. pontjában meghatározott vállalkozás."

- 7. §** A 39/2011. (V. 18.) VM rendelet 6. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az MVH a kamattámogatásról, a kezelési költségtámogatásról és a kezességi díjtámogatásról támogatástartalom-igazolást állít ki, amelyet a hitelszerződés hatálybalépését követő harminc napon belül megküld a mezőgazdasági vállalkozás részére. A 77/2015. (XII. 1.) FM rendelet hatálybalépését megelőzően hatályba lépett hitelszerződés, továbbá az egyes agrártámogatásokat szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról szóló 25/2016. (IV. 11.) FM rendelettel [a továbbiakban: 25/2016. (IV. 11.) FM rendelet] meghatározott település valamelyikén, mint székhelyen, telephelyen vagy fióktelepen a 77/2015. (XII. 1.) FM rendelet 2. mellékletében

meghatározott TEÁOR' 08 szerinti tevékenység valamelyikét a hitelkérelem benyújtásának időpontjában főtevékenységként folytató vagy a hitelkérelemben hitelcél szerinti tevékenységként megjelölő mezőgazdasági vállalkozásnak a 77/2015. (XII. 1.) FM rendelet hatálybalépésének napjától a 25/2016. (IV. 11.) FM rendelet hatálybalépése napját megelőző napig hatályba lépett hitelszerződése esetén a 2. § (8a) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontjában foglalt támogatásról, valamint a 2. § (8a) bekezdés a) pont ac) és ad) alpontjában foglalt kezelési költségtámogatásról a támogatástartalom-igazolást az MVH a KAVOSZ Zrt. által megküldött adatok alapján, azok beérkezésétől számított harminc napon belül állítja ki és küldi meg a mezőgazdasági vállalkozás részére. A 2. § (8a) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontjában foglalt támogatásról, a bc) és bd) alpontjában foglalt kezelési költségtámogatásról az 51/2016. (VII. 21.) FM rendelet hatálybalépése előtt hatályba lépett hitelszerződés esetén, valamint a 2. § (8a) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontjában foglalt támogatásról, a bc) és bd) alpontjában foglalt kezelési költségtámogatásról a földművelésügyi miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó, egyes agrárágazati tárgyú támogatásokat szabályozó rendeletek módosításáról szóló 65/2016. (IX. 21.) FM rendelettel [a továbbiakban: 65/2016. (IX. 21.) FM rendelet] meghatározott település valamelyikén mint székhelyen, telephelyen vagy fióktelepen működő mezőgazdasági vállalkozás a 65/2016. (IX. 21.) FM rendelet hatálybalépése előtt hatályba lépett hitelszerződése esetén az MVH a KAVOSZ Zrt. által megküldött adatok alapján, azok beérkezésétől számított harminc napon belül állítja ki és küldi meg a támogatástartalom-igazolást a mezőgazdasági vállalkozás részére. A 2. § (8a) bekezdés a) pont ac) és ad) alpontjában, valamint a b) pont bc) és bd) alpontjában foglalt, kezelési költségen kívüli költségtámogatás esetén az MVH a kérelem beérkezésétől számított hatvan napon belül tájékoztatja a mezőgazdasági vállalkozást a támogatástartalomról."

8. §

A 39/2011. (V. 18.) VM rendelet 7. § (1b) és (1c) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1b) A 77/2015. (XII. 1.) FM rendelet 2015. december 6-án hatályos 1. mellékletében szereplő település valamelyikén mint székhelyen, telephelyen vagy fióktelepen a 77/2015. (XII. 1.) FM rendelet 2. mellékletében meghatározott TEÁOR' 08 szerinti tevékenység valamelyikét a hitelkérelem benyújtásának időpontjában főtevékenységként folytató vagy a hitelkérelemben hitelcél szerinti tevékenységként megjelölő mezőgazdasági vállalkozásnak a 77/2015. (XII. 1.) FM rendelet hatálybalépését megelőzően hatályba lépett hitelszerződése vonatkozásában a 77/2015. (XII. 1.) FM rendelet hatálybalépését követően esedékessé váló, továbbá a 25/2016. (IV. 11.) FM rendelettel meghatározott település valamelyikén mint székhelyen, telephelyen vagy fióktelepen a 77/2015. (XII. 1.) FM rendelet 2. mellékletében meghatározott TEÁOR' 08 szerinti tevékenység valamelyikét a hitelkérelem benyújtásának időpontjában főtevékenységként folytató vagy a hitelkérelemben hitelcél szerinti tevékenységként megjelölő mezőgazdasági vállalkozásnak a 25/2016. (IV. 11.) FM rendelet hatálybalépése napját megelőző napig hatályba lépett hitelszerződése vonatkozásában a 25/2016. (IV. 11.) FM rendelet hatálybalépését követően esedékessé váló, a hitelintézet által nem megelőlegezett, a 2. § (8a) bekezdés a) pontjában foglalt kamattámogatást, kezességi díjtámogatást és kezelési költségtámogatást a hitelintézet hívja le a mezőgazdasági vállalkozás 4. § (1) bekezdés c) pontja szerinti nyilatkozattételét követő bármely kamattámogatás, illetve kezességi díjtámogatás lehívási időpontban, de legkésőbb 2016. október 31-ig. Az 51/2016. (VII. 21.) FM rendelet hatálybalépése napját megelőző napig hatályba lépett hitelszerződés, valamint a 65/2016. (IX. 21.) FM rendelettel meghatározott település valamelyikén mint székhelyen, telephelyen vagy fióktelepen működő mezőgazdasági vállalkozás 65/2016. (IX. 21.) FM rendelet hatálybalépése előtt hatályba lépett hitelszerződése esetén a hitelintézet által nem megelőlegezett és a 7. § (1) bekezdése szerinti támogatáslehívási időpontokban a 4. § (1) bekezdés c) pontja szerinti nyilatkozat hiányában le nem hívott 2. § (8a) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontjában foglalt támogatást, valamint a 2. § (8a) bekezdés b) pont bc) és bd) alpontjában foglalt kezelési költségtámogatást a hitelintézet hívja le a mezőgazdasági vállalkozás 4. § (1) bekezdés c) pontja szerinti nyilatkozattételét követő bármely kamattámogatás, illetve kezességi díjtámogatás lehívási időpontban, de legkésőbb 2017. január 31-ig.

(1c) A hitelintézet legkésőbb a 2016. második negyedévi kamatfizetési időponttól és a 2017. évre esedékes kezességi díjfizetés időpontjától kezdődően megelőlegezi és az aktuális kamattámogatás, illetve kezességi díjtámogatás lehívási időpontban lehívja a 2. § (8a) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontjában foglalt támogatást, valamint a 2. § (8a) bekezdés a) pont ac) és ad) alpontjában foglalt kezelési költségtámogatást. A hitelintézet a 2. § (8a) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontjában foglalt támogatásból a 2. § (8) bekezdés a) és b) pontja szerinti összeget a fizetések esedékességekor megelőlegezi a hitelfelvevő számára és az aktuális kamattámogatás, illetve kezességi díjtámogatás lehívási időpontban lehívja a 2. § (8a) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontjában foglalt teljes támogatást, valamint a 2. § (8a) bekezdés b) pont bc) és bd) alpontjában foglalt kezelési költségtámogatást."

- 9. §** A 39/2011. (V. 18.) VM rendelet 7. § (1) bekezdésében a „2. § (8a) bekezdés” szövegrész helyébe a „2. § (8) bekezdés” szöveg lép.
- 10. §** A 39/2011. (V. 18.) VM rendelet a következő 6a. alcímmel egészül ki:
- „6a. A de minimis támogatásokra vonatkozó szabályok**
- 7/A. § (1) A de minimis támogatások nyújtásával kapcsolatos eljárásokra a Korm. rendelet 11–11/A. §-ában foglaltak az irányadók.
- (2) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 1407/2013/EU bizottsági rendelet), az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1408/2013/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 1408/2013/EU bizottsági rendelet), valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2014. június 27-i 717/2014/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 717/2014/EU bizottsági rendelet) hatálya alá tartozó támogatás kizárólag átlátható formában nyújtható.
- (3) Nem nyújtható az 1407/2013/EU bizottsági rendelet szerinti általános de minimis támogatás
- a) olyan vállalkozás számára, amely a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti halászati és akvakultúra ágazatban tevékenykedik;
  - b) a mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével kapcsolatos tevékenység finanszírozására;
  - c) a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozásoknak a következő esetekben:
    - ca) ha a támogatás összege az elsődleges termelőkől beszerzett vagy az érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre,
    - cb) ha a támogatás feltétele az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbadás;
    - d) harmadik országba vagy tagállamba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenységekre, nevezetesen az exportált mennyiségek támogatására, valamint értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódó támogatás céljából;
    - e) importáru helyett belföldi áru használatához;
    - f) a közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző vállalkozás számára teherszállító jármű megvásárlására;
    - g) hitel vagy kezességvállalás formájában, amennyiben a kedvezményezett az a vállalkozás, amelyet kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alá vontak vagy hitelezői kérelemre kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alá lenne vonható, valamint az a nagyvállalkozás, amely B-hitelminősítésnek megfelelő helyzetnél rosszabb helyzetben van.
- (4) Nem nyújtható az 1408/2013/EU bizottsági rendelet szerinti mezőgazdasági de minimis támogatásként olyan támogatás,
- a) amelynek összege a piacon forgalmazott termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre;
  - b) amely a harmadik országba vagy tagállamba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenységre irányul, nevezetesen az exportált mennyiségekhez, valamint az értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódó támogatás céljából;
  - c) amely az importáruval szemben belföldi áru használatához kötött.
- (5) Nem nyújtható a 717/2014/EU bizottsági rendelet szerinti halászati de minimis támogatásként olyan támogatás,
- a) amelynek összegét a piacon beszerzett vagy forgalomba hozott termékek ára vagy mennyisége alapján állapították meg;
  - b) amelynek célja
    - ba) halászhajó vásárlása,
    - bb) halászhajó főhajtóművének vagy kiegészítő hajtóművének korszerűsítése vagy cseréje,
    - bc) hajó halászati kapacitásának növelését célzó műveletek vagy halfelderítési képesség növelését célzó berendezés vásárlása,
    - bd) új halászhajó építése vagy halászhajó behozatala,

be) halászati tevékenység ideiglenes vagy végleges szüneteltetése, kivéve ha az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról, valamint a 2328/2003/EK, a 861/2006/EK, az 1198/2006/EK és a 791/2007/EK tanácsi rendelet, valamint az 1255/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. május 15-i 508/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet erről kifejezetten rendelkezik,

bf) felderítő halászat,

bg) vállalkozás tulajdonjogának átadása,

bh) közvetlen újratelepítés, kivéve, ha azt valamely uniós jogi aktus állományvédelmi intézkedésként kifejezetten előírja, illetve kísérleti újratelepítés,

bi) a harmadik országba vagy tagállamba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenységek támogatása, nevezetesen az exportált mennyiségekhez, valamint az értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódó támogatás céljából;

c) amely az importáruval szemben belföldi áru használatához kötött.

7/B. § (1) Az 1407/2013/EU bizottsági rendelet szerinti általános csekély összegű támogatás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2012. április 25-i 360/2012/EU bizottsági rendeletben meghatározott felső határig halmozható.

(2) Az 1408/2013/EU bizottsági rendelet alapján mezőgazdasági csekély összegű támogatás esetén, a mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozó ágazatban, valamint az 1407/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó egy vagy több ágazatban egyaránt tevékenységet folytató vállalkozások esetében a mezőgazdasági termelőágazatra tekintettel az 1408/2013/EU bizottsági rendelet alapján nyújtott támogatások az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (2) bekezdésében rögzített alkalmazandó felső határig halmozhatóak az utóbbi tevékenységekre tekintettel nyújtott csekély összegű támogatásokkal, feltéve, hogy az érintett tagállam megfelelő eszközökkel – úgymint a tevékenységek szétválasztása vagy a költségek megkülönböztetése révén – biztosítja, hogy az elsődleges mezőgazdasági termelőtevékenység ne részesüljön az 1407/2013/EU bizottsági rendelet alapján nyújtott csekély összegű támogatásban.

(3) A mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozó ágazatban, valamint a halászati és akvakultúra ágazatban egyaránt tevékenységet folytató vállalkozások esetében a mezőgazdasági termelőágazatra tekintettel az 1408/2013/EU bizottsági rendelet alapján nyújtott támogatások a 717/2014/EU bizottsági rendeletben rögzített felső határig halmozhatóak az utóbbi tevékenységekre tekintettel a 717/2014/EU bizottsági rendelettel összhangban nyújtott csekély összegű támogatásokkal, feltéve, hogy az érintett tagállam megfelelő eszközökkel – úgymint a tevékenységek szétválasztása vagy a költségek megkülönböztetése révén – biztosítja, hogy az elsődleges mezőgazdasági termelőtevékenység ne részesüljön a 717/2014/EU bizottsági rendelet alapján nyújtott csekély összegű támogatásban.

(4) Amennyiben a halászati és akvakultúra-ágazatban működő valamely vállalkozás az 1407/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó egy vagy több ágazatban vagy egyéb tevékenységi körökben is folytat tevékenységet, a halászati és akvakultúra-ágazatba tartozó tevékenységek tekintetében a 717/2014/EU bizottsági rendeletnek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatások az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (2) bekezdésében rögzített felső határig halmozhatóak az utóbbi ágazat vagy ágazatok, tevékenységi körök vonatkozásában nyújtott csekély összegű támogatással, feltéve, hogy az érintett tagállam megfelelő eszközökkel – úgymint a tevékenységek szétválasztása vagy a költségek megkülönböztetése révén – biztosítja, hogy a halászati és akvakultúra-ágazatban végzett tevékenységek ne részesüljenek az 1407/2013/EU bizottsági rendelet alapján nyújtott csekély összegű támogatásban.

(5) Az 1407/2013/EU bizottsági rendelet, az 1408/2013/EU bizottsági rendelet és a 717/2014/EU bizottsági rendelet szerinti csekély összegű támogatás nem halmozható azonos elszámolható költségek kapcsán vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés kapcsán nyújtott állami támogatással, ha a támogatások halmozása túllépi bármely csoportmentességi rendeletben vagy az Európai Bizottság által elfogadott határozatban az egyes esetek meghatározott körülményeire vonatkozóan rögzített maximális támogatási intenzitást vagy összeget. A nem konkrét elszámolható költségekre nyújtott vagy azokhoz hozzá nem rendelhető csekély összegű támogatás halmozható más, az Európai Bizottság által elfogadott csoportmentességi rendelet vagy határozat alapján nyújtott állami támogatással.

7/C. § (1) Az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 2. cikk (2) bekezdése szerinti egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére a folyó pénzügyi évben, valamint az azt megelőző két pénzügyi év során az 1407/2013/EU bizottsági rendelet alapján Magyarországon odaítélt csekély összegű támogatás bruttó

támogatástartalma nem haladhatja meg a 200 000 eurónak, közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző, egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások esetén a 100 000 eurónak megfelelő forintösszeget.

(2) A kedvezményezettnek az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 5. cikk (1) bekezdése figyelembevételével – az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon – nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélésének évében és az azt megelőző két pénzügyi évben nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

(3) Az 1408/2013/EU bizottsági rendelet 2. cikk (2) bekezdése szerinti egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére a folyó pénzügyi évben, valamint az azt megelőző két pénzügyi év során az 1408/2013/EU bizottsági rendelet alapján Magyarországon odaítélt mezőgazdasági csekély összegű támogatás bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 15 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve ugyanezen rendelet 3. cikk (3) bekezdésében foglalt felső határt.

(4) A 717/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikk (2) bekezdése szerinti egy és ugyanazon halászati és akvakultúra-ágazati vállalkozás részére a folyó pénzügyi évben, valamint az azt megelőző két pénzügyi év során az 717/2014/EU bizottsági rendelet alapján Magyarországon odaítélt halászati csekély összegű támogatás támogatástartalma nem haladhatja meg a 30 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve ugyanezen rendelet 3. cikke (3) bekezdésében foglalt felső határt.”

3. A mikro-, kis- és középvállalkozások hitelezésének elősegítése érdekében a kezességvállalási díjak költségvetési támogatásáról szóló 94/2013. (X. 10.) VM rendelet módosítása

- 11. §** (1) A mikro-, kis- és középvállalkozások hitelezésének elősegítése érdekében a kezességvállalási díjak költségvetési támogatásáról szóló 94/2013. (X. 10.) VM rendelet [a továbbiakban: 94/2013. (X. 10.) VM rendelet] 1. § 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában:)

„4. kedvezményezett: a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet I. melléklete szerinti vállalkozás;”

- (2) A 94/2013. (X. 10.) VM rendelet 1. § 8. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában:)

„8. támogatási intenzitás: az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet] 2. § 15. pontjában meghatározott intenzitás;”

- (3) A 94/2013. (X. 10.) VM rendelet 1. §-a a következő 12. ponttal egészül ki:

(E rendelet alkalmazásában:)

„12. egy és ugyanazon vállalkozás: a 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 2. § 5a. pontjában meghatározott vállalkozás.”

- 12. §** A 94/2013. (X. 10.) VM rendelet 5. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A kedvezményezett a kezességi díjtámogatással csökkentett díjat a pénzügyi intézmény által meghatározott módon, a pénzügyi intézményen keresztül fizeti meg a kezességvállaló intézmény részére. A kezességvállaló intézmény a kedvezőtlen időjárással érintett vállalkozás részére járó, a kezességvállaló intézmény által nem megelőlegezett kezességi díjtámogatást a 3. § (4) bekezdése szerinti támogatás esetén legkésőbb 2016. március 31-ig, a 3. § (4a) bekezdése szerinti támogatás esetén legkésőbb 2016. december 31-ig átutalja a pénzügyi intézmény részére, amely az összeg beérkezését követő nyolc napon belül jóváírja a kezességi díjtámogatást a kedvezőtlen időjárással érintett vállalkozás fizetési számláján.”

- 13. §** A 94/2013. (X. 10.) VM rendelet a következő 7/A–7/C. §-sal egészül ki:

„7/A. § (1) A csekély összegű támogatások nyújtásával kapcsolatos eljárásokra a 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 11–11/A. §-ában foglaltak irányadók.

(2) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 1407/2013/EU bizottsági rendelet), az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1408/2013/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 1408/2013/EU bizottsági rendelet), valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és

108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2014. június 27-i 717/2014/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 717/2014/EU bizottsági rendelet) hatálya alá tartozó támogatás kizárólag átlátható formában nyújtható.

(3) Nem nyújtható általános csekély összegű támogatás

a) olyan vállalkozás számára, amely a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU rendelet szerinti halászati és akvakultúra ágazatban tevékenykedik;

b) a mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével kapcsolatos tevékenység finanszírozására;

c) a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozásoknak a következő esetekben:

ca) ha a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy az érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre,

cb) ha a támogatás feltétele az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbadás;

d) harmadik országba vagy tagállamba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenységek támogatására, nevezetesen az exportált mennyiségekhez, valamint értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódó támogatás céljából;

e) importáru helyett belföldi áru használatához;

f) a közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző vállalkozás számára teherszállító jármű megvásárlására;

g) hitel vagy kezességvállalás formájában, amennyiben a kedvezményezett az a vállalkozás, amelyet kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alá vontak vagy hitelezői kérelemre kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alá lenne vonható, valamint az a nagyvállalkozás, amely B-hitelminősítésnek megfelelő helyzetnél rosszabb helyzetben van.

(4) Nem nyújtható mezőgazdasági csekély összegű támogatásként olyan támogatás,

a) amelynek összege a piacon forgalmazott termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre;

b) amely harmadik országba vagy tagállamba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenységekre irányul, nevezetesen az exportált mennyiségekhez, valamint az értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódó támogatás céljából;

c) amely az importáruval szemben belföldi áru használatához kötött.

(5) Nem nyújtható halászati csekély összegű támogatásként olyan támogatás,

a) amelynek összegét a piacon beszerzett vagy forgalomba hozott termékek ára vagy mennyisége alapján állapították meg;

b) amelynek célja

ba) halászhajó vásárlása,

bb) halászhajó főhajtóművének vagy kiegészítő hajtóművének korszerűsítése vagy cseréje,

bc) hajó halászati kapacitásának növelését célzó műveletek vagy halfelderítési képesség növelését célzó berendezés vásárlása,

bd) új halászhajó építése vagy halászhajó behozatala,

be) halászati tevékenység ideiglenes vagy végleges szüneteltetése, kivéve, ha az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról, valamint a 2328/2003/EK, a 861/2006/EK, az 1198/2006/EK és a 791/2007/EK tanácsi rendelet, valamint az 1255/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. május 15-i 508/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet erről kifejezetten rendelkezik,

bf) felderítő halászat,

bg) vállalkozás tulajdonjogának átadása,

bh) közvetlen újratelepítés, kivéve, ha azt valamely uniós jogi aktus állományvédelmi intézkedésként kifejezetten előírja, illetve kísérleti újratelepítés,

bi) harmadik országba vagy tagállamba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenység támogatása, nevezetesen az exportált mennyiségekhez, valamint az értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez, vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódó támogatás céljából;

c) amely az importáruval szemben belföldi áru használatához kötött.

7/B. § (1) Az 1407/2013/EU bizottsági rendelet szerinti általános csekély összegű támogatás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozások

számára nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2012. április 25-i 360/2012/EU bizottsági rendeletben meghatározott felső határig halmozható.

(2) Az 1408/2013/EU bizottsági rendelet alapján mezőgazdasági csekély összegű támogatás esetén, a mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozó ágazatban, valamint az 1407/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó egy vagy több ágazatban egyaránt tevékenységet folytató vállalkozások esetében a mezőgazdasági termelőágazatra tekintettel az 1408/2013/EU bizottsági rendelet alapján nyújtott támogatások az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (2) bekezdésében rögzített felső határig halmozhatóak az utóbbi tevékenységekre tekintettel nyújtott csekély összegű támogatásokkal, feltéve, hogy az érintett tagállam megfelelő eszközökkel – úgymint a tevékenységek szétválasztása vagy a költségek megkülönböztetése révén – biztosítja, hogy az elsődleges mezőgazdasági termelőtevékenység ne részesüljön az 1407/2013/EU bizottsági rendelet alapján nyújtott csekély összegű támogatásban.

(3) A mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozó ágazatban, valamint a halászati és akvakultúra ágazatban egyaránt tevékenységet folytató vállalkozások esetében a mezőgazdasági termelőágazatra tekintettel az 1408/2013/EU bizottsági rendelet alapján nyújtott támogatások a 717/2014/EU bizottsági rendeletben rögzített felső határig halmozhatóak az utóbbi tevékenységekre tekintettel a 717/2014/EU bizottsági rendelettel összhangban nyújtott csekély összegű támogatásokkal, feltéve, hogy az érintett tagállam megfelelő eszközökkel – úgymint a tevékenységek szétválasztása vagy a költségek megkülönböztetése révén – biztosítja, hogy az elsődleges mezőgazdasági termelőtevékenység ne részesüljön a 717/2014/EU bizottsági rendelet alapján nyújtott csekély összegű támogatásban.

(4) Amennyiben a halászati és akvakultúra-ágazatban működő valamely vállalkozás az 1407/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó egy vagy több ágazatban vagy egyéb tevékenységi körökben is folytat tevékenységet, a halászati és akvakultúra-ágazatba tartozó tevékenységek tekintetében a 717/2014/EU bizottsági rendeletnek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatások az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (2) bekezdésében rögzített felső határig halmozhatóak az utóbbi ágazat vagy ágazatok, tevékenységi körök vonatkozásában nyújtott csekély összegű támogatással, feltéve, hogy az érintett tagállam megfelelő eszközökkel, úgymint a tevékenységek szétválasztása vagy a költségek megkülönböztetése révén biztosítja, hogy a halászati és akvakultúra-ágazatban végzett tevékenységek ne részesüljenek az 1407/2013/EU bizottsági rendelet alapján nyújtott csekély összegű támogatásban.

(5) Az 1407/2013/EU bizottsági rendelet, az 1408/2013/EU bizottsági rendelet és a 717/2014/EU bizottsági rendelet szerinti csekély összegű támogatás nem halmozható azonos elszámolható költségek kapcsán vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés kapcsán nyújtott állami támogatással, ha a támogatások halmozása túllépi bármely csoportmentességi rendeletben vagy az Európai Bizottság által elfogadott határozatban az egyes esetek meghatározott körülményeire vonatkozóan rögzített maximális támogatási intenzitást vagy összeget. A nem konkrét elszámolható költségekre nyújtott vagy azokhoz hozzá nem rendelhető csekély összegű támogatás halmozható más, az Európai Bizottság által elfogadott csoportmentességi rendelet vagy határozat alapján nyújtott állami támogatással.

7/C. § (1) Az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 2. cikk (2) bekezdése szerinti egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére a folyó pénzügyi évben, valamint az azt megelőző két pénzügyi év során az 1407/2013/EU bizottsági rendelet alapján Magyarországon odaítélt csekély összegű támogatás bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 200 000 eurónak, közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző, egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások esetén a 100 000 eurónak megfelelő forintösszeget.

(2) A kedvezményezettnek az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 5. cikk (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon – nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélésének évében és az azt megelőző két pénzügyi évben nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

(3) Az 1408/2013/EU bizottsági rendelet 2. cikk (2) bekezdése szerinti egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére a folyó pénzügyi évben, valamint az azt megelőző két pénzügyi év során az 1408/2013/EU bizottsági rendelet alapján Magyarországon odaítélt mezőgazdasági csekély összegű támogatás bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 15 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve ugyanezen rendelet 3. cikk (3) bekezdésében foglalt felső határt.

(4) A 717/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikk (2) bekezdése szerinti egy és ugyanazon halászati és akvakultúra-ágazati vállalkozás részére a folyó pénzügyi évben, valamint az azt megelőző két pénzügyi év során a 717/2014/EU bizottsági rendelet alapján Magyarországon odaítélt halászati csekély összegű támogatás támogatástartalma nem haladhatja

meg a 30 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve ugyanezen rendelet 3. cikk (3) bekezdésében foglalt felső határt.”

4. A kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet módosítása

- 14. §** A kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet [a továbbiakban: 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet] 7. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
- „(1) Az üzemi szintű hozamérték-csökkenés összegét és mértékét a 3. melléklet szerinti számítási módszer alapján úgy kell meghatározni, hogy a tárgyévben negatív előjelű hozamérték-csökkenést produkáló növénykultúrák hozamérték-csökkenésre vonatkozó adatait az üzemi szintű összesítés során nullás értékkel kell figyelembe venni. A tárgyévben pozitív előjelű hozamérték-csökkenést produkáló növénykultúrák hozamérték-csökkenésre vonatkozó adatait az üzemi szintű összesítés során minden esetben figyelembe kell venni, függetlenül attól, hogy a hozamérték-csökkenést az Mkk. tv. 2. § 7. pontja szerinti elemi káresemény vagy egyéb körülmény okozta.
- (2) A hozamcsökkenés egyes növénykultúrákra vonatkozó mértékének kiszámításánál kizárólag olyan hozamcsökkenés vehető figyelembe, amelyet az Mkk. tv. 2. § 21. pontjában meghatározott mezőgazdasági káresemény okozott.”
- 15. §** (1) A 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet 9. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(3) Kárenyhítő juttatásra vonatkozó jogosultság csak abban az esetben állapítható meg, ha az adott kárenyhítési évben a mezőgazdasági termelő
- a) adott növénykultúra tekintetében elemi káreseményt és
- b) a 7. § (1) bekezdése szerint számított, üzemi szinten 15%-ot meghaladó mértékű hozamérték-csökkenést szenved el, és ezekről az agrárkár-megállapító szerv által a 10. § (1) bekezdése szerint kiállított határozattal rendelkezik.”
- (2) A 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet 9. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(6) Ha a mezőgazdasági termelő olyan mezőgazdasági biztosítási szerződéssel rendelkezik, amelyről a biztosító az Mkk. tv.-ben, illetve a mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatásról szóló pályázati felhívásban foglalt eljárása során adatszolgáltatási kötelezettség keretében adatokat szolgáltatott az agrárkár-enyhítési szerv részére, akkor a kárenyhítő juttatás kiszámítása során a biztosító által szolgáltatott adatokat is figyelembe kell venni.”
- 16. §** (1) A 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet 3. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.
- (2) A 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet 4. melléklete helyébe a 3. melléklet lép.
- 17. §** A 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet
- a) 2. § (2) bekezdésében a „július 22-ig” szövegrész helyébe a „július 15-ig” szöveg,
- b) 12. § (1) bekezdésében az „azon növénykultúrák hozamérték-csökkenése” szövegrész helyébe az „a növénykultúra azon hozamérték-csökkenése” szöveg,
- c) 12. § (2) bekezdésében a „9. § (3) bekezdésben” szövegrész helyébe a „9. § (3) bekezdés b) pontjában” szöveg,
- d) 13. § (2) bekezdésben a „Nemzeti agrárkárenyhítés előirányzata” szövegrész helyébe a „Nemzeti agrárkárenyhítés előirányzata” szöveg
- lép.

5. Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás, valamint az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 5/2015. (II. 19.) FM rendelet módosítása

- 18. §** Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás, valamint az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 5/2015. (II. 19.) FM rendelet [a továbbiakban: 5/2015. (II. 19.) FM rendelet] 7. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
- „(2a) A 7. § (1) bekezdés c) és e) pontja szerinti támogatási jogcím vonatkozásában kérelmezett állatokra és a tenyészetekre vonatkozó adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon adatok tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak, és támogatás csak azon adatok figyelembevételével állapítható meg, amelyek az ENAR nyilvántartásba a támogatási kérelem benyújtási időszakának végéig – figyelemmel a juh- és kecskefélek

egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: Juh ENAR rendelet), a szarvasmarha-fajok egyedeinek jelöléséről, valamint az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: Szarvasmarha ENAR rendelet) szerinti bejelentési határidőkre is – bejelentésre kerültek és az ENAR nyilvántartásban szerepelnek. A birtokon tartási idő alatt történő ellés, termékenyítés és kiesés-pótlás esetében a birtokon tartási időszak lejártát követő, legfeljebb tizenöt napon belül bejelentett és nyilvántartott adatok fogadhatóak el.”

- 19. §** Az 5/2015. (II. 19.) FM rendelet 13. § (3) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatásának feltétele, hogy a mezőgazdasági termelő)
„e) a kérelmezett állattól a birtokon tartási idő alatt született borjakat születésük napjától kezdődően legalább egy hónapon keresztül az anyjukkal azonos tenyészetben tartsa.”
- 20. §** Az 5/2015. (II. 19.) FM rendelet 14. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:
„(2) A mezőgazdasági termelő tenyészetében a támogatás alapjául szolgáló állatok esetén az üszők aránya a birtokon tartás teljes ideje alatt legfeljebb 40% lehet.”
- 21. §** Az 5/2015. (II. 19.) FM rendelet a következő 31/D. §-sal egészül ki:
„31/D. § E rendeletnek a földművelésügyi miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó, egyes agrárágazati tárgyú támogatásokat szabályozó rendeletek módosításáról szóló 65/2016. (IX. 21.) FM rendelettel [a továbbiakban: 65/2016. (IX. 21.) FM rendelet] megállapított 13. § (3) bekezdés e) pontját a 65/2016. (IX. 21.) FM rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.”
- 22. §** Hatályát veszti az 5/2015. (II. 19.) FM rendelet 13. § (3) bekezdés f) pontja.

6. A termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 9/2015. (III. 13.) FM rendelet módosítása

- 23. §** (1) A termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 9/2015. (III. 13.) FM rendelet [a továbbiakban: 9/2015. (III. 13.) FM rendelet] 11. § (1) bekezdés e) és f) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
(Anyatehéntartás támogatására az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely)
„e) a támogatásra bejelentett tenyészetében 50%-ot meghaladó mértékben hústermelés céljára tart borjakat és a tenyészetében a kérelmezett állatok legalább 30%-ának van ellése a tárgyév során, valamint a kérelmezett állattól a birtokon tartás során született borjakat a születésük napjától kezdődően legalább egy hónapon keresztül az anyjukkal azonos tenyészetben tartja, és
f) vállalja, hogy a támogatási kérelemben bejelentett állatokat a támogatási kérelem benyújtását követő naptól számított hat hónapig folyamatosan birtokon tartja.”
- (2) A 9/2015. (III. 13.) FM rendelet 11. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1a) A mezőgazdasági termelő tenyészetében a támogatás alapjául szolgáló állatok esetén az üszők aránya a birtokon tartás teljes ideje alatt legfeljebb 40% lehet.”
- (3) A 9/2015. (III. 13.) FM rendelet 11. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(9) Az (1) bekezdés e) pontja és az (1a) bekezdés szerinti feltételeket három egyed alatti jogosult állatlétszám esetén nem kell betartani.”
- 24. §** A 9/2015. (III. 13.) FM rendelet a következő 22/E. §-sal egészül ki:
„22/E. § E rendeletnek a földművelésügyi miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó, egyes agrárágazati tárgyú támogatásokat szabályozó rendeletek módosításáról szóló 65/2016. (IX. 21.) FM rendelettel [a továbbiakban: 65/2016. (IX. 21.) FM rendelet] megállapított 11. § (1) bekezdés e) és f) pontját, valamint (9) bekezdését a 65/2016. (IX. 21.) FM rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.”
- 25. §** Hatályát veszti a 9/2015. (III. 13.) FM rendelet 11. § (1) bekezdés g) pontja.

7. A pénzügyi fegyelem alkalmazásából eredő visszatérítésről szóló 51/2015. (IX. 7.) FM rendelet módosítása

26. § A pénzügyi fegyelem alkalmazásából eredő visszatérítésről szóló 51/2015. (IX. 7.) FM rendelet [a továbbiakban: 51/2015. (IX. 7.) FM rendelet] 1. § 1–3. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(E rendelet alkalmazásában:)

„1. *közvetlen támogatás*: a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. január 19-i 73/2009/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 73/2009/EK tanácsi rendelet) 1. mellékletében, valamint a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1307/2013/EU parlamenti és tanácsi rendelet) 1. mellékletében nevesített közvetlen támogatási jogcímek;

2. *pénzügyi fegyelem*: a 73/2009/EK tanácsi rendelet 11. cikkében, az 1307/2013/EU parlamenti és tanácsi rendelet 8. cikkében, valamint a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 26. cikkében meghatározott kiigazítás;

3. *tagállami keret*: a 2015/2094/EU bizottsági végrehajtási rendelet mellékletében meghatározott összeg;”

27. § Az 51/2015. (IX. 7.) FM rendelet 2. §-a a következő (1a) és (1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglaltaknak megfelelő mezőgazdasági termelő halála vagy jogutódlással történő megszűnése esetén a mezőgazdasági termelő örököse vagy jogutóda akkor jogosult visszatérítésre, ha a támogatásra való jogosultságot alátámasztó jogerős hagyatékátadó végzés, szétválás esetén a támogatásra való jogosultságot alátámasztó okirat a tárgyévét követő év augusztus 31-éig benyújtásra kerül a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) részére.

(1b) Nem jogosult visszatérítésre az a mezőgazdasági termelő, aki vagy amely részére a 3. § (3) bekezdése szerinti kifizetés neki felróható okból nem teljesíthető. Ez a jogkövetkezmény kizárólag akkor alkalmazható, ha a 3. § (3) bekezdése szerinti kifizetés napján nincs folyamatban – a mezőgazdasági termelő fizetési számlájára vonatkozó – a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 29. § (1) és (3) bekezdése szerinti változás bejelentés alapján indult eljárás.”

28. § Az 51/2015. (IX. 7.) FM rendelet 3. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az MVH a visszatérítésből eredő összeget – figyelemmel a 4. § (1) bekezdésében foglaltakra – a tárgyévét követő év október 15-éig fizeti ki a mezőgazdasági termelő ügyfél-nyilvántartási rendszerben szereplő fizetési számlájára.”

29. § (1) Az 51/2015. (IX. 7.) FM rendelet 6. § a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Ez a rendelet)

„a) a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet”

(végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.)

(2) Az 51/2015. (IX. 7.) FM rendelet 6. §-a a következő d) ponttal egészül ki:

(Ez a rendelet)

„d) az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 26. cikke (5) bekezdése értelmében a 2015-ös pénzügyi évről átvitt előirányzatok visszatérítéséről szóló, 2015. november 19-i 2015/2094/EU bizottsági végrehajtási rendelet”

(végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.)

- 30. §** Az 51/2015. (IX. 7.) FM rendelet 3. § (1) bekezdésében az „a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH)” szövegrész helyébe az „az MVH” szöveg lép.

8. A dohány szerkezetátalakítási nemzeti programról és az azzal összefüggésben igényelhető csekély összegű támogatások feltételeinek megállapításáról szóló 53/2015. (IX. 14.) FM rendelet módosítása

- 31. §** (1) A dohány szerkezetátalakítási nemzeti programról és az azzal összefüggésben igényelhető csekély összegű támogatások feltételeinek megállapításáról szóló 53/2015. (IX. 14.) FM rendelet [a továbbiakban: 53/2015. (IX. 14.) FM rendelet] 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(1) A szerkezetátalakítási programban – a rendelkezésre álló támogatási jogosultságok mértékéig – kizárólag az a dohánytermelő vehet részt, aki a zöldség, gyümölcs és a dohány szerkezetátalakítási nemzeti program Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott különleges támogatásának igénybevételéhez kapcsolódó feltételek megállapításáról szóló 29/2010. (III. 30.) FVM rendelet alapján kiosztott támogatási jogosultsággal rendelkezik, vagy részére az ugyanezen rendelet szerinti támogatási jogosultság a 16. § (1) bekezdése szerint átruházásra került.”
- (2) Az 53/2015. (IX. 14.) FM rendelet 3. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
- „(4) A támogatási jogosultság 16. § (1) bekezdése szerinti átruházása esetén az MVH a 16. § (2) bekezdése szerinti átvezetési kérelemről szóló döntésben rendelkezik a támogatási jogosultságot átvevő dohánytermelőnek a szerkezetátalakítási programban való részvételi jogosultságáról.”

- 32. §** Az 53/2015. (IX. 14.) FM rendelet a következő 21. §-sal egészül ki:
- „21. § E rendeletnek a földművelésügyi miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó, egyes agrárágazati tárgyú támogatásokat szabályozó rendeletek módosításáról szóló 65/2016. (IX. 21.) FM rendelettel [a továbbiakban: 65/2016. (IX. 21.) FM rendelet] megállapított 3. § (1) és (4) bekezdését a 65/2016. (IX. 21.) FM rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.”

9. A kedvezőtlen időjárás miatt szükségessé váló támogatásokról és az azokkal összefüggő miniszteri rendeletek módosításáról szóló 77/2015. (XII. 1.) FM rendelet módosítása

- 33. §** A kedvezőtlen időjárás miatt szükségessé váló támogatásokról és az azokkal összefüggő miniszteri rendeletek módosításáról szóló 77/2015. (XII. 1.) FM rendelet [a továbbiakban: 77/2015. (XII. 1.) FM rendelet] 7. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
- „(5) Az 1407/2013/EU bizottsági rendelet, valamint az 1408/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó támogatás kizárólag átlátható formában nyújtható.”
- 34. §** A 77/2015. (XII. 1.) FM rendelet 3. melléklete helyébe a 4. melléklet lép.

10. A Tanyafejlesztési Program előirányzat keretében nyújtott támogatás 2016. évi igénybevételének feltételeiről szóló 30/2016. (IV. 29.) FM rendelet módosítása

- 35. §** A Tanyafejlesztési Program előirányzat keretében nyújtott támogatás 2016. évi igénybevételének feltételeiről szóló 30/2016. (IV. 29.) FM rendelet [a továbbiakban: 30/2016. (IV. 29.) FM rendelet] 1. §-a a következő 49. és 50. ponttal egészül ki:
- (E rendelet alkalmazásában):
- „49. csekély összegű támogatás:
- a) a mezőgazdasági csekély összegű rendelet 3. cikke,
- b) az általános csekély összegű rendelet 3. cikke, vagy
- c) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2014. június 27-i 717/2014/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: halászati bizottsági rendelet) 3. cikke alapján nyújtott támogatás;
50. mezőgazdasági termék: az Európai Unió működéséről szóló szerződés I. mellékletében felsorolt termékek a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december

11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá tartozó halászati és akvakultúra-termékek kivételével.”

- 36. §** A 30/2016. (IV. 29.) FM rendelet 6. §-a a következő (1a) és (1b) bekezdéssel egészül ki:
- „(1a) Az (1) bekezdés szerinti forrásból kerülnek kifizetésre a Tanyafejlesztési Program előirányzat keretében nyújtott támogatás 2015. évi igénybevételének feltételeiről szóló 35/2015. (VI. 30.) FM rendelet alapján benyújtott és jogorvoslati eljárás során jóváhagyott, támogatásban részesülő pályázatok.
- (1b) A miniszter a kormányhivatalok és a járási hivatalok által felmért tanyák adatai feldolgozásának finanszírozását támogatói okirat kiadása útján – az (1) bekezdés szerinti forrás terhére – biztosítja a Herman Ottó Intézet részére.”
- 37. §** A 30/2016. (IV. 29.) FM rendelet 14. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
- „(3) A 2. célterület keretében nyújtott támogatás mezőgazdasági csekély összegű támogatásnak minősül. A mezőgazdasági csekély összegű rendelet 2. cikk (2) bekezdése szerinti egy és ugyanazon vállalkozás részére bármely három pénzügyi év időszakában Magyarországon odaítélt mezőgazdasági csekély összegű rendelet alapján nyújtott támogatás összege nem haladhatja meg a 15 000 eurós keretösszegből a vállalkozás rendelkezésére álló szabad csekély összegű támogatás forintösszegét, amelyet a mezőgazdasági csekély összegű rendelet 5. cikkében, illetve 3. cikk (5)–(8) bekezdésében, valamint a halászati bizottsági rendelet 5. cikkében, illetve 3. cikk (5)–(8) bekezdésében foglaltakra figyelemmel kell megállapítani.
- (4) A mezőgazdasági csekély összegű rendelet hatálya alá tartozó támogatás kizárólag átlátható formában nyújtható.”
- 38. §** A 30/2016. (IV. 29.) FM rendelet 15. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő (4)–(8) bekezdéssel egészül ki:
- „(3) A mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozó ágazatban, valamint a halászati és akvakultúra ágazatban egyaránt tevékenységet folytató vállalkozások esetében a mezőgazdasági termelő ágazatra tekintettel a mezőgazdasági csekély összegű rendelet alapján nyújtott támogatások a halászati bizottsági rendelet 3. cikk (2) bekezdésében rögzített felső határig halmozhatók az utóbbi tevékenységekre tekintettel a halászati bizottsági rendelettel összhangban nyújtott csekély összegű támogatásokkal, feltéve, ha biztosítva van, hogy az elsődleges mezőgazdasági termelési tevékenység ne részesüljön a halászati bizottsági rendelet alapján nyújtott csekély összegű támogatásban.
- (4) Ha egy mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozó vállalkozás az általános csekély összegű rendelet hatálya alá tartozó egy vagy több ágazatban is egyaránt tevékenységet végez, illetve az általános csekély összegű rendelet hatálya alá tartozó egyéb tevékenységeket folytat, akkor az utóbbi ágazatok vagy tevékenységek vonatkozásában nyújtott támogatásokra az általános csekély összegű rendelet rendelkezései alkalmazandók.
- (5) Ha egy mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozó vállalkozás a halászati és akvakultúra ágazatban is tevékenységet végez, akkor az utóbbi tevékenységek vonatkozásában nyújtott támogatásokra a halászati bizottsági rendelet rendelkezései alkalmazandók.
- (6) A mezőgazdasági csekély összegű rendelet alapján nyújtott támogatás nem halmozható azonos elszámolható költségek vonatkozásában vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a támogatások halmozása túllépi bármely csoportmentességi rendeletben vagy az Európai Bizottság által elfogadott határozatban meghatározott maximális intenzitást vagy összeget.
- (7) A feleknek a támogatáshoz kapcsolódó iratokat az odaítélést követő tíz évig meg kell őrizniük, és a támogató ilyen irányú felhívása esetén a támogatott köteles azokat bemutatni. A csekély összegű támogatási jogcímen nyújtott támogatásokról az Európai Bizottság kérésére húsz munkanapon belül információt kell szolgáltatni.
- (8) A támogatást nyújtó a 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 11. § (8) bekezdésében meghatározott feltételek teljesülését az MVH által a Tv. alapján vezetett mezőgazdasági csekély összegű támogatások nyilvántartási rendszere alapján ellenőrzi.”
- 39. §** A 30/2016. (IV. 29.) FM rendelet 6. § (4) bekezdésében az „a felhívásban” szövegrész helyébe az „az egyedi támogatási kérelem benyújtásáról szóló felhívásban (a továbbiakban: felhívás)” szöveg lép.
- 40. §** Hatályát veszti a 30/2016. (IV. 29.) FM rendelet 3. § (7) bekezdés c) pontja, 4. § (2) bekezdés d) pontja és 16. §-a.

11. Záró rendelkezések

41. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

42. § A 7. alcím az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 26. cikke (5) bekezdése értelmében a 2015-ös pénzügyi évről átvitt előirányzatok visszatérítéséről szóló 2015/2094/EU bizottsági végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
földművelésügyi miniszter

1. melléklet a 65/2016. (IX. 21.) FM rendelethez

„1. számú melléklet a 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelethez

	A	B	C	D
1.				2015–20
2.	Technikai kód	Támogatási jogcím (állatbetegség megnevezése)	Támogatható állatfajok	Támogatható költségek maximális, áfát nem tartalmazó értéke forintban, szolgáltatási egységenként, amely tartalmazza a felhasznált eszközök, állatgyógyászati készítmények, továbbá a mintaküldés költségeit
3.	A001	Szarvasmarha-tuberkulózis	szarvasmarha, bivaly, szarvasfélék	Allergiás bőrpróba: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft
4.	A002	Szarvasmarha-brucellózis	szarvasmarha, bivaly	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 1000 Ft
5.	A003	Enzootiás szarvasmarha-leukózis	szarvasmarha	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 1000 Ft
6.	B002	IBR/IPV	szarvasmarha, bivaly	Immunizálás: Kis létszámú állattartó telep: 1400 Ft/egyed/alkalom Nagylétszámú állattartó telep: 400 Ft/egyed/alkalom Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: Elisa, VN: 1120 Ft, PCR: 5500 Ft
7.	A004	Juh/Kecske Brucellózis (Brucella melitensis)	juh, kecske	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 1000 Ft

8.	A005	Aujeszky-féle betegség	sertés, vaddisznó	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: Elisa, VN: 1260 Ft, PCR: 5500 Ft
9.	B003	Salmonella pullorum	házityúk	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–100. egyed: 140 Ft minden további egyed: 28 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 500 Ft
10.	B004	Salmonella gallinarum	házityúk	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–100. egyed: 140 Ft minden további egyed: 28 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 500 Ft
11.	A006	Klasszikus sertéspestis	sertés, vaddisznó	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: Elisa: 1540 Ft, PCR: 5500 Ft
12.	B005	Afrikai sertéspestis	sertés, vaddisznó	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 9800 Ft
13.	B006	Sertések hólyagos betegsége	sertés	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: Elisa: 1260 Ft, VN: 2000 Ft, PCR: 5500 Ft
14.	A007	Madárinfluenza	valamennyi madárfaj	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–100. egyed: 140 Ft minden további egyed: 28 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: HAG próba: 840 Ft, RT PCR: 5500 Ft
15.	B007	Kéknyelv betegség	szarvasmarha, juh, kecske, bivaly	Immunizálás: Kislétszámú állattartó telep: 1400 Ft/egyed/alkalom Nagylétszámú állattartó telep: 400 Ft/egyed/alkalom Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: Elisa: 1260 Ft, PCR: 5500 Ft

16.	B008	Paratuberkulózis	szarvasmarha, bivaly	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 1500 Ft
17.	A008	Szarvasmarhák szivacsos agyvelőbántalma vagy súrlókór	valamennyi emlős állatfaj	Mintavétel: 3500 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: Prion ELISA: 5600 Ft
18.	B009	Campylobacteriosis	valamennyi baromfi faj	Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 7000 Ft
19.	B010	Listeriosis	valamennyi baromfi faj	Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 11 200 Ft
20.	A009	Szalmonellózis	valamennyi gazdasági haszonállat	Immunizálás: 70 Ft/egyed/alkalom Gyógykezelés: 7 Ft/egyed (csak a nemzeti ellenőrzési terv alá még nem tartozó állományok esetében) Mintavétel: 7000 Ft/légtér/alkalom Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat (maximum: 21 000 Ft/légtér/alkalom): Salmonella kimutatása: 6300 Ft/vizsgálat* Salmonella szerotipizálása: 7700 Ft/db Broiler állományból izolált Salmonella törzs szero csoport szűrővizsgálata: 3500 Ft/db H antigén meghatározása: 4900 Ft/db Törzs vakcina eredetének vizsgálata: 3500 Ft/db
21.	A010	Sertés brucellózis	sertés	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 1000 Ft
22.	A011	PRRS	sertés	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: Elisa: 1820 Ft, PCR: 5500 Ft
23.	C001	Kapcsolódó állat-egészségügyi szolgáltatás, gyógykezelés, immunizálás	baromfi, szarvasmarha, sertés (tenyészkoca), házinyúl és vemhes üsző	Szolgáltatási díj és anyagköltség: legfeljebb 4200 Ft/vágóhídra szállított állategység (ÁE)** Legalább egyszer fialt koca után havonta 2100 Ft/egyed Vemhes üsző esetén legfeljebb: 2610 Ft/egyed/ hó
24.	B012	Myxomatózis elleni vakcinázás	házinyúl	Vakcinázás: 250 Ft/alkalom/vakcina
25.	B013	Nyulak vérzésses betegsége (RHDV) elleni vakcinázás	házinyúl	Vakcinázás: 250 Ft/alkalom/vakcina

26.	E001	Takonykór (Malleus)	egypatások	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: KK: 1000 Ft
27.	E002	Lovak fertőző kevésvérűsége (FKV)	egypatások	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: AGID: 2500 Ft
28.	F001	Kecskék arthritis- encephalitise (CAE)	kecske	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 1000 Ft
29.	F002	Maedi-visna	juh, kecske	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 1000 Ft
30.	F003	Mycoplasma agalactiae (kecske és juh fertőző elapasztása)	kecske (tenyészbak import, bejelentett mentesítés esetén)	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 1450 Ft
31.	F004	Chlamydophila abortus	juh, kecske (tenyészkos/-bak)	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 1400 Ft
32.	F005	Juh/Kecske Brucellózis (Brucella ovis)	juh, kecske (tenyészkos/-bak)	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 2100 Ft 2–5. egyed: 1400 Ft minden további egyed: 560 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 1400 Ft
33.	F006	Lépfene	ló, szarvasmarha, juh, kecske, bivaly	Immunizálás: Kislétszámú állattartó telep: 1400 Ft/egyed/alkalom Nagylétszámú állattartó telep: 400 Ft/egyed/alkalom
34.	D001	Koi Herpes Virus (KHV)	közönséges ponty, koi ponty	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 1500 Ft 2–30. egyed: 100 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 5500 Ft/pool (1 pool=5 egyed)

35.	D002	Pontyfélék tavaszi virémiája (SVC)	közönséges ponty, koi ponty, fehér busa, pettyes busa, ezüstkárász, kárász, amur, szürke harcsa, compó	Mintavétel: Gazdaságonkénti első egyed: 1500 Ft 2–30. egyed: 100 Ft Laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat: 2300 Ft/pool (1 pool=5 egyed)
-----	------	------------------------------------	--	---

* Egy vizsgálatnak 1 minta vagy gyűjtőminta vizsgálata számít, ahány szalmonella dúsítás történik, annyszor 6300 Ft számolható el a szalmonella kimutatásra (napos állatokból 5 állat vizsgálata=1 minta=6300 Ft).

** Állategység:

- Szarvasmarha esetében az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásokról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló 1974/2006/EK bizottsági rendelet V. melléklete szerint: 6 hónapos kor alatt 0,4 ÁE, 6–24 hó között 0,6 ÁE, illetve 24 hónap felett 1 ÁE.
- Baromfi esetében (kivéve: pulyka) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásokról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló 1974/2006/EK bizottsági rendelet V. melléklete szerinti felhatalmazás alapján egyéb baromfi: 0,003 ÁE.
- A pulyka esetében a baromfi ágazatban igénybe vehető állatjóléti támogatások feltételeiről szóló 139/2007. (XI. 28.) FVM rendelet 1. számú melléklete szerint: 0,0067 ÁE.
- Nyúl esetében az átlagos állatsűrűség megállapításának szabályairól szóló 57/2014. (IV. 30.) VM rendelet 1. mellékletének 12. sora alapján: 0,002 ÁE.

Mintavételi eljárások esetében, amennyiben az állatokat többféle betegség kapcsán szeretnék bevizsgálni, azt csak egyszeri vérvétellel lehet megtenni (többszörös vérvétel nem számolható el)."

2. melléklet a 65/2016. (IX. 21.) FM rendelethez

„3. melléklet a 27/2014. (XI. 25.) FM rendelethez

A kárenyhítő juttatás meghatározásának számítási módszere

A területi adatokat (ha), a termésmennyiség adatokat (t), a hozamadatokat (t/ha) és az ár adatokat (Ft) mértékegységben, a területi adatokat négy, a többi adatot két tizedes jegy pontossággal kell kitölteni, és a számított értékeket is két tizedes jegy pontossággal kell kerekíteni és figyelembe venni.

A 6. § (5) bekezdése alapján korábban megadott adatokat az elektronikus felület automatikusan feltölti. A mezőgazdasági termelőnek csak a hiányzó adatokat kell megadnia.

A kárenyhítő juttatás iránti kérelemben valamennyi növénykultúra adatait fel kell tüntetni, amelyeket a mezőgazdasági termelő az adott kárenyhítési évben termesztett, beleértve az újratepitett, újratelepített és másodvetett növénykultúrákat. Újratepités, újratelepítés és másodvetés esetén meg kell jelölni az előveteményt vagy előültetvényt és annak területét is.

1. A referencia-időszak három évének meghatározása

A referencia-időszak három éve: a tárgyévet megelőző öt éves időszakból a legmagasabb és a legalacsonyabb hozammal rendelkező kettő év elhagyásával képzett három év.

Amennyiben a legmagasabb vagy a legalacsonyabb hozam két vagy több évben előfordul, úgy a mezőgazdasági termelőnek nyilatkoznia kell arról, hogy a referencia-időszak azonos hozamú éveiből melyiket tekinti a legalacsonyabb vagy a legmagasabb hozamú évnek.

$$\text{növénykultúra hozama adott évben (t/ha)} = \frac{\text{növénykultúra adott évben megtermelt termésmennyisége (t)}}{\text{növénykultúra adott évi területe (ha)}}$$

Azokban az években, amelyekben a termelő nem termesztette az adott növénykultúrát, a növénykultúra adott évi hozamánál az Mkk. tv. 2. § 2a. pontja szerinti átlaghozamot kell feltüntetni.

2. A referenciahozam kiszámítása

A referenciahozam: a referencia-időszak 1. pont szerint meghatározott három évre számított hozamok számtani átlaga.

$$\text{referenciahozam (t/ha)} = \frac{\text{hozam}_1 \text{ (t/ha)} + \text{hozam}_2 \text{ (t/ha)} + \text{hozam}_3 \text{ (t/ha)}}{3}$$

ahol

$\text{hozam}_n =$ hozam a referencia-időszak n. évében (t/ha)

$n = 1, 2, 3.$

A referenciahozamot termesztett növénykultúránként külön-külön kell megállapítani.

3. A referencia-átlagár kiszámítása

Referencia-átlagár: A referencia-időszak 1. pont szerint meghatározott három évében meghirdetett referenciaárak számtani átlaga.

$$\text{referencia-átlagár (Ft/t)} = \frac{\text{referenciaár}_1 \text{ (Ft/t)} + \text{referenciaár}_2 \text{ (Ft/t)} + \text{referenciaár}_3 \text{ (Ft/t)}}{3}$$

ahol

$\text{referenciaár}_n =$ meghirdetett referenciaár a referencia-időszak n. évében (Ft/t);

$n = 1, 2, 3.$

Azon növénykultúrák esetében, amelyeknél ársáv közzétételére is sor kerül, a mezőgazdasági termelő a közzétett referenciaár helyett az adott kárenyhítési év értékesítéseinek számlával igazolt ár adatait jogosult felhasználni, amennyiben ezen ár adat a közzétett ársávba esik.

A referencia-átlagárát termesztett növénykultúránként külön-külön kell megállapítani.

4. A kárenyhítő juttatás összegének meghatározása

$$\begin{array}{ccccccc} \text{növénykultúra} & & \text{növénykultúra tárgyévi} & & & & \text{növénykultúra tárgyévi} \\ \text{tárgyévi hozamértéke} & = & \text{vetésterülete} & \times & \text{növénykultúra tárgyévi} & \times & \text{növénykultúra tárgyévi} \\ \text{(Ft)} & & \text{(ha)} & & \text{hozama (t/ha)} & & \text{referenciaára} \\ & & & & & & \text{(Ft/t)} \end{array}$$

ahol azon növénykultúrák esetében, amelyeknél a tárgyévben ársáv közzétételére is sor kerül, a mezőgazdasági termelő a közzétett tárgyévi referenciaár helyett a tárgyév értékesítéseinek számlával igazolt ár adatait jogosult felhasználni, amennyiben ezen ár adat a közzétett ársávba esik.

$$\begin{array}{ccccccc} \text{növénykultúra} & & \text{növénykultúra tárgyévi} & & \text{növénykultúra} & & \text{növénykultúra} \\ \text{referencia} & = & \text{vetésterülete (ha)} & \times & \text{referenciahozama} & \times & \text{referencia-átlagára} \\ \text{hozamértéke (Ft)} & & & & \text{(t/ha)} & & \text{(Ft/t)} \\ \text{növénykultúra hozamérték-} & & \text{növénykultúra referencia hozamértéke} & & \text{növénykultúra tárgyévi hozamértéke} & & \\ \text{csökkenése (Ft)} & = & \text{(Ft)} & - & \text{(Ft)} & & \end{array}$$

Üzemi szintű hozamérték-csökkenés

$$\begin{array}{ccc} \text{egyes növénykultúrák} & & \\ \text{hozamérték-csökkenéseinek} & = & \sum \text{növénykultúra hozamérték-} \\ \text{összege (Ft)} & & \text{csökkenése (Ft)} \end{array}$$

ahol amennyiben a növénykultúra hozamérték-csökkenése negatív előjelű, úgy az összesítés során a növénykultúra hozamérték-csökkenésénél nullával kell számolni.

üzemi szintű referencia

$$\text{hozamérték (Ft)} = \text{egyes növénykultúrák referencia hozamértékeinek összege (Ft)}$$

$$\text{üzemi szintű hozamérték-csökkenés mértéke (\%)} = \frac{\text{egyes növénykultúrák hozamérték-csökkenéseinek összege (Ft)}}{\text{üzemi szintű referencia hozamérték (Ft)}} \times 100$$

Növénykultúrára számított kárenyhítő juttatás maximális összege

$$\text{növénykultúrára számított kárenyhítő juttatás maximális összege (Ft)} = 0,8 \times \left(\text{növénykultúra hozamérték-csökkenése (Ft)} - \text{növénykultúra hozamérték-csökkenéséből levonásra kerülő tételek (Ft)} \right)$$

Amennyiben a növénykultúra elemi káreseménnyel nem érintett, vagy a növénykultúra hozamérték-csökkenése negatív előjelű, úgy a növénykultúrára számított kárenyhítő juttatás maximális összegénél nullával kell számolni.

Üzemi szintű kárenyhítő juttatás maximális összege

a) az Mkk. tv. 11. § (5) bekezdése szerinti mezőgazdasági biztosítás megléte esetén

$$\text{üzemi szintű kárenyhítő juttatás maximális összege (Ft)} = \Sigma \left(\text{növénykultúrára számított kárenyhítő juttatás maximális összege (Ft)} - \text{biztosító által a kárenyhítő juttatás iránti kérelemben szereplő káresemény miatt kifizetett kártérítés összege (Ft)} \right)$$

b) az Mkk. tv. 11. § (5) bekezdése szerinti mezőgazdasági biztosítás hiányában

$$\text{üzemi szintű kárenyhítő juttatás maximális összege (Ft)} = \Sigma \left(\text{növénykultúrára számított kárenyhítő juttatás maximális összege (Ft)} \right) \div 2$$

Növénykultúra hozamérték-csökkenéséből levonásra kerülő tételek

a) Hozamcsökkenés miatt keletkezett költségmegtakarítás összege:

$$\text{Hozamcsökkenés miatt keletkezett költségmegtakarítás összege (Ft)} = \text{növénykultúra tárgyévi vetésterülete (ha)} \times \text{növénykultúra hozamcsökkenése (t/ha)} \times \text{növény-csoportonként meghatározott fajlagos költségmegtakarítás (Ft/t)}$$

ahol

$$\text{növénykultúra hozamcsökkenése (t/ha)} = \text{növénykultúra referencia hozama (t/ha)} - \text{növénykultúra tárgyévi hozama (t/ha)}$$

a növénycsoportonként meghatározott költségmegtakarítás (Ft/t):

- szántóföldi növények 1 t termés-csökkenése esetén: 2193,00 Ft,
- szántóföldi zöldségek 1 t termés-csökkenése esetén: 2990,00 Ft,
- gyümölcsfélék 1 t termés-csökkenése esetén: 1940,00 Ft,
- szőlő 1 t termés-csökkenése esetén: 7350,00 Ft.

$$\text{növénykultúra termés-csökkenése (t)} = \text{növénykultúra tárgyévi vetésterülete (ha)} \times \text{növénykultúra hozamcsökkenése (t/ha)}$$

b) Egyes szántóföldi növénykultúrák tekintetében a mezőgazdasági káresemény miatti teljes kipusztulás vagy ki nem kelés esetén fennálló hozamcsökkenés miatt keletkezett költségmegtakarítás összege:

A lent felsorolt szántóföldi növénykultúrák mezőgazdasági káresemény miatti korai teljes kipusztulása, vagy ki nem kelése esetén fennálló hozamcsökkenés miatt keletkezett költségmegtakarítás összege:

$$\text{Korai teljes kipusztulás, vagy ki nem kelés miatt keletkezett költségmegtakarítás összege (Ft)} = \text{növénykultúra kipusztult/ki nem kelt területe (ha)} \times \text{növénykultúráként meghatározott fajlagos költségmegtakarítás (Ft/ha)}$$

ahol a növénykultúráként meghatározott fajlagos költségmegtakarítás (Ft/ha):

- őszi káposztarepce: 102 829 Ft/ha,
- őszi búza: 91 697 Ft/ha,
- őszi árpa: 80 084 Ft/ha,
- zab: 73 281 Ft/ha,

- triticales: 70 320 Ft/ha,
- rozs: 55 724 Ft/ha.

A fenti rendelkezést kell alkalmazni abban az esetben, ha a felsorolt szántóföldi növénykultúrák korai teljes kipusztulását vagy ki nem kelését jelzi az a tény, hogy az adott növénykultúra tárgyévi hozama nulla.

c) Földbérlet esetén a 12. § (3) bekezdésben meghatározott bérleti díjcsökkenés összege:

$$\text{Bérleti díjcsökkenés összege (Ft)} = \text{növénykultúra tárgyévi vetésterülete (ha)} \times [\text{piaci bérleti díj (Ft/ha)} - \text{kedvezményes bérleti díj (Ft/ha)}] "$$

Jóváhagyta:

.....
 miniszter

Kifizetési terv (20... . február ... -i állapot szerint, forintban)

Keltezés: ... .

1. Az adott kárenyhítési évben keletkezett kárigényekre és a kapcsolódó tervezett kifizetésre vonatkozó információk		
1.1.	A mezőgazdasági termelőknél a 9. § (3) bekezdés b) pontjának és a 12. § (1) bekezdésnek megfelelő hozamérték-csökkenés agrárkár-megállapító szerv által ellenőrzött és igazolt, országosan összesített összege	
1.2.	A mezőgazdasági termelőknél a termés betakarításához kapcsolódó ráfordítás-csökkenés, valamint az Mkk. tv. 22. §-ában meghatározott haszonbér-mérséklésből eredő bérleti díjcsökkenés országosan összesített összege	
1.3.	A kárenyhítő juttatás iránti kérelemben szereplő káresemények után a biztosítók által mezőgazdasági termelők részére kifizetett kártérítés országosan összesített összege	
1.4.	A kárenyhítő juttatás iránti kérelemben szereplő káresemények után egyéb támogatási programon keresztül mezőgazdasági termelők részére kifizetett kártérítés országosan összesített összege	
1.5.	A mezőgazdasági termelők részére számított kárenyhítő juttatás elvi maximumának országosan összesített összege	
1.6.	Az Mkk. tv. 11. § (5) bekezdése szerinti mezőgazdasági biztosítással rendelkező termelők részére az agrárkár-nyhítési szerv által jogosnak megállapított kárenyhítő juttatás országosan összesített összege	
1.7.	Az Mkk. tv. 11. § (5) bekezdése szerinti mezőgazdasági biztosítással nem rendelkező termelők részére az agrárkár-nyhítési szerv által jogosnak megállapított kárenyhítő juttatás országosan összesített összege	
1.8.	A mezőgazdasági termelők által igényelt kárenyhítő juttatás agrárkár-megállapító szerv által ellenőrzött, és az agrárkár-nyhítési szerv által jogosnak megállapított, kifizetni javasolt országosan összesített összege	
1.9.	Az adott kárenyhítési év kárenyhítési eljárásának felfüggesztett ügyeihez kapcsolódó kárenyhítő juttatás országosan összesített összege (az 1.8. pont szerinti összegben belül)	
2. A tárgyévet követő év Nemzeti agrárkár-nyhítés előirányzatának információi		
2.1.	A Nemzeti agrárkár-nyhítés előirányzat tárgyévi december 31-i egyenlege	
2.2.	A mindenkori költségvetési törvény alapján a tárgyévet követő évre megállapított költségvetési támogatás összege	
2.3.	A Kormány egyedi döntése alapján a központi költségvetésből nyújtott, tárgyévet követő évre megállapított többlettámogatás összege [Mkk. tv. 7. § (1) bekezdés d) pont]	
2.4.	Fennálló fizetési kötelezettség alapján a termelők által befizetett, behajtott, illetve kompenzáció útján beszedett összegek, (beleértve a jogosulatlan igénybevétele miatt visszakövetelést is) a tárgyévet követő év január 1-től a kifizetési terv elkészítésének időpontjáig	

2.5.	A kifizetési terv elkészítésének időpontjáig lezárult, az adott kárenyhítési évet megelőző kárenyhítési évek jogorvoslati eljárásainak kifizetett összege, valamint egyéb áthúzódó kifizetéseinek összege a tárgyévet követő év január 1-től a kifizetési terv elkészítésének időpontjáig [Mkk. tv. 15. § (4) bekezdés a) és b) pont]	
2.6.	Működési és fejlesztési célokra a miniszter által, a tárgyévet követő évben jóváhagyott összeg [a termelői befizetések és az állami hozzájárulás összegének max. 4%-a, Mkk. tv. 7. § (6) bekezdés]	
2.7.	A kifizetési terv elkészítésének időpontjáig le nem zárult és ki nem fizetett, az adott kárenyhítési évet megelőző kárenyhítési évek jogorvoslati eljárásaiban és egyéb folyamatban lévő eljárásaiban foglalt tételek összege	
2.8.	Adott kárenyhítési év kárenyhítő juttatásainak kifizetésére a tárgyévet követő évben, a kifizetési terv elkészítése időpontjában felhasználható forrás összesen	
2.9.	Az MVH kárenyhítési lebonyolítási számlán az adott kárenyhítési év kárenyhítő juttatása fedezetül biztosítandó forrás (az 1.8., 2.8., 3.1. és 3.2. pontok figyelembevételével)	
2.10.	Az MVH kárenyhítési lebonyolítási számlán a 2.7. pont szerinti jogorvoslati és egyéb folyamatban lévő eljárások fedezetül biztosítandó forrás*	
3. Az 1.8. pont szerint kifizetésre javasolt kárenyhítő juttatásra vonatkozó egyéb információk		
3.1.	Rendelkezésre álló forrást meghaladó kárenyhítési igény esetén a forráshiány összege	
3.2.	Forráshiány alapján javasolt arányos juttatáscsökkentés mértéke (%)	
3.3.	Mezőgazdasági termelők részére kifizetni javasolt kárenyhítő juttatás összege jégesőkárakra**	
3.4.	Mezőgazdasági termelők részére kifizetni javasolt kárenyhítő juttatás összege belvízkárakra**	
3.5.	Mezőgazdasági termelők részére kifizetni javasolt kárenyhítő juttatás összege téli fagykárakra**	
3.6.	Mezőgazdasági termelők részére kifizetni javasolt kárenyhítő juttatás összege tavaszi fagykárakra**	
3.7.	Mezőgazdasági termelők részére kifizetni javasolt kárenyhítő juttatás összege őszi fagykárakra**	
3.8.	Mezőgazdasági termelők részére kifizetni javasolt kárenyhítő juttatás összege aszálykárakra**	
3.9.	Mezőgazdasági termelők részére kifizetni javasolt kárenyhítő juttatás összege mezőgazdasági árvízkárakra**	
3.10.	Mezőgazdasági termelők részére kifizetni javasolt kárenyhítő juttatás összege vihkárakra**	
3.11.	Mezőgazdasági termelők részére kifizetni javasolt kárenyhítő juttatás összege felhőszakadástól kárakra**	
3.12.	Az Mkk. tv. 6. § (1) bekezdése szerinti termelők részre kifizetni javasolt kárenyhítő juttatás összege	
3.13.	Az Mkk. tv. 6. § (2) bekezdése szerinti termelők részre kifizetni javasolt kárenyhítő juttatás összege	
3.14.	Mikro-, kis- és középvállalkozásnak (KKV) minősülő mezőgazdasági termelők részére kifizetni javasolt kárenyhítő juttatás összege***	
3.15.	Nagyvállalkozásnak minősülő mezőgazdasági termelők részére kifizetni javasolt kárenyhítő juttatás összege***	
3.16.	Kifizetéssel érintett termelők száma összesen (fő)	
3.17.	Kifizetéssel érintett termelők száma, szántóföldi kultúrát (is) tartalmazó kérelem alapján (fő)	
3.18.	Kifizetéssel érintett termelők száma, szántóföldi zöldségféléket (is) tartalmazó kérelem alapján (fő)	
3.19.	Kifizetéssel érintett termelők száma, ültetvényterületet (is) tartalmazó kérelem alapján (fő)	
3.20.	Kifizetéssel érintett termelők száma az Mkk. tv. 6. § (1) bekezdése szerint (fő)	
3.21.	Kifizetéssel érintett termelők száma az Mkk. tv. 6. § (2) bekezdése szerint (fő)	
3.22.	Kifizetéssel érintett, az Mkk. tv. 11. § (5) bekezdése szerinti mezőgazdasági biztosítással rendelkező termelők száma (fő)	

3.23.	Kifizetéssel érintett, az Mkk. tv. 11. § (5) bekezdése szerinti mezőgazdasági biztosítással nem rendelkező termelők száma (fő)	
3.24.	Kifizetéssel érintett, mikro-, kis- és középvállalkozásnak (KKV) minősülő mezőgazdasági termelők száma (fő) ***	
3.25.	Kifizetéssel érintett, nagyvállalkozásnak minősülő mezőgazdasági termelők száma (fő) ***	
3.26.	Kifizetéssel érintett területek nagysága összesen (ha)****	
3.27.	Kifizetéssel érintett, ültetvény művelésére szolgáló területek nagysága összesen (ha)	
3.28.	Kifizetéssel érintett, szántóföldi zöldség termesztésére szolgáló területek nagysága összesen (ha)	
3.29.	Kifizetéssel érintett, 3.28. ponttól eltérő szántóföldi növénykultúra művelésére szolgáló területek nagysága összesen (ha)	

* A jogorvoslati- és az egyéb folyamatban lévő eljárások kifizetésének ütemezéséhez igazodó évközi forráslehívás alapján kerül átadásra.

** A kifizetésre javasolt kárenyhítő juttatás összegét az egyes elemi káresemények szerinti bontásban a kérelmen belüli arányosítással kell kimutatni.

*** A mikro-, kis- és középvállalkozás (KKV) méretkategóriába nem eső mezőgazdasági termelő nagyvállalkozásnak minősül.

**** A kifizetéssel érintett területek nagyságát az egyes növénycsoportok szerinti bontásban a kérelmen belüli arányosítással kell kimutatni.”

4. melléklet a 65/2016. (IX. 21.) FM rendelethez

„3. melléklet a 77/2015. (XII. 1.) FM rendelethez

Kamat- és költségmentességben részesülő települések listája

Bács-Kiskun megye (75)

Ágasegyháza
Akasztó
Apostag
Baja
Ballószög
Balotaszállás
Bátmonostor
Borota
Bócsa
Bugac
Bugacpusztaháza
Császártöltés
Csátalja
Csengőd
Csikéria
Csólyospálos
Dávod
Dunapataj
Dusnok
Érsekcsanád
Érsekhalma
Felsőlajos
Felsőszentiván
Fülöpháza
Fülöpjakab
Fülöpszállás
Hajós
Harkakötöny
Harta
Helvécia
Homokmégy
Imrehegy
Izsák
Jakabszállás
Jánoshalma
Jászszentlászló
Kaskantyú
Kecel
Kecskemét
Kéleshalom
Kerekegyháza
Kiskőrös
Kiskunfélegyháza
Kiskunhalas
Kiskunmajsa
Kisszállás
Kunbaja
Kunfehértó

Kunszállás
Ladánybene
Lajosmizse
Lakitelek
Mélykút
Miske
Móricgát
Nagybaracska
Nemes nádudvar
Nyárlőrinc
Orgovány
Páhi
Petőfiszállás
Pirtó
Soltszentimre
Soltvadkert
Sükösd
Szabadszállás
Szank
Szentkirály
Tabdi
Tázlár
Tiszaalpár
Tiszaújváros
Tiszaug
Tompá
Városház

Baranya megye (36)

Almáskút
Baranyajenő
Buda
Bükkösd
Csányoszló
Cserdi
Diószőlő
Dunaszentmiklós
Gödöllő
Harkány
Hidas
Kisharsány
Magyarszék
Márfa
Mecsekpölöske
Mekényes
Mindszentgödöllő
Mozsgó
Nagyharsány
Nagypeterd
Nagyváltófalva
Nyugatszentmiklós
Orfű
Piskó
Pogány

Sellye
Siklós
Szászvár
Szava
Szederkény
Szigetvár
Túrony
Vékény
Versend
Villány
Vokány

Békés megye (14)

Almáskamarás
Battonya
Békéscsaba
Békéssámson
Biharugra
Csanádapáca
Kaszaper
Kevermes
Körösladány
Lőkösháza
Medgyesbodzás
Mezőberény
Nagykamarás
Szarvas

Borsod-Abaúj-Zemplén megye (42)

Alsóberecki
Alsóvadász
Arka
Baktakék
Bekecs
Berzék
Bodroghalom
Bodrogkeresztúr
Bodrogkisfalud
Bodrogolaszi
Boldogkőváralja
Borsodgeszt
Borsodivánka
Cigánd
Erdőhorváti
Filkeháza
Füzérkajata
Füzérradvány
Györgytló
Harsány
Karos
Legyesbénye
Mád
Mezőnyárád
Mezőzombor

Nagyrozsóvár
Pálháza
Rátka
Ricse
Sárazsadány
Sárospatak
Sátoraljaújhegy
Szakácsi
Szegi
Szegilong
Szerencs
Tállya
Tarcál
Tokaj
Tolcsa
Zemplénagárd
Zsujta

Csongrád megye (22)

Apátfalva
Ásotthalom
Balástya
Bordány
Csongrád
Eperjes
Felgyő
Forráskút
Hódmezővásárhely
Mórahalom
Ópusztaszer
Pusztamérges
Pusztaszer
Ruzsa
Sándorfalva
Szatymaz
Szeged
Szentés
Székkutas
Üllés
Zákányszék
Zombó

Fejér megye (23)

Aba
Alcsútdoboz
Alsószentiván
Csákvár
Csókakő
Etyek
Gárdony
Lepsény
Mány
Mór
Óbarok

Pákozd
Pázmánd
Pusztaszabolcs
Pusztavám
Seregélyes
Söréd
Szabadhídvég
Tabajd
Tác
Velence
Vereb
Zámoly

Győr-Moson-Sopron megye (52)

Abda
Ágfalva
Bakonygyirót
Bezenye
Csikvánd
Csorna
Écs
Egyházasköte
Felpéc
Fertőboz
Fertőd
Fertőendréd
Fertőrákos
Fertőszentmiklós
Fertőszéplak
Győr
Győrság
Győrszemere
Győrújbarát
Harka
Hegykő
Hidegség
Iván
Jánossomorja
Kajárpéc
Kisfalud
Kópháza
Koronc
Lövő
Mihályi
Mórichida
Mosonmagyaróvár
Nagycenk
Nyúl
Osli
Pannonhalma
Pázmándfalu
Pér
Pereszteg
Pusztacsád

Rábacsécsény
Ravaszd
Románd
Sarród
Sopron
Sopronkövesd
Szárföld
Tényő
Várbalog
Veszprémvarsány
Völcsej
Zsira

Hajdú-Bihar megye (21)

Álmosd
Bocskai kert
Debrecen
Derecske
Fülöp
Hajdúbagos
Hajdúböszörmény
Hajdúhadház
Hajdúnánás
Hajdúsámson
Kaba
Létavértes
Mikepércs
Nagyrábé
Nyírábrány
Nyíracsad
Nyíradony
Nyírmártonfalva
Sáránd
Téglás
Tiszagyulaháza

Heves megye (15)

Atkár
Ecséd
Eger
Füzesabony
Gyöngyös
Gyöngyössolymos
Gyöngyöstarján
Halmajugra
Hatvan
Heves
Maklár
Markaz
Nagyréde
Szűcsi
Vécs

Jász-Nagykun-Szolnok megye (22)

Alattyán
Cibakháza
Csépa
Cserkeszőlő
Jánoshida
Jászsószentgyörgy
Jászberény
Jászdózsza
Jászfelsőszentgyörgy
Jászfákóhalma
Jászszentandrás
Jásztelek
Kengyel
Kunszentmárton
Nagykörű
Nagyrév
Szajol
Szolnok
Tiszajenő
Tizsakürt
Tizsasas
Törökszentmiklós

Komárom-Esztergom megye (20)

Baj
Bakonyszombathely
Bana
Bársonyos
Dad
Dunaalmás
Dunaszentmiklós
Ete
Gyermely
Kisbér
Kocs
Komárom
Mocsa
Nagysáp
Neszmély
Süttő
Szomód
Tata
Vértesskethely
Vértesszőlős

Nógrád megye (26)

Buják
Cserhátsurány
Csitár
Ecseg
Egyházaskerge
Érsekvadkert
Erdőkürt

Erdőtarcsa
Kálló
Karancsalja
Kisbárkány
Kozárd
Lucfalva
Magyarnándor
Mátraszőlős
Mohora
Nógrád
Nógrádsípek
Pásztó
Romhány
Salgótarján
Szalmatercs
Szécsény
Szendehegy
Szente
Varsány

Pest megye (68)

Albertirsa
Alsónémedi
Bénye
Bernecebaráti
Budakeszi
Budapest XVII.
Cegléd
Ceglédbercel
Csemő
Csévharaszt
Csomád
Dabas
Dánszentmiklós
Dány
Érd
Farmos
Galgamácsa
Gödöllő
Gyömrő
Hernád
Inárcs
Isaszeg
Kakucs
Kartal
Kemence
Kiskunlacháza
Kocsér
Kóka
Kosd
Kóspallag
Letkés
Monor
Nagykőrös

Nyársapát
Ócsa
Örkény
Pécel
Perőcsény
Perbál
Pilis
Pilisvörösvár
Pomáz
Pusztavacs
Püspökatvan
Ráckeve
Sóskút
Szada
Szentmártonkáta
Szigetcsép
Szigetszentmárton
Szob
Sződ
Táborfalva
Tápiószecső
Tápiószele
Tápiószentmárton
Tápiószőlős
Tatárszentgyörgy
Tóalmás
Tök
Tököl
Törökbálint
Újhartyán
Újlengyel
Vámosmikola
Vecsés
Verseg
Zsámbék

Somogy megye (60)

Ádánd
Balatonberény
Balatonboglár
Balatonlelle
Balatonszemes
Balatonszentgyörgy
Bárdudvarnok
Beleg
Berzence
Csököly
Csömend
Curgó
Gyékényes
Iharosberény
Kadarkút
Kaposfő
Kaposhomok

Kaposvár
Karád
Kercseliget
Kéthely
Kiskorpád
Kutas
Látrány
Lengyeltóti
Marcali
Mesztegyő
Mezőcsokonya
Mike
Nagybajom
Nagyberény
Nemesdéd
Nemeskisfalud
Nikla
Ordacsehi
Osztopán
Öreglak
Ötvöskónyi
Porrog
Porrogszentkirály
Pusztakovácsi
Segesd
Siófok
Somogyacsa
Somogydöröcske
Somogysárd
Somogysimonyi
Somogyszentpál
Somogyszob
Somogytúr
Somogyudvarhely
Szenna
Szenyér
Szólád
Szőlősgyőrök
Tab
Varásló
Vése
Visnye
Víz

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye (202)

Ajak
Anarcs
Apagy
Aranyosapáti
Baktalórántháza
Balkány
Barabás
Bátorliget
Benk

Beregdaróc
Beregsurány
Berkesz
Besenyőd
Biri
Botpalád
Bököny
Buj
Cégénydányád
Csaholc
Császló
Csegöld
Csenger
Csengerújfalu
Csengersima
Darnó
Demecser
Dombrád
Döge
Encsencs
Eperjeske
Érpatak
Fábiánháza
Fehérgyarmat
Fényeslitke
Fülesd
Fülpösdaróc
Gacsály
Garbolc
Gávavencsellő
Gégény
Gelénes
Gemzse
Geszteréd
Gulács
Győrtelek
Gyulaháza
Gyügye
Gyüre
Hermánszeg
Hodász
Ibrány
Ilk
Jánkmajtis
Jármí
Jéke
Kállósemjén
Kálmánháza
Kántorjánosi
Kék
Kékcse
Kemecse
Kisar
Kishódos

Kisléta
Kisnamény
Kispalád
Kisszekeres
Kisvárd
Kisvarsány
Komlódtótfalu
Komoró
Kótaj
Kölcse
Kömörő
Laskod
Levelek
Lónya
Lövépetri
Mánd
Magosliget
Magy
Mándok
Máriapócs
Márokpapi
Mátészalka
Mátyus
Méhtelek
Mérk
Mezőladány
Nagyar
Nagycserkesz
Nagydobos
Nagyecsed
Nagyhalász
Nagyhódos
Nagykálló
Nagyszekeres
Nagyvarsány
Napkor
Nyírbátor
Nyírbéltek
Nyírbogát
Nyírbogdány
Nyírcsaholy
Nyírcsászár
Nyínderzs
Nyíregyháza
Nyírgelse
Nyírgyulaj
Nyíribrony
Nyírkő
Nyírkársz
Nyírkáta
Nyírkércs
Nyírlövő
Nyírlugos
Nyírmada

Nyírmeggyes
Nyírmihálydi
Nyírpasznya
Nyírpazony
Nyírpilis
Nyírtass
Nyírtelek
Nyírtét
Nyírtura
Nyírvasvári
Ófehértó
Olcsva
Ópályi
Ökörítőfülpös
Ömböly
Őr
Pap
Papos
Paszab
Pátroha
Pátyod
Penészlek
Penyige
Petneháza
Piricse
Pócspetri
Porcsalma
Pusztadobos
Rakamaz
Ramocsaháza
Rápolt
Rétközberencs
Rohod
Rozsály
Sényő
Sonkád
Szabolcsbáka
Szabolcsveresmart
Szakoly
Szamosangyalos
Szamosbecs
Szamossályi
Szamosszeg
Szamostatárfalva
Szamosújlak
Sztármárcseke
Székely
Tarpa
Terem
Tiborszállás
Tiszabecs
Tiszabercel
Tiszabezdéd
Tiszadada

Tiszaadob
Tiszakanyár
Tiszakerecseny
Tiszaölök
Tiszaogyorós
Tiszanagyfalu
Tiszaszentmárton
Tiszatelek
Tiszavasvári
Tisztaberek
Tornyospálca
Tunyogmatolcs
Túristvándi
Túrricse
Tuzsér
Tyukod
Ura
Uszka
Újdombrád
Újfehértó
Újkenéz
Vaja
Vállaj
Vámosatya
Vámosoroszi
Vásárosnamény
Vasmegyer
Záhony
Zajta
Zsarolyán
Zsurk

Tolna megye (27)

Alsónyék
Báta
Bátaapáti
Bátaszék
Bonyhádvarasd
Bölcske
Dunaföldvár
Dúzs
Felsőnyék
Györe
Györköny
Kisdorog
Kisvejke
Lengyel
Madocsa
Magyarkeszi
Mócsény
Mucsfa
Nagyszokoly
Ozora
Őcsény

Szálka
Szekszárd
Tolna
Tolnanémedi
Závod
Zomba

Vas megye (45)

Alsóújlak
Andrásfa
Bérbaltavár
Bozsok
Bucsu
Cák
Csehi
Csehimindszent
Csepreg
Duka
Felsőcsatár
Felsőszölnök
Gencsapáti
Gór
Gyöngyösfalu
Horvátlövő
Horvátzsidány
Ikervár
Jánosháza
Katafa
Kissomlyó
Kondorfa
Körmend
Kőszeg
Kőszegdoroszló
Kőszegszerdahely
Magyarlak
Nádasd
Nagysimonyi
Ólmod
Oszkó
Perenye
Petőmihályfa
Pornóapáti
Sárvár
Sótony
Szentgotthárd
Szentpéterfa
Szombathely
Tokorcs
Vaskeresztes
Vasvár
Velem
Vép
Vönöck

Veszprém megye (70)

Adorjánháza

Ajka

Alsóörs

Aszófő

Badacsonytomaj

Badacsonytördemic

Balatonakali

Balatonederics

Balatonfüred

Balatonkenese

Balatonrendes

Balatonszőlős

Balatonudvari

Béb

Csabrendek

Csopak

Dabrony

Doba

Dörgicse

Egeralja

Felsőörs

Gyulakeszi

Hegyesd

Hegymagas

Homokbödöge

Kapolcs

Káptalantóti

Kékkút

Kisapáti

Kővágóörs

Köveskál

Kup

Külsővat

Lesencefalu

Lesenceistvánd

Lesencetomaj

Litér

Lovas

Mencshely

Mindszentkál

Monostorapáti

Monoszló

Nagyalásony

Nagydém

Nagyvázsony

Nemesgulács

Nemesvita

Örvényes

Ősi

Paloznak

Pápa

Pécsely

Pula

Raposka
Somlójenő
Somlószőlős
Somlóvásárhely
Sümeg
Szentbékálla
Szigliget
Tagyon
Takácsi
Tapolca
Tihany
Tüskevár
Várkesző
Vászoly
Vigántpetend
Zalahaláp
Zánka

Zala megye (68)

Alsószenterzsébet
Bagod
Bak
Balatongyörök
Becsehely
Becsvölgye
Bocfölde
Bödeháza
Cserszegtomaj
Csonkahegyhát
Dióskál
Egeraracsa
Egervár
Eszteregnye
Felsőpáhok
Galambok
Garabonc
Gelse
Gutorfölde
Kehidakustány
Keszthely
Kilimán
Kisgörbő
Kiskutas
Kispáli
Kustánszeg
Lakhegy
Lenti
Miháld
Misefa
Murarátka
Nagygörbő
Nagykanizsa
Nagykutas
Nagypáli

Nagyrada
Nagyrécse
Nemesapáti
Nemesszentandrás
Németfalu
Orosztony
Ortaháza
Pakod
Pethőhenye
Pókaszepetk
Pölöske
Pördefölde
Ramocsa
Rezi
Sand
Surd
Szentgyörgyvár
Szentpéterfölde
Szepetnek
Tekenyé
Tormafölde
Türje
Várvölgy
Vasboldogasszony
Vindornyalak
Vonyarcvashegy
Zalabér
Zalaboldogfa
Zalaegerszeg
Zalalövő
Zalasárszeg
Zalaszántó
Zalaszántó
Zalaszántó

VI. Az Alkotmánybíróság határozata, teljes ülési állásfoglalásai és végzései

Az Alkotmánybíróság 15/2016. (IX. 21.) AB határozata a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 344. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában – *dr. Pokol Béla* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 344. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenes, ezért azt 2016. december 31-i hatállyal megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság a Nyíregyházi Törvényszék előtt 3.Bf.855/2015. számon folyamatban lévő egyedi ügyben történő alkalmazási tilalom kimondására irányuló indítványt elutasítja.
3. Az Alkotmánybíróság a bírói indítványt egyebekben visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1.1. A Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság bírói tanácsa (a továbbiakban: indítványozó) 3.Bf.855/2015/9. számú végzésével az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése alapján – a rongálás büntette miatt folyamatban lévő büntetőeljárás felfüggesztése mellett – a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 344. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezésnek „a 74. § (1) bekezdésében meghatározott bűnügyi költségből azt” szövegrésze „jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenességének a megállapítását”, valamint a konkrét ügyben történő alkalmazásának a kizárását indítványozta.
- [2] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 58. § (1) bekezdése alapján – az Abtv. 52. § (1b) bekezdése e) és f) pontjaira tekintettel – felhívta az indítványozót, hogy a bírói kezdeményezést egészítse ki azzal, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt cikkeivel, valamint az állított jogsérelem fennállása esetén az Alkotmánybíróságtól milyen jogkövetkezmény alkalmazását kéri.
- [3] Az indítvány-kiegészítési felhívásra határidőn belül válaszolva az indítványozó a vélt alaptörvény-ellenesség alkotmányos indokait kiegészítette.
- [4] 1.2. A bírói kezdeményezés alapjául szolgáló ügyben a sértett feljelentést tett egy magánszemély és társa ellen rongálás büntette miatt. Az elrendelt nyomozást a Mátészalkai Járási Ügyészség határozatával megszüntette. A megszüntető határozat ellen a feljelentő panaszt nyújtott be. Az ügyészség a panaszt elutasította, ezért a sértett most már jogi képviselője útján, mint pótmagánvádló vádindítványt nyújtott be a Mátészalkai Járásbírósághoz (a továbbiakban: Járásbíróság). A pótmagánvádló a két vádlottat mint társtetteseket a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő, nagyobb kárt okozó rongálás büntetnének elkövetésével vádolta. A Járásbíróság a vádindítványt befogadta és a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a 2015. október 6-án kihirdetett 12.B.350/2013/25. számú ítéletében a vádlottakat az ellenük emelt vád alól felmentette.
- [5] A Járásbíróság által megállapított tényállás szerint a pótmagánvádló 2007. évtől kezdve az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogcím nélküli használója volt egy külterületi földterületnek. A földterület 6,7 hektár nagyságú, szántó művelési ágú részén 2011. augusztus 30. napján a vádlottak tulajdonjogot szereztek, majd a fennmaradó

- földterületet is megvásárolták. A szántóterületet a pótmagánvádló 2012 tavaszán kukoricával vetette be. A vádlottak azonban 2012 áprilisában a tulajdonukban álló földterületet tárcsázták, ezzel a pótmagánvádló vetését szétduzták, tönkretették. Ezt követően a földet napraforgóval vetették be. A pótmagánvádló ezért feljelentette az új tulajdonosokat és feljelentésében úgy nyilatkozott, hogy összesen 1 320 000 Ft kára keletkezett.
- [6] A Járásbíróság bűncselekmény hiányában felmentette a vádlottakat az ellenük emelt vád alól, mivel a terhükre rótt cselekmény nem bűncselekmény. A Járásbíróság megállapította, hogy a pótmagánvádló és a vádlottak között polgári jogi elszámolási jogviszony jött létre.
- [7] Az elsőfokú bíróság 12.B.350/2013/25. számú felmentő ítélete ellen a pótmagánvádló fellebbezést nyújtott be.
- [8] Mindkét vádlottat ugyanaz a meghatalmazott védő képviselte az első és a másodfokú eljárásban is.
- [9] Az indítványozó a pótmagánvádló fellebbezésének elbírálása során észlelte, hogy a Járásbíróság ítéletének helyben hagyása esetén a felmerült bünyügyi költség viseléséről a Be. támadott rendelkezése alapján köteles határozni. E törvényi rendelkezés értelmében a pótmagánvádas eljárásban, a felmentett vádlott által meghatalmazott védő díja és költsége nem minősül bünyügyi költségnek. Így e költség megfizetésére a törvény – a Be. – alapján a pótmagánvádlót nem lehet kötelezni.
- [10] Az indítványozó a támadott szövegrészt alaptörvény-ellenesnek tartja, ezért a másodfokú büntetőeljárást a Be. 266. § (1) bekezdésének b) pontja alapján felfüggesztette és az Alkotmánybírósághoz fordult.
- [11] A Be. 344. § (1) bekezdése szerint ugyanis, „[h]a a vádlottat felmentették, vagy vele szemben az eljárást megszüntették, a pótmagánvádló viseli a 74. § (1) bekezdésében meghatározott bünyügyi költségből azt a költséget, amely a pótmagánvádló fellépése után keletkezett.” A Be. 74. § (1) bekezdésében meghatározott bünyügyi költségek között azonban nem szerepel a meghatalmazott védő díja és költsége.
- [12] A Be. 339. § (3) bekezdése alapján azonban, „[h]a a vádat az ügyész képviselte, és a bíróság a vádlottat felmenti, vagy az eljárást az ügyész vádelejtése miatt megszünteti, az állam a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül – a külön jogszabályban meghatározott mértékben – megtéríti a vádlott költségét, továbbá védőjének az eljárás során nem előlegezett díját és költségét.” Az ügyészi vádképviselés esetén a meghatalmazott védő díjának és költségeinek a megtérítéséről a részletszabályokat a terhelt és a védő készkiadása, illetőleg a védő díja állam általi megtérítésének szabályairól, valamint a büntetőeljárásban részt vevő személyek és képviselőik költségéről és díjáról szóló 26/2003. (VII. 1.) IM-BM-PM együttes rendelet (a továbbiakban: Rendelet) tartalmazza.
- [13] Az indítvány szerint a támadott jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJE) 6. cikk 3. bekezdés c) pontjában foglalt védelemhez való jogot sérti. A vádemelés sikertelenségének anyagi kockázatát védő meghatalmazása esetén nem a pótmagánvádlónak, hanem a vádlottnak kell viselnie, akit ez a körülmény szükségképpen gátolhat a védelemhez való alkotmányos jogának a gyakorlásában.
- [14] Az indítványozó szerint az Alaptörvény 28. cikkében megfogalmazott teleologikus jogértelmezéssel, a védelemhez való alkotmányos jog érvényesülésének sérelmével járó következmények miatt megállapítható a Be. 344. § (1) bekezdésének az alaptörvény-ellenessége.
- [15] Az indítványozó szerint a Be. támadott rendelkezése nyilvánvalóan sérti a büntetőeljárás alá vont terhelt törvény előtti egyenlőséghez való alkotmányos jogát a pótmagánvádló megalapozatlannak bizonyult vádindítványa alapján felmerült költségek viselése miatt. Ez a tény különbségtételt eredményez az érintettek között attól függően, hogy a vádat a pótmagánvádló vagy az ügyész képviseli. Ugyanis amennyiben az ügyész képviseli a vádat, akkor a Rendelet alapján meghatározott mértékben az állam megtéríti a védői díjat és költséget, ellenben pótmagánvádas eljárásban erre nem kerül sor.
- [16] Az indítványozó az Abtv. 46. § (1) bekezdése alapján a támadott törvényszöveg jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenességének a megállapítását, valamint alkalmazásának a kizárását kérte.
- [17] 1.3. Az indítványozó – felhívásra – határidőn belül kiegészítette és pontosította a bírói kezdeményezést.
- [18] Az indítvány indokolását kiegészítette azzal, hogy a támadott szövegrész az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőség elvébe és a hátrányos megkülönböztetés tilalmába is ütközik.
- [19] Az indítványozó álláspontja szerint a pótmagánvádló fellépése miatt az Alaptörvény II. cikkében rögzítettek értelmében az azonos emberi méltósággal rendelkező terhelt büntető eljárásjogi helyzete között különbség jön létre. A vádlottat a pótmagánvádló által képviselt vád alóli felmentése vagy vele szemben az eljárás megszüntetése hátrányosabb helyzetbe hozza ahhoz a terhelthez képest, akivel szemben – akár ugyanolyan bűncselekmény miatt – az állam büntetőigényét az ügyész érvényesíti.
- [20] Kifejtette továbbá az indítványozó, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikkének (3) bekezdésében foglalt védelemhez való joggal ellentétben áll és annak gyakorlását gátolja az, hogy a vádemelés sikertelenségének anyagi kockázatát

védő meghatalmazása esetén nem a pótmagánvádlónak, hanem a vádlottnak kell viselnie. A pótmagánvád eljárásban a vádlottnak a hatályos törvényi szabályozás nem ad lehetőséget arra, hogy a vád alóli felmentése esetén a meghatalmazott védő eljárása során felmerülő költségeket és díjakat az állam viselje. A pótmagánvád alapján induló büntetőeljárásban így a hatékony védekezés lehetőségének az alapvető feltételét a támadott jogszabályi rendelkezés nem biztosítja, jóllehet a „megfelelő védelemhez való jog” érvényesülését az EJEE 6. cikk 3. bekezdés c) pontja is megköveteli.

- [21] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott szabályozás ezen túlmenően az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiságból következő jogbiztonság követelményét is sérti. Az Alkotmánybíróság 9/1992. (I. 30.) AB határozata szerint ugyanis a jogállamiságból következő jogbiztonság követelményének érvényesülése nem csupán „az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények kiszámíthatóságát is” [ABH 1992, 59, 65.].

II.

- [22] 1. Az Alaptörvénynek az indítvánnyal érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam. [...]”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

„XXVIII. cikk (3) A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. [...]”

- [23] 2. A Be. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„74. § (1) Bűnügyi költség

a) az a költség, amelyet az ügyben az eljárás megindításától a büntetés végrehajtásának befejezéséig, továbbá a rendkívüli jogorvoslati eljárás, valamint a különleges eljárások során az állam előlegezett,

b) a terheltnek, a sértettnek, a magánfélnek, a pótmagánvádlónak és a magánvádlónak, a terhelt és a sértett törvényes képviselőjének az ügyben felmerült készkiadása, akkor is, ha azt az állam nem előlegezte,

c) a kirendelt védőnek és a sértett, a magánfél, valamint a pótmagánvádló képviselőjének készkiadása és díja, akkor is, ha azt az állam nem előlegezte.”

„339. § (3) Ha a vádat az ügyész képviselte, és a bíróság a vádlottat felmenti, vagy az eljárást az ügyész vádelejtése miatt megszünteti, az állam a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül – a külön jogszabályban meghatározott mértékben – megtéríti a vádlott költségét, továbbá védőjének az eljárás során nem előlegezett díját és költségét. [...]”

„344. § (1) Ha a vádlottat felmentették, vagy vele szemben az eljárást megszüntették, a pótmagánvádló viseli a 74. § (1) bekezdésében meghatározott bűnügyi költségből azt a költséget, amely a pótmagánvádló fellépése után keletkezett. [...]”

III.

- [24] 1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy a bírói kezdeményezés megfelel-e a törvényben előírt feltételeknek.

- [25] Az Abtv. 25. § (1) bekezdése szerint a bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – abban az esetben kezdeményezheti az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének a megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának a kizárását, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy az alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította.

- [26] Az egyedi normakontroll eljárást kezdeményező bírói indítványnak az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerinti határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást, megjelöli az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének a lényegét, az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit és megfelelő indokolást is tartalmaz. Ezen kívül megjelöli a sérelmezett jogszabályi rendelkezést és kéri az alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését,

illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának a kizárását {Lásd: 2/2016. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [27]–[28]}.

- [27] 2. Az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy az indítványozó az előtte folyamatban lévő pótmagánvádas eljárásban köteles rendelkezni a költségek viseléséről, a támadott rendelkezést alkalmaznia kell. A bírói kezdeményezésnek a különös jelentőségét épp az adja, hogy a vádlottak védőt hatalmaztak meg és a hatályos Be. rendelkezései alapján a védő díjának és költségeinek a viselésére a vádlottak felmentése vagy az eljárás megszüntetése esetén nem lehet a „pervesztes” pótmagánvádlót kötelezni. Sőt, a vádlottnak (vádlottaknak) kell viselnie a felmentést követően a meghatalmazott védő díját és költségét.
- [28] A bírói kezdeményezés tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára való hivatkozást [Abtv. 25. § (1) bekezdés], megjelöli az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének a lényegét és a megsérteni vélt cikkeket [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, XV. cikk (1) és (2) bekezdés, XXVIII. cikk (3) bekezdés], valamint megfelelő indokolást tartalmaz arra, hogy a sérelmezett döntések miért ellentétesek az Alaptörvény jelölt rendelkezéseivel. Az indítvány rögzíti az indítványozó kérelmét az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárására, az indítvány-kiegészítés továbbá kifejezetten kéri a támadott szövegrész alaptörvény-ellenességének a megállapítását és a megsemmisítését.
- [29] 3. Az indítványozó arra hivatkozik, hogy az Alkotmánybíróság a 458/D/2008. AB határozatában – az Alkotmánynak a hátrányos megkülönböztetést tiltó, illetve az esélyegyenlőség elősegítését előíró 70/A. §-ával összefüggésben – már érintette azt a kérdést, hogy a közvédas és a pótmagánvádas ügyekben szereplő személyek felmentése esetén a kirendelt és a meghatalmazott védő munkadíjában az eltérés a Be. 339. § (3) bekezdése és a 344. § (1) bekezdése alapján realizálódik.
- [30] Mindez az indítvány kapcsán felvetheti az Abtv. 64. § f) pontjában foglalt – az Abtv. 31. § (1) bekezdésén alapuló – okból történő visszautasítás lehetőségét, a res iudicata kérdését.
- [31] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor úgy ítélte meg, hogy a 458/D/2008. AB határozat jelen ügy vonatkozásában nem lehet az Abtv. 64. § f) pontjában foglalt visszautasítási ok (res iudicata) vagy az érvelés alapja. Megállapította ugyanis, hogy a Be. 339. § (3) bekezdésében és a 344. § (1) bekezdésében foglalt szabályokat az akkor eljáró bíróság ugyan alkalmazta, azok az alkotmányjogi panaszbeadvány érvelésében is megjelentek, azonban az indítvány nem e szabályok alkotmány-ellenességének a megállapítására és a megsemmisítésére irányult. Így az Alkotmánybíróság a Be. ezen rendelkezéseinek az alkotmányossági vizsgálatát – az indítványhoz kötöttség miatt – hivatkozott döntésében nem végezte el. [ABH 2011, 1822, 1825.]
- [32] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a jelen ügyben a bírói kezdeményezés kapcsán res iudicata megállapításának nincs helye.
- [33] 4. Az Alkotmánybíróság ezért rögzítette, hogy a bírói kezdeményezés megfelel az Abtv. 25. §-ában foglalt, valamint az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban meghatározott feltételeknek.

IV.

- [34] A bírói kezdeményezés az alábbiak szerint megalapozott.
- [35] 1. Az indítványozó szerint a támadott rendelkezés nem biztosítja a pótmagánvádló fellépése folytán a büntetőeljárás alá vont terhelt védelemhez való jogának [Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdés] a maradéktalan érvényesülését. A terhelt által meghatalmazott védő díját és költségét ugyanis a pótmagánvádló által képviselt vád alapján folyó eljárásban – a pótmagánvádló „pervesztessége” esetén – az állam nem vállalja át, hanem azt a terheltnek kell viselnie. Ezzel nem áll összhangban a Be. 339. § (3) bekezdésében rögzített szabály. Ennek értelmében, ha a vádat az ügyész képviseli, és a bíróság a vádlottat felmenti, vagy az eljárást az ügyész vádelejtése miatt megszünteti, az állam a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül – a külön jogszabályban meghatározott mértékben – megtéríti a vádlott költségét, továbbá védőjének az eljárás során nem előlegezett díját és költségét.
- [36] Az Alkotmánybíróság ennek alapján megvizsgálta, hogy a Be. 344. § (1) bekezdésében foglalt, a büntügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a pótmagánvádló által képviselt vád alapján folytatott eljárásban a terhelt védelemhez fűződő alapjogát korlátozza-e vagy sem. Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (3) bekezdése értelmében „[a] büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. [...]”. Az Alkotmánybíróság 8/2013. (III. 1.) AB határozatában rögzítette, hogy „az Alaptörvény XXVIII. cikkének (3) bekezdésében biztosított védelemhez fűződő jog értelmezésekor irányadónak tekinti a korábbi

alkotmánybírósági gyakorlatban kimunkált alkotmányos tételeket. [...] Az Alkotmánybíróság már működésének kezdetén kimondta, hogy [...] »[a] védelemhez való jog alkotmányos büntetőeljárás alapelve az eljárás egész menetében számtalan részletszabályban ölt testet. A védelemhez való jog a büntetőeljárás alá vont személy azon jogaiban, illetve a hatóságok azon kötelezettségeiben realizálódik, amelyek biztosítják, hogy a vele szemben érvényesített büntetőjogi igényt megismerje, arról álláspontját kifejtthesse, az igénnyel szembeni érveit felhozhasa, a hatóságok tevékenységével kapcsolatos észrevételeit és indítványait előterjeszthesse, továbbá védő segítségét vehesse igénybe. A védelemhez való jog tartalmát képezik a védő azon eljárási jogosítványai, illetve a hatóságok azon kötelezettségei, amelyek részéről a védelem ellátását lehetővé teszik.« (ABH 1991, 414, 415.)» (Indokolás [25]–[26])

- [37] A védelemhez fűződő alkotmányos alapjogot a Be. rendelkezései részletezik. A Be. szerint a terheltet megilleti a védelem joga. A terhelt személyesen védekezhetsz, de védelmét az eljárás bármely szakaszában védő is elláthatja. A bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság biztosítja, hogy az, akivel szemben a büntetőeljárást folytatják, a Be.-ben meghatározott módon védekezhessék [Be. 5. § (1) és (3) bekezdései].
- [38] A védelmet megillető jogok magukban foglalják az ügy megismerését és az ügy előbbre vitelét célzó jogokat is. Az ügy megismerését biztosító jogok közé tartozik a jog a hatósági határozatok, intézkedések megismerésére, az iratbetekintésre és a jelenléthez való jog is. Az ügy előbbre vitelét szolgáló jogok közé tartozik az indítványok, észrevételek megtételére, jogorvoslat benyújtására, kérdések feltételére, perbeszéd megtartására való jog. A jelenlét, a kérdezés, az érintkezés, a kapcsolattartás, az indítványtétel, a jogorvoslat és az egyéb védői jogok gyakorlásán keresztül valósul meg a vádlott védelme.
- [39] A védelemhez való jogból következik, hogy a védekezés módját, annak stratégiáját és taktikáját – a törvényi rendelkezések betartása mellett – a terhelt védelmének érdeke határozza meg. A védekezés szabad megválasztásába beletartozik – kötelező védelem hiányában – a védelem jogáról való lemondás, de az is, hogy a terhelt személyesen vagy védő útján, illetve mindkét módon védekezzék. A törvényben meghatározott esetekben kötelező a védelem. Azonban a terhelt ekkor is szabad belátása szerint dönthet arról, hogy a hatóság által kirendelt védő látja-e el a védelmét vagy az általa választott védőt hatalmazza meg, amennyiben ehhez megfelelő pénzügyi fedezettel rendelkezik. Ennek következtében a védelemhez való jog alapelvének a bűnügyi költségek viselését szabályozó részletszabályokban is érvényesülnie kell.
- [40] Különösen fontos lehet a bűnügyi költségviselés a védelemhez való jog részét képező szabad védőválasztás joga tekintetében. A védelemhez való jog tartalma és azon belül a védőválasztás lehetősége nemzetközileg elfogadott elveken alapul.
- [41] Az EJEE 6. cikke az alábbiak szerint rögzíti a védelemhez való jogot:
- „3. Minden bűncselekménnyel gyanúsított személynek joga van – legalább – arra, hogy [...]
- b) rendelkezzen a védekezésének előkészítéséhez szükséges idővel és eszközökkel;
- c) személyesen, vagy az általa választott védő segítségével védekezhessék, és ha nem állnak rendelkezésére eszközök védő díjazására, amennyiben az igazságszolgáltatás érdekei ezt követelik meg, hivatalból és ingyenesen rendelkezzen ki számára ügyvédet [...]”
- [42] Az Alkotmánybíróság különös figyelmet szentel az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) döntéseinek. Az Alkotmánybíróság több határozatában kifejtette, hogy a hazai alapjogvédelem minimumszintje nem lehet alacsonyabb, mint az EJEB esetjoga által az adott alapjog vonatkozásában biztosított jogvédelem szintje [lásd pl. 6/2011. (VII. 13.) AB határozat, ABH 2011, 290, 321.; 32/2012. (VII. 4.) AB határozat, Indokolás [41]; 22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [16]]. Az Alkotmánybíróság a 8/2013. (III. 1.) AB határozatban rögzítette, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésben elismert védelemhez fűződő jogból fakadó minimális elvárások meghatározásakor figyelemmel volt a vállalt nemzetközi és uniós jogi elvárásokra is, különösképpen az EJEB által kimunkált gyakorlatra (Indokolás [48]).
- [43] Az EJEB gyakorlata értelmében a bűncselekménnyel vádolt személynek, amennyiben nem kívánja magát személyesen védeni, már az eljárás kezdetétől lehetőséget kell kapnia arra, hogy a választásának megfelelő jogi segítséget vegyen igénybe [Martin kontra Észtország, (35985/09), 2013. május 30., 90. és 93. bekezdések]. Ez a követelmény az EJEE 6. cikk 3. bekezdés c) pontjából következik, amely szerint „minden bűncselekménnyel gyanúsított személynek joga van – legalább – arra, hogy [...] személyesen vagy az általa választott védő segítségével védekezzék [...]”.
- [44] Az EJEB hangsúlyozta azt is, hogy az eljárás tisztességessége megköveteli, hogy a vádlott hozzáférhessen a jogi védelem teljes szolgáltatási skálájához [Dayanan kontra Törökország, (7377/03), 2009. október 13., 32. bekezdés]. Az EJEB szerint a védő és ügyfele közötti bizalmi viszony fontosságához fűződő jogosultság azonban nem abszolút. A nemzeti hatóságoknak tekintettel kell lenniük a gyanúsított kívánságára, ami a védőválasztást

illeti, ugyanakkor figyelmen kívül hagyhatják azt, amennyiben az igazságszolgáltatás érdekében arra releváns és megfelelő alappal tudnak szolgálni {Meftah és mások kontra Franciaország [GC], 32911/96., 35237/97, és 34595/97, 2002. július 26., 45. bekezdés, Mayzit kontra Oroszország, (63378/00), 2005. január 20., 66. bekezdés, Klimentyev kontra Oroszország, (46503/99), 2006. november 16., 116. bekezdés; Vitan kontra Románia, (42084/02), 2008. március 25., 59. bekezdés, Zagorodniy kontra Ukrajna (27004/06), 2011. november 24., 52. bekezdés stb.}. Ha ilyen alap hiányzik, akkor a szabad védőválasztás jogának a korlátozása az EJEE 6. cikk 3. bekezdés c) pontjának az 1. bekezdéssel együtt olvasott értelmezés szerinti megsértését valósítja meg, feltéve, hogy ez a körülmény – az eljárás egészére tekintettel – a vádlott védelmét hátrányosan befolyásolja {Dvorski kontra Horvátország [GC] (25703/11), 2015. október 20., 78–79. bekezdések}.

- [45] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében foglalt védelemhez fűződő alapjog – megfelelő feltételekkel – korlátozható. A korlátozás megnyilvánulhat például a kötelező védelem jogintézményében, hiszen ebben az esetben a vádlott nem döntheti el, hogy a védekezésről lemond-e vagy esetleg személyesen akar védekezni, mivel számára védőt kell kirendelni. A Be.-ben meghatározott esetekben, jellemzően akkor, ha a gyanú szerinti bűncselekmény tárgyi súlya jelentősebb, vagy a terhelt az állami büntetőigényt érvényesítő hatóságokkal szemben az átlagosnál kiszolgáltatottabb helyzetben van, a terhelt döntésétől függetlenül védő vesz részt a büntetőeljárásban [8/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [26]]. A kötelező védelem esetkörében is megteheti azonban a terhelt – megfelelő anyagi fedezet birtokában –, hogy a kirendelt védő helyett inkább meghatalmazott védőt vesz igénybe.
- [46] A büntetőeljárás bűnügyi költségére vonatkozó egyes részletszabályai összefüggenek a hatékony védelemhez való jog biztosításával, hiszen a költségek viselésének szabályozása ezen jog érvényesülésének az anyagi feltételét teremti meg. A kirendelt védő készkiadása és díja bűnügyi költségnek minősül akkor is, ha azt az állam nem előlegezte [Be. 74. § (1) bekezdés c) pont] és személyes költségmentesség engedélyezése esetén a büntetőper kimenetelétől függetlenül a kirendelt védő díját és költségeit az állam viseli [Be. 74. § (3) bekezdés c) pont].
- [47] A meghatalmazott védő díjának és költségeinek viselése tekintetében azonban a szabályozás ellentmondásos. A Be. vonatkozó rendelkezéseinek az összevetése alapján az állapítható meg, hogy a meghatalmazott védő díját és költségét kizárólag az ügyész vádképviselője alapján folyó eljárásban téríti meg a terheltnek az állam a „pervesztessége” esetén a Rendeletben meghatározott mértékben. Az általános szabály, a Be. 344. § (1) bekezdése szerint, ha a vádlottat felmentették, vagy vele szemben az eljárást megszüntették, a pótmagánvádló viseli a 74. § (1) bekezdésében meghatározott bűnügyi költségből azt a költséget, amely a pótmagánvádló fellépése után keletkezett. A Be. 74. § (1) bekezdése azonban nem nevesíti a meghatalmazott védő díját és költségeit (csak a kirendelt védő készkiadására és díjára utal). A Be. 339. § (3) bekezdése viszont rögzíti, hogy ha a vádat az ügyész képviselte, és a bíróság a vádlottat felmenti, vagy az eljárást az ügyész vádelejtése miatt megszünteti, az állam a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül – a külön jogszabályban meghatározott mértékben – megtéríti a vádlott költségét, továbbá védőjének az eljárás során nem előlegezett díját és költségét. Ezeknek a rendelkezéseknek az összevetéséből az állapítható meg, hogy a pótmagánvádló „pervesztessége” esetén a meghatalmazott védő díját és költségeit minden esetben a terheltnek kell viselnie. A Be. 74. § (1) bekezdése és a Be. 339. § (3) bekezdése a meghatalmazott védő díját és költségeit kizárják a pótmagánvádas eljárásban a pótmagánvádló „pervesztessége” esetén megtéríthető bűnügyi költségek köréből. Ez a tény a terhelt védőválasztási jogát a pótmagánvádas eljárásban jelentősen korlátozza.
- [48] A pótmagánvádas eljárásban a védelem kötelező [Be. 242. § (1) bekezdés d) pont, 489. § d) pont], hiszen a pótmagánvádló is ügyvédi képvisellel jár el, kivéve, ha a természetes személy pótmagánvádló jogi szakvizsgával rendelkezik [Be. 56. § (4) bekezdés]. A kötelező védelem folytán a terhelt nem választhatja azt a lehetőséget, hogy saját maga látja el a védelmét, mert számára a hatóság védőt fog kirendelni.
- [49] A védelem ellátása és a védő szabad megválasztása körében lehetősége van a terheltnek arra is, hogy meghatalmazást adjon a számára megfelelő, általa kiválasztott ügyvédnek. A meghatalmazott védő díját és költségét azonban mindenképpen viselnie kell, így akkor is, ha büntetőjogi felelősségét nem állapítják meg, mivel a pótmagánvádló a hatályos szabályozás értelmében nem köteles ezt az összeget megtéríteni. Ez komoly anyagi megterhelést is jelenthet a terhelt számára, és egyúttal visszatartó erő lehet abban a tekintetben, hogy a terhelt szabad belátása szerint válasszon védőt.
- [50] A támadott rendelkezés azért eredményezi a terhelt védelemhez fűződő jogának a korlátozását, mert az alapjog részét képező védőválasztást a terhelt jövedelmi és vagyoni viszonyaitól, anyagi teherbíró képességétől teszi függővé egy olyan eljárásban, ahol az eljárás jellege miatt fokozottan szükség van a jogi szakértelemre és a hatékony védelem biztosítására.

- [51] 2. Az Alkotmánybíróság ezt követően megvizsgálta, hogy a támadott rendelkezésből eredő korlátozás alaptörvény-ellenesnek minősül-e.
- [52] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében foglalt védelemhez való jog ugyan a korlátozható alapjogok körébe tartozik, de a korlátozásnak összhangban kell állnia az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt követelménnyel.
- [53] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Alaptörvény-ellenes tehát a korlátozás, ha nem elkerülhetetlen, vagyis ha kényszerítő ok nélkül történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan [lásd: 32/2015. (XI. 19.) AB határozat, Indokolás [101] pontja]. Elsődlegesen tehát annak a vizsgálata indokolt, hogy a szabályozással összefüggésben van-e olyan alkotmányosan elfogadható cél, amely az alapjog-korlátozást igazolhatja, azaz, hogy az alapjog-korlátozás szükséges-e. A korlátozás „szükségessége” két elemből áll: az alapjog korlátozásának alkotmányos célt kell követnie, és alkalmasnak kell lennie e cél elérésére” [legutóbb pl. 3046/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [42]].
- [54] Az Alkotmánybíróság ezért megvizsgálta a korlátozás alkotmányos célját. Ennek során mindenekelőtt áttekintette, hogy a korlátozást az ügyész és a pótmagánvádló alkotmányos helyzete közötti különbségek indokolhatják-e.
- [55] Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban már rögzítette, hogy a Be. által (ismételten) bevezetett pótmagánvád jogintézménye a törvényben meghatározott esetekben az ügyészi vádmonopólium ellensúlya (vádkorrektség) [3113/2015. (VI. 23.) AB végzés, Indokolás [32], amely visszautal a 42/2005. (XI. 14.) AB határozatra, ABH 2005, 504, 522.]. Amennyiben a nyomozási szakaszban az ügyész vagy a nyomozó hatóság a feljelentést elutasította, a nyomozást megszüntette, az ügyész a vádemelést részben mellőzte, illetve a vádemelést követően az ügyész a vádat elejtette, a sértett pótmagánvádlóként léphet fel. Ugyancsak felléphet a sértett pótmagánvádlóként, ha az ügyész a nyomozás eredményeként közvédra üldözendő bűncselekményt nem állapított meg, ezért nem emelt vádat, illetőleg a vád képviselőt – magánvádas eljárásban elrendelt nyomozás eredményeként – nem vette át, vagy az ügyész a tárgyaláson a vádat azért ejtette el, mert megítélése szerint a bűncselekmény nem közvédra üldözendő [Be. 53. § (1) bekezdés].
- [56] A sértett a nyomozási szakaszban akkor válik pótmagánvádlóvá, ha a feljelentés elutasítása, vagy a nyomozás megszüntetése ellen panasszal élt, és a panaszt elutasították [Be. 199. § (2) bekezdés]. A vádemelést követően a tárgyalási szakaszban a sértett akkor válik pótmagánvádlóvá, ha az ügyész a vádemelést mellőzte, vagy a vádat elejtette, és a sértett a törvényes határidőn belül pótmagánvádlóként fellép [Be. 229. § (1) bekezdés, 312. § (1) bekezdés].
- [57] A büntetőeljárásban a pótmagánvádló és az ügyész helyzete közötti egyik fő különbséget a hatósági jogkör hiánya jelenti (BH2010. 204), amelynek következtében például a pótmagánvádló eljárási cselekményei az elévülést nem szakítják félbe (EBH2009. 2032.). A pótmagánvádló ennek ellenére a bírósági eljárásban – ha a Be. másképp nem rendelkezik – az ügyész jogait gyakorolja, ideértve a vádlott személyi szabadságának elvonásával vagy korlátozásával járó kényszerintézkedések elrendelésének indítványozását. Vannak olyan ügyészi jogosítványok, amelyeket a pótmagánvádló nem gyakorolhat, például a vádlott szülői felügyeleti jogának megszüntetését nem indítványozhatja (Be. 236. §), a vádat nem terjesztheti ki [Be. 343. § (6) bekezdés], továbbá a terhelt bíróság elé állítását [Be. 517. § (3) bekezdés], az ismeretlen helyen tartózkodó vádlottal szembeni eljárás lefolytatását [Be. 528. § (1) bekezdés], a tárgyalásról lemondás alapján folytatott eljárás lefolytatását sem indítványozhatja [Be. 534. § (3) bekezdés]. A pótmagánvádló azonban az ügyész helyébe lép és számos lényeges jogosítványt gyakorolhatja, de nem várható el tőle, hogy a vádképviselő ellátásához megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkezzen. Ezért az eljárás kezdetétől fogva köteles ügyvédi képviselőt igénybe venni, kivéve, ha maga is jogi szakvizsgával rendelkezik [Be. 56. § (4) bekezdés].
- [58] A pótmagánvádló alkotmányos helyzetének egy másik fontos eleme az, hogy fellépése esetén nem az állami büntetőigényt érvényesíti, arról ugyanis az államot képviselő ügyészség már lemondott. Ilyen értelemben a pótmagánvádló fellépése járulékos jellegű, mert csak akkor lehetséges, ha a közvédas eljárás „dominus litise”, vagyis az ügyész abban nem vesz részt. Tükörképnek is nevezik az eljárását, mert ahogyan a vádlottat megilleti, hogy az ellene emelt vádról a bíróság döntsön, úgy illeti meg a sértettet e jognak a tükörképe, a jog arra, hogy sérelméről is a bíróság hozzon döntést.
- [59] Az Alaptörvény 29. cikke értelmében a legfőbb ügyész és az ügyészség független, az igazságszolgáltatás közreműködőjeként, mint közvádló az állam büntetőigényének kizárólagos érvényesítője. Ez a kizárólagosság az állam „elsőbbségét” fejezi ki a büntetőigény érvényesítése tekintetében. Ez azt jelenti, hogy más állami szerv közvádlói jogosítványokat nem gyakorolhat az ügyészségen kívül [3113/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [16]–[17], 3112/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [17]]. Ha az állam e jogával nem kíván élni, úgy

ez a kizárólagosság is megszűnik. Ezekből a megállapításokból az következik, hogy a pótmagánvádló saját elhatározása alapján az állami büntetőigény hiányában folytatja az eljárást.

- [60] Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban rögzítette, hogy az ügyész szerepe a pótmagánvádló helyzetéhez képest sajátos abban a tekintetben is, hogy az ügyész a közérdek képviselője során a szakmai felelősség szabályai szerint köteles eljárni. [Legutóbb: 3090/2016. (V. 12.) AB határozat, Indokolás [35]; 42/2005. (XI. 14.) AB határozat, ABH 2005, 504, 519, stb.] Az ügyész szakmai felelősségének a szabályai körébe tartozik a kötelező objektivitás, ami megnyilvánul például abban, hogy köteles a terheltet mentő, a büntetőjogi felelősséget enyhítő körülményeket figyelembe venni [Be. 28. § (1) bekezdés], indítványt tehet a vádlott felmentésére [Be. 315. § (3) bekezdés], és fellebbezési joggal rendelkezik a vádlott javára [Be. 324. §]. Ez a kötelezettség sok tekintetben erősíti a védelem pozícióját. A pótmagánvádlót azonban ilyen objektivitási kötelezettség nem terheli, ami megnyilvánul például abban, hogy a pótmagánvádló mind az első fokú, mind pedig a fellebbviteli eljárásban csak a vádlott terhére nyújthat be fellebbezést, [Be. 324. § (2) bekezdés, 367/A. § (2) bekezdés], valamint a vádlott bűnösségének megállapítása érdekében terjeszthet elő perújítási indítványt [Be. 409. § (1) bekezdés b) pont], továbbá kizárólag a terhelt terhére nyújthat be felülvizsgálati indítványt (BH2013. 61.I.).
- [61] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy – az enyhítő körülmények feltárása, a vádlott javára szóló bizonyítékok megfelelő előterjesztése és a hatékony védői stratégia kialakítása érdekében – a pótmagánvádló által képviselt vád alapján folytatott eljárásban a vádlott védelme fokozottan indokoltá teszi a számára megfelelő védő kiválasztását. A költségviselés hatályos szabályai pontosan olyan helyzetben akadályozzák a védelemhez fűződő jog érvényesítését, amikor annak megerősítése lenne szükséges.
- [62] Az Alkotmánybíróság ezt követően megvizsgálta, hogy a jogalkotó adott-e magyarázatot a korlátozás céljára nézve.
- [63] Az Be. 1998-as, az Országgyűlés által elfogadott szövegének 344. §-a a pótmagánvádló költségviseléséről úgy rendelkezett, hogy „[h]a a vádlottat felmentették, vagy vele szemben az eljárást megszüntették, a pótmagánvádló viseli a 74. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott büntügyi költségből azt a költséget, amely a pótmagánvádló fellépése után keletkezett.” A Be. 74. § (1) bekezdésének a) pontja azonban annak a költségnek a viselését követelte meg a pótmagánvádlótól, amelyet az ügyben az eljárás megindításától a büntetés végrehajtásának befejezéséig, továbbá a perújítás, a felülvizsgálati, valamint a különleges eljárások során az állam előlegezett.
- [64] A támadott rendelkezést, vagyis a Be. 344. § (1) bekezdését a büntető jogszabályok és a hozzájuk kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2003. évi II. törvény 74. §-a (2. Novella) állapította meg. Ekkor a pótmagánvádló költségviselési kötelezettsége – fellépését követően – kiegészült azokkal a költségekkel is, amelyeket az állam nem előlegezett. (Ide tartozik a terheltnek, a sértettnek, a magánfélnek, a pótmagánvádlónak és a magánvádlónak, a terhelt és a sértett törvényes képviselőjének az ügyben felmerült készkiadása, a kirendelt védőnek és a sértett, a magánfél, valamint a pótmagánvádló képviselőjének készkiadása és díja.)
- [65] A törvényjavaslathoz fűzött miniszteri indokolás szerint „[a] Javaslát a pótmagánvádló által viselendő büntügyi költségről rendelkező 344. §-t azzal pontosítja, hogy a pótmagánvádló fellépését követően keletkezett büntügyi költségből nem csupán a Be. 74. § (1) bekezdésének a) pontjában szabályozott költségeket kell viselnie a pótmagánvádlónak a vádlott felmentése, vagy vele szemben az eljárás megszüntetése esetén, hanem a 74. § (1) bekezdésében meghatározott valamennyi büntügyi költséget. A törvény [...] semmilyen eligazítást nem ad arra, hogy a pótmagánvádló által vád alá helyezett terhelt és esetleg kirendelt védője készkiadását ezekben az esetekben kinek kell viselnie. Nyilvánvaló, hogy nem a terheltnek és a védőjének, és az is nyilvánvaló, hogy az állam e költségeket nem fogja átvállalni a pótmagánvádló helyett: a Javaslát ezért következetesen érvényesíti azt az elvet, hogy a perlésben rejlő anyagi kockázatokat a perlőnek kell viselnie.”
- [66] Az Alkotmánybíróság utal rá, hogy a fentiek szerint módosított szabályozás sem rendelkezik arról, hogy „pervesztessége” esetén a pótmagánvádlónak kell viselnie a vádlott meghatalmazott védőjének díját és költségeit.
- [67] A 2002. évi I. törvény (1. Novella) 196. §-ával módosított, az indítványban a támadott rendelkezéssel összevetett szabály [a Be. 339. § (3) bekezdése] szerint, ha a vádat az ügyész képviselte, és a bíróság a vádlottat felmenti, vagy az eljárást az ügyész vádelejtése miatt megszünteti, az állam a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül – a külön jogszabályban meghatározott mértékben – megtéríti a vádlott költségét, továbbá védőjének az eljárás során nem előlegezett díját és költségét. A Rendelet 2–4. §-aiban szabályozza azt a mértéket, amelyet a meghatalmazott védő díjából és költségeiből meg kell téríteni.
- [68] Nem érvényesül azonban maradéktalanul a fenti szabályozási előzményekből fakadó jogalkotói szándék a hatályos szabályozásban. Az ügyész részvételével zajló büntetőeljárásokat érintően – az 1. Novellával beiktatott rendelkezéssel egyezően –, a hatályos szabályozás is lehetőséget teremt a védő díjának és költségeinek az állam általi megtérítésére abban az esetben, ha a vád bizonyítása eredménytelen. Ezzel szemben a Be. 344. §

- (1) bekezdése kapcsán kifejtett elvet, amely szerint a pótmagánvádas eljárásban a „perlésben” rejlő anyagi kockázatokat a „perlőnek” kell viselnie, a hatályos szabályozás a pótmagánvádas eljárásban nem érvényesíti.
- [69] A jogalkotó a pótmagánvádas eljárásban fő szabályként azt az elvet érvényesíti, hogy „pervesztessége” esetén a pótmagánvádló viseli a felmerült bünygyi költséget. A Be. 344. § (1) bekezdése szerinti rendelkezés, valamint annak a Be. 74. § (1) bekezdésére utaló szabálya alapján ugyanakkor a meghatalmazott védő fellépésével összefüggő díjat és költséget „pervesztessége” esetén nem lehet a pótmagánvádlóra hárítani, így azt ilyen esetben is a terhelt köteles viselni.
- [70] Az Alkotmánybíróság a támadott jogszabályi rendelkezés, a kapcsolódó jogszabályi környezet és az azzal összefüggő jogalkotói tevékenység vizsgálata során sem tudott feltárni olyan alkotmányos célt, amely a korlátozás szükségességét kellő módon alátámasztaná. Az Alkotmánybíróság a védelemhez való jog érvényesülése és a költségviselés szabályai között fennálló fenti összefüggés alapján arra a megállapításra jutott, hogy a Be. 344. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés a pótmagánvádas eljárásban szükségtelenül korlátozza a terhelteknek az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében foglalt védelemhez való jogát. A korlátozás szükségtelen voltának megállapítása miatt az Alkotmánybíróság a további vizsgálatot az arányosság tekintetében már nem folytatta le.
- [71] Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az előzőekben részletezett okokból a Be. 344. § (1) bekezdése az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésével ellentétes, ezért a támadott rendelkezés megsemmisítéséről a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
- [72] 3. Az Alkotmánybíróság a Be. 344. § (1) bekezdését azért semmisítette meg teljes egészében, mivel álláspontja szerint a bírói kezdeményezésben foglalt szövegrész törlése (mozaikos megsemmisítés) nem megfelelő megoldás. Amennyiben ugyanis az Alkotmánybíróság kizárólag a Be. 74. § (1) bekezdésére utalást semmisítené meg, amely a bünygyi költségként elszámolható költségek körét határozza meg, akkor a Be. 344. § (1) bekezdésének hatályban maradó része és a Be. 339. § (3) bekezdésének összevetése folytán a jogértelmezési bizonytalanság változatlanul fennmaradna.
- [73] Az Alkotmánybíróság által megsemmisített jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés főszabály szerint, az Abtv. 45. § (1) bekezdése értelmében a megsemmisítésről szóló határozatnak a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti, és e naptól nem alkalmazható, a kihirdetett, de hatályba nem lépett jogszabály pedig nem lép hatályba. Az Abtv. 45. § (4) bekezdése értelmében ugyanakkor az Alkotmánybíróság a főszabálytól eltérően is meghatározhatja az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.
- [74] Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban is hangsúlyozta, hogy a jogbiztonság érdekében adott esetben, adott szabályozási körben egyáltalában nem tűri el a joghézagot, ezért – a joghézag elkerülése céljából – a jövőbeni megsemmisítéssel időt hagy a törvényhozónak az új szabályozás megalkotására. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint – korábbi gyakorlatával összhangban – a pro futuro megsemmisítés a jogbiztonságot szolgálja abban az esetben, ha az alaptörvény-ellenesség kimondására úgy kerül sor, hogy az Alkotmánybíróság indokoltnak tartja az alaptörvény-ellenes jogszabály helyett új szabályozás megalkotását. Ha az alaptörvény-ellenes jogszabály időleges hatályban tartása kevesebb veszélyt jelent a jogrend épsége szempontjából, mint az azonnali megsemmisítés, a jövőbeli hatályú megsemmisítés indokolt. {Lásd pl. 20/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [57]–[58]}
- [75] Jelen esetben a megsemmisített rendelkezés alkotmányos újraszabályozása a bünygyi költség viselésére vonatkozó szabályozás egységességének megteremtése érdekében jogalkotási feladatot ró az Országgyűlésre, az azonnali, ex nunc hatályú megsemmisítéssel azonban olyan joghézag keletkezne, amely kiszámíthatatlanná tenné a folyamatban lévő büntetőeljárások lefolytatását. Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a rendelkezés időleges hatályban tartása kevesebb veszélyt jelent a jogrend épségére, mintha átmenetileg joghézag keletkezne. Ezért az Alkotmánybíróság a jövőbeli, 2016. december 31-i hatállyal történő megsemmisítésről döntött, időt hagyva a jogalkotónak az Alaptörvénynek megfelelő új szabályozás kidolgozására.
- [76] 4. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott rendelkezés az Alaptörvény B) cikkébe, valamint a XV. cikk (1) és (2) bekezdésébe is ütközik. Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság a támadott rendelkezés alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése alapján a fentiek szerint megállapította, a többi indítványelem vizsgálatától eltekintett.

- [77] 5. Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságtól, hogy a Nyíregyházi Törvényszék előtt 3.Bf.855/2015. számon folyamatban lévő egyedi ügyben állapítsa meg a támadott rendelkezés alkalmazásának a tilalmát. Az indítvány ezen elemét az Alkotmánybíróság az alábbiak miatt nem tartotta megalapozottnak.
- [78] Az alaptörvény-ellenesnek nyilvánított és ezért megsemmisített rendelkezés általában szól a pótmagánvádló költségviseléséről, nem kizárólag a védői költségek viselését rendezi. Abban az esetben, ha a bíróság a Be. 344. § (1) bekezdését az adott eljárásban egyáltalán nem alkalmazná, a pótmagánvádló mentesülne valamennyi költség viselése alól. Egy ilyen helyzet az eljárásban érintett terheltek számára még inkább hátrányos lenne, mintha csupán a védői költségek megtérítésére nem tarthatnának igényt. A fennálló helyzet alaptörvény-ellenessége a szabály kizárásával nem, hanem annak módosításával orvosolható.
- [79] Mivel tehát a szabályozás Alaptörvénnyel való összhangja a Be. 344. § (1) bekezdése alkalmazásának a kizárásával nem állítható helyre – sőt a terheltekre nézve hátrányosabb helyzetet eredményezne – az Alkotmánybíróság az alkalmazási tilalomra vonatkozó indítvány elutasításáról döntött.
- [80] 6. A határozatot az Abtv. 44. § (1) bekezdésének első mondata alapján közzé kell tenni a Magyar Közlönyben.

Budapest, 2016. szeptember 19.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/498/2016.

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [81] A határozat rendelkező részét támogatom, de az Indokolás IV. részének 1. pontjában (Indokolás [35]–[50]) az alapjogvédelmi szintet abszolutizáló doktrína fenntartását nem tudom elfogadni. Ezen kívül ellenzem az EJEJ joggyakorlatának indokolatlan megidézését, mert az indokolás korábbi részei a magyar Alaptörvényből már levezették az indítvány helytállóságát, és így a vitatott törvényszövegrész megsemmisítésének szükségességét. Álláspontom szerint, ha az Alaptörvény elegendő egy egyszerű jogi rendelkezés vagy egy más állami döntés alkotmányosságának elbírálásához, akkor már szükségtelen az európai emberi jogi egyezményhez fordulás.
- [82] Fontos kiemelni, hogy a hazai alkotmánybírósági gyakorlatban Európában szinte példátlanul erős a döntések korábbi döntési indokolások érvelési formuláira alapozása, számszerűleg összehasonlíthatatlanul többször, mint a vonatkozó alaptörvényi rendelkezésekre alapozás. Ezért a döntések indokolása és az ebben található érvelési formulák sokszor jóval fontosabbak, mint a konkrét ügyet eldöntő rendelkező rész. Lehet mondani, hogy ezért ezen érvelési gyakorlatból eredően az alkotmánybírósági döntések indokolásának érvelési formulái nálunk sokszor alaptörvény-kiegészítéseket is jelentenek. Ezért fontos, hogy ne hagyjuk szó nélkül, ha az indokolásban vitatott érvelési formula marad, mert ez a jövőben törvények, bírói döntések alaptörvény-ellenességének alapjává válhat.
- [83] Az alapjogi szint sérthetlenségének doktrínájával szembenállásomat már a 4/2013. (II. 21.) AB határozathoz fűzött párhuzamos indokolásomban kifejtettem (lásd Indokolás [115]–[117]), de az azóta Magyarországot és az egész

Európát létében fenyegetően megindult iszlám bevándorlás az álláspontom megismétlését még nyomatékossabban megköveteli. Európának és az egyes európai nemzeteknek mint kulturális közösségeknek a fennmaradása – melyet a magyar nemzet vonatkozásában az Alaptörvény Hitvallása több deklarációban is az alaptörvényvédelem középpontjába állít – minden racionálisan gondolkodó előtt evidenssé teszi, hogy az állami erőszak egyre fokozódó eszközrendszerét kell szembeállítani a határainkon a milliós civilizációs előzónlással szemben. Ám épp az az egyoldalú individualista beállítódás, amely a közösségeket félretol és csak az egyéni cselekvési szabadságra figyelő alapjogvédelmi szint sérthetlenségét kimondó doktrínát létrehozta, nem akarta megengedni az elmúlt év eseményeinél Európa kultúrközösségének és az egyes nemzeti közösségeknek a megvédését, és szélsőségesnek, populistának bélyegezte meg az ezt célzó törekvéseket. Ezzel szemben állva kell leszögezni, hogy az egyes egyének és az őket védő alapjogvédelmi szint mellett legalább olyan erővel ott áll – és sokszor azzal szemben áll – a közösségek és a ezeket védő közösségvédelmi szint fontossága. Ezért nem lehet elfogadni az alapjogvédelmi szintet abszolutizáló korábbi doktrína ismételt megerősítését a mostani indokolás vitatott részében.

- [84] Ez a doktrína egy egyoldalú individualista társadalom felfogási háttérrel abból indul ki, hogy az egyének alapjogvédelmi szintjének védelmére egyszer lefektetett mérce egy-egy alapjog vonatkozásában a későbbiekben – az absztrakt alkotmányossági eszme szerint – alkotmányosan legitim módon már nem is vihető lejjebb, és a társadalmi közösség fennállása érdekében sem csökkenthető. Egy individualista világnézet álláspontjáról ezt mint legmagasabb vívmányt lehet képviselni, de ez nem változtat azon, hogy ez egy elfogadhatatlanul egyoldalú világnézetben nyugszik. Az egyén csak társadalmi közösségben tud létezni, és alapjai mindig csak a közösség fennállása, harmóniája és az ezt biztosító erkölcsi-morális rendje mértékében érvényesülhetnek. Az „egyéni alapjogok soha nem csökkenthető szintje” mint elvi tétel ezzel áll szemben, és az Alaptörvény közösségi célokat és funkciókat a korábbi Alkotmányhoz képest fokozottabban a középpontba állító törekvése fényében ez a korábbi individualista tétel már nem tartható.
- [85] A doktrína kialakításának idején az akkori alkotmánybírói többség elmulasztotta a szem elé állítani, hogy a közösség és az egyének harmonikus együttélése az alapjogvédelemmel együtt a közösségvédelmet is feltételezi. A közösségvédelmi szint veszélyes csökkenése pedig sokszor épp az egyéni cselekvési szabadság állam általi nem megfelelő ellenőrzési lehetőségéből fakad, mint az oly gyakran látható a bűnözés elleni fellépésben lebénított rendőri tehetetlenségben. De a jelenlegi bevándorlással együttérkező civilizációs előzónlással is ez a doktrína hozta létre az európai államok védekező képtelenségét, mivel az individualizmus túlhajtott hangsúlyozása már több évtizede meghatározóvá vált átfogóbban is az európai politikai közvéleményben. Ez az eltorzult politikai nyilvánosság – és az alkotmányjogi közszellembe áterjedve: alkotmánybírói gyakorlat – olyan tabukat és kötelező elhallgatásokat hozott létre, melyek sokszor megtiltották, hogy az átfogó közösségek fennállási problémáit őszintén meg lehessen vitatni. Például az egyre égetőbb demográfiai problémák miatt az európai közösségek és a nemzetek érdekében szót emelni a nyilvánosság előtt néhány évvel ezelőtt még csak a szélsőséges jelző vállalásával lehetett. Az egyes egyéneket védő alapjogvédelmi szint mellett a közösségvédelmi szint kiemelése ebben az átfogó szellemi beállítódásban és e miatt nem tudott megjelenni.
- [86] A teljesség kedvéért fontos utalni arra, hogy az alapjogvédelem és az egyéni szabadság hangsúlyozása mellett a közösség és a közösségvédelem kiemelése csak az első, felületes végiggondolás után engedhet arra következtetni, hogy ez az egyén jogainak háttérbe tolását szolgálja. Az európai ember nagy szabadsága ugyanis csak azzal a közösségi modellel együtt vált lehetővé – a történelemben létező civilizációk közül egyedülálló módon –, melyet az európai kultúra az elmúlt ezer évben létrehozott. E közösségi modell megsemmisülése, és mondjuk egy iszlám kultúrközösségi modell dominálása esetén az egyéni szabadság és az egyéni jogok maguk is jórészt elenyésznek. A közösségvédelem erősítésére törekvés ma így a legnagyobb mértékben a mai európai ember szabadságának fennmaradását szolgálja, és nem az ellen irányul.
- [87] Ebből az eszmei háttérből kiindulva kívántam nyomatékosítani a mostani párhuzamos indoklásomban a már korábban rögzített álláspontomat az alapjogvédelmi szintet abszolutizáló doktrínával szemben, és bízom abban, hogy egy idő után érveimet a testületi többség is elfogadja.
- [88] Ez a kíváncsi – az alapjogokhoz képest – kiterjesztett alkotmánybírói felfogás, és az alapjogvédelmi szintnek a közösségvédelmi szinttel való mindenkorai együttnézési kötelezettségére figyelmeztetés pedig szükségessé teszi annak nyomatékosítását, hogy a hazai alkotmánybírók csak az európai emberi jogi egyezmény rendelkezéseit tekintsék kötelezőnek az Alaptörvény értelmezése közben. Az egyezmény rendelkezéseit eseti döntéseiben értelmező EJB alapjogfelfogása nem bír kötelező erővel a szerződő államok alkotmánybírói számára, és legfeljebb csak mint az esetet illető további információ idézhető meg, ha a hazai alkotmányi rendelkezések nyitottságot és kétértelműséget mutatnak az adott ügy alkotmánybírói döntéskialakítási és érvelési folyamatában. A jelen esetben erre nem volt szükség, így kifogásolni kell az EJB-gyakorlat indoklásba beemelését.

[89] Látni kell, hogy az EJEB mint intézmény az alapjogvédelmi funkcióra szűkülése következtében többé-kevésbé szükségszerűen csak egyoldalúan képes az európai alkotmányossági intézményvédelemre, és ez mintegy csapdaként építi be jogfelfogásába a közösségvédelem kérdéseinek háttérbe tolását. Amíg az európai közösségek – gazdasági, technológiai és demográfiai mutatóik sikeressége alapján – hatékonyan prosperáltak, és haladtak előre az elmúlt évtizedekben, addig ez az emberi jogi/alapjogi féloldalasság nem jelentett gondot, és mint gazdagság és prosperitás nagyvonalú felmutatása szolgálhatott a világ felé. Ám Európa demográfiai megroppanása nyilvánvalóvá vált a közelmúlt éveiben, és az Európát előzőnlő iszlám civilizáció milliós tömegeivel szembeni állami védekezéséptelenség a szem elé állítja, hogy a közösségvédelmet már fogalmilag is háttérbetoló emberi jogi gondolkodásmód Európa végnapjait hozhatja el. A magyar alkotmánybírósági gyakorlatban így még szükségesebb a sokszor egyoldalú EJEB-joggyakorlattól való distanciálódás. Ez egy régi vita a testületünkben, de a közelmúlt fejleményei fényében ezt még fontosabb hangsúlyozni. Ezt is szem előtt tartva igyekeztem elérni a testületi vitákban az EJEB gyakorlat indokolatlan megjelenítését az indokolásban, és bízom abban, hogy érveimnek nyilvánosság előtti megjelenése a jövőben nagyobb súlyt ad ezeknek.

Budapest, 2016. szeptember 19.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

IX. Határozatok Tára

A köztársasági elnök 316/2016. (IX. 21.) KE határozata bírói felmentésről

Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 90. §-a alapján – az Országos Bírószági Hivatal elnökének javaslatára – lemondására tekintettel *dr. Budavári Krisztinát* 2016. október 2-ai hatállyal bírói tisztségéből felmentem.

Budapest, 2016. szeptember 12.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

KEH ügyszám: IV-4/05007-2/2016.

A köztársasági elnök 317/2016. (IX. 21.) KE határozata bírói felmentésről

Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 90. §-a alapján – az Országos Bírószági Hivatal elnökének javaslatára – lemondására tekintettel *dr. Boros Csaba Tibort* 2016. október 31-ei hatállyal bírói tisztségéből felmentem.

Budapest, 2016. szeptember 12.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

KEH ügyszám: IV-4/05007-3/2016.

A köztársasági elnök 318/2016. (IX. 21.) KE határozata bírói kinevezésről

Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 3. § (2) bekezdése alapján – az Országos Bírószági Hivatal elnökének javaslatára – *dr. Ivanov Márta Emíliát* a 2016. október 1. napjától 2019. szeptember 30. napjáig terjedő időtartamra bírónak kinevezem.

Budapest, 2016. szeptember 12.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

KEH ügyszám: IV-4/05007-4/2016.

**A köztársasági elnök 319/2016. (IX. 21.) KE határozata
bírói kinevezésről**

Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 3. § (2) bekezdése alapján – az Országos Bírószági Hivatal elnökének javaslatára – *dr. Péli-Toóth Viktóriát* a 2016. október 1. napjától 2019. szeptember 30. napjáig terjedő időtartamra bírónak kinevezem.

Budapest, 2016. szeptember 12.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

KEH ügyszám: IV-4/05007-5/2016.

**A Kormány 1502/2016. (IX. 21.) Korm. határozata
a 2024. évi XXXIII. nyári Olimpiai Játékok és a XVII. nyári Paralimpiai Játékok Budapesten történő
megrendezésével összefüggő pályázati garanciákról**

A Kormány

1. egyetért a 2024-ben sorra kerülő XXXIII. nyári Olimpiai Játékok, valamint a XVII. nyári Paralimpiai Játékok (a továbbiakban: Olimpiai Játékok) megrendezésére vonatkozó pályázati eljárás (a továbbiakban: Olimpiai Pályázat) keretében 2016. október 7. napjáig benyújtandó – a Nemzetközi Olimpiai Bizottság által kötelezően előírt – dokumentáció részét képező, az 1. melléklet szerinti garancialevél tartalmával, és felhatalmazza Magyarország miniszterelnökét annak aláírására;
2. felhívja az egyes kiemelt budapesti beruházásokért felelős kormánybiztost mint az Olimpiai Pályázat vezetőjét, hogy gondoskodjon a pályázati dokumentáció részeként az aláírt garancialevél Nemzetközi Olimpiai Bizottság részére történő benyújtásáról;
Felelős: az egyes kiemelt budapesti beruházásokért felelős kormánybiztos
Határidő: 2016. október 7.
3. felhívja a minisztereket, hogy feladat körüket érintően vizsgálják meg az 1. melléklet szerinti garancialevélben foglalt vállalkozások teljesülésének feltételrendszerét, és tájékoztassák az egyes kiemelt budapesti beruházásokért felelős kormánybiztost a vállalkozások maradéktalan teljesülése érdekében – az Olimpiai Játékok rendezési joga elnyerése esetén – szükséges intézkedésekről.
Felelős: feladat körükben érintett miniszterek
Határidő: 2016. december 31.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1502/2016. (IX. 21.) Korm. határozathoz

[Date]	[Kelt]
<p>Mr Thomas Bach President of the International Olympic Committee</p> <p>Château de Vidy C.P. 356 CH-1007 Lausanne Switzerland</p>	<p>Thomas Bach Úr részére Nemzetközi Olimpiai Bizottság Elnöke</p> <p>Château de Vidy C.P. 356 CH-1007 Lausanne Svájc</p>
Dear Mister President,	Tisztelt Elnök Úr!
<p>The National Government of Hungary is honoured to provide its complete support for the Budapest bid to host the 2024 Olympic and Paralympic Games.</p> <p>Accordingly, on behalf of the National Government of Hungary, I hereby confirm that the Government of Hungary:</p>	<p>Magyarország Kormánya számára megtiszteltetés, hogy felajánlhatja teljes támogatását a 2024-es Olimpiai és Paralimpiai Játékok megrendezésének budapesti pályázatát illetően.</p> <p>Ennek megfelelően Magyarország Kormánya nevében ezzel megerősítem, hogy Magyarország Kormánya:</p>
<p>In respect of the general legal undertakings (G2.2): Undertakes that no major public or private event, conference, or other meeting which could have an impact on the successful planning, organising, financing and staging of the Games or their public and media exposure, will take place in Budapest itself, or its neighbourhood or in the cities hosting other competition sites or their neighbourhoods during the Games or during the preceding or following week, without the prior written approval of the IOC;</p> <p>In respect of Olympic Properties protection (G2.3): Confirms and undertakes that:</p> <ul style="list-style-type: none"> Olympic Properties, in particular the Olympic symbol, the terms "Olympic" and "Olympiad" and the Olympic motto benefit from adequate and continuing legal protection in Hungary in the name of the IOC; Appropriate legislation is in place in Hungary in order to ensure protection of the IOC's rights and interests in relation to the Games, consistent with the requirement of the Host City Contract. Such legislation, in particular, includes: <ul style="list-style-type: none"> protection against ambush marketing (namely, preventing or minimising any direct and/or indirect unauthorised association with, exploitation or promotion of, the Olympic Properties and/or the Games); measures to control unauthorised street trading within the vicinity of Games venues (from two weeks before the Opening Ceremony until the Closing Ceremony); measures to prevent and sanction unauthorised ticket resale; measures to prevent the manufacture and sale of counterfeit merchandise in relation to the Games; 	<p>Az általános jogi kötelezettségvállalásokkal összhangban (G2.2) vállalja, hogy nem lesz Budapesten, annak környékén, vagy olyan városban, ahol versenyhelyszínek találhatók, vagy ezek környékén a Játékok alatt, az azt megelőző és az azt követő héten a NOB előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül olyan jelentős nyilvános vagy magán esemény, konferencia, egyéb találkozó, amelynek hatása lehet a Játékok sikeres tervezésére, szervezésére, finanszírozására és lebonyolítására, vagy a nyilvánosság előtti, illetve a médiában való megjelenésére;</p> <p>Az Olimpiai tulajdon védelmére tekintettel (G2.3) megerősíti és vállalja, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> az olimpiai tulajdon, különösen az olimpiai szimbólum, az „olimpia” és az „olimpiász” kifejezések és az olimpiai mottó megfelelő és folyamatos jogi védelemben részesül a NOB nevében Magyarországon; a jogi háttér megfelelő annak érdekében, hogy a NOB Játékokkal kapcsolatos jogai és érdekei biztosítva legyenek, összhangban a Rendező Város Szerződés követelményeivel. A jogi háttérnek biztosítania kell különösen: <ul style="list-style-type: none"> védelmet az álcázott marketing ellen (tehát meg kell előzni vagy minimalizálni kell az olimpiai tulajdonnal és/vagy a Játékokkal kapcsolatos közvetlen és/vagy közvetett jogellenes asszociációt, azok hasznosítását vagy promócióját); fellépést a Játékok helyszínei környezetében történő jogtalan utcai árusítás ellenőrzése érdekében (a nyitó ünnepséget megelőző második héttől a záró ceremóniáig); intézkedéseket a jogosulatlan jegy-vizsonteladások megelőzése és szankcionálása érdekében; intézkedéseket a Játékokhoz kötődő hamis áruk gyártásának és forgalmazásának a megelőzésére;

<ul style="list-style-type: none"> - measures to secure control of public and private advertising spaces (e.g. billboards, advertising on public transport, airspace, etc.); - measures to control unauthorised live sites, public viewing events or similar concepts; and - protection against unauthorised broadcast or retransmission of Games images on all media; <p>– Procedures and remedies are allowing for disputes related to the above-mentioned matters to be resolved in a timely manner, in particular by means of an expedited process when such disputes arise in the lead up to and during the period of the Olympic Games;</p> <p>In respect of the legal customs undertakings (G2.4): Undertakes that, for a period of time beginning not later than four (4) years before the scheduled commencement of the Games and running until at least one (1) year after the conclusion of the Games all animals, equipment and supplies imported into Hungary for the purposes of the Games (including any pre-Games test events and preparations) and for use by the IOC; IOC controlled entities, the Official provider of timing and scoring services and its sub-contractors, rights-holding broadcasters; International Federations, National Olympic Committees, media and Olympic sponsors and suppliers, can enter Hungary for such purposes in each case without any duties, customs, taxes or similar charges being payable in Hungary, provided that such animals, equipment, supplies and other items are either consumed in Hungary, disposed of (other than by sale) or exported within a reasonable period of time following the conclusion of the Games;</p> <p>In respect of the legal immigration undertakings (G2.5): Confirms and undertakes that:</p> <ul style="list-style-type: none"> – All accredited persons in possession of a valid passport and an Olympic Identity and Accreditation Card will be able to enter into the country and carry out their Olympic function for the duration of the Olympic Games and for a period of at least one month before and one month after the Olympic Games, in accordance with the Host City Contract Operational Requirements; – Necessary measures will be taken so that the application of labour laws and regulations of Hungary to accredited persons will not prevent or hinder the performance by such accredited persons of their Olympic functions in accordance with the specific needs and requirements of such functions; <p>In respect of government services (G2.11): Confirms and undertakes that the following government-related services to be provided in respect of the Games by the Government of Hungary will be made available at no cost to the Organising Committee (OCOG):</p>	<ul style="list-style-type: none"> - intézkedéseket a nyilvános és privát hirdetési felületek biztosítására (pl. óriásplakátok, hirdetések közösségi közlekedési eszközön, légtérben stb.); - intézkedéseket a jogosulatlan élő közvetítések, nyilvános közvetítések és más hasonló közvetítések szabályozására; és - védelmet a Játékok során készült képek jogtalan közvetítése és továbbközvetítése ellen az egész médiában; <p>– Eljárások és jogorvoslatok kialakítása, amelyek lehetővé teszik, hogy a fenti ügyekkel kapcsolatos jogviták időben rendezésre kerüljenek, amikor e jogviták az Olimpiai és Paralimpiai Játékok alatt és az előkészítő időszakban merülnek fel, akkor gyorsított eljárással;</p> <p>A vámokról szóló jogi kötelezettségvállalásokkal összhangban (G2.4) vállalja, hogy a Játékok tervezett időpontját megelőző legkésőbb négy (4) évig és legalább a Játékok befejezését követő egy (1) évig terjedő időszakban minden állat, felszerelés és készlet, amely Magyarországra a Játékokkal összefüggésben (ideértve valamennyi Játékok előtti próba eseményt és előkészületet) és a NOB általi használat céljából került behozatalra; a NOB által ellenőrzött intézmények, az időmérés és a pontozási eredmény szolgáltatások hivatalos szállítója és alvállalkozói, a közvetítési jogokat birtokló műsorszolgáltatók; a nemzetközi szövetségek, a nemzeti olimpiai bizottságok, a média, az olimpiai szponzorok és beszállítók e célból minden esetben beléphetnek Magyarországra anélkül, hogy illetékek, vámok, adók és hasonló terhek fizetése terhelné őket Magyarországon, azzal a feltétellel, hogy ezen állatok, felszerelések, készletek és egyéb elemek felhasználásra kerülnek Magyarországon, azokkal rendelkeznek (kivéve az eladást) vagy exportálásra kerülnek a Játékok befejezését követő ésszerű időn belül;</p> <p>Az idegenrendészetről szóló jogi kötelezettségvállalásokkal összhangban (G2.5) megerősíti és vállalja, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> – minden érvényes útlevéllel és Olimpiai Személyi és Akkreditációs Kártyával rendelkező személy jogosult belépni az országba és ellátni az Olimpiával kapcsolatos feladatát az Olimpiai Játékok ideje alatt, beleértve az Olimpiai Játékok előtti és utáni legalább egy hónapig terjedő időszakot a Rendező Város Szerződés operatív követelményeinek megfelelően; – minden szükséges intézkedés végrehajtására sor fog kerülni annak érdekében, hogy Magyarország munkajogi tárgyú törvényeinek és szabályainak az akkreditált személyekre történő alkalmazása ne akadályozza vagy gátolja ezen személyeket az Olimpiával kapcsolatos feladataik ellátásában, összhangban az ezen feladatokra jellemző speciális szükségletekkel és követelményekkel; <p>A közigazgatási és biztonsági szolgáltatások tekintetében (G2.11) megerősíti és vállalja, hogy a hatóságok által nyújtott alábbi szolgáltatások ingyenesen elérhetőek lesznek a Szervezőbizottság számára;</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> - Security services, including Games requirements related to the undertakings provided in this guarantee (G2.32); - Medical services, including Games requirements related to healthcare, emergency medical services and World Anti-Doping Code compliance; - Customs and immigration services, including Games requirements related to the undertakings provided in this guarantee (G2.4 and G2.5); - Transport services for Games stakeholders other than those Games Family clients served directly by the OCOG (being primarily NOCs, athletes and team officials, media and marketing partners and T1/T2/T3 transport services); and - Other government-related services specified in Host City Contract; <p>In respect of taxes (G2.12): Acknowledges that, pursuant to the Host City Contract, the Municipality of Budapest, the Hungarian Olympic Committee and the OCOG will be required to take all necessary and possible measures, in coordination with competent authorities of Hungary, so that the tax legislation of Hungary is implemented and applied in a manner that guarantees the following (capitalised terms shall have the meaning defined in the Host City Contract):</p> <ul style="list-style-type: none"> - the OCOG shall enjoy the full benefit of the resources made available by the IOC or IOC Controlled Entities in order to help ensure its efficiency in the planning, organising, financing and staging of the Games and shall not be eventually impacted by direct or indirect taxes due in Hungary in connection with any payment or other contribution made to the OCOG by the IOC or IOC Controlled Entities pursuant to the Host City Contract; - the payments and other contributions made by IOC, IOC Controlled Entities, the Official Timekeeper of the Games to the OCOG shall be fully allocated to the planning, organising, financing and staging of the Games and their Games-related revenues shall be fully allocated to the development of the Olympic Movement and the promotion of sport in accordance with the Olympic Charter. For this purpose, the IOC, any IOC Controlled Entity, the Official Timekeeper of the Games shall not be eventually impacted by any direct or indirect taxes due in Hungary in connection with any payment to be made to them by the OCOG with respect to the revenues generated in relation to the Games, or any payment to be made by them to the OCOG; 	<ul style="list-style-type: none"> - biztonsági szolgáltatások, beleértve az ezen dokumentum G2.32 kötelezettségvállalásához kapcsolódó, Játékokkal kapcsolatos követelményeket; - orvosi és egészségügyi szolgáltatások, beleértve az egészségügyi és sürgősségi orvosi szolgáltatásokhoz kapcsolódó, valamint a Nemzetközi Doppingellenes Kódexnek való megfelelést érintő, Játékokkal kapcsolatos követelményeket; - vám és bevándorlási szolgáltatások, beleértve az ezen dokumentum G2.4 és G2.5 kötelezettségvállalásaihoz kapcsolódó, Játékokkal kapcsolatos követelményeket; - a Játékok érintettjeinek nyújtott, az OCOG által közvetlenül az Olimpiai Családnak (elsősorban a nemzeti olimpiai bizottságoknak, sportolóknak és csapat tisztségviselőknak, média és marketing partnereknek, valamint T1/T2/T3 közlekedési szolgáltatások) biztosított szolgáltatásokon felüli közlekedési szolgáltatások; és - egyéb, a Rendező Város Szerződésben kifejtett kormányzati szolgáltatások; <p>Az adózás tekintetében (G2.12) tudomásul veszi, hogy a Rendező Város Szerződésnek megfelelően, Budapest Főváros Önkormányzata, a Magyar Olimpiai Bizottság és a Szervezőbizottság kötelezettsége, hogy Magyarország hatáskörrel rendelkező hatóságaival egyeztetve minden szükséges és lehetséges intézkedést megtegyenek annak érdekében, hogy Magyarország adójogi tárgyú törvényei oly módon kerüljenek elfogadásra és alkalmazásra, hogy garantálják a következőket (a nagybetűs fogalmak Rendező Város Szerződésben meghatározott jelentéssel bírnak):</p> <ul style="list-style-type: none"> - a Szervezőbizottság élvezheti a NOB és NOB által ellenőrzött intézmények által biztosított forrásokból származó előnyöket, annak érdekében, hogy segítse a Játékok tervezésének, szervezésének, finanszírozásának és lebonyolításának a hatékonyságát; valamint Magyarországon a Szervezőbizottságot végső soron semmilyen közvetlen és közvetett adó nem terheli a NOB vagy a NOB által ellenőrzött intézmény által a Rendező Város Szerződés alapján a Szervezőbizottság részére történő fizetés vagy egyéb hozzájárulás kapcsán; - a NOB, a NOB által ellenőrzött intézmények és a Játékok Hivatalos Időmérője által a Szervezőbizottság részére teljesített kifizetések és egyéb hozzájárulások teljes mértékben a Játékok tervezési, szervezési, finanszírozási és lebonyolítási folyamatai során kerülnek felhasználásra és az azokból származó, a Játékokkal kapcsolatos bevételek az Olimpiai Chartával összhangban teljes mértékben az Olimpiai Mozgalom fejlesztését és a sport népszerűsítését szolgálják. Ebből a célból a NOB-ot, a NOB által ellenőrzött intézményeket, valamint a Játékok Hivatalos Időmérőjét Magyarországon végső soron semmilyen közvetlen vagy közvetett adó nem terheli a Játékok lebonyolításából származó bevételek tekintetében a Szervezőbizottságtól kapott kifizetések kapcsán vagy bármely más általuk a Szervezőbizottság részére teljesítendő kifizetések kapcsán;
--	---

- appropriate measures, as further described in the Host City Contract, shall be taken to avoid instances of double taxation for athletes and other Olympic stakeholders (both individuals or legal entities, as listed in the Host City Contract) that are temporarily present in Hungary for the purpose of carrying out their Games-related activities; and
- the IOC and certain other Olympic stakeholders (as listed in the Host City Contract) that are temporarily present in Hungary for the purpose of carrying out their Games-related activities shall be treated in a manner not less favourable than the OCOG's marketing partners or other domestic operators with regard to indirect taxes;

In that regard, the Government of Hungary hereby guarantees that it will provide the Municipality of Budapest, the Hungarian Olympic Committee and the OCOG with all support and cooperation and take all possible measures required to fulfil the tax-related requirements set forth in the Host City Contract, including, as may be necessary, through the adoption and implementation of any temporary regulatory measures;

In respect of fair pricing (G2.13): Undertakes to produce a *Fair Pricing Charter* to address the issue of unfair pricing before and during the Games, with particular reference to hotel rates and related services for anyone attending the Games, including non-accredited spectators;

In respect of venues financing (G2.14): Guarantees the financing and delivery of all venue projects for which the Government is the responsible body (as presented in Table 22 of the Candidature File), including the capital investments for the upgrading of existing installations and for new installations (as presented in Table 23 of the Candidature File and outlined in Appendices "A" and "B" to this letter);

In respect of Olympic Village financing (G2.15, G.16): Guarantees the financing and delivery of the Olympic Village project (as presented in Table 22 of the Candidature File), including the necessary capital investments (as presented in Table 23 of the Candidature File) and undertakes to underwrite any shortfall in the financing of the Olympic Village;

In respect of International Broadcast Centre (IBC) / Main Press Centre (MPC) financing (G2.17): Guarantees the financing and delivery of the IBC / MPC project (as presented in Table 22 of the Candidature File), including the necessary capital investments (as presented in Table 23 of the Candidature File and outlined in Appendices "A" and "B" to this letter);

In respect of Media Villages financing (G2.18): Guarantees the financing and delivery of the Media Village projects (as presented in Table 22 of the Candidature File), including the necessary capital investments (as presented in Table 23 of the Candidature File and

- a Rendező Város Szerződésben részletezett valamennyi szükséges intézkedés megtételére sor fog kerülni a sportolók és egyéb olimpiai érdekeltek (a Rendező Város Szerződésben felsorolt jogi és természetes személyek) – akik Magyarországon átmenetileg vannak jelen a Játékokkal kapcsolatos feladataik teljesítése céljából – a kettős adóztatásának elkerülése érdekében; és
- a NOB és egyéb olimpiai érdekelteket (a Rendező Város Szerződésben felsoroltak szerint) – akik átmenetileg vannak jelen Magyarországon a Játékokkal kapcsolatos feladataik teljesítése céljából – a közvetett adók tekintetében nem lehet kedvezőtlenebb elbánásban részesíteni, mint a Szervezőbizottság marketing partnereit vagy egyéb belföldi szereplőket;

A fentiek tekintetében Magyarország Kormánya ezúton garantálja, hogy Budapest Főváros Önkormányzatának, a Magyar Olimpiai Bizottságnak és a Szervezőbizottságnak minden szükséges támogatást és együttműködést biztosít és minden szükséges és lehetséges intézkedést megtesz, hogy elvégezze a Rendező Város Szerződésben foglalt adó-vonatkozású követelmények teljesítését, ideértve – amennyiben szükséges az átmeneti jogalkotási intézkedések elfogadását és alkalmazását;

A tisztességes árképzés tekintetében (G2.13) vállalja, hogy támogat egy *Tisztességes Árképzés Chartát* arra vonatkozóan, hogy hogyan szándékozik a tisztességtelen árképzés problémáját kezelni a Játékok előtt és alatt, különös tekintettel a bárki, ideértve a nem akkreditált nézők által igénybe venni kívánt szálláshelyek és kapcsolódó szolgáltatások árára;

A létesítmények finanszírozásáról szóló törvényi rendelkezésekkel összhangban (G2.14) garantálja a Kormány hatáskörébe tartozó valamennyi, jelen dokumentum „A” és „B” Mellékletében foglalt helyszín projekt finanszírozását és kivitelezését (a Pályázati Dokumentáció 22. táblázatának megfelelően), beleértve a létező, tervezett vagy kiegészítő létesítményekre vonatkozó tőkeberuházásokat (a Pályázati Dokumentáció 23. táblázatának megfelelően);

Az Olimpiai Falu finanszírozása tekintetében (G2.15, G2.16) garantálja az Olimpiai Faluval kapcsolatos beruházások finanszírozását és kivitelezését (a Pályázati Dokumentáció 22. táblázatának megfelelően), beleértve a szükséges tőkeberuházásokat (a Pályázati Dokumentáció 23. táblázatának megfelelően) és vállalja az Olimpiai Falu finanszírozása tekintetében felmerülő veszteség megtérítését;

A Nemzetközi Közvetítési Központ (IBC) / Média Központ (MPC) finanszírozása tekintetében (G2.17) garantálja az IBC / MPC projekttel kapcsolatos, jelen dokumentum „A” és „B” Mellékletében foglalt beruházások finanszírozását és kivitelezését (a Pályázati Dokumentáció 22. táblázatának megfelelően), beleértve a szükséges tőkebefektetéseket (a Pályázati Dokumentáció 23. táblázatának megfelelően);

A Média Falu finanszírozása tekintetében (G2.18) garantálja Média Faluval kapcsolatos, jelen dokumentum „A” és „B” Mellékletében foglalt beruházások finanszírozását és kivitelezését (a Pályázati Dokumentáció 22. táblázatának

<p>outlined in Appendices "A" and "B" to this letter);</p> <p>In respect of transport projects financing (G2.19): Guarantees the financing and delivery of the transport infrastructure projects listed in Appendix "C" to this letter (being a subset of the projects identified in Tables 50b and 50c of the Stage 1 Candidature File for which the Government of Hungary is identified as the source of financing);</p> <p>In respect of venue use (G2.20): Undertakes, in respect of the Olympic venues under the authority of the Government (referenced in Tables 22 and 23 of the Candidature File and outlined in Appendices "A" and "B" to this letter), to grant use of these venues and control, to the OCOG, of all commercial rights in relation to existing or hereafter developed Olympic venues (including but not limited to the terms and conditions listed in the "Clean Venue Appendix") for the period the OCOG has control of the venue, including test events; and undertakes to transfer the terms of these guarantees provided to future owner(s) in case of sale; [Signed Venue use agreements are provided separately]</p> <p>In respect of venues accessibility (G2.22): Undertakes to apply the following national and international accessibility standards for the Paralympic Games (including in the Olympic and Paralympic Village):</p> <ul style="list-style-type: none"> – IPC Accessibility Guidelines; – EU regulations, including the EU Disability Policy; – UN convention on the Rights of Persons with Disabilities; and <p>Confirms that accessibility will be fully integrated into the planning and construction phases;</p> <p>In respect of the Olympic Village construction (G2.23): Confirms that the site chosen for the construction of the Olympic Village is in keeping with the development plans and long-term concepts of Budapest and the standards to be met to obtain planning permission;</p> <p>In respect of the Olympic Village design (G2.24): Undertakes to include the Organising Committee as part of the design team for the Olympic Village;</p> <p>In respect of the sustainability of venues and infrastructure (G2.25): Guarantees that that all venue construction and infrastructure development projects necessary for the organisation of the Olympic and Paralympic Games will comply with:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Local, regional and national regulations and acts; – The following international agreements and protocols, ratified by the Government or otherwise applied in Hungary with regard to planning, construction, protection of the environment, health and safety, labour and anti-corruption laws: 	<p>megfelelően), beleértve a szükséges tőkebefektetéseket (a Pályázati Dokumentáció 23. táblázatának megfelelően);</p> <p>A közlekedési projektek finanszírozása tekintetében (G2.19) garantálja a jelen levél „C” Mellékletében foglalt közlekedési projektekkel kapcsolatos beruházások finanszírozását és kivitelezését (a Pályázati Dokumentáció 1. Szakasz 50b és 50c táblázatokban felsorolt projektek részeként, melyek finanszírozásának forrása Magyarország Kormánya);</p> <p>A létesítmények használata tekintetében (G2.20) vállalja, hogy a Kormány hatáskörébe tartozó (a Pályázati Dokumentáció 22. és 23. táblázatában és jelen dokumentum „A” és „B” Mellékletében foglalt) olimpiai helyszínek használatának és ellenőrzésének jogát átruházza a Szervezőbizottságra valamennyi, a létező és jövőben kialakításra kerülő olimpiai helyszínnel (beleértve, de nem kizárólag a „Tiszta Helyszín Függelékben” foglalt feltételeket) kapcsolatban arra az időszakra, amely alatt a helyszín a Szervezőbizottság ellenőrzése alatt áll, beleértve a próba eseményeket is; továbbá vállalja ezen garanciák feltételeinek az új tulajdonos(ok)ra való átruházásának kötelezettségét is adásvétel esetén; [Az aláírt helyszín használati megállapodásokat külön csatoljuk]</p> <p>A létesítmények megközelíthetősége tekintetében (G2.22) vállalja az alábbi nemzeti és nemzetközi megközelíthetőségi szttenderdek alkalmazását a Paralimpiai Játékokon (ideértve az Olimpiai és Paralimpiai Falut):</p> <ul style="list-style-type: none"> – a Nemzetközi Paralimpiai Bizottság Akadálymentesítési Iránymutatásai; – EU rendeletek, beleértve a Fogytékkal Élőkre vonatkozó Politikát; – Fogytékkal Élők Jogaira vonatkozó ENSZ Egyezmény; <p>Megerősíti, hogy a megközelíthetőség a tervezési és kivitelezési folyamatok során teljes körűen figyelembevételre került;</p> <p>Az Olimpiai Falu létrehozása tekintetében (G2.23) megerősíti, hogy az Olimpiai Falu létrehozására kiválasztott helyszín összhangban van Budapest fejlesztési terveivel és hosszú távú koncepcióival, valamint az építési engedély megszerzéséhez szükséges szttenderdekkel;</p> <p>Az Olimpiai Falu tervezése tekintetében (G2.24) vállalja, hogy a Szervezőbizottság az Olimpiai Falut tervező csapat tagja lesz;</p> <p>A helyszínek és az infrastruktúra fenntarthatósága tekintetében (G2.25) biztosítja, hogy valamennyi, a helyszínekre vonatkozó, az Olimpiai és Paralimpiai Játékok rendezéséhez szükséges építkezés és infrastrukturális fejlesztési projekt eleget tesz:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a helyi, regionális és nemzeti szabályozásnak és jogszabályoknak; – az alábbi, a Kormány által ratifikált, vagy egyébként a Magyarországon alkalmazandó nemzetközi szerződéseknek és protokolloknak a tervezésre, építésre, környezetvédelemre, egészségre, biztonságra, munka- és korrupcióellenes jogszabályokra vonatkozóan:
--	--

<ul style="list-style-type: none"> – EU regulations; – European Social Charter; – International Covenant on Civil and Political Rights; <p>In respect of energy infrastructure for venues (G2.26): Guarantees that an appropriate level of power quality and resilience will be implemented that is sufficient to meet Games' needs, as well as operational support to all Olympic operational locations, in full consideration of potential impact on the "business as usual", so as not to adversely impact the existing customer base;</p> <p>In respect of telecommunications infrastructure for venues (G2.27): Guarantees the delivery of telecommunications infrastructure and services enhancements which are essential for the conduct of the Games; and guarantees that, for each competition and non-competition venue, the delivery of sufficient fixed and mobile telecommunication capacity and service quality to support Games operations and the communications needs of the general public, visitors and local residents during the Games;</p> <p>In respect of Games-related frequency management (G2.28):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Undertakes to allocate, manage and control the necessary frequencies for the organisation of the Olympic and Paralympic Games (including the management of unregulated frequencies); – Undertakes to provide free of charge access to radio frequency for the reservation, allocation, management, and services of allocated frequencies from one month before the Opening Ceremony of the Olympic Games to one week after the Closing Ceremony of the Paralympic Games to the following client groups: <ul style="list-style-type: none"> – Athletes; – IOC; – Organising Committee; – National Olympic Committees; – International Federations; – Media; – Broadcasters; and – Olympic partners; <p>In respect of the transport infrastructure plan (G2.29): Confirms the required authorisations and construction timelines for the transport projects outlined in Appendix "C" to this letter, being an excerpt of the projects listed in Tables 50b and 50c of the Stage 1 Candidature File for which the Government of Hungary is responsible;</p> <p>In respect of transport fleet and rolling stock (G2.30): Guarantees the financing and delivery of the planned and additional transport fleet and rolling stock projects outlined in Appendix "D" to this letter;</p> <p>In respect of transport and traffic command and control (G2.31): Guarantees that the operations of the following national control centres will be made available to support and will be integrated within the overall Games transport and traffic solution:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – EU rendeletek; – Európai Szociális Charta; – A Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezménye; <p>A helyszínek energia-infrastruktúrája tekintetében (G2.26) biztosítja, hogy a közmű szolgáltatók megfelelő minőségű, a Játékok igényeihez mért elegendő energiát szolgáltatnak majd, továbbá működési támogatást biztosítanak valamennyi olimpiai helyszínen, a „szokásos üzleti ügymenetükre” gyakorolt potenciális hatások teljes figyelembevételével, úgy, hogy az a meglévő ügyfélkörüket hátrányosan ne érintse;</p> <p>A helyszínek telekommunikációs infrastruktúrája tekintetében (G2.27) biztosítja a Játékok lebonyolításához nélkülözhetetlen telekommunikációs infrastruktúra és szolgáltatásfejlesztés megvalósítását; továbbá biztosítja, hogy minden egyes verseny- és nem versenyhelyszínen elegendő helyhez kötött és mobil telekommunikációs kapacitás és szolgáltatás-minőség áll rendelkezésre, amely a Játékok működési, valamint a közönség, a látogatók és a helyi lakosság Játékok során fennálló kommunikációs igényeit kielégíti;</p> <p>A Játékokkal kapcsolatos frekvenciagazdálkodás tekintetében (G2.28):</p> <ul style="list-style-type: none"> – biztosítja az Olimpiai és Paralimpiai Játékok szervezéséhez szükséges frekvenciák (beleértve a szabályozatlan frekvenciák kezelését) kijelölését, kezelését és ellenőrzését; – ingyenes hozzáférés biztosítása a rádiófrekvenciához a foglaláshoz, allokáláshoz, kezeléshez és a kijelölt frekvenciákkal kapcsolatos szolgáltatásokhoz a nyitó ünnepséget megelőző egy hónaptól kezdve a Paralimpiai Játékok záró ünnepsége utáni első hét végéig az alábbi ügyfélcsoportoknak: <ul style="list-style-type: none"> – sportolók; – NOB; – Szervezőbizottság; – nemzeti olimpiai bizottságok; – nemzetközi sport szövetségek; – média; – műsorszolgáltatók; és – olimpiai partnerek; <p>A közlekedési infrastruktúra terve tekintetében (G2.29) megerősíti a szükséges engedélyeket és építési ütemterveket a jelen levél "C" Mellékletében (a Pályázati Dokumentáció 1. Szakasz 50b és 50c táblázatok kivonata) felsorolt közlekedési projektekhez, melyek Magyarország Kormányának felelősségi körébe tartoznak;</p> <p>A közlekedési és szállítási eszközökről szóló törvényi rendelkezésekkel összhangban (G2.30) biztosítja a jelen levél "D" Mellékletében felsorolt, tervezett és pótlólagos közlekedési flotta- és gépjármű-állomány projektek finanszírozását és kivitelezését;</p> <p>A közlekedés- és forgalomirányítás és ellenőrzés tekintetében (G2.31) biztosítja, hogy az alábbi nemzeti irányítási központok elérhetőek lesznek és sor fog kerülni azoknak a Játékok átfogó közlekedési és forgalmi koncepciójába</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> – Control Centre of Magyar Közút Nonprofit Zrt.; – Control Centre of MÁV Magyar Államvasutak Zrt.; – Control centres of the HÉV services; <p>In respect of safety and security (G2.32):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Guarantees the safety and the peaceful celebration of the Olympic and Paralympic Games; – Confirms that the Minister of Interior has statutory, financial and ultimate planning and operational responsibility for all security matters related to the conduct of the Olympic and Paralympic Games; and – Confirms that the Government of Hungary will provide the necessary personnel, logistical and financial resources for the planning and implementation of the Olympic and Paralympic Games security operation; <p>In respect of freedom of the media (G2.35): Confirms and undertakes that, for the period starting with the opening of the International Broadcast Centre and of the Main Press Centre (approximately eight weeks prior to the scheduled commencement of the Games) until the end of the Paralympic Games, there will be no restrictions or limitations imposed upon:</p> <ul style="list-style-type: none"> – The freedom of the media to provide independent news coverage of the Olympic and Paralympic Games as well as related events and the editorial independence of the material broadcasted or published by the media; – The right of Games participants and spectators to access and use major international social media resources, online media and accredited media's digital platforms; and – The right of the host Broadcaster of the Games (Olympic Broadcasting Services) to carry out its activities in full independence; <p>In respect of sports betting and the manipulation of competitions (G2.36): Confirms and undertakes that the Government of Hungary:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Will not, directly or indirectly, be involved in, support or be supported by, any sport betting in relation to the Games; – Will support the IOC in ensuring that the integrity of sport is fully protected, with regard to any betting activities in relation to the Games and manipulation of competitions; – Will take the necessary steps to facilitate the relations of the IOC with all competent law enforcement agencies, the national authorities in charge of sports integrity and/or gambling on sport and the national betting operator(s); 	<p>történő integrálására:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Magyar Közút Nonprofit Zrt. forgalomirányítási központja; – MÁV Magyar Államvasutak Zrt. irányítási központja; – HÉV vonalak irányítási központjai; <p>A biztonság és védelem tekintetében (G2.32):</p> <ul style="list-style-type: none"> – biztosítja az Olimpiai és Paralimpiai Játékok biztonságos és békés ünneplését; – megerősíti, hogy a belügyminiszternek törvényen alapuló, pénzügyi, alapvető tervezési és operatív felelőssége áll fenn az Olimpiai és Paralimpiai Játékok lebonyolításával kapcsolatos valamennyi biztonsági kérdésben; és – megerősíti, hogy Magyarország Kormánya rendelkezésre bocsátja a szükséges emberi, logisztikai és pénzügyi erőforrásokat az Olimpiai és Paralimpiai Játékok biztonsági intézkedéseinek megtervezése és végrehajtása során; <p>A média szabadsága tekintetében (G2.35) megerősíti és vállalja, hogy a Nemzetközi Közvetítési Központ és a Média Központ megnyitásának időpontjától (körülbelül nyolc héttel a Játékok tervezett kezdetét megelőzően) a Paralimpiai Játékok végéig nem lesznek megszorítások és korlátozások az alábbiakra nézve:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sajtószabadság az Olimpiai és Paralimpiai Játékokra és kapcsolódó eseményekre vonatkozó független hírszolgáltatás biztosítása céljából, valamint szerkesztői szabadság a média által közvetített vagy nyilvánosságra hozott anyagok tekintetében; – a Játékokon résztvevők és szurkolók közösségi médiához, online médiához és az akkreditált média digitális platformjaihoz való hozzáféréseinek biztosítása; és – a rendező olimpiai műsorszolgáltató (az Olimpiai Műsorszolgáltató) joga, hogy tevékenységét teljes függetlenségben végezze; <p>A sportfogadás és a versenyek manipulálása tekintetében (G2.36) megerősíti és vállalja, hogy Magyarország Kormánya:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sem közvetlenül sem közvetve nem vesz részt semmiféle, a Játékokhoz kapcsolódó sportfogadásban, illetve azt nem támogatja, vagy az általa nem kerül támogatásra; – támogatja a NOB-ot annak biztosításában, hogy a sport integritása teljes körű védelemben részesüljön, tekintettel valamennyi, a Játékok kapcsán felmerülő fogadási tevékenységre és a verseny befolyásolására; – megteszi a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy megkönnyítse a NOB és a hatósági jogkörrel rendelkező szervek, a sport integritásáért és sportfogadásokért felelős nemzeti hatóságok, valamint a nemzeti fogadóiroda/fogadóirodák közötti kapcsolattartást;
--	---

<p>In respect of the anti-doping provisions and WADA compliance (G2.37): Confirms and undertakes that necessary measures will be taken to ensure the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> – HUNADO is compliant with the World Anti-Doping Code; – HUNADO has the resources, experience and expertise to deliver doping control programmes nationally and internationally and commits to supporting the OCOG with advice, personnel training and resources as prescribed by the World Anti-Doping Agency (WADA); – Cooperation and sharing of information between the sports authorities and the public authorities (police, customs) in relation to the fight against doping and to implement the commitments of Hungary under the UNESCO Convention against Doping in Sport and the World Anti-Doping Code; and – The respect of all other arrangements specified by WADA and the IOC in relation to the anti-doping regime leading into and during the Olympic and Paralympic Games. <p>Yours sincerely,</p>	<p>Az antidopping és WADA megfelelés tekintetében (G2.37) megerősíti és vállalja, hogy Magyarország Kormánya minden szükséges intézkedést megtesz az alábbiak biztosítása érdekében:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a HUNADO megfelel a Nemzetközi Doppingellenes Kódexnek; – a HUNADO rendelkezik a szükséges forrásokkal, tapasztalattal és szaktudással, hogy nemzeti és nemzetközi szinten megvalósítsa a dopping kontroll programokat és vállalja a Szervezőbizottság tanácsadással, személyzeti képzésekkel és forrásokkal történő támogatását a Nemzetközi Doppingellenes Ügynökség (WADA) előírásainak megfelelően; – együttműködés és információcsere a sporttal foglalkozó szervezetek és hatóságok (rendőrség, vámhatóság) között a doppingellenes harc és Magyarországnak az UNESCO Doppingellenes Egyezményében és a Nemzetközi Doppingellenes Kódexben foglalt kötelezettségvállalásainak megvalósítása céljából; – minden más, a WADA és a NOB által előírt az Olimpiai és Paralimpiai Játékokra irányadó doppingellenes szabályrendszer szerinti kötelezettség tiszteletben tartása. <p>Tisztelettel,</p>
<p style="text-align: center;"> Orbán Viktor Prime Minister / miniszterelnök </p>	

Appendix A – G2.14, G2.15, G2.17, G2.18 and G2.20

Refer to Stage 2 Candidature File, Table 22

“A” Melléklet – G2.14, G2.15, G2.17, G2.18 és G2.20

Hivatkozás: Pályázati Dokumentáció 2. Szakasz, 22-es táblázat

Appendix B - G2.14, G2.15, G2.17, G2.18 and G2.20

Refer to Stage 2 Candidature File, Table 23

“B” Melléklet – G2.14, G2.15, G2.17, G2.18 és G2.20

Hivatkozás: Pályázati Dokumentáció 2. Szakasz, 23-as táblázat

Appendix C – G2.19 and G2.29**Transport projects for which the National Government is the responsible financing, planning and constructing body:**

[reference: Stage 1 Candidature File, Tables 50b and 50c]

Ref.	Description	Financing	Body responsible for the project (Planning)	Body responsible for the project (Construction)	Construction timeline	
					Start date	End date
33	M7 Motorway (Upgrade of the existing M7 Motorway to three lanes per direction and construction of a new trumpet junction to improve connectivity to Road 710)	National Government of Hungary	National Government of Hungary	National Government of Hungary	2020	2021
34	Ferihegyi Repülőtérre Vezető út (Amendment of a cross-section from 2+2+2 lanes to 3+3 lanes on a 4.4 km part of the road, including the reconstruction of 3 main interchanges and widening to 2+2 lanes)	National Government of Hungary and Municipality of Budapest	Municipality of Budapest	Municipality of Budapest	2018	2023
36	Metro Line 1 (Reconstruction of track and signalling system, improvement of accessibility, construction of two new stations and purchase of 18 trains)	National Government of Hungary and Municipality of Budapest	Municipality of Budapest	Municipality of Budapest	2018	2021
37	Metro Line 3 (Reconstruction of track and signalling system, improvement of accessibility and refurbishment of 37 trains)	National Government of Hungary	Municipality of Budapest	Municipality of Budapest	2017	2019
38	H6 / H7 Suburban Lines (The entire H7 suburban line and a 3 km section of H6 suburban line to be converted to tram. Purchase of tram vehicles included in project 41 below)	National Government of Hungary and Municipality of Budapest	National Government of Hungary and Municipality of Budapest	National Government of Hungary and Municipality of Budapest	2018	2020
39	H8 / H9 - Suburban Lines (Reconstruction of H8 and H9 lines and purchase of 23 new train sets)	National Government of Hungary and Municipality of Budapest	National Government of Hungary and Municipality of Budapest	National Government of Hungary and Municipality of Budapest	2018	2022
40	Tram Line 1 (A 1.7 km extension of the existing Tram Line to Etele tér / Kelenföld railway station)	National Government of Hungary	Municipality of Budapest	Municipality of Budapest	2016	2017

41	Tram Lines 2 / 51 (Reconstruction of tracks, stops, signalling in the terminal station and power supply across the lines. Purchase of 77 new low floor trams)	National Government of Hungary and Municipality of Budapest	Municipality of Budapest	Municipality of Budapest	2017	T2: 2019 T51: 2021
44	Outer Boulevard: Galvani bridges and associated road upgrades (Construction of bridges with three lanes per direction over Danube and Ráckeve-Danube and construction / widening of associated roads between X and XI districts)	National Government of Hungary	National Government of Hungary	National Government of Hungary	2020	2022
45	S-Bahn suburban railway system (Construction of a third additional track on the Southern railway bridge, construction of Danubius and Üllői rail stations, track alignment modification for Rail Line 150)	National Government of Hungary	National Government of Hungary	National Government of Hungary	2018	2021
46	Rail connection to Budapest Liszt Ferenc International Airport (Development of a direct rail connection between Kőbánya-Kispest station to Terminals T2A and T2B of the Budapest Liszt Ferenc International Airport and between the airport station and Rail Lines 100 and 120 to the East)	National Government of Hungary	National Government of Hungary	National Government of Hungary	2018	2021
47	Őrmező intermodal hub (Merging of local and regional bus terminals on the west side of Kelenföld rail station)	National Government of Hungary and Municipality of Budapest	Municipality of Budapest	Municipality of Budapest	2018	2019

“C” Melléklet – G2.19 és G2.29

Magyarország Kormányának finanszírozási, tervezési és/vagy kivitelezési felelősségi körébe tartozó közlekedési projektek:

[hivatkozás: Pályázati Dokumentáció 1. Szakasz, 50b és 50c táblázat]

Referencia-szám	Leírás	Finanszírozás	A projektért felelős szerv (Tervezés)	A projektért felelős szerv (Kivitelezés)	Kivitelezési időszak	
					Kezdés időpontja	Befejezés időpontja
33	M7 autópálya (A meglévő M7 autópálya menetirányonkénti három sávra bővítése és új külön szintű csomópont megépítése a 710 számú úthoz kapcsolódva)	Magyarország Kormánya	Magyarország Kormánya	Magyarország Kormánya	2020	2021
34	Ferihegyi Repülőtérre Vezető út (2+2+2 sávossal keresztmetszet módosítása 3+3 sávossá az út 4,4 km hosszú szakaszán, beleértve a 3 fő külön szintű csomópont újjáépítését és 2+2 sávra bővítését)	Magyarország Kormánya és Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	2018	2023
36	1-es metróvonal (A pálya és a jelzőrendszer rekonstrukciója, akadálymentes megközelíthetőség fejlesztése, két új megállóhely kiépítése, valamint 18 új vonatszerelvény beszerzése)	Magyarország Kormánya és Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	2018	2021
37	3-as metróvonal (A pálya és a jelzőrendszer rekonstrukciója, akadálymentes megközelíthetőség fejlesztése, valamint 37 vonatszerelvény felújítása)	Magyarország Kormánya	Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	2017	2019
38	H6 / H7 Helyi érdekű vasutak (A teljes H7 vonal, valamint a H6 vonal 3 km hosszú szakaszának villamossá történő átalakítása; a 41. számú projekt értelmében új jármű beszerzés)	Magyarország Kormánya és Fővárosi Önkormányzat	Magyarország Kormánya és Fővárosi Önkormányzat	Magyarország Kormánya és Fővárosi Önkormányzat	2018	2020
39	H8 / H9 – Helyi érdekű vasutak (A H8 és H9 helyi érdekű vasútvonalak felújítása és 23 darab új vonatszerelvény beszerzése)	Magyarország Kormánya és Fővárosi Önkormányzat	Magyarország Kormánya és Fővárosi Önkormányzat	Magyarország Kormánya és Fővárosi Önkormányzat	2018	2022
40	1-es villamosvonal (A meglévő villamospálya 1,7 km hosszú meghosszabbítása az Etele tér / Kelenföld vasútállomás irányába)	Magyarország Kormánya	Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	2016	2017

41	2 / 51 villamosvonal (Vágányfelújítás, megállóhelyek átépítése, biztosító berendezés és áramellátás korszerűsítése; 77 új, alacsonypadlós villamos beszerzése)	Magyarország Kormánya és Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	2017	T2: 2019 T51: 2021
44	Külső körgyűrű: Galvani híd és a hozzá tartozó út fejlesztése (Menetirányonkénti három sávós híd megépítése a Duna és a Ráckevei-Duna fölött és átépítése / szélesítése a kapcsolódó úthálózatnak a X. és XI. kerületek között)	Magyarország Kormánya	Magyarország Kormánya	Magyarország Kormánya	2020	2022
45	S-Bahn elővárosi vasúthálózat (Harmadik kiegészítő nyomvonal megépítése a Déli vasúti összekötő hídon, Danubius és Üllői vasúti megállóhelyek megépítése, a 150. számú vasútvonal nyomvonalának módosítása)	Magyarország Kormánya	Magyarország Kormánya	Magyarország Kormánya	2018	2021
46	Vasúti kapcsolat kiépítése a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérrel (Közvetlen vasúti kapcsolat kiépítése Kőbánya-Kispest állomás és Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér T2A és T2B Termináljai között, valamint keleti irányban a reptéri állomás és a 100. és 120. számú vasútvonalak között)	Magyarország Kormánya	Magyarország Kormánya	Magyarország Kormánya	2018	2021
47	Örmező intermodális csomópont (A helyi és a regionális autóbuszterminálok összevonása a Kelenföldi pályaudvar nyugati oldalán)	Magyarország Kormánya és Fővárosi Önkormányzat	Magyarország Kormánya	Magyarország Kormánya	2018	2019

Appendix D – G2.30

Fleet and rolling stock projects for which the National Government is responsible

Mode of transport	Lines	Type of fleet/ rolling stock	Size of fleet/ rolling stock				Body responsible for the project	Financing
			unit ^a	Planned procurement	Additional procurement	Total in 2024		
HÉV	8, 9 (in 2024)	New train	train	23	0	23	National Government of Hungary and Municipality of Budapest	National Government of Hungary and Municipality of Budapest
Rail	Suburban railway services	Electric Motor Unit (EMU)	train	20	0	138	National Government of Hungary	National Government of Hungary
	Intercity railway services	Passenger car	vehicle	300	0	884	National Government of Hungary	National Government of Hungary
	Intercity railway services	Electric locomotive	vehicle	35	0	70	National Government of Hungary	National Government of Hungary

^a Figures provided in trains or in vehicles, depending on the configuration of a specific line / system

“D” Melléklet – G2.30

Magyarország Kormányának felelősségi körébe tartozó flotta és gördülőállomány projektek

Közlekedési eszköz	Vonalak	Flotta / gördülőállomány típusa	Flotta / gördülőállomány mérete				Projektért felelős szervezet	Finanszírozás
			Egység ^a	Tervezett beszerzés	További beszerzés	Teljes szám 2024-ben		
HÉV	8, 9 (2024-ben)	Új vonatszerelvény	szerelvény	23	0	23	Magyarország Kormánya és Fővárosi Önkormányzat	Magyarország Kormánya és Fővárosi Önkormányzat
Vasút	Elővárosi vasút	Villamos motorvonat (EMU)	motorvonati egység	20	0	138	Magyarország Kormánya	Magyarország Kormánya
	InterCity közlekedés	Személykocsi	kocsi	300	0	884	Magyarország Kormánya	Magyarország Kormánya
	InterCity közlekedés	Villanymozdony	mozdony	35	0	70	Magyarország Kormánya	Magyarország Kormánya

^a A megadott adatok megkülönböztetnek szerelvényeket, illetve kocsikat, attól függően, hogy az adott vonalon / hálózaton milyen jármű konfigurációban történik az üzemeltetés

A Kormány 1503/2016. (IX. 21.) Korm. határozata a Nemzeti Önkéntes Tanácsról

1. A Kormány az önkéntesség kultúrájának terjesztése, valamint a Nemzeti Önkéntes Stratégia 2012–2020 elfogadásáról és a végrehajtásához szükséges középtávú feladatokról szóló 1068/2012. (III. 20.) Korm. határozat horizontális célkitűzései között szereplő szektorközi együttműködés előmozdítása céljából létrehozza és működteti a Nemzeti Önkéntes Tanácsot (a továbbiakban: Tanács).
2. A Tanács a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 30. § (1) bekezdése alapján javaslattevő, véleményező és tanácsadói tevékenységet végez a Kormány számára.
3. A Tanács
véleményezi az elé terjesztett, önkéntességet érintő koncepciókat, stratégiákat, előterjesztéseket és jelentéseket, javaslatot tesz az önkéntességet érintő jogszabályok és közjogi szervezetszabályozó eszközök megalkotására, módosítására, valamint az önkéntességgel kapcsolatos egyéb kormányzati intézkedésekre, az önkéntesség területén elősegíti a kormányzati, egyházi, nonprofit és gazdasági szektor együttműködését, közreműködik a különböző önkéntes programok és intézkedések összehangolásában, figyelemmel kíséri és támogatja a Nemzeti Önkéntes Stratégia 2012–2020 végrehajtását.
4. A Tanács elnöke az Emberi Erőforrások Minisztériumának (a továbbiakban: minisztérium) család- és ifjúságügyért felelős államtitkára (a továbbiakban: államtitkár). A Tanács alelnöke a minisztérium ifjúságpolitikáért és esélyteremtésért felelős helyettes államtitkára.
5. A Tanács tagja
  - a) a Tanács elnöke és alelnöke,
  - b) az Országos Foglalkoztatási Tanács által jelölt és emberi erőforrások minisztere (a továbbiakban: miniszter) által felkért személy,
  - c) a Karitatív Tanács által jelölt és a miniszter által felkért személy,
  - d) az Idősek Tanácsa által jelölt és a miniszter által felkért személy,
  - e) az Országos Környezetvédelmi Tanács által jelölt és a miniszter által felkért személy,
  - f) a Magyar Katolikus Egyház által jelölt és a miniszter által felkért személy,
  - g) a Magyarországi Református Egyház által jelölt és a miniszter által felkért személy,
  - h) a Magyarországi Evangélikus Egyház által jelölt és a miniszter által felkért személy,
  - i) a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége által jelölt és a miniszter által felkért személy,
  - j) az országos önkormányzati érdekszövetségek által közösen jelölt és a miniszter által felkért személy,
  - k) a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által jelölt és a miniszter által felkért személy,
  - l) az alapszabályuk, alapító okiratuk szerint az önkéntesség kultúrájának előmozdítása érdekében is működő egyesületek és alapítványok által jelölt és a miniszter által felkért öt személy.
6. A Tanács megbízatása az alakuló ülésével kezdődik, és négy évre szól. A Tanácsot a megbízatásának megszűnését követő hatvan napon belül újjá kell alakítani.
7. A tag megbízatása megszűnik, ha
  - a) a tag meghal,
  - b) a Tanács megbízatása megszűnik,
  - c) a tag a megbízatásáról lemond,
  - d) a jelölő szervezet jogutód nélkül megszűnik, vagy
  - e) a miniszter a tag megbízatását – a jelölő szervezet véleményének kikérését követően – visszavonja.
8. Ha a tag megbízatása a 7. pont a), c) vagy e) pontja alapján szűnik meg, a jelölő szervezet harminc napon belül új tagot jelöl. Ha a tag megbízatása a 7. pont d) pontja alapján szűnik meg, a miniszter harminc napon belül az 5. pont l) alpontjában foglaltaknak megfelelő másik szervezetet kér fel jelölésre.
9. A tagok a feladatuk ellátásáért díjazásban nem részesülnek. A tagok jogosultak a tevékenységük során felmerült, számlával igazolt és indokolt a szállás- és útiköltségük, valamint a feladat ellátáshoz szükséges személyi segítő, jelnyelvi tolmács, kommunikációs segítő és valós idejű feliratozó alkalmazásával kapcsolatos költségeik megtérítésére.
10. A Tanács ülésein állandó meghívottként tanácskozási joggal részt vesz
  - a) a minisztérium egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára által az egyházi, illetve a nemzetiségi és civil társadalmi szakterületről kijelölt egy-egy személy,
  - b) a minisztérium egészségügyért felelős államtitkára által kijelölt egy személy,

- c) a minisztérium oktatásért felelős államtitkára által kijelölt egy személy,
  - d) a minisztérium kultúráért felelős államtitkára által kijelölt egy személy,
  - e) a minisztérium sportért felelős államtitkára által kijelölt egy személy,
  - f) a minisztérium szociális ügyekért és társadalmi felzárkózásért felelős államtitkára által kijelölt egy személy,
  - g) a minisztérium európai uniós fejlesztéspolitikáért felelős államtitkára által kijelölt egy személy,
  - h) a minisztérium miniszteri és parlamenti államtitkári kabinetfőnöke által kijelölt egy személy,
  - i) a Miniszterelnökséget vezető miniszter által kijelölt három személy,
  - j) a földművelésügyi miniszter által kijelölt egy személy,
  - k) a külgazdasági és külügyminiszter által kijelölt egy személy és
  - l) a nemzetgazdasági miniszter által kijelölt egy személy.
11. A Tanács elnöke valamely tag kérésére, vagy ha valamely napirendi pont tárgyalása kapcsán szükségesnek tartja, a Tanács ülésére tanácskozási joggal további személyeket is meghívhat.
12. A Tanács szükség szerint, de évente legalább háromszor ülésezik. A Tanács üléseit az elnök hívja össze a napirendi pontok megjelölésével.
13. A Tanács működésének részletes szabályait a tagok véleményének kikérését követően a miniszter által meghatározott ügyrend állapítja meg.
14. A Tanács működésével kapcsolatos titkársági teendőket a minisztérium látja el. A Tanács titkárát a Tanács elnöke jelöli ki.
15. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.
16. A Tanács az alakuló ülését e határozat hatálybalépését követő hatvan napon belül tartja meg. A Tanács alakuló ülését a Tanács elnöke hívja össze.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1504/2016. (IX. 21.) Korm. határozata

a Paksi Atomerőmű teljesítményének fenntartásáért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól

1. A Kormány a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 31. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, valamint a Magyarország Kormánya és az Oroszországi Föderáció Kormánya közötti nukleáris energia békés célú felhasználása terén folytatandó együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről szóló 2014. évi II. törvényben foglaltakra figyelemmel – 2016. július 1. napjától 2016. október 31. napjáig – *dr. Aszódi Attilát* a Paksi Atomerőmű teljesítményének fenntartásáért felelős kormánybiztossá nevezi ki.
2. A kormánybiztos az 1. pont szerinti feladatkörében
- a) biztosítja Magyarország és az Oroszországi Föderáció közötti megállapodás értelmében kötendő, a Paksi Atomerőmű fenntartandó blokkjainak tervezési, beszerzési és kivitelezési szerződés tárgyalása során a szakmai irányítást és koordinációt,
  - b) biztosítja Magyarország és az Oroszországi Föderáció közötti megállapodás értelmében kötendő, a Paksi Atomerőmű fenntartandó blokkjainak üzemeltetési és karbantartási támogatásról szóló szerződés tárgyalása során a szakmai irányítást és koordinációt,
  - c) biztosítja Magyarország és az Oroszországi Föderáció közötti megállapodás értelmében kötendő, a Paksi Atomerőmű fenntartandó blokkjainak nukleáris fűtőanyag-ellátás biztosítására, a használt üzemanyag kezelésére (beleértve az újrafeldolgozást is) és a nukleáris hulladék kezelésére vonatkozó szerződés tárgyalása során a szakmai irányítást és koordinációt,
  - d) kidolgozza Magyarország és az Oroszországi Föderáció közötti megállapodás értelmében atomenergia békés célú felhasználást célzó alap- és alkalmazott kutatás elősegítésének programját,
  - e) javaslatot tesz Magyarország és az Oroszországi Föderáció közötti megállapodás értelmében radioizotópok előállítására irányuló együttműködésre, illetve ipari, orvosi és mezőgazdasági célú felhasználásra.
3. A kormánybiztos feladatkörében eljárva ellátja a Paksi Atomerőmű új blokkjai teljesítményének fenntartásával összefüggő valamennyi feladat, így különösen a tervezéséhez és megépítéséhez szükséges pontos kiinduló adatok,

- elkészítendő tervdokumentáció, a megvalósítás tervezett időkerete, valamint a minőségbiztosítási programok szakmai irányítását, és az ezzel összefüggő hatástanulmányok elkészítésében való részvételt és szakmai irányítást.
4. A kormánybiztos e tevékenységének ellátásáért a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény alapján államtitkári javadalmazásra jogosult.
  5. A kormánybiztos munkáját legfeljebb negyven fős titkárság segíti, amelynek elhelyezéséről a Miniszterelnökség gondoskodik. A Miniszterelnökség mindenkor engedélyezett létszáma ezzel a negyven fővel meghaladható.
  6. A kormánybiztos közvetlenül irányítja a Miniszterelnökségen
    - a) a Kommunikációs és Társadalmi Kapcsolatok Főosztálya,
    - b) a Jogi Főosztály,
    - c) a Műszaki Főosztály,
    - d) a Hatósági és Emberi Erőforrások Főosztálya, valamint
    - e) az Atomenergetikai Elemző Főosztály vezetője tevékenységét.
  7. A Kormány felhívja az irányítása alatt álló szerveket, intézményeket, hogy a kormánybiztos feladatának ellátásához szükséges adatokat, információkat, elemzéseket bocsássák a kormánybiztos rendelkezésére.
  8. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.
  9. Hatályát veszti a Paksi Atomerőmű teljesítményének fenntartásáért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól szóló 1358/2014. (VI. 30.) Korm. határozat.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1505/2016. (IX. 21. Korm. határozata

Magyarország rövid- és középtávú közútfejlesztéseinek 2022-ig történő megvalósításához szükséges feltételek biztosításáról

A Kormány

1. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, a nemzeti fejlesztési minisztert és a Miniszterelnökséget vezető minisztert, hogy biztosítsanak a Magyarország rövid- és középtávú közútfejlesztéséhez kapcsolódó infrastrukturális beruházások összehangolásáról és azok 2022-ig történő megvalósításáról szóló 1371/2016. (VII. 15.) Korm. határozat 1. mellékletében meghatározott közútfejlesztési projektek (a továbbiakban: projektek) megvalósítása érdekében 2 463 732 millió forint költségvetési forrást az 1. melléklet szerint,

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
Miniszterelnökséget vezető miniszter

Határidő: folyamatos
2. felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert és a közlekedési infrastrukturális fejlesztésekért felelős kormánybiztost, hogy a projektek megvalósításáról a 2. melléklet szerint ütemezésnek megfelelően gondoskodjanak,

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
közlekedési infrastrukturális fejlesztésekért felelős kormánybiztos

Határidő: a 2. mellékletben foglalt ütemezés szerint
3. felhívja a Miniszterelnökséget vezető minisztert, hogy a nemzetgazdasági miniszter bevonásával tegyen javaslatot a Kormány részére annak jogszabályi feltételei megteremtésére, hogy az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: IKOP) 1. és 4. prioritása vonatkozásában a többletkötelezettség-vállalás szintje meghaladhassa az adott prioritás teljes keretének 10%-át,

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: azonnal
4. felhívja a Miniszterelnökséget vezető minisztert, hogy tegyen javaslatot a Kormány részére annak érdekében, hogy 2018. január 1-jétől – a vonatkozó jogszabályok szükséges mértékű módosítása útján – lehetőség nyíljon a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának

rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 119. § (1) bekezdése szerinti beszerzés eredményeként kötött szerződésben a közsféra kedvezményezett által a szállító részére kötelezően biztosítandó szállítói előleg mértékének a szerződés tartalékkeret nélküli elszámolható összege 50%-áról 10%-ára történő csökkentésére,

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter

Határidő: 2017. december 31.

5. felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy az érintett minisztereket bevonva tekintse át a projektek gördülékeny megvalósításának jogi akadályait és nyújtson be javaslatot a Kormány részére a projektek 2. mellékletben meghatározott ütemezés szerinti megvalósításához szükséges jogi feltételek biztosításáról.

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

érintett miniszterek

Határidő: 2016. november 30.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1505/2016. (IX. 21.) Korm. határozathoz

**Magyarország rövid- és középtávú közútfejlesztéséhez kapcsolódó infrastrukturális beruházások
2022-ig történő megvalósításához biztosított forráskeret éves felosztása**

	A	B	C	D	E	F	G	H
1.	Az előirányzat megnevezése	A projektek megvalósításához szükséges források éves keretösszege (bruttó, millió Ft)						
2.		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
3.	IKOP 1. prioritása	167 913	220 474	111 071	112 029	80 876	29 390	11 551
4.	IKOP 4. prioritása	77 690	76 976	64 872	77 246	44 108	34 213	6 960
5.	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz	5 675	27 130	26 370	10 073	0	0	0
6.	Magyarország központi költségvetés hazai forrás	102 133	210 384	250 098	356 369	175 266	126 915	57 950
7.	Összesen	353 411	534 964	452 411	555 717	300 250	190 518	76 461
8.	Mindösszesen	2 463 732						

2. melléklet az 1505/2016. (IX. 21.) Korm. határozathoz

**Magyarország rövid- és középtávú közútfejlesztéséhez kapcsolódó infrastrukturális beruházások
megvalósításának tervezett ütemezése**

1. Az IKOP 1. prioritása terhére megvalósítani tervezett közútfejlesztések megvalósításának tervezett ütemezése:

	A	B	C
1.	A tervezett projekt megnevezése	A megvalósítás tervezett kezdete	A megvalósítás tervezett befejezése
2.	8. sz. főút Várpalota elkerülő I. ütem megvalósítása – szakaszolt projekt	2014. III. negyedév	2018. I. negyedév
3.	M86 Csorna-Hegyfalva szakasz megvalósítása – szakaszolt projekt	2013. III. negyedév	2016. IV. negyedév
4.	8. sz. főút Székesfehérvár-Feketehegy elkerülő megvalósítása – szakaszolt projekt	2013. IV. negyedév	2016. III. negyedév

5.	M7 Érd, Iparos úti csomópont megvalósítása – szakaszolt projekt	2015. II. negyedév	2016. III. negyedév
6.	M0 autótút kiegészítő munkái – szakaszolt projekt	2016. I. negyedév	2016. III. negyedév
7.	Zalakomári pihenő tengelysúlymérő állomás megvalósítása – szakaszolt projekt	2015. II. negyedév	2018. III. negyedév
8.	M30 autótút Tornyosnémeti-országhatár közötti szakasz megvalósítása	2016. II. negyedév	2017. IV. negyedév
9.	M35 autópálya (I. ütem) 4. sz. főút – 481. sz. főút közötti szakasz és a 481. sz. főút megvalósítása	2016. II. negyedév	2018. I. negyedév
10.	M35 autópálya (II. ütem) 481. sz. főút – Berettyóújfalú közötti szakasz megvalósítása	2016. II. negyedév	2018. IV. negyedév
11.	M1 autópálya, Lajta tengelysúlymérő állomás megvalósítása	2016. II. negyedév	2017. IV. negyedév
12.	M4 autópálya Berettyóújfalú–Nagykerek-i országhatár közötti szakasz megvalósítása, Berettyóújfalú – 47. sz. főút (2+550-5+500)	2016. IV. negyedév	2018. IV. negyedév
13.	M4 autópálya Berettyóújfalú–Nagykerek-i országhatár közötti szakasz megvalósítása 47. sz. főút – Nagykerek-i oh. (5+500-32+038)	2016. IV. negyedév	2019. III. negyedév
14.	55. sz. főút megvalósítása Mórahalom elkerülő megyehatár közötti szakaszán	2016. IV. negyedév	2018. II. negyedév
15.	M2 gyorsforgalmi út megvalósítása Budapest–Vác	2016. IV. negyedév	2019. II. negyedév
16.	M0 autótút Déli szektor fejlesztése, rekonstrukciója (I. ütem)	2019. III. negyedév	2022. II. negyedév
17.	8. sz. főút Várpalota elkerülő II. ütem megvalósítása	2016. III. negyedév	2018. I. negyedév
18.	62. sz. főút Szabadegyháza-ipartelep elkerülő szakasz megvalósítása	2016. IV. negyedév	2018. II. negyedév
19.	Mogyoród térség közúti kapcsolatainak fejlesztése, M3 – M31-es autópálya átkötés, 20101 j. út – tervezett M3-as autópálya csomópont átkötése	2016. IV. negyedév	2018. II. negyedév
20.	M7-710 sz. főút csomópont, 710 sz. főút bekötéssel projekt megvalósítása	2016. IV. negyedév	2018. IV. negyedév
21.	M1 autópálya Hegyeshalom, országhatár átkelési szakasz akadálymentesítés megvalósítása	2018. I. negyedév	2019. III. negyedév
22.	M30 autópálya Miskolc–Tornyosnémeti projekt megvalósítása	2018. I. negyedév	2022. I. név negyedév
23.	M6 autópálya Bóly–Ivándárda, országhatár közötti szakasz megvalósítása Villányi csomóponttal	2018. II. negyedév	2020. III. negyedév
24.	M34 gyorsforgalmi út Vásárosnamény–Záhony közötti szakasz előkészítése	2016. II. negyedév	2018. IV. negyedév
25.	M8 autótút Körmend–Rábafüzes országhatár szakasz 2x1 sávós előkészítése és építése	2018. I. negyedév	2020. IV. negyedév
26.	M0 autótút Északi szektor, 11. – 10. sz. főutak közötti szakasz előkészítése (tervezés)	2015. III. negyedév	2017. IV. negyedév
27.	M0 autótút Nyugati szektor, 10. sz. főút – M1 autópálya közötti szakasz előkészítése	2016. IV. negyedév	2018. III. negyedév

28.	86. számú főút Szombathely és Egyházasrádóc közötti szakaszának 2x2 sávós úttá történő fejlesztésének előkészítése	2017. I. negyedév	2018. IV. negyedév
29.	M9 autópályát Vasvár–Zalaegerszeg projekt előkészítése	2017. II. negyedév	2019. II. negyedév

2. Az IKOP 4. prioritása terhére megvalósítani tervezett közútfejlesztések megvalósításának tervezett ütemezése:

	A	B	C
1.	A tervezett projekt megnevezése	A megvalósítás tervezett kezdete	A megvalósítás tervezett befejezése
2.	Salgótarján megközelítése, 21. sz. főút Heves I. Nógrád II–III. szakasz megvalósítása	2016. II. negyedév	2018. II. negyedév
3.	Salgótarján megközelítése, 21. sz. főút Nógrád IV. szakasz megvalósítása	2016. IV. negyedév	2018. IV. negyedév
4.	Salgótarján megközelítése, 21. sz. főút Nógrád V. szakasz megvalósítása	2016. IV. negyedév	2018. IV. negyedév
5.	Kaposvár megközelítése, 67. sz. főút Kaposfüred és Látvány elkerülő utak közötti szakasz fejlesztése	2016. IV. negyedév	2019. III. negyedév
6.	Eger megközelítése, 2502. j. út átkötés és 252. sz. út projekt megvalósítása	2016. IV. negyedév	2018. I. negyedév
7.	47. sz. főút Hódmezővásárhely elkerülő szakasz megvalósítása	2016. IV. negyedév	2018. II. negyedév
8.	48. sz. főút Debrecen–Nyírábrány országhatár szakasz fejlesztése	2016. IV. negyedév	2020. I. negyedév
9.	Eger megközelítése, M25 autópályát Északi ütem megvalósítása	2017. I. negyedév	2018. I. negyedév
10.	83. sz. főút Győr bevezető 2x2 sáv főúti kialakítással projekt megvalósítása	2017. I. negyedév	2018. I. negyedév
11.	Eger megközelítése, M25 Déli ütem megvalósítása	2018. I. negyedév	2020. I. negyedév
12.	Kaposvár megközelítése, 67. sz. főút Kaposfüred elkerülő szakasz fejlesztése	2018. I. negyedév	2020. I. negyedév
13.	83. sz. főút 2x2 sávós főúti kialakítása	2018. II. negyedév	2022. II. negyedév
14.	Kaposvár megközelítése, 67. sz. főút Látvány elkerülő szakasz fejlesztése	2019. III. negyedév	2021. III. negyedév

3. Európai Hálózatfejlesztési Eszköz terhére megvalósítani tervezett közútfejlesztések megvalósításának tervezett ütemezése:

	A	B	C
1.	A tervezett projekt megnevezése	A megvalósítás tervezett kezdete	A megvalósítás tervezett befejezése
2.	Komáromi új Duna-híd megvalósítása Komárom–Révkomárom között	2016. IV. negyedév	2019. III. negyedév
3.	M70 Letenye–Tornyiszentmiklós országhatár közötti szakasz bővítése	2016. IV. negyedév	2018. IV. negyedév
4.	M15 – M1-Rajka országhatár közötti szakasz bővítése	2016. IV. negyedév	2019. II. negyedév

4. Költségvetési forrásból megvalósítani tervezett közútfejlesztések megvalósításának tervezett ütemezése

	A	B	C
1.	A tervezett projekt megnevezése	A megvalósítás tervezett kezdete	A megvalósítás tervezett befejezése
2.	Zalalövő elkerülő szakaszolt projekt megvalósítása	2013. IV. negyedév	2016. III. negyedév
3.	Sopron megközelítése, M85 autóút Csorna elkerülő (II. ütem) megvalósítása	2016. II. negyedév	2019. I. negyedév
4.	471. sz. főút Hajdúsámson-megyehatár projekt megvalósítása	2016. I. negyedév	2017. III. negyedév
5.	813. sz. főút II. ütem Győr ipartelepi út déli csomópont megvalósítása	2016. I. negyedév	2016. IV. negyedév
6.	4451. sz. Nagylak elkerülő út építése	2016. II. negyedév	2019. I. negyedév
7.	Nagygyantés és Geszt települések közötti 42154. j. országos közút felújítása	2016. I. negyedév	2016. IV. negyedév
8.	Békéscsaba megközelítése, M44 Tiszakürt–Kondoros	2016. IV. negyedév	2019. III. negyedév
9.	Szolnok megközelítése, M4 – M0-Cegléd közötti szakasz	2016. IV. negyedév	2019. III. negyedév
10.	471. sz. főút Hajdúsámson elkerülő projekt megvalósítása	2016. IV. negyedév	2018. II. negyedév
11.	813. sz. főút III. ütem 1. sz. főút – 14. sz. főút projekt megvalósítása	2016. IV. negyedév	2018. II. negyedév
12.	4149 j. Kisvárdai nyugati összekötő út projekt megvalósítása	2017. I. negyedév	2017. IV. negyedév
13.	445. sz. főút Kecskemét elkerülő (II/2) ütem (M5 és 5. sz. főút között) projekt megvalósítása	2016. III. negyedév	2018. IV. negyedév
14.	Kisvárdai déli tehermentesítő út megvalósítása 4. sz. főút és a 4108 j. összekötő út között	2016. IV. negyedév	2017. IV. negyedév
15.	Fürjesi út (M44 – 4432 közötti összekötő út Békéscsaba) projekt megvalósítása	2018. III. negyedév	2020. IV. negyedév
16.	Békéscsaba megközelítése, M44 Kondoros–Békéscsaba	2017. III. negyedév	2020. I. negyedév
17.	471. sz. főút Debrecen–Hajdúsámson projekt megvalósítása	2017. I. negyedév	2018. II. negyedév
18.	Sopron északnyugati elkerülő megvalósítása	2018. III. negyedév	2020. I. negyedév
19.	8518 j. út átépítése a fertődi Esterházy-kastély körül	2017. I. negyedév	2018. I. negyedév
20.	338. sz. főút Nyíregyháza nyugati elk. 36. sz. és 38. sz. utak között projekt megvalósítása	2018. I. negyedév	2020. I. negyedév
21.	338. sz. főút Nyíregyháza nyugati elk. 38. sz. és 3822. j. utak között projekt megvalósítása	2018. I. negyedév	2020. I. negyedév
22.	Békéscsaba megközelítése, M44 Nagykőrös – Tiszakürt	2018. III. negyedév	2022. II. negyedév
23.	Békéscsaba megközelítése, M8 Kecskemét – Nagykőrös közötti szakasz	2019. I. negyedév	2022. II. negyedév

24.	Sopron megközelítése, M85 Csorna II. – Fertőd-Endrédmajor csomópont	2018. III. negyedév	2021. II. negyedév
25.	Sopron megközelítése, M85 Fertőd-Endrédmajor csomópont – Fertőrákos csomópont	2017. II. negyedév	2019. III. negyedév
26.	Szolnok megközelítése, M4 Cegléd – Abony közötti szakasz	2019. I. negyedév	2021. II. negyedév
27.	Szolnok megközelítése, M4 Abony (Kelet) – Törökszentmiklós közötti szakasz (Szolnok északi elkerülő) megvalósítása új Tisza-híd megépítésével, előzmény lezárása, elszámolás	2017. III. negyedév	2019. IV. negyedév
28.	Sopron megközelítése M85 Fertőrákos csomópont – Oh.	2018. I. negyedév	2022. I. negyedév
29.	Zalaegerszeg megközelítése, 76. sz. főút Keszthely – Fenékpusztá-Balatonszentgyörgy – M7 közötti szakasz gyorsúttá fejlesztése	2017. III. negyedév	2019. III. negyedév
30.	Esztergom megközelítése, 102. sz. út Esztergom – M1 közötti szakasz fejlesztése	2019. I. negyedév	2021. II. negyedév
31.	Kalocsa–Paks Duna-híd megvalósítása	2018. I. negyedév	2020. II. negyedév
32.	Zalaegerszeg megközelítése, 76. sz. főút Zalaegerszeg – Keszthely közötti szakaszának gyorsúttá történő fejlesztése	2017. II. negyedév	2022. IV. negyedév
33.	Kisvárdai ÉK-i tehermentesítő út (város északi területei elkerülő és feltárási útjainak, stadion közúti megközelítésének megvalósítása)	2017. I. negyedév	2017. IV. negyedév
34.	Galvani híd (előkészítés)	2017. I. negyedév	2018. IV. negyedév
35.	23–25. sz. főút Bátorfyerénye – Kisterénye–Ózd (előkészítés és részbeni kivitelezés) Tanulmányterv, KHT	2016. I. negyedév	2017. I. negyedév
36.	M60 Pécs – Barcs országhatár közötti szakasz előkészítése – MT, KHT készítése	2016. IV. negyedév	2017. I. negyedév
37.	471. sz. főút Debrecen belterület (1+000-2+850 kmsz.) – építési engedély megszerzése	2015. III. negyedév	2016. III. negyedév
38.	Nagykanizsa délkeleti elkerülő – Tanulmány terv, EVD	2016. I. negyedév	2016. III. negyedév

A Kormány 1506/2016. (IX. 21.) Korm. határozata

az autóbusszal személyszállítási közszolgáltatásokat végző társaságok számára történő forrás biztosításáról

A Kormány

1. a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 4. mellékletében foglalt táblázat 2. pontjában meghatározottak alapján jóváhagyja a Kvtv. 1. melléklet XVII. Nemzeti Fejlesztési Minisztérium fejezet, 21. Vállalkozások folyó támogatása cím, 1. Egyedi támogatások, ellentételezések alcím, 7. Autóbusszal végzett személyszállítási közszolgáltatások költségtérítése jogcímcsoport 22 700,0 millió forint összeggel történő túllépését,
2. felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy az 1. pont szerinti összegnek az autóbusszal személyszállítási közszolgáltatásokat végző társaságok közötti felosztásáról a nemzetgazdasági miniszter egyetértésével gondoskodjon.

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1507/2016. (IX. 21.) Korm. határozata a Normafa Park történelmi sportterület megvalósításához szükséges intézkedésekről

A Kormány a Normafa Park történelmi sportterületről szóló 2013. évi CXLVIII. törvényben (a továbbiakban: Normafa tv.) foglalt célok megvalósítása érdekében

1. a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 19. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva elrendeli Kvtv. 1. melléklet IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet címrendjének a 20. A Normafa Park megvalósításának és működésének támogatása címmel történő kiegészítését;
2. az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a Normafa tv.-ben és a Normafa Park kiemelt beruházás koncepciójáról és az azzal összefüggő feladatokról szóló 1443/2013. (VII. 16.) Korm. határozat 6. pontjában meghatározott célok megvalósításával összefüggésben a közösségi közlekedés fejlesztéséhez, a Normafa Park megvalósításához és működéséhez, az Eötvös út új nyomvonalának kialakításához és az ehhez kapcsolódó parkoló kialakításához szükséges, állami, illetve önkormányzati vagyonba nem tartozó ingatlanok tulajdonjogának megszerzése, valamint a Normafa tv.-ben meghatározott célok megvalósításával összefüggésben felmerülő, jogszabályon alapuló kötelezettségek teljesítése céljának 2016. évi megvalósítása érdekében, továbbá a Budapest XII. kerület 10525/2 helyrajzi számon nyilvántartott ingatlanon található egykori Fácán Vendéglő épületének felújítására összesen 950,0 millió forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Kvtv. 1. melléklet IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet, 2. Helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásai cím terhére, a Kvtv. 1. melléklet IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet, 20. A Normafa Park megvalósításának és működésének támogatása cím javára az 1. melléklet szerint;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
belügyminiszter

Határidő: azonnal

3. egyetért azzal, hogy a belügyminiszter a 2. pont szerinti átcsoportosított összeg terhére külön pályázat és kérelem benyújtása nélkül, előfinanszírozás keretében, egy összegben nyújtson 950,0 millió forint támogatást Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) részére, valamint a támogatás felhasználásának és elszámolásának részletes feltételeiről támogatási szerződést kössön az Önkormányzattal;

Felelős: belügyminiszter

Határidő: 2016. október 15.

4. egyetért azzal, hogy a belügyminiszter a 3. pont szerinti támogatási szerződés megkötését követően folyósítsa a 2. pont szerinti támogatást az Önkormányzata számára;

Felelős: belügyminiszter

Határidő: a támogatási szerződés 3. pont szerinti megkötését követően azonnal

5. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy gondoskodjon
  - a) a Budapest XII. kerület Eötvös út új nyomvonalának kialakítása és az ehhez kapcsolódó parkoló kialakítása céljára a 2017. évben 980 millió forint,
  - b) a Budapest XII. kerület 10525/2 helyrajzi számon nyilvántartott ingatlanon található „Hild-villa” felújítására és a hozzá kapcsolódó telek környezetrendezésére a 2017. évben 1660 millió forint, a 2018. évben 550 millió forint,
  - c) a Budapest XII. kerület 10525/2 helyrajzi számon nyilvántartott ingatlanon található egykori Fácán Vendéglő épületének felújítására a 2017. évben 950 millió forint,

- d) a Budapest XII. kerület 10760/3 helyrajzi számon nyilvántartott, egykori lóvasút-végállomás épületének műemléki felújítását és funkcióbővítő hasznosítását célzó beruházás céljára a 2017. évben legfeljebb 622,3 millió forint forrás rendelkezésre állásáról a központi költségvetés IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezetben az Önkormányzat számára;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

Határidő: a 2017. évi források tekintetében a felmerülés ütemében, a 2018. évi források tekintetében a 2018. évi központi költségvetés tervezése keretében

6. felhívja

- a) a földművelésügyi minisztert, hogy gondoskodjon a Budapest XII. kerület, Eötvös út 59. szám alatt található, a Budapest XII. kerület 10497/7 helyrajzi számon nyilvántartott ingatlan (a továbbiakban: Ingatlan) állami tulajdonba kerüléséről a Pilisi Parkerdő Zártkörűen Működő Részvénytársaság tőkeleszállítása útján,

Felelős: földművelésügyi miniszter

Határidő: azonnal

- b) a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy az Ingatlan állami tulajdonba kerülését követően, a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zártkörűen Működő Részvénytársaság útján gondoskodjon az Ingatlan Önkormányzat részére történő ingyenes vagyonkezelésbe adásáról, azzal, hogy az Ingatlan bérleti jogviszonyokkal terhelten kerül az Önkormányzat vagyonkezelésébe.

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: az a) alpont végrehajtását követően azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1507/2016. (IX. 21.) Korm. határozathoz

IX. Helyi önkormányzatok támogatásai

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
a Kormány hatáskörében
Költségvetési év: 2016.

Millió forintban, egy tizedessel

Államháztartási egységi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jog- cím név	K I A D Á S O K Kiemelt előirányzat neve	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszába/ határozat száma
	IX.						Helyi önkormányzatok támogatásai									
		20					A Normafa Park megvalósításának és működésének támogatása									
018450		2				K8						Egyéb felhalmozási célú kiadások		950,0		
							A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásai									
						K5						Egyéb működési célú támogatások		-950,0		
344740																

Az előirányzatomódosítás érvényessége: a.) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Millió forintban, egy tizedessel

Államháztartási egységi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jog- cím név	B E V É T E L Kiemelt előirányzat neve	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszába/ határozat száma

Az előirányzatomódosítás érvényessége: a.) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Millió forintban, egy tizedessel

Államháztartási egységi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csop. szám	Jog- cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csop. név	Jog- cím név	T Á M O G A T Á S Kiemelt előirányzat neve	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszába/ határozat száma

Az előirányzatomódosítás érvényessége: a.) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Az adatlap 5 példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)					Összesen		I.n.év	II. n.év	III.n.év	IV.n.év
Fejezet							1 példány	Időarányos									
Állami Számvevőszék							1 példány	teljesítményarányos									
Magyar Államkincstár							1 példány	egyéb: <u>azonnali</u>					950,0			950,0	
Nemzetgazdasági Minisztérium							2 példány										

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

A Kormány 1508/2016. (IX. 21.) Korm. határozata

a Magyarország és az Osztrák Köztársaság között a Magyar Köztársaság és az Osztrák Köztársaság között a határokat átlépő bűnözés megelőzése és leküzdése érdekében folytatandó együttműködésről szóló, Heiligenbrunnban, 2004. június 6-án aláírt Szerződés módosításáról szóló Jegyzőkönyv szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról

A Kormány

1. egyetért a Magyarország és az Osztrák Köztársaság között a Magyar Köztársaság és az Osztrák Köztársaság között a határokat átlépő bűnözés megelőzése és leküzdése érdekében folytatandó együttműködésről szóló, Heiligenbrunnban, 2004. június 6-án aláírt Szerződés módosításáról szóló Jegyzőkönyv (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) bemutatott szövegével;
2. felhatalmazza a belügyminisztert vagy az általa kijelölt személyt a Jegyzőkönyv bemutatott szövegének – a megerősítés fenntartásával történő – végleges megállapítására;
3. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a Jegyzőkönyv szövege végleges megállapításához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki;
4. jóváhagyja a Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló törvénytervezetet, és elrendeli a Jegyzőkönyv szövegének végleges megállapítását követően annak az Országgyűléshez történő benyújtását. A törvényjavaslat előadójának a Kormány a belügyminisztert jelöli ki.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyar kozlony.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Köves Béla ügyvezető.